69
1 C
10

IV 4.—6.F.12.
2 4.—9.F.
E

Digitized by Google

Cat. inscrip. cR
Camilli ... * collegij
Coll. Rom. societ. Iesu

ARRIANVS DE REBVS GESTIS ALE XANDRI REGIS.QVEM LATINI TATE DONAVIT BARTHO LOMEVS FACIVS :

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ℂBARTHOLOMEI FACII AD ALPHONSVM REGEM ARAGONVM PRAEFACIO IN LIBROS ARRIANI RERVM GESTARVM ALEXANDRI REGIS. INCIPIT

VLTI Alphonſe rex glorioſiſſime Alexandri Regis
m macedonis rerū ſcriptores fuere. Neq;.n.de quoq̃ Re-
ge plures unq̃ fere ſcripſere tantæ oībus ſeculis admira
tioni fuit illius regis ſiue fortuna: ſiue uirtus: ſiue glo
ria. Sed mirū eſt q̃tum hi omnes inter ſe diſcrepare ui-
deantur. Nāq; alii uulgi rumores ſecūti/ nō tam quæ Alexander geſſerit
q̃ quæ de illo peruulgata eſſent memoriæ prodidere. alii domeſticæ lau
dis ſtudio adducti in extollendis rebus eius modum exceſſiſſe exiſtima
ti ſunt. Nōnulli gloriæ cupiditate adducti: quæ tanto Rege digna puta
uerunt. litteris mandauere. Lenociniis q̇buſdā figmentorum delectari
Arrianus Q uidā tanti noīs ſplendore offenſi eiuſdē res carpere: atq; eleuare ſtu-
quos ſecu duerūt: Arrianus āt nr̄ unus omniū diligētiſſime ac ueriſſime hāc hiſto
tus riam grece putatur ſcripſiſſe: uel eo maxime quod Ptholomeū/ & ariſto
bolum grauiſſimos/ ac ſummos uiros: q oībus alexādri rebus geſtis nō
ſolum interfuere: ſed ēt cū dignitate præfuere: ſecutus eſt. ad hæc oratio
ne ipſa præſſus/ ac perpolitus: maximæq; circa rerū narrandarū ordinē
intentus: hiſtoricū ſeſe q̃ oratorē uideri mauult. Q uāq̃ in orationibus
nec uī dicendi: nec copiā ſibi defuiſſe demōſtrat. Itaq; cū ad manus me-
as peruēiſſet arriani ipſius traductio quædā nō ſatis latina/ neq; alexan
dri nomine gloriaq; digna: nouæ cōpoſitionis laborē aſſūmere libuit.
Paul' uer Nec uero eſt: quod Petrūpaulū uergeriū eius traductionē auctorē uitu
gerius perē: quē unū ex doctis/ & eloquentibus uiris ætatis nr̄æ fuiſſe ſatis ſcio
Sigiſmun Nā pro ſua eloquētia: utputo ſi uoluiſſet & ornate/ & cōmode hanc hi
dus imp. i ſtoriā quēadmodū cœtera quæ latine cōpoſuit: iterp̃tari/ ac tractare po
doctus tuiſſet: Cœterū: ut a ſigiſmūdo Imperatore romāo: q parū doctus erat:
ſine cuiuſpiā adiumento poſſe intelligi. Sic.n.ab eo ſcriptū repperi hāc
hiſtoriā ita inculte de induſtria traduxit. Sed ut ille Sigiſmundi uolun
tati: q exiguā grāmaticæ: nullā eloquentiæ cognitionem haberet: gerere
Alphōſus morē ſtuduit. Sic ego tentare uolui: an hic noſter labor alphonſo Regi
rex. omni doctrina prædito probari poſſet: atq; ut illa prior æditio germāis
incultioribus relinqueret: hæc nr̄atiū politiorū eſſet. Iuuabit me quidē
duorum maximorū: & opulētiſſimorū ætatis ſuæ regū omniſq; memo

TECA NAZ... OMA ... ORIO EMANUELE

riæ facile principium alterius facta celebraſſe:alterius res græcæ ſcriptas latinas effeciſſe.Cum prius quãtum ad arrianum attinet:& non ſatis latine eſſent at cum cœterorum regum/ac pricipũ uiro℞ facta noſcitanda ſcint:aut Regibus:aut rempu.gubernantibus imprimis tamen alexãdri noſtri facta contenderim:qui tam floréti ætate/tam breui temporis curriculo/tam parua militum manu quicquid terrarũ ab Helleſponto ad occeanũ indicum pertinet/imperio ſuo ſubiecit:Qui tot preliis næ ſemel quidem fortunam aduerſam expertus eſt.Qui deniq; clemẽtia/liberalitate/magnificentia non minus:q̃ armis notus eſt/atq; illuſtris: cuius rei gratia hoc opus aliquanto libentius agreſſus ſum:in quo ſi tibi Alphõſe & cœteris docti hoibus ſatiſſecero.Hoc tibi Alexander merito debebit.Quod arrianus ſuus qui prius tantũmodo græcus erat: nunc etiã tuo hortatu latinus factus eſt

Alexandri magni imperium

SIGISMVNDVS Golphus Pergulanus Frãciſci Marchionis Mantuæ Illuſtriſſimi Secretarius alouiſio Gõzagæ Viro Magnifico.S.P.D.Nõ me fugit alouiſi obſeruãde te plurimos lectitaſſe autores d hiſtoriæ laudibus diſſerentes:& ex ea ſcientias omnes/tripartitãq; illã philoſophiã: ueluti e largo fonte ſcaturiſſe aſſerentes.Ratiocinalis nãq; orationes ad perſuadendum diſſuadendũq; luculenter/& copioſe docet.argumentis ac perorationibus uel quid uerum/uel quid falſum ſit:ænucleati.& perſtringit.Ex ciuili etenim quid euitandũ quidue eligendũ ſit:inſtruimur ignoratio quidem/atq; deſidia a nobis dimouenda omnino eſt:ut uirtuti enixe inſiſtamus:Quam:cum ioanneſpetrus Gonzaga ſit tibi chariſſ.pater/non modo bonis eruditus litteris:uerumætiã moribus imbutus optimis ac rerum uſum apprime callens:percommode tibi/& quodam illuſtriũ tuorũ gentilium iure tuæ ſunt partes cõparare.in illa quoq;:quæ inſpectiua dicitur:ex qua ueritatem gigni nemo ambigit.antonium auũ tuum/fidei ſinceritate/& animi candore rarũ patriæ/& gentis experimentum & ſpecimen imitari haud difficile potes.at Sigiſmũdus tuus/tuus inq̃ totus/& tuis ingenuis dotibus.& tuæ doctrine deditus/& aſcriptus ire p annaliũ laudes nequaq̃ hoc in loco duxit oportunum:nec hoc ſaxum ædepol euoluere auſus eſt.ne in caria hoc experiatur.aut moroſitati preſertim criticorum ſeſe ſubiiciat:aut ſugillatus uulgo reddatur ab illis.Qui(ut aſſolẽt triſte nõnũq̃ cõcæptũ iã uirus euomere)rerum iudiciũ nõ perfecte attingunt.nam ſiquem(ut chriſoſto

luculenter

ſtomi uerbis utar)odio habeas:qualiacunq; apud illum fuerint te faſti dio afficient non mediocri ſiue quæ dicit:ſiue quæ agit:& ſi bona ſint: tamen tibi mala uidentur.Sed tantum:ut litterarum ſtudioſis oblecta menti mea cura:Hieronymi Soncinatis faberrimi/ac diligentis impreſ ſoris induſtria:& ſuaſu/atq; cõſilio tuo:quippe qui:cum doctus ſis: do ctos colis/& uenerariſ:aliquid afferatur:Hiſtoriam ab Arrião inter græ cos hiſtoricos primario de Alexandri magni geſtis accurate æditam a Bartholomeo facio in latinum traductam:& demum a ludouico oda xio emendatam/non inuitus Hieronymo in hebraica/& caldea lingua nemini cedenti/& in latino minime rudi/tradidi imprimẽdam.Præcla ra enim & rara ſunt:quæ litterarum monumentis mandauit Arrianus ad rei militaris decus ſpectantia.Nam ita ſignate regiones/montes cam pos/conualles/flumina/lacus/ciuitates/& oppida deſcripſit:ut qui lege rint:conſtat eis illuc non modo conceſſiſſe:ſed in loco adeſſe:armorum ſtrepitus & fragorem aurés obtundere:contiones audire: Stratagema ta ſtruere:acies ordinare:prælia cõmittere:caſtra diripere:ac gentes auer tere.Et ut ſummatim dicam.Nec legẽtis deſyderio nullum reliquit lo cũ.Vale.Ex Villula peſtanarii.Nonis aprilis.M.D.VII.

ARRIANI PRAEFATIO IN LIBRIS RERVM GESTARVM ALEXANDRI REGIS. TRADVCTIS PER BARTHOLOMEVM FACIVM

e X OMNIBVS Alexādri Regꝫ ſcriptoribus: quæ Ptholomeus lagi/ & Ariſtobolus Ariſtoboli de rege ipo cōſentiētes memoriæ ꝓdiderūt: utpote uerissima lr̄is mādaui: in q̄bus uero eos diſcrepare aīaduerti ex his delegi: q̄ ꝓbabiliora/ac narratu digniora exiſtimaui. Alii āt de alexā. alia ſcripſere Nec uero q̄ſq̄ ē: de quo aut plures: aut minus inter ſe cōſentiētes ſcripſerit: Cœteꝝ ii duo ī ipis rebus narrādi/mihi cœteris ꝓbabiliores uiſi ſūt. ariſtobolus qm̄ regiæ expeditōis ſocius fuit. ptholemeus qm̄ p̄ter q̄ qd̄ & ipſe regē eo bello ſecutus ē: regiā dignitatē tēuit cuius rei gr̄a lōge turpius illi futurū fuerat: ſi a ueritate diſceſſiſſet. uterq; uero qm̄ mortuo iā alexādro ea ſcriſpēt Q n̄ qdē neq; neceſſitudione/neq; mercede ulla adducti uidenť ut hæc aliter atq; cōtigerūt lr̄is mādarēt. Q uedā p̄terea/& ab aliis ſcripta: q̄ ipſe narratu digna iudicaui/tā q̄ nō pēitus īprobabilia: Sed qd̄ de alexādro tradita ſūt: adieci. Siq̄s uero fortaſſe mireť: cur poſt tā multos alexadri reꝝ ſcriptores: Ego quoq; res eius ſcribere aggreſſus ſim: is rurſus ꝑlectis oībus/poſtq̄ hæc nr̄a legerit: ſibi admirationis cām/non fuiſſe intelliget.

p HILIPPVM ferūt/mortē obiiſſe Pythodemo. athenienſiū p̄tore: alexādrū aūt eius filiū ſimul ac regnare cœpit: in peloponeſſū ꝓfectū uiginti fere ānos natū: ibi Peloponeſſiū cōcilio habito/uti iꝑator aduerſus pſas crearet: Q d'prius Philippo pr̄i cōceſſū petiiſſe: id ab oibus īpetratū p̄terq̄ a lacedemōiis/ab iis rn̄ſum/non cōſueſſe lacedemōios externis iꝑatoribus ſeſe ſubiicere: ſed externis ipſos exercitibus p̄eſſe: atq; īperare. atheniēſes quoq; nouādis rebus ab initio ſtuduere. cœterū primis eius cōatibus territi ampliora ēt q̄ Philippo patri polliciti fuerāt p̄ſtitere: Deīde in macedoniā reuerſus uti in aſiaticū bellū appatus moliret: Vere prīo ſtatuit priuſq̄ ī aſiā traiiceret p thraces iter faciēs triuallos atq; Ilyrios petere quos nouis rebus ſtudere accæperat. Nā qd̄ regno ei9 finitimi erāt: minime negligēdos cēſebat: pſertī cū in tā lōginquas a domo regiōes cū exercitu ꝓfecturus eēt: Ex Amphipoli cū copiis ꝓfectus ī Thraces quos greci antonomos uocāt: nullius īperio/nullius legibus obnoxios. a ſiniſtra Philippopolis & orbelus mōs

Arrianus Ariſtobolum & Ptholemeum ueros autores ſecutus eſt.

Arrianus ueriſſ. autor

Pythodemus.

Alex. impi creatur aduerſus perſas.

lacedemonii aduerſanť alex.

Triualli Ilyri

Prima expeditō alexan.

Amphipolis

Thraces agrecis. Antonomi dūr.

Orbelus mons. erat: nouo flumie traiecto/decẽ dietũ itinere ad Hæmũ mõtẽ puẽit: ibi
circa aditus ãguſtias negociatorũ ingẽtẽ manũ collectã: tũ & Thracũ eo
rũ: quos ſupra nominauimus obuiã habuit. iſederãt mõtis uerticẽ / cur
ribuſq; oppoſitis ꝓuallo utebant̃: inde ſi ab hoſtibus urgerẽt̃ pugnatu
ri: Simul ns i aio erat: adnitẽte i aduerſũ mõtẽ hoſte: q̃ maxie ꝑruptus/
ꝑceꝑſq; erat: currus ipſos ingẽti ipetu in phalãgẽ ꝑcipitare/cogitauerãt:
quo confertiorẽ macedonũ phalãgẽ currus interuolarẽt. Hoc uiolẽtio
Thraces uincũtur re ipetu ruẽtes totã diſſipaturos aciẽ. Alex. uero id agebat: ut q̃ minimo
ſuoꝝ piculo deiectis hoſtibus mõtẽ caperet. poſtq̃ aiaduertit piculũ ſubi
ri oino oportere (Neq;.n. aliud oñdebat̃ iter) milites mõet: ubi currus
ꝑcipitari in ſe ab hoſte uiderint: q bus ea ptãs ſit: cõfeſtim ordines laxẽt
ſic curruũ diſcrimẽ declinari poſſe: Quibus uero pp anguſtias ea facul
tas nõ ſit: ſcutis ſupiniectis corpora humi ſternãt. Nec uero alius/atq; ip
ſe Alex. ratus ẽ/rei euentus fuit. Nã cũ alii ordies laxaſſent. alii ſcutis cor
pora opuiſſent innaxii currus iugis decurrere. Tũ macedones curruũ ter
rore/ac piculo uitato/alacriores facti ingẽti clamore i thraces ferunt̃. ad
hæc alexã. ſagitarios a dextro cornu: q q̃ facilior aſcẽſus uidebat̃ añ pri
mã aciẽ ꝓuolẽt/thraceſq; occurrẽtes petãt/repẽte imittit. Ipe in leuũ cor
Agriani nu ſcutatos/& agriãos lectiſſimos phalãgis ducit: ſagitarii i hoſtes pede
ꝑſſo p ardua obnixi ꝓcul obuios repellũt. Tũ ſupinducta Macedonum
phalanx barbaros ꝓpe inermes loco mouit. Mox ubi alexãder a ſiniſtro
cornu iuectus ẽ: abiectis armis ꝓtinus in fugã uertunt̃. Mille & q ngẽti
i pugna cæſi: pauci uiui i ptãtẽ alexãdri uenere. Fugiẽtibus pedũ pnici
tas/& locoꝝ notitia ſaluti fuit. Fœminaꝝ turba ois cũ pueris ac ſarcinis
capta ꝑda ois i maritimas urbes Lyſaniæ ac Phylotæ negocio dato miſſa
ĩpe ꝓtinus ſupato iugo p Hæmũ mõtẽ i Triuallos ad flumẽ Lygiũ: qd
Lygius flu. tridui itinere p hæmũ iter facientibus ab hiſtro abeſt: ꝓfectus. Syrmius
Triballoꝝ rex erat. is cognita alex. pfectiõe uxores ac pueros: & cæterã i
Peuca inſula bellẽ multitudinẽ populariũ ſuoꝝ ad Danu. i iſulã Peucã cõfeſti miſit:
quo & thraces triuallis finitimi iã añ ſe receperãt. Nec multo poſt & ipe
ſyrmius eodẽ fugit. at iã Triualloꝝ multitudo ois ad alterã iſulã ſe cõtu
lerat. i eo loco: ex quo pridie alex. mouerat/ſitã: quo audito alex. cõfeſti
Danubius fluuiorum max. in europa. triuallos repetit: nec mora pugnãdi ab hoſte fcã i ſiluã flumini ꝓximã i
aciẽ exitũ. qd ubi alex. aiaduertit phalãgẽ dẽſius iſtruit: dein ſagitarios
ac fũditores ꝑmittit: q hoſtes ex ſiluis i apta ꝓuocẽt. Triuali poſtq̃ itra te
li iactũ uẽtũ ẽ: cũ eminus ſagittis pererẽt̃. cõtinuo ſagitarios iuadũt: uti
ſagittaꝝ facultate adẽpta (nihil. n. ꝑter arcus ferebãt): cominus rẽ gerãt

Q uos ubi alex.extra ſiluã illectos uidit Philotã cũ eqtatu:quẽ ex mace
dõia aduexerat/i dextrũ hoſtiũ cornu:q̃ maxie excurrẽdo ꝓceſſerãt.He
raclidẽ &ſopolũ cũ eqtatu botrião/&ãphipolitão a ſiniſtro cornu iuehi
iubet:ip̃e imiſſo eqtatu ꝑ medios hoſtiũ acies phalãgẽ agit.Q uãdiu ia
culãdo eminus pugnatũ ẽ:triualli haud ĩferiores erãt.at poſtq̃ &cõferta
macedonũ phalãx i eos acrius ĩpetũ fecit/& eqtes nõ iaculis mõ:ſed ipſis
ꝓpe eqs iuecti hoſtes ũdiq; urgẽ cæperũt/i fugã cõiecti trepidi p ſiluã flu
mẽ repetũt.ad tria milia cæſa:pauci ſiluæ/noctiſq; bñficio uiui capti:ex
macedõibus.(Pthol.autor ẽ).eqtes ñ plus ũdeci:pedites circiter q̃dragi
ta cecidiſſe.Scd̃m hãc pugnã triduo alex.ad Danu. flu.ꝓfectus ẽ:oium
qdẽ lõge maximũ eoꝝ:q̃ i europa ſũt lõgiſſimo tractu p terras excurrit:
gẽtes bellicoſas p̃terlabit̃:& eos magna ex pte germanas:ex qbus ipſius
amnis fõtes oriũtur.Eaꝝ gẽtiũ poſtremi ſũt q̃des/ac marcomãni deide
zazyges ſarmatarũ gẽs:poſt hos getæ.deide ſarmatarũ magna ps. Poſtre
mo ſcythæ/ iiq; ad exitũ flumis ptinẽt.uñ p qnq; hoſtia i euxinũ põtũ ef
fluit:Hic alex.naues lõgas:q̃ e Byzãtio p euxinũ põtũ aduenerãt aduer
ſo flumie ſubiectas reppit.i qs ſagictarioꝝ manu/& armato milite ipoſi
to ad iſulã:i quã triballi/ac thraces cõfugerãt cõtẽdit:conãti pedẽ iferre
ſũma ui barbari õbſiſtũt:quocũq; naues appellebantur:p̃ſto aderãt: lo
cũq; tuebãt̃.qđ erat iis facilius:quoniã & naues paucæ erãt & iſulæ ma
xima ps p̃rupta ac p̃ceps/&flumis curſus:utpote i anguſto cõcluſus cõci
tatior.Q uapp alex.abductis ide nauib⁹ flumẽ traiicit:getaſq;: q trãſflu
mẽ icolebãt:petit:quos i aduerſa ripa ꝓhibẽdi aio:ſi trãſire conaret̃ ar
matos uidebat.Erãt ad q̃ttuormilia eqtũ:peditũ ſupra decẽ milia.ſimul
illũ auiditas cœperat/utẽ igẽiũ hoium trãs Danu.iuiſer̃.cõſcẽſis nauibus
tẽtoria militũ(erãt.n.ex pellibus)leui mã replet:ad hæc q̃cũq; litres hæ
ſũt nauiculæ ex cauata trabe i ea regiõe iuẽtæ.Magna ãt erat copia tũ ad
piſcatoꝝ:tũ ad uicinoꝝ:tũ ẽt ad latrociniorꝝ uſũ aduehi iperat:qbus cõ
uectis:eqtes mille qngẽtos pedites circiter q̃ttuor milia noctu flumẽ tra
ducit q̃ maxie ſegetes i hoſtili agro aiaduertit ob eãq; rẽ ripæ appropin
quans minus ab hoſte cõſpectus ẽ.Pria luce pedites p ſegetẽ ire iclinatis
haſtis iperat:næ ab hoſte uideant̃:dõec ad iculta puẽtũ ſit / eqtatus iteri
dũ phalãx pgit/p apta:ſeqbat̃:ubi extra culta puẽtũ alex.ꝓtinus i dextꝝ
cornu aduolãs Nicanorẽ iubet q̃drato agmine phalãgẽ iducer̃.q̃ ſpetie
territi getæ:næ primũ qdẽ ĩpetũ hoſtiũ tulere:Reſ ꝓrſus igẽtis audaciæ
iis uiſa alexã.tã facile una mõ nocte Danu.oium europe fluminũ ãpliſ
ſimũ:atq; altiſſimum nullo põte iniecto trãſiſſe.Terrorẽ augebat phalã

Quades.

De his O. uid.i ibim pugnabũt iaculis dũ thraces zazyges arcu.Quamuis aliter Domitius ſẽtiat: ſed male.

Lintres.

Nicanor

Danuibi⁹, in europa flu.max.

gis ſeries/ac ferox eqtũ ĩpet⁹.ac prĩo qdẽ effuſo curſu urbẽ repetũt:q̃tuor
ab inde milia paſſuũ flumini ꝓximã.Cœterũ ubi conſpicati ſũt Alexãdrũ
eqtatu immiſſo eo cõcedere:peditatũ ſecus flumẽ agẽtẽ:næ ab hoſtibus
circũueniri ex inſidiis poſſet:Q̃ m̃ urbs ĩpa mœnibus parũ firma uide/
bat̃ ĩpoſitis in equos pueris ac fœminis:quos inde auferre potuerũt in/
[Meleager] ſolitudines ſe recipiũt.Alex.urbẽ uacuã nactus capit/ac ſolo æquat:pdã
[Philippus] Meleagro/ac Philippo agẽdã tradit:Deinde ĩ amnis ripa ioui ſeruatori
[Sacrum facit.Alex.] atq; herculi/& ipſi amni:qa ſe haud difficilẽ intrãſitu exhibuiſſet: ſacrũ
facit:eodẽq; die ſuos ĩcolumes ĩ caſtra reducit.huc loci legati/& a cœte/
[Syrmius rex] ris Danubii accolis:& a Syrmio Triuallo℞ rege:itẽ a germãis:q ioniũ ſi
[Germani] nũ incolũt.ſũt qdẽ germãi ut grãdi corpore:ita aĩo elato magnoq;:hæ le
[Ioni⁹ſinus] gatiões ad Alexand℞ uenerũt:ut amicitiã cũ eo iungerẽt:qbus in fidẽ/
& amicitiã recæptis e germãis q̃ſiuit.Q uidnã eſſet ĩ humãis rebus:qd p̃
cœteris æſtimeſcerẽt:ratus noĩs ſuĩ magnitudinẽ ad illos multoq; ẽt ite
rius penetraſſe:idq; eẽ:qd præ oibus ſibi formidoloſũ faterent̃.illi uero
[Germanorũ rñſum aĩoſum] qd ꝓcul ab alexãdro agebãt:qd loca acceſſu difficillima ĩcolebãt:ipmq;
ad alia bella intẽtũ uidebãt:timere ſe illud añ oĩa dixerũt:neu forte ĩ ſe/
ſe aliqñ cœlũ rueret:Nihil mouit alexãdrũ ſupbũ legato℞ rñſum.itaq;
[Agtiani Peonæ populi.] nihilominus tñ in amicitiã:& ſocietatẽ recæptos domũ remiſit:tm̃ elo/
cutus germãos arrogãtes eẽ.inde in agriãos & Peonas iter pſequenti nũ
[Glaucias Taulantiorum rex] ciatũ ẽ.Clytũ zardylei ab eo defeciſſe/Glauciam Taulantiorũ regẽ ĩpo
Clito auxilio ꝓfectũ.Erãt/ & q nũtiarẽt/fore uti Autoriatæ ipm ĩ itine
[Autoriatæ populi.] re ĩuaderet:Q uapp ĩde celeriter mouẽdũ cẽſuit.Erat tum forte apud
Alex.Lagarus Agrianoũ rex ei ad modũ familiaris:q philippo adhuc ui
[Lagarus rex.] uente legatos priuati ĩterdũ ad eũ mittebat.is ubi ãgnouit Alex.de Auto
riatis accœpiſſe:nõ oportere inqt de Autoriatis cogitari:minus.n.bello
q̃ cœteras eius regiõis gentes ualere.Se ſi ꝑmittat priuatis eos opibus ar
miſq; petiturũ:ita dõeſticis de rebus ſolicitos ad ſua defẽdẽda domi mã
ſuros:cuius cõſiliũ cũ Alexãder.ꝓbaſſet:ĩ Autoriatas ꝓfectus/eo℞ agros
populatiõibus/ omniq; belli clade uaſtat: quo metu pculſi Autoriatæ
[Cyna mulier] intra fines ſuos ſeſe cõtiuere:Lagaro gratiæ ab Alexãdro actæ:magnaq;
in ſup munera data/Cyna ſorore ubi pellã reuertiſſet:illi ultro in uxorẽ
[Pella urbs] [Erigõ flu.] de promiſſa. Cœterum nuptias mors lagari preuenit. poſt hæc Alexan
[Pelion urbs] der haud ꝓcul ab Erigõe flumĩe iter faciẽs peliõ cõtendit:quã urbẽ Cly
[Zordiacuſ flu.] tus:qd eẽt totius regiõis mũitiſſima/occupauerat.Vbi eo uẽtũ caſtris ad
zordiacũ amnẽ poſitis:poſtridie mœnia oppugnar̃ ĩſtituit.clytus mõtes
circũiectos ſiluis ĩpeditos& maxĩe oportũos ĩſederat/Necdũ.n.glaucias

Taulātioꝝ: rex aduenerat. uti inde ī Macedōās decurreret: cū urbē oppugnarent. Appropinquante Alexādro hoſtes tribus primū pueris/ac totidē puellis: tribuſq nigris arietibus imolatis: ī Macedonas magna ui erūpūt. Sed q mōtes occupauerāt: ſtati initio pugnæ præ metu diſceſſere: q bus iſeſſis: nefandi ſacrificii hoſtiæ ibidē reptæ. Repulſis ītra mœnia hoſtibus caſtriſq poſitis circūſidere oppidū parabat. Sed cū glaucias poſtri die oppidanis auxilio ueniſſet: nec ſperaret cū iis mō copiis: q̄s traduxerat/oppido ſe potiri poſſe ꝓ̄ſertim cū ī eo ualidū ꝓ̄ſidiū ineſſe: multoſq ꝑterea fortes uiros glauciā adduxiſſe ſciret: mutato cōſilio Philotā cū ualido eqtū ꝓ̄ſidio ī hoſtiles agros frumētatū mittit. Quare cognita glaucias aduerſus philotā ꝓfectus montes circūiectos capit: q̄ maxie Philotā redituꝝ crederet. Q d'ubi Alexādro nūciatū ē: cōfeſti ſcutatis/ac ſagittariis/& agrianis eqtibus circiter q̄dringētis auxilio aduolat. Reliquo exercitu in caſtris relicto: næ oppidāi attergo īſequentes cū glaucia iūgerēt. glaucias ut ſenſit Alexādrū aduentare: quos tenebat mōtes repēte deſtituit. Atq ita philotas cū ſuis icolumis ad alexādꝝ ſe recæpit. Exiſtimare uidebant' Clytus/& glaucias ſeſe iniquo loco deꝑhendiſſe. Nā & mōtes altos inſederāt/& iaculatorū/funditorūq/ac militū nō exiguū numerū habebāt. Itaq ſi diſcederet ab obſidiōe Alexander cū oibus copiis ſuſpicabāt' fore: uti oppidāi abeūtiū agmē a tergo adorirēt'. Ad hæc loca: p q̄ alexādro eūdū erat angusta/& tenaci limo ipedita erāt: hinc flumie: inde mōte/uiā adeo coarctātibus: ut q̄ttuor ad ſūmum ſcutatis militibus una iter eēt. alexāder iſtructa acie phalāgeq uſq ad. cxx. ī arctū: ut rō loci poſtulabat/coacta ī utroq cornu/ducētos eqtes locat: ſilētiū iperat: uti mādata: ubi opus ſit celeriter excipiāt. Ad hæc haſtas primū arrectas ferri: deinde cuſpides in aduerſū dirigi: & nūc dextroſū: nūc ſiniſtroſū: ꝓut rō exigeret: tēdere. interī ꝓ̄ſequēs phalangē īterdū ī cornua agebat: atq ita uariato ordie/phalāgæ demū ī cuneū redacta: hoſtes īuadit/ tacitā admiratione defixos: cū ea nō minus ſpecioſe ac decore/q̄ ſtrenue agi ītuerēt' Poſtq̄ ad eos ꝓprius uētū ꝓtinus deſertis collibus: næ primū qdē macedonū īpetū ſubſtinuerūt. Tū Alexander undiq clamores tolli iaculiſq ſcuta quati īperat. quo clamore hoſtes uehemētius territi/effuſo curſu/ī urbē ſe rcipiūt. cūq Alex. aīaduerteret: a paucis qbuſdā hoſtiū collē unū adhuc teneri: q̄ illi traſeūdū eēt: iis q aderāt ꝑcipit: uti aſſūptis cōtiuo ſcutis ex ipſo flumie iſcēſis eqs collē petāt: ac ſi hoſtes rſiſtāt ps rlictis eqs pe ditibus īmixti rē gerāt. Q d ꝗū illi ſtrēue feciſſēt hoſtes cōfeſtī n̄ expecta

Sacrū immane

Philotas

Alex. celeritas

Glautie fuga

Virtuti nō loco fidēdum eſt

Ordo' Alexā.

Alex. i. hoſtes clamore terret.

ta ui/collé deſerunt.eũ collem cũ amicorũ cohorte alexãder capit: dein
Agriani
mittit:q agrian os ac ſagictarios qui erant ad duo millia accerſat: Scuta-
tos traiicere flumẽ iperat. Poſt hos macedonũ ordines mãdatis adiectis
ubi tranſiſſent iũctis ſcutis: quo phalanx denſior uideret : ꝓtinus acies
inſtruerẽt: ipe ueluti in ſpecula quãdã poſitus: ex eo colle hoſtiũ motus
proſpectabat. hoſtes partẽ copiaꝝ trãſiſſe flumẽ cõſpicati aduerſus eos:
q cis amnẽ remãſerãt: cõtẽdũt: in quos cõuerſus alexãder eoꝝ uim faci-
le repſſit. Tũ phalanx tanq̃ ſuperato iã flumine lætos clamores edit. cõie
ctis in fugã hoſtibus : q a tergo erãt. alexãder cũ agriãis ac ſagictariis ad
flumẽ pgit: ipſeq; oĩum primus uado tranſmittit: poſt id cõſpicatus ho
Machinæ
ſtes poſtremo agmini rurſũ iminere machinas in aduerſa ripa diſponi
iubet : qq; iã tranſierant ſagittarios cõtinuo in amnẽ referre pedẽ ac ſa
Clytus Claucias fugantur
gictis hoſtẽ inceſſere quoꝝ ipetu ſuppſſo: reliqui tuto traiecere. Triduo
poſt Alexãder cũ audiſſet Clytũ/& glauciã trãſflumẽ iniquo loco caſtra-
metatos/neq; uallũ/neq; foſſã ieciſſe: cuſtodias in caſtris negligi: utpote
ab iis: q Alexãdrũ metu flumẽ trãſiſſe opinabanť: rurſus ſilẽtio noctis
cũ ſcutatis agrianis/ac ſagictariis. itẽ pdicæ/ac cyeni copiis flumẽ traiicit
Vbi oportũitas ſeſe offerre uiſa ẽ: nõ expectatis: q nõdũ amnẽ trãſierãt:
ſagictarios atq; agriãos repẽte i hoſtes imittit: q magno ĩpetu/&clamore
adorti: q̃ illos ĩfirmiores eẽ aiaduerteẽt: alios ſomno oppſſos: alios ĩermes
alios in fuga ĩterfecerũt: Pleriq; ẽt uiui capti: nec prius deſitũ inſeq fugiẽ
Taulantii
tẽ hoſtẽ: q̃ ab iis in mõtes taulãtioꝝ/abiectis armis puentũ. Clytus ex ipa
Thebani ab alexandro deficiunt: Timolaus Cadmea arx
fuga in urbẽ ꝓpinquã primũ ſe recepit: Deide incẽſa: qđ parũ munita
uideret poſt glauciã in Taulãtios abiit. Dũ hæc gerũť. Thebanoꝝ urbẽ
clã ĩgreſſi/ac p amicos ad res nouandas ſollicitati Amyntã ac Timolaũ
thebanæ arcis pfectos: quã Cadmeã uocãt extra arcẽ cõprehenſos crude
liter obtrũcãt. Deide cõtinuo aduocata cõtione Thebanos ſub ſpecie re
cuperãdæ libertatis ab Alexãdri ĩperio diſtrahere conati: ut ſe iã tãdẽ gra
ui macedonũ dñatu i libertatẽ uindicẽt hortãť. id fuit apđ multitudinẽ
pſuaſu facilius: Q đ Alexãdrũ apđ illirios uita fũctũ affirmabãt. id mul
toꝝ phama/ac ſermõibus percrebuerat. Rẽ quoq; ñ obſonã uero faciebat
qđ iã diu alexãder aberat: ut nullus ab eo ĩterim nuntius Thebas uene-
rat. Q uapp uti in eiuſmodi rebus euenire plerũq; cõſueuit: Ignari rerũ
Athenienſes alexandro ſuſpecti
in eã maxime partem inclinauerunt: quæ ſibi maxime cordi erat. Q uæ
poſtq̃ Alexandro renunciata ſunt: ſuorum cæde/ac ciuitatis defectione
(ut par erat) motus uindicanda cenſuit: pſertim cũ/& Athenienſiũ fidẽ

ſuſpectã haberẽt: & lacedemonios/alioſue quoſdã Peloponeſſes iãdiu
a ſe auerſos ſciret. ad hæc ætholi cũ eẽnt gẽio mobili/atq; ĩfido: ne The
banis ſocietate iũgerẽt' uerebat'. Eordæã itaq;/& Elimioti /rupeſq; ſtim
pheæ ac paryeæ ꝑtergreſſus: Septia poſtq̃ mouit die pellã theſſalice urbẽ
puenit. inde cõtinuato itinere ſextis caſtris Boeotiã igreſſus ẽ: Nec prius
Thebãi cognouere alexãdrũ Boeotiæ clauſtra penetraſſe: q̃ oncheſtõ cũ
exercitu profectus eſt. at tũc quoq; defectionis auctores: qm̃ phamã ſup
primere nõ poterãt: uẽiſſe ab antipatro copias ex macedonia mẽtiebãt'.
ip̃m uero alexandrũ obiiſſe cõfirmabãt his aũt: Q ui alexãdrũ aduenta
re anũciabãt indignabãt'. Cũq; de alexãdri aduẽtu certiora in dies pferẽ
tur: alexandrũ æropũ eſſe aiebant. Poſtridie alexãder motis ab oncheſto
caſtris thebas profectus ad iolai lucũ caſtra poſuit: quo thebanis penitẽ
tiæ/& corrigendi erroris ſpatiũ mittendorũq; legatoꝝ poteſtas foret. tã
tũ uero abfuit: ut Thebani errati ueniã deprecati ſint: ut repente ex op
pido profecti cum equitatu ac leuiter armatis alexandri caſtra aggreſſi
ſint: emiſſiſq; iaculis ali quot macedones interfecerint. Tum alexander
cõfeſtim ex leuiter armatis ac ſagictariis in eos mittit. iiq; nõ difficulter
intra mœnia repulſi ſũt. Poſtero die cũ oibus copiis mœnia obeqtans
iuxta portas: q̃ eleutheras/atq; Atticã ferunt/haud ꝓcul cadmea uti ſuis
qui arcẽ tenebant oportune adeſſet/locum caſtris capit. eã arcẽ oppida
ni iacto duplici uallo circũſidebãt: næ aut extrinſecus obſeſſi auxilia ad
mitterent: aut abiiſdẽ ipſi quicq̃ detrimenti caperẽt. Cũ copiæ in hoſtẽ
educendæ eſſent. alexander cũ magis rẽ cõponi: q̃ in diſcrimen Theba
nos adduci cuperet: oppugnãdæ urbis cõſiliũ trahebat. Oppidanoꝝ ps
quibus curæ reip. ſalus: qbuſq; melior mens erat: in caſtra eundũ: ueniã
q; errati poſtulandã a Rege cenſebãt: contra exules: quiq; defectiõis au
ctores fuere: preſertim quidã ambitione capti oi ſtudio multitudinem
a quietis conſiliis abſtraebãt. Nec tã ob tantã ptinaciã thebanã alexãder
urbẽ oppugnabat ſpe. illoꝝ aĩos tpe remolliri/& ad pœnitẽtiã agi poſſe
cœteꝝ perdicas mutari conſiliũ coegit. is erat caſtrenſis p̃ſidii prefectus:
qui ptholomeo auctore cũ ab hoſtili uallo nõ multũ abeſſet: iniuſſu re
gis uallum aggreſſus eſt: ac pte euulſa thebanoꝝ præſidiũ inuaſit. Secu
tus illius audaciã cũ cohorte ſibi tradita amyntas andromeni: q &ipſe p̃
ſidio præerat. alexander pugnãdi neceſſitatẽ ſibi propoſitã intuitus næ
ſui ab hoſtibus circunuenirentur/mutato cõſilio/reliquas copias ex ca
ſtris eodẽ inducit: ſagictariiſq;/& agrianis intra uallũ inferre pedem iuſ

Aetholi ĩfidi
Eordæas
Elimiotis
ſtimpheæ
Paryeæ.
Pella urbs
Aeropus
Oncheſtũ
Iolai luc'.
Perdicas
Amyntas
Andromeni
Agriãni

Argyraſpidæ. ſis. Argyraſpides/ac cœteras copias extra uallum cõtinet. Perdicas dũ interius uallum reſcindere conatur graui uulnere accæpto refertur in caſtra: cuius uulneris curatio difficilis fuit: q cum eo uallum intrauerãt/ſagictariorum interuentu acriores facti in uiã: quæ fertur ad Herculis templũ: inſequuntur. Hic Thebani receptis pauliſper a fuga animis contẽpta paucitate clamores tollunt/& pauorẽ/ac trepidationẽ in hoſtes reiiciunt. Sagictarii circiter ſeptuaginta cœſi: in quis Eurybotas cretenſis eorum dux: reliqui nõ prius fugiendi finem fecere: q̃ ad ſcutatos ac macedonas extra uallum uentũ. Alexander cõſpicatus thebanos præ ſtudio inſequendi hoſtis temere ferri/cõtinuo phalangẽ inducit atq; haud magno negocio inoppidũ precipites agit: eãq; formidinẽ fugientibus iniicit: ut iis claudendæ portæ poteſtas nõ eſſet: uictores uictis immixti. Nã ab ea parte ob extrinſeca præſidia murus defenſione nudatus fuerat in urbẽ ſeſe coniecerũt. Vbi ad cadmeã uentũ preſidiarii milites ſubita eruptione facta/cũ macedonibus iungũtur ac multa cæde ædita ad Amphionis templũ pueniunt. Alii eoſdẽ Thebanos fugientes in forũ pellunt Oppidanorum pauci ad amphionis templũ reſtiterunt. Sed mox & ipſi deſperatis rebus/terga dedere; eques apertos extra urbem campos effuſo curſu petit. Pedes/ut quiſq; potuit/ſaluti conſuluit. Nec minus a phocenſibus bœotiis/ac Plateenſibus: qbus infenſi erãt ſeuitũ in Thebãos nec priuata tecta: nec ſacre aedes nec deorum aræ cuiq̃ ſaluti fuere: Nec cũ eẽnt a finitimis ad lõginqoris plata/nõ iis mõ: q Thebaneæ defectiõis participes fuerãt: quod tam pollens/potenſq; oppidũ concidiſſet: Sed uniuerſæ græciæ ingentẽ metum/& cõſternationẽ intulit. Nãq; atheniẽſium clades apud ſiciliam accæpta: & ſi multitudine interfectorũ ciuiũ nõ minus calamitatis atthenis attulit. Tamen qm̃ procul a domo accepta eſt: & cæſorũ magna pars ex ſociis tollerabilior uiſa eſt. Nec uero q ꝑ poſtea eadem ciuitas in eam neceſſitatem inciderit: ut ſibi cũ lacedemoniis ac ſociis tũ etiã cũ Philippo rege diu bellandũ fuerit: tm̃ aut ipſis athenienſibus mali: aut relique græciæ conſternationis præbuit. Et illud quoq; atheniẽſium uulnus nauali prelio apud amnẽ aegim acceptum ob id modo calamitoſum fuit: quod murus urbis dirutus: naues hoſtibus traditæ: imperiũ tantum mõ iminutum eſt. at reſpu. maiorũ diſciplina/& antiqua libertas retẽta eſt. Nec multo poſt/& priſtinas opes ab iis recæptas/& recuperato maris imperio/mœnia inſtaurata. ad hæc lacedemonii: qui per id tp̃s iis maxime formidabiles erãt. Quaq; næ athe-

Herculis templum

Euribotas dux

Cadmea arx

Amphiõis templum

Thebarũ direptio

Clades athen. in ſicilia

Aegis flu.

nas euerterẽt/parum abfuerat. Summis periculis abiiſdem leuati. At la
Laced. clades.
cedemoniorum aduerſum ad leutras/ ac Mantineam p̄liũ: p.quam qđ
Epaminũdas.
multi deſyderati ſint: terrori fuit. Sed & Boeotioꝝ/ & Archadum Duce
Epaminunda ſecunda cum iiſdem lacedemonienſibns pugna/ nouita-
Plaleenſiũ Clades
te magis inſolitæ rei: q̃ periculi ſpecie/ aut magnitudine Lacedemonios
ſocioſq; perculit. Plateenſium autem cladem: tum urbis paruitas: tum
ciuium interfectorum paucitas. Nam maior pars Arhenas confugerat/
leuiorem facit. Meli quoq;/ & Scione inſularia oppida deuicta plus ſa-
Meli. Scion; op.
ne dedecoris uictoribus: q̃ græciæ detrimenti intulere. Cœterũ præceps
Thebanorum conſilium eorundẽ celerem expugnationem/ multamq;
cœdem: utpote ab iis æditã: qui ueteres inimicitias perſequebant͛: tum
eiuſdẽ urbis excidiũ/ ac ſeruitutẽ/ quæ opibus/ & belli gloria iter græciæ
ciuitates eminebat: haud ab re addeorũ iram referebãt: tãq̃ de Thebãis
q̃q̃ multo poſt tempore pœnas exigentiũ: qđ reliquã græciã medoꝝ bel
lo prodidiſſent: Q d Plateas ꝑ inducias occupatas ſolo æquaſſent: Q đ
Lacedemoniorum dedititios crudeliter/ ac præter gtæcorum morem in
terfeciſſent: eamq; urbẽ deleuiſſent: ex qua uniuerſi græci in acie ſtantes
aduerſus medos a cætera græcia uim depuliſſent: Q uodq; Athẽas: quo
tpe Lacedemonienſibus ſociis/ ẽt de euertendis Athenis conſultatũ: q̃tũ
Prodigia cladis the.
in ſe fuerat: ꝑdidiſſent: Multa uero ante urbis occaſum diuinitus apud
Thebanos ceciderant: quæ qđ neglecta (ut fit) poſtea memoria repeti
ta futuræ calamitatis prodigia fuiſſet exiſtimatũ. Capta urbe Alexander
græcis expeditionis ſociis de Thebanis decernẽdi ptãtem facit: infenſis
Cadmeã p̃ſidio firmari/ urbẽ ſolo æquari placuit. Ad hæc agros: niſi q
ſacri eſſent: inter ſe diuidi: fœminas/ ac mares: q prelio ac cœdibus ſuper
fuiſſent: quiq; in poteſtatẽ ueniſſent: præter eos: qui religionem profite
rentur: quiq; Philippo/ aut Alexandro priuatim/ aut Macedonibus ho-
Pindarus pli. in. 7. c. 29. & Qui hoc offirmant.
ſpitalitate iuncti eſſent: uænire: tũ Orchomeniũ ac Plateas reſtitui: Tum
ferro/ ac flamis cuncta ruere: oppidũ uetuſtatẽ opibus gloria celebre paſ
ſim excindi. Vnis Pindari poete tectis/ ac ſtirpi ĩ honorẽ muſarum iuſſu
Alexãdri parſũ. Græci cognito thebãoꝝ excidio. Archades p̃ſertim quo
Alex. factũ egregium
Regi gratificarentur: ciues ſuos: q Thebanis opem tuliſſent: quiq; ſocii
conſilioꝝ fuiſſent: neci dedendos cenſuerunt. Elii exules: qđ amici Ale
xãdro eẽnt: in patriã reſtituere. Etoloꝝ ſinguli populi/ ſeorſum legatos
ad alexandrũ miſere: ueniã falſi criminis petentes: quos audita Theba-
norũ defectione rebus nouis ſtuduiſſe nunciatũ erat. Athenĩẽſes quoq;

conteriti myſteria quæ p eos dies referebãtur intermittunt / inſtrumẽta

Demades

ruſtica omnẽq́ʒ ſupellectilem in urbẽ ferri iubẽt:populo in contionẽ
uocato:ſuadẽte Demade/legatos decẽ ad Alexandrũ mittendos cẽſent:
eos maxime/quos alexandro accæptos ſcirent.Hi alexandro gratulari
iuſſi:qđ ex illyriis/& Triuallis cũ uictore exercitu ĭcolumis rediiſſet:qđ
Thebanos rebelles ultus eẽt.alexãder quo ad cœtera humaniter:epiſto-
lam autem ad athenienſes ſcripſit:qua Demoſthenẽ/Lycurgum/Hype
ridẽ Polieuctũ/Chareta / Charidomũ/ephialtũ/diotinũ /Moeroclẽ ſibi
dari poſtulabat.in hos culpã rei ad Chæroniã ab Athenienſibus infæli-
citer geſtæ referebat.Iiſdẽ q̃cquid poſt id tẽpus ſiue aduerſus ſe ſiue ad-
uerſus Philippũ ab ipſis athenienſibus ꝑpetratũ eẽt.ac demũ recentem
Thebãoꝝ defectionem crimini dabat. Atheniẽſes ciuibus : quos poſtu

Alex.ciuibus athen. pepercit ꝑpter ſtudium

labat/negatis:alios rurſus legatos ad eũ mittunt:ut ciuibus ſuis igno-
ſceret:oratũ:qua legatione motus ueniã dedit:ſiue athenaꝝ reuerentia;
ſiue ꝑp ſtudiũ traiicien di in aſiã exercitus admoliens:uti omnẽ de ſe ſu
ſpitionẽ græcis demeret.Vnũ ex oĩbus Charidomũ:cui erat infenſior:

Curti⁹ cãu demũ appellat.

exulare iuſſit.Iſq́ʒ ꝓfugus in aſiã ad Dariũ Regẽ ꝓfectus eſt.His rebus
geſtis in macedoniã reuerſus ioui olimpico ſacrũ fecit:iã antea ab arche
lao inſtitutũ/Ludoſq́ʒ olympicos ædidit.Ferũt ẽt muſis ludos ab eo pro
poſitos.Per id tẽpus nunciatũ eſt Orphei trhacis ſimulachrũ ad Pieridẽ

Ludi olimpici ab alexan.

ſudare.Q uapp uates conſuli placuit/Cumq́ʒ alii aliter prodigiũ ĭterp̃ta
rent.Ariſtander Thelmiſſeus uates diuinãdi ſcia ante oẽs clarus ĭterro-

Alex. muſis ludos ædidit

gatus/Q uidnã ſudor ille portenderet.Bene inquit ſperandũ.id eẽ poe
tas ac muſicos in canẽdis eius factis multã operã olim poſituros . ſimul
aduentante uere/cũ exercitu ad helleſpontũ mouit.Macedoniã.& græ-

Orphei ſimulachrũ ſudat.

Ariſtãder uates

Cercinites lacus.

Maronia urbs.

Petica regio.

Melana flu.

Proteſilao ſacrificat.

ciam antipatro mandat.Coegerat in aſiaticã expeditionẽ paulo plus tri
ginta milia peditũ:& i his leuiter armatos ac ſagittarios:equitũ nõ plus
q̃nq́ʒ milia.agebat agmen nõ procul a Lacu cercinite iuxta amphipo
lim/ac Strymonis amnis hoſtiũ:Q uo traiecto Pangæũ montẽ tranſit:
qua ad abderã/ac Maroniã maritimas urbes iter ẽ.inde ad hebrũ amnẽ
ꝓfectus:eoq́ʒ facile ꝑuadato per Pæticam regionem ad Melana flumen
pergit.Traductoq́ʒ exercitu/uigeſimo die poſtq̃ e macedonia mouerat
Sexton ꝑuenit:inde in eleũta profectus Protheſilao ſacrificat:aris ſepul
chro impoſitis:Q d Proteſilaus putabatur græcorum oĩum primus : q
agamẽnonem troiano bello ſecuti eſſent:& in aſiam pedẽ intuliſſe: Pre
catus/ut ſibi fœlicior/q̃ Protheſilao fuiſſet/deſcenſio in aſiã foret . poſt

hæc Parmenioni traiiciēdi eqtatus/& gregarii militis e Sexto in abydō
negocio dato, nauibus longis ҫentū ſexaginta.& onerariis aliquot tran
ſuecti ſunt. Alexandrū ex Eleunte in Achæorū portū nauigaſſe: plures
auctores ſunt: nauiſqꝫ prætoriæ Gubernatorē fuiſſe. Vbi in medias Hel
leſpōti anguſtias peruentū/Neptuno/ac Nereidibus taurū imolaſſe: au
reaqꝫ phiala in mare profuſa libaſſe. Ferunt ēt primū oīum terrā in Aſiā
armatū deſcēdiſſe: atqꝫ his locis: unde mouit: quoue appulit claſſem. Io
ui deſcenſori/& item Palladi/atqꝫ Herculi aras ſtatuiſſe. Ilion ꝓfectum
Palladi troianæ ſacrificaſſe/& ī æde eius armis: qbus utebat᷑ fixis. Arma
Palladi ſacra: ex eodē templo ſumpſiſſe. monumēta ad eā diem troiani
belli: quæ arma Argyraſpidas in expeditione ante Regē ferre ſolitos per
hibent. Phama ēt tenuit parentaſſe Alexādrū Priamo ad arā Iouis He-
cii: quo illius manes in Neoptolemi gentē: unde maternū genus duce-
bat: placaret/Ilion petenti menioccius Regiæ claſſis dux aureā coronā i-
poſuit. Idē fecit Chares athenienſis ex Sigeo profectus: & alii qdam tā
græci/q̄ aſiatici. Fertur quoqꝫ Achillis ſepulchrū coronaſſe. & ob id fœli
cem dixiſſe: quod Homerū reꝝ ſuarū preconē nactus eēt. Fuit haud du

Vide ne hercæi legē ſit Lucanus Hercæas monſtrator ait nō reſpiciſ aras.

bie Alexandro non parum fortunatus Achilles ob eam rem exiſtiman-
dus/Namqꝫ hæc una pars tanto regi ad cumulum fœlicitatis uidetur de
fuiſſe. Neqꝫ enim eius res geſtæ aut carmine aut ſoluta oratione pro-
dignitate litteris proditæ ſūt. Neqꝫ a muſicis decantatur Alexander: quē
admodum Hiero. Geron: Theron: & alii pleriqꝫ rebus geſtis: & gloria
haud quaq̄ pares. Ita ē factū ut nobis minus notæ ſint Alexādri. res ma
gnæ: atqꝫ ꝓclaræ: q̄ multorū ueterū infimæ: exiguæqꝫ. Nam illorū decē
milium cum Cyro aduerſus Artaxerſem expeditio: & Clearchi: ac ſocio
rum captiuitas: Eorum dēiqꝫ decem miliū Xenophonte duce in mariti
mam oram. Reditus haud dubie Xenophontis ſcriptis lōge illuſtriores
facti: q̄ aut ipſe Alexāder/aut res ab eo geſtæ. At q̄uis neqꝫ alieno ductu
militauerit: neqꝫ Perſarū regē fugiens uicerit: qui obſtabāt: quo minus
ī maritimā regionē deſcēderet: tñ alius nēo mortaliū ē: ſiue græcus: ſiue
barbarus: uel multitudīe reꝝ geſtaꝝ uel magnitudīe cōferēdus. q̄ pri-
mū cā adductus ſū: ut eius res: licet a pluribꝰ ſcriptas ſcirē: & ipſe lr̄is mā
darem: haud indignū me arbitratus: q res ab eo geſtas cōſcriberē. At qs
ipſe ſim: q ita de me ſentiā/nomen profiteri non oportere exiſtimo/Ne
qꝫ.n. obſcurū eſt: neqꝫ item patria: neqꝫ genus meum: uti arbitror: neqꝫ
item quos honores in ciuitate mea adeptus ſim: Illud dixiſſe ſatis fuerit

Arrianus ſe nimium extollit

mihi patriã:familiã: magiſtratus: lr̃as ac bõas artes eſſe/& a puero ſemp
Arrianus inter primos græcos auctores. fuiſſe.Q uare non indignus fortaſſe:q inter primos græcæ linguæ au-
tores enumerer:non ſecus/atq Alexander inter eos:qui in re militari p̃-
ſtiterũt.Alexãder ex Ilio ad Ariſben mouit:quo in loco uniuerſus exer
citus traiecto Helleſponto:caſtra fecerat:poſtridie p Cotã:deinde Lam
paſcon:inde digreſſus nõ longe a Proſactio flumine cõſedit:q ex idæis
Proſactiũ flu. montibus oriens inter Helleſpontũ:& Euxinũ pontũ in mare excurrit
Exinde Hermotum petit Colonas urbem trãgreſſus.Præmiſſis ante ag
Colonæ urbs men ſpeculatoribus.amynta duce:cui cohortẽ amicoꝝ ex Appollonia
ꝓfectã/eiq ſociates ſathõis filius præerat & q̃ttuor p̃terea turmas añcur
ſorũ attribuerat:ĩde diſcedẽs mittit cũ Panagero uno ex amicis: q Pria-
mũ oppidũ:cuius deditionẽ oppidãi pollicebantᷣ:recipiãt. p̃ſarũ duces
Priamum oppo. erãt:Arſames:Reomitra:Petães:Nephãtes:&Cũ his pithicdates lydie/at
q Ioniæ p̃fectus & itẽ Arſites.Prygiæ p̃ſes eius:q̃ ad Helleſpõtũ ſita ẽ/q
Zelia urbs oẽs ad Zeliã urbẽ cũ eqtatu græciſq mercẽnariis conſtiterãt.Poſtq̃ au-
ditum eſt alexandrũ Helleſpontũ trãſiſſe:cõſultantibus de ſumma rerũ
Memnon Rhodius in cõſiliũ adhibitus:abſente Dario:prelio abſtinen
dum:nec cũ Macedonibus dimicandũ cẽſebat:qd hoſtes ſuperiores pe-
ditatu eſſent:quos Alexandri præſentia fortiores/audientioreſq faceret
Q uicqd Herbidũ eſſet ad equoꝝ uſũ conculcãdũ equorũ ungulis:ſpẽ
ſegetũ tollendã:ac ne ipſius qdem oppidis parcendũ.Neq.n.morã fa-
cturũ in iis locis alexãdrũ reꝝ neceſſariarũ inopia laborãtẽ.Ad ea arſites
ſe næ unã qdem popularium ſuoꝝ domũ incẽdi paſſurũ:In quã ſniam
a Perſis itum ſuſpicantibus Memnonẽ honoris continuandi cauſa cupe
Granicus flu. re bellum extrahi.Interim alexãder ad Granicũ amnẽ proficiſcebatᷣ. du
plici q phalangẽ inſtructa/eqtatu in cornibus locato ſarcinas/& impe-
dimenta ſeq iubet.Speculatorum Egilochus dux erat:cũ ſarriſatis eqti-
bus/ac præter hoc leuiter armatis prope Q uingentis.Iamq nõ multũ
a Granico aderat cum ſubito quidã ex ſpeculatoribus aduolantes nun-
ciant Perſas acie inſtructa tranſflumen caſtra habere/Q ua re cognita cõ
feſtim/& ipſe acies/tanq̃ pugnaturus ĩſeruit. Tum Parmenio ad Regẽ
conuerſus.Optimũ inqt factu iudico ad amnis ripã e regione hoſtiũ q̃
proxime locari.Neq.n.hoſtes in tanta caſtrorũ propinqtate ꝑmanſu-
ros arbitror:preſertim cũ peditatu ſuperiores ſimus:ob eamq cãm ſpe-
rare uidentur poſſe/uti cras prima luce exercitus nullo obuio hoſte tra-
duci poſſit.Citius amnẽ trãſierimus q̃ ab iis acies inſtrui:aut ordines ex

BIBLIOTECA ... ROMA ...

plicari poſſint. Nunc autē ſine ingenti piculo tuorū/ quonāmō id fieri
poſſit:haud ſatis uideo. Neq̧.n. ex aduerſo flumen traiicere facile eſt
pp crebros/ ac profundos uertices interiectos/ ut uides: contraria p̃ſer
ti ripa/alta/ atq̧ p̃cipiti. Quod ſi incompoſiti anguſtiore acie in aduer
ſam ripam exierimus: quod genus aciei infirmiſſimū eſt:eqtatus hoſti-
lis impetum uereor næ phalanx nō ferat. Si nobis hoc primo certamine Aciei gūs.
aliqd aduerſi contingat: erit iſ quidem caſus:quo ad p̃ſentem rerū ſtatū
grauis:ſed quo ad exiſtimationē de toto bello lōge grauior. Ad hec Alex
ander iſta qd o Parmenio uera eſſe haud inficias eo: cœterū pudet: ſi
traiecto tā facile Helleſpōto hic riuus(ita.n.Granicum ſpernēs appel-
labat) tenere nos debeat: quo minus recta in alterā ripam euadamus.
Hoc & a macedonū gloria/ & a mea i adeūdis piculis cōſuetudine lon
ge alienū ſcio: Ad hec pſas ſibi cōfiſuros uideo:quaſi fortitudie/ & re bel
lica Macedonibus pares ſint. Si nihil hoc rerū initio fecerimus/eo terro
re dignū: quem intulimus. hæc ubi dicta copias in duas partes diuidit
Ac Parmenionem Siniſtri cornu Ducem Conſtituit in dextro cornu:cui Sariſſati e-
ipſe præerat Philotam Parmenionis cum cohorte regia/ cūq̧ ſagitariis/ quites
& Agrianis iaculatoribus: Amyntā quoq̧ Arabæi cū ſariſſatis eqtibus/
ac pæonibus & cohorte ſocratis. Item Argyraſpidas: quos Nicanor duc
ebat: Tum Perdicæ Orontis/ ac Cini Polemocratis Crateri Alexandri:
& Amintæ Andromenii & qbus imperabat philippus Amyntæ phalan
ges locat. In ſiniſtro cornu primū Calam Harpali cū Theſſalis eqtibus:
tū Philippū Mænali cū ſociorū eqtatu: Deide Agathonē cū Trhacibus: ordo exercitus alex.
poſt hos Cratheri. Meleagri/ac Philippi phalāges ſtatuit: hoc cornu Par
menioni regendū dat. Erant in caſtris hoſtiū Perſarū eqtum circiter ui-
ginti milia externorū peditū haud multo minus. Conāte Alexādro am
nem traiicere hoſtes eqtatu in aduerſa ripa diſpoſito aciem in longum
deducunt. Pedites: nā p̃xima ripis eminentiora erāt/pone ſtatuūt. Poſt
q̃ Alexandrū ſiniſtro ſuorū cornu oppoſitū uidēt. Erat.n. inſignis regio
habitu:& eorū ferocitas: q circa erāt/notabiliorē faciebat. Eā partē maio
re eqtatu portinus firmāt. Aciebus(ut diximus/inſtructis: utriq̧ i aduer
ſa fluminis ripa ſummo ſilentio aliquandiu qeuere. Vtroſq̧ conſydera-
tio ſubeundi diſcriminis defixos tenebat. Expectabāt Perſæ/ uti Mace-
dones flumen ingreſſos in exitu inuaderēt. Alexāder ubi uidet hoſtē ſe
ſe i aduerſa ripa cōtinere: celeriter inſcenſo equo: iuſſis: q circa erāt ſequi
antecurſores eqtes in amnē p̃mittit: & cū his Amyntā Arabæi cū pæoni Alex. pſas inſeqtur

bus:& una peditũ turma ante hos Ptholemæũ Philippi:cui Socratis cohortem cõmiſerat:cui forte totius eqtatus eo die ducatus cõtigerat. Ipſe dextrũ cornu agens ſignis repente canere iuſſis cum ingenti militũ clamore/uadum ingreditur/obliquã extẽdẽs aciẽ in eã ripæ partẽ:qua uiolẽtior fluminis curſus uidebat̃:eo cõſilio:ne ubi hoſtes flumẽ intraſſẽt

Socrates. angusta acie exeuntes macedones ab iis circũuenirẽtur:ſimul ut phalange inducta eorũ impetũ frangeret. Perſæ ubi Amyntã/& Socratẽ cũ cohortibus ripæ apropinquare conſpicati ſũt:continuo in eos alii ex ripa:qua erat altior:alii ex amni tela mittere.ibi ingens eqtum certamẽ fuit. His in ripã euadere: illis obſtare ſtudiũ erat. Perſæ plurimũ p̃acutis ſudibus. Macedones haſtis pugnabãt. Simul qđ ex inferiore/atq; inſtabili loco:ut pote ex flumine aduerſus hoſtes in eminenti ripa ſtantes dimicabant. Ad hæc pſæ totius eqtatus robur ad exitũ oppoſuerũt. Ibi Menonis filii/ac Memnon pugnabãt.macedonũ primi in ripã nitentes a Perſis iterfecti. Cœteris ad Alexãdrũ receptus ſaluti fuit. Qui qua maxime equites ac Perſarũ duces confertos uidit ſubito ipræſſionẽ fecit:circa Re

Pugna atrox. gẽ acre prelium ingenti utrorũq; conatu fuit. Interim alii poſt alios Macedonũ ordines amnẽ tranſibãt. Et q̃uis equeſtre preliũ eſſet:ſimilius tñ pedeſtri uidebat̃. Nam & equis equi:& uiri uiris cõſerti cõfertiq; rẽ gerebãt. Macedones a ripa perſas ſumouere:Perſæ macedones exitu arcere conabantur. Repulſis hoſtibus iamq; macedones ripã tenebãt. Nã & robore/& rei militaris peritia perſas anteibãt. alex. dũ fortiter pugnat:cũ haſtã infregiſſet:ab arete:q proximus erat:haſtam petit:Cumq; & ille ſuã fregiſſet:ſic quoq; cũ haſte trunco dimicare pergit Mox accepta a Giba

Aretes rato corynthio uno ex amicoꝝ cohorte/Lancea in mitridatẽ darii gene

Gibaratus rũ longe ante alios equo inuectũ protinus emicat:oraq; traiectũ humi ſternit. In eo pugnæ ardore Rœſaces in Alexãdri caput ſecuri diſtricta galeæ aliquantum citra uulnus diffregit:in quẽ conuerſus alexander thorace diſcuſſo pectus trãſfodit. Iam ſpithridates Alexã. a tergo petens ſecurim alte ſuſtulerat:cuius ictu p̃uento Clytus Dropidi humeꝝ eius ſecuri diſcidit. Interea qbus res procedebat e flumine:in ripã prodibant:ſeq; tranſgreſſis conglobabant. Perſæ cũ undiq; tã ipſi:q̃ equi iaculis configerentur:nec incũbentem a tergo hoſtilem eqtatũ ſuſtinere iam poſſent:multaq; a peditibus leuis armaturæ:q equitibus immiſti pugnabãt uulnera acciperent. Primũ quo alexander curabat. referre pedem cœpere. at ubi media eqtum acies uehemẽtius impreſſa/& ipſa ceſſit Diſſipatis cor

nibus:omnes in fugā uerſi. Perſarum equites circiter mille in fuga cœſi: quos fugientes alexander haud longo ſpatio inſecutus eſt: ac mox ī mercēnarios q magis ſtupore quodā attōiti: quia pugnæ euētus præter opinionē ceciderat/ q̄ certo pugnādi cōſilio in acie ſteterāt: phalange/ & eqtatu inductis eos ad internitionē cecidit: nec quiſq̄ oium ſuperfuit: niſi qui forte inter cœſorū cadauera iacens delituit. Captiuo℞ numerus circiter duum milium fuit. Ex ducibus Perſarū cecidere Næphates: Potenes Spithidrates Lydiæ præſes: mithrobozanes Cappadocū: mitridates Darii gener. arbupales Darii artaxerſis filius: pharnaces uxoris Darii frater. Omares mercenarii militis Dux. arſites ex ipa pugna in phrigiā ſe recœpit: ibiq; ut phama tenuit: mortē ſibi ipe conſciuit: qd tantæ calamitatis cauſa Perſis fuiſſe uideretur: Ex macedōibus primo ipetu ad. xxv. perierunt. iiſq; alexander honoris gratia æneas ſtatuas in tēplo iouis Lyſippi manu poſuit quē alexander ob artis præſtantiā præcœteris ſtatuariis dignum iudicauit a quo ex ære fingeret. De cœtero eqtatu ſuprā. Lx. deſyderati ſūt. Pedites circiter. xxx. quos alexāder poſtridie cū armis: ac cœtero ornatu militari ſepelliri iuſſit. parentibus eo℞ ac liberis agri munerū q; tum priuatorū: tū publicorū imunitatē cōceſſit. ad hæc ſaucios curæ habuit ſingulos adiens eo℞ uulnera inſpiciens: ex iiſdem q̄rens quomodo uulnera accœpiſſent. Quidq; tum ageret ſuper his quenq; de ſe predicare ac gloriari facile patiens. Sed & Duces quoq; perſarum: & græcos mercenarios: q perſarum ſtipendia facientes in pugna deceſſerat: ſepulturæ mandauit. Qui aūt mercēnariorū uiui in ipſius potātem ꝑuenerunt: ad ergaſtula dānatos in græciā miſit: qm̄ aduerſus publica græciæ decreta ꝓ barbaris aduerſus græcos militaſſent. Athēas uero. ccc. armaturas pſicas dono palladi miſit. hoc breui titulo inſcripto. alexāder philippi: cœteriq; græci: Lacedemoniis excœptis: hæc de barbaris ſpolia aſiā icolētibus. Poſt hæc cala eiusregiōis: cui arſites ꝑfuerat pſide facto: cū edixiſſet: uti eadem tributa ſoluerent: quæ dario pendere ſoliti ſunt barbaris omnibus: qui deſertis montibus idedítionem uenerūt: ad ſuos reuertendi poteſtatem fecit. Zelitis quoq; ignouit: qm̄ ſciebat inuitos ꝓ barbaris arma ſuſcœpiſſe. parmeniona uero ad recipiēdū Daſcyliū miſit: idq; recœpit præſidio inde metu dilapſo. ipſe Sardos uerſus mouit: cūq; ab oppido ſeptuaginta ferme ſtadiis abeſſet: obuios habuit in itinere mithrenem præſidii arcis præfectum / ſardorumq; maiores natu hos oppidi dedítionem: mithrenem & arcem: & pœcuniam regiā: quæ in

Duces pſarum cœſi

Lyſippus alex. tpe Plu. hoc affirmat.

Alex. liberalitas in liberos defūctorum militū ſuorū.

Zeliti po. puli.

AEmum flu.

arce ſeruabaꝛ:pollicētē.Demū ad AEmū flumē:qđ a Sardis oppido.xx.
fere ſtadiis remotū eſt:caſtris poſitis:amyntā andromeni mittit:q arcem
ac pœcuniā a Mithrene accipiat:Quibus recœptis mithrenē poſtea in
honore hūit.Sardis:ac cœteris lydiæ populis libertatē:& ut legib' uterē
tur ſuis:cōceſſit.Erat arx ſardoꝝ eminenti loco ſita undiq; pciſo:triplici
ꝑterea muro circūdata Hanc ingreſſus cū uidiſſet/natura atq; opere mu
nitam:templum ibidē Ioui olympico ædificare cogitauit.Dū locū tem
plo faciundo idoneum conſyderat rēpente(ut erat anni tempus) tetra
tēpeſtas cū ingenti tonitruū fragore cœlum inuoluit:ſecutuſq; imber re
gina lydorum modo perfudit.Quod ubi animaduertit diis id cordi eē
arbitratus:templum ioui confeſtim extruendū mandauit.Arciſq; cuſto

Nicia

dia Pauſaniæ uni ex amicis cōmiſſa:pſidio impoſito: exigendis uectiga
libus ac tributis Niciā quæſtorē ꝑpoſuit:aſandrū phylotæ Lydiæ:& al
teri Spitridatis ꝓuinciæ:dato ei equitatu:ac leuis armaturæ milite : qui
ad eā prouinciā ſatis eſſet:præfecit.Calam.& alexādrū æropi prouinciæ
Memnonis:liſq; peloponenſes: & magnā ſocioꝝ partē:ꝑter argiuos:q
pſidio arcis Sardorū relicti fuerant:attribuit.Dum hæc gerūtꝛ perſarum
milites mercēnarii:q Ephæſiis pſidio erāt cognito huius pugnæ euētu
relicta urbe duabus longis Ephæſiorū nauibus arreptis:diſceſſere: & cū
iis amyntas antiochi/q ex macedōia:cū adhuc ibi alex.eēt:ꝓfugerat nō
obullā qdē iniuriā accæptā:ſed odio eius ac metu.Quarto poſt pugnā
die:cū in Ephœſum alex.uēiſſet.Ephœſios:q ſua ipſius cā extorres facti
fuerāt:in ciuitatē reſtituit.admiſtrationē reip.q̄ in paucorū ptāte erat:in
popularē ſtatū mutauit:tributis pſis pēdi ſolitis Dianæ:q̄ in ea urbe ma

Diana

gnificētiſſimo tēplo ſumma religione colebatꝛ:quot annis pēdi iuſſis,
Ephœſioꝝ populus ſublato paucorū metu/cōtinuo eos ciues:q mem
nona in urbē īduxerāt:tēplūq; dianæ ſpoliauerāt:quiq; philippi ſtatuā
ī eodē tēplo euerterāt:itē eos:q heropythi ſepulchrū:a quo oli ciuitas li
berata fuerat:in foro eruerāt:iterficere iſtituit.Syrphacē unū ex iis/ac pe
lagontē filiū:fratrūq; Syrphacis liberos:q in tēplū cōfugerāt:inde extra
ctos lapidibus obruerūt.Cœteros inqri alex.uetuit.Veritus næ plicētiā
ſontes pariter & īſontes:alios inimicitiarū:alios auaritiæ cā interimerēt.
Næc ullū alexā.factū apud Ephœſios plus ſibi laudis.& gloriæ cōtulit:
qđ nobiliſſimæ ciuitatis ſaluti cōſuluiſſe uidereꝛ.Interim ex magneſia/
& Trallibus ad alex.legati uenerūt:urbiū ſuarū deditionē pollicētes:ad
q̄s ī fidē recipiēdas parmēionē miſit cū duobus milibus & qngētis mer

cenariis:pariq; Macedonũ nũero/eqtibus ex amicis circiter ducentis.alci
malũ agathoclei cũ nõ minori copiarũ numero in æolicas urbes/& ioni
am/eas urbes oppugnatũ:qbus adhuc barbari dñabãt:mittit.ariſtocra- Ariſtocratia.
tiã paucoꝝ ſtatũ: ubiq; tolli:popularem uero:quã Dimocratiã græci ap
pellant:cõſtitui:& ut ſinguli populi legibus ſuis uti pmitterent:iisq; tri Dimocratia.
buta:q̃ barbari ſoluere ſoliti eẽnt:remitti mandauit.Ipſe Ephæſi cõmo
ratus Dianæ ſolleni põpa rẽ diuinã fecit:uniuerſo exercitu ueluti ad pu
gnã inſtructo.Poſtridie cũ reliquo peditatu ſagittariis:ac agriãis thracũ
eqtatu:& ex amicorũ cohorte regia:tribuſq; præterea aliis Miletũ uerſus
ꝓgreſſus.Exodũ urbẽ p̃ſidio uacuã primo aduentu cœpit: ibiq; caſtra-
metatus/Miletũ urbẽ magis introrſum ſitã circũuallere inſtituit. Nãq;
Hegeſiſtratus:cui Darius Mileti tutelã demandarat:cũ ad ſe nuncios de Exodum
deditione miſiſſet:fretus Perſaꝝ auxilio:q nõ lõge aberãt:cõſiliũ muta- urbs.
uerat.Cœterũ Nicanor.q ex græcia claſſẽ adduxerat:triduo añ eodẽ ue-
nerat:q̃ Perſæ Mileto appropinqrẽt ad iſulã Ladõ:q icõſpectu Mileti ſi- Ladis inſu
ta ẽ:cẽtũ ac ſexaginta nauiũ appulſa claſſe.Q d poſtq̃ pſicarũ nauiũ du- la
ctores cognouere:ſub Mycalẽ mõtẽ cõſtiterũt.Nãq; eã inſulã alexander
nõ ſolũ nauibus/q̃s diximus:ſed ẽt Trhacibus/&externis militibꝰ ad q̃t
tuor milia eodẽ miſſis:tuebat.Barbari ꝓpe quadrigẽtas naues habebãt.
alexã.q̃uis nũero nauiũ iparẽ:hortabat Parmẽio/ ſupiore uictoria cõfi
ſus p̃lii fortunã expiri:fœlici ẽt augurio pſuaſus:aqla a puppi regiæ claſ
ſis i littore ꝓſpecta:Exiſtimabãt:ſi uincerẽt:magno id uſui:qđ ad totius
belli ſũmã alex.fore:ſi uincerẽt:haud magnũ inde detrimẽtũ puẽturũ: Aquilæ au
qm̃ Perſæ pp nauiũ multitudinẽ ẽt nõ pugnãtes iperiũ maris obtinerẽt. gurium
i id operã ipigre polliceri/oĩs piculi qđcũq; futurũ eẽt pticeps futurus/
ad ea alexãder placide illũ opiniõe ſua falli:nec ſatis eẽ recte auguriũ iter
p̃tari p̃ter rei militaris rõnẽ eẽ:ſi cũ tã paucis nauibꝰ aduerſus multo plu Alex.rñſũ
res:cũq; naualibus copiis parũ exercitatis aduerſus exercitatas Cypriorũ cõtrarium eſt illi qđ
ac Phœnicũ copias erat:Nõ eẽ cõſilii ſui loco iſtabili atq; icerto de Macẽ ad gram.
donũ uirtute apud barbaros piculũ facere.Nã ſi hoc prio nauali cõgreſ cũ dixit.
ſu Macedenos cœdãt:nõ parũ incõmodi:quo ad phama ĩde executurũ
tũ pp alia:tũ qa naualis clades in greciã plata/græcos nouis rebus ſtudẽ
tes ad res domi innouandas excitatura uideret:Q uibus de rebus naua
li prælio impræſentiarũ abſtinẽdũ cenſere.auguriũ uero ſeſe aliter con-
iectare.aquilam qđ ad ſe pertinere.Sed quod ſidens in littore cõſpecta
eſſet uideri diuinitus portendere. Perſas terra non mari uincendo eſſe

Glaucipp⁹ inter hæc Glaucippus unus ex Mileti primoribus legatus ad Alex.in ca-
ſtra uenit/a populo/ac mercẽnariis militibus:qs urbana cu ſtodia mãda
ta fuerat/miſſus oſtendit placere ciuibus ſuis muros/portuſq; eis/ac per
ſis cões eſſe:ac proin orare/uti iis rebus cõtẽtus urbẽ obſidere deſiſteret.
Indignatus Alexã.Glaucippũ ꝓtinus in urbẽ reuerti iuſſit:& oppidanis
renũciare:uti ſeſe ſtatim ad pugnã pararent.Ipſe machinis confeſtim cõ
Machinæ tra mœnia diſpoſitis/murorũ partẽ breui euertit:multũ ẽt quaſſauit.Iã-
q; exercitũ admouebat:ut uel qua dirutus:uel qua lababat murus in ur
bem irrũperet: & hæc qdem propinquis/& inſpectantibus pſis agebant
Ladis inſu q apud Mycalẽ cũ claſſe erãt.Dũ hæc aguntur : Nicanor ex Lade inſula
la. Alex.motus ꝓſpiciens:littus p̃ter nauigãs mileti portum̃ cum claſſe pe
tit. anguſtoq; eius ingreſſu occupato proras nauium a mari ſtatuit: atq;
ita pſicæ claſſi adeundi portus ptãtem:oppidanis uero auxilii ſpẽ : quã i
claſſe habebãt:omnino ſuſtulit:tũ ciues ac mercennarii milites/ deſpera
ta ſalute incũbẽtibus iã undiq; macedonibus:alii ſcutis innatãtes in par
uã quãdã inſulã(nomẽ obſcurũ eſt)urbi proximã traiecerũt:alii inſcen
ſis lẽbis:quos ſunt in portu nacti:cũ effugere conarent̃:a macedonũ na
uibus retracti/interfecti ſũt.Potitus urbe Alexander inſulã petit: in quã
ex fuga oppidani ſe recœperãt:pontibus in proris nauiũ prominẽtibus
portari iuſſis in abrupta inſulæ/tanq̃ in murũ deſcenſuri ſpeciẽ: Q uos
ubi paratos ad reſiſtendũ aĩaduertit:eorũ miſertus eſt:Q m̃ ex animi ge
Alex. Cle- neroſitate/& fide p̃ſtere uiſi ſũt.Itaq; ꝓpoſita iis uenia:ſi militare ſecum
mentia. uellẽt(trecẽti mercẽnarii erãt)cũ cõditionẽ accœpiſſent:iis ignouit.Op
pidanis aũt:quos in expugnatione urbis fortuna ſeruauerat:uitã & li-
bertatẽ dedit.At barbari iterim mouẽtes crebro a Mycale cũ claſſe:p diẽ
qdẽ in cõſpectum græcæ claſſis aduentantes:ſi forte illos extra portũ eli
cere ad pugnã poſſent.Noctu ad michalẽ locũ:quo ad neceſſaria p icõ-
modũ:qd a Meandri amni longiquo ſpatio aquã portare neceſſũ erat.
Q uod cũ Alexander intelligeret mileti portu naque hoſtilis nauis in-
gredi poſſet/nauibus inſeſſo Philotã ad Michalem mittit cum oi eqta-
Meauder. tu/tribuſq; peditum cohoribus:qui barbaros deſcenſionem interrã pro
flu. hibeat.Barbari uſu aquæ/cœterarũq; rerum neceſſariarum ihibiti: inde
Samum petebant importatiſq; cõmeatibus Miletum uerſus reuertebã
tur:& plurimas de nauiũ ipſaꝝ ante portus fauces in alto cõſtituerũt:Si
qũo macedonũ naues prouocare i altũ poſſent.qnq; eaꝝ i portũ quẽdã
inter aliã inſulã:& exercitũ ſe iniecerũt:ea ſpe ut uacuas Alexãdri naues

cõpræhenderent:qđ nauticos ſocios alios ꝓcul a nauibus lignatũ:alios
ad ĩportanda neceſſaria:nõnullos predatũ profectos acceperãt:& pars q
dẽ naualiũ ſocioꝶ aberat.Cœterũ alexander mox ut pſaꝶ naues ꝓprius
aduentare cõſpexit:ex ea copia nauticorũ:q tũ aderãt naues decẽ celeri
ter armatas obuiã mittit:utq; ĩ eas contraris proris ferant̃: ĩperat .Perſæ
ut uiderũt naues illas p̃ter ſpem aduerſus ſe contendere: ſubito cõuerſi
ad reliquã claſſem fugere cœperũt:e qs una Iaſeoꝶ nauis rẽigio tardior — Iaſei
plena capta ẽ.Rẽliquæ ad pſicã claſſem cõtinuata fuga puenerũt . Poſt
hæc pſæ cum nihil ꝓficere aĩaduerterent:Mileto cum claſſe diſceſſerũt/
Q uibus digreſſis/Alex.tũ pecuniæ inopia aductus:tũ qđ ſciret ſe claſſe
ĩparẽ perſis eẽ:cũ nollet ne ullam qđ exercitus partẽ temere indiſcrimẽ
mittere exarmare claſſẽ ĩſtituit.Cogitabat poſtq̃ iã terrã Aſiã cũ terreſtri
bus copiis tenebat:ſeſe claſſe nõ indigere:cũq; maritimas urbes cũ exer
citu expugnare poſſet:Nullũ poſtea claſſis uſũ hoſtibus fore:qm̃ habi
turi nõ eſſent:uñ remiges in ſupplementũ acciperẽt:neq; portus p̃terea
aut urbes ullas in terra Aſia:ad quas diuerterẽt.idq; ſignificaſſe/Aqlam
q̃ apparuerat:Q đ ex continẽti hoſtiũ naues ſuperaturus eſſet : conie — Aquilæ augurium
ctura quadam interp̃tebat̃.Q uibus pfectis cũ exercitu uerſus Cariam
iter inuadit:Q đ in alicarnaſſo nõ paruæ/tũ barbarorũ/tũ mercenario
rũ militũ copiæ eſſe/nunciabant̃.Oĩbus inter Miletũ/atq; alicarnaſſum
oppidis primo ĩpetu captis.Q uina ſtadia ab aliacarnaſſo caſtra poſuit
ueluti longa obſidione urbẽ domiturus.Nã præterq̃ qđ erat ſitu pmu
nita Memnon:quẽ iõ Darius inferiori aſiæ/reiq; maritimæ præfecerat/
eã ꝓuinciã oĩbus neceſſariis multo añ firmauerat ualido p̃ſidio ex mer — Memnõis huius meminit Curtius
cennario milite ĩpoſito:Naues quoq; lõgas in portu ad urbis tuitionẽ
conſtituit:quarũ turmæ ad opera faciunda magno uſui erãt.admouen
te exercitum alexandro/portis:quæ ad Milaſſa ferũt:oppidani ac p̃ſidia
ri milites ex oppido repente eggreſſi in Macedonas emiſſis iaculis ĩpetũ
faciũt.Sed mox a Macedõibus rep̃ſſi ĩtra mœnia cõpulſi ſũt.Haud mul
to poſt alex.aſſũptis ſcutatis & eqtatu amicoꝶ:atq; amyntæ & perdicæ/
Meleagriq; pedeſtribus copiis/ac p̃ter hos ſagictariis/& agriãis ad eã ptẽ
urbis:q̃ Myndũ reſpicit:cõtẽplaturus acceſſit.Si forte ab ea pte urbs fa — Meleager
cilius expugnari/ac p ĩprouiſam:& ſubitã ꝓfectionẽ Myndo potiri poſ
ſet:cuius acceſſionẽ ſibi ad alicarnaſſi obſidionẽ multũ profuturã exiſti — Myndum
mabat:cuius rei occaſio ſibi offerret̃.Q uidã.n.ex myndo ad eũ uene
rant clãdeſtinum aditũ p noctem polliciti,Profectus ita Myndõ nocte

Mydéteſ. intempeſta uti cõuenerãt/muroqꝫ apropinquãs:poſtq̃ Mydenſes nihil
intus miſcere animaduertit:q̃uis ſcalarũ copia non eſſet:qd non oppu-
gnaturus:ſed p proditionem urbem recæpturus uenerat : nihilominus
tñ macedonum phalãge ꝓprius admota:cũ murũ ſubrui imperaſſet: cõ
tinuo macedones turrim unã euerterũt: qua collapſa murus defenſore
nudatus ẽ cœterũ oppidani ſũma ui reſiſtendo una cũ iis: q mari ex Ali
carnaſſo uenerãt/ conatus eius irritos fecere. atqꝫ ita re infecta ad Alicar
naſſi obſſidionẽ reditũ. Ac primũ omnium foſſam: quã oppidani ante
urbẽ pduxerãt.xxx. cubitoꝝ latitudine: altitudine.xv. repleri iperauit:
Q uo facilius ligneæ turres: ex quibus in propugnatores iacularentur.
Machinæ Aliæqꝫ præterea machinæ:qbus mœnia quaterẽt:oppido admoueri poſ
ſent:foſſa haud difficulter repleta /ligneæ turres iam appelli cœperant.
Q uod oppidani conſpicati cũ per noctem in ipa opera ignẽ iacturi im
petum feciſſent:a macedonibus:quibus earũ rerũ cuſtodiã mãdauerat
tum ab aliis:qui clamore excitati/ſubito accurrerũt:intra muros repulſi
ſunt.Ex iis ad.clxx.ceciderũt:in quis Neoptholemus Arabæi tranſfuga
Amyntæ frater. De exercitu Alexandrũ nõ plus.xvi.cæſi ſũt:ſaucii uero
Neoptho-lemus prope.ccc.idqꝫ cõtigit.qm̃ nocturno prælio minus hoſtiũ tela uitare po
terant:haud multis diebus interiectis duo macedones contubernales ex
ea cohorte:cui poſtea Perdicas præfuit:uino concalefacti:cũ uterqꝫ res a
ſe geſtas q̃ maxime conaret /uerbis extollere & ob id inter ſe contentio
Audax macedonum facinus de principatu exorta eẽt:muros urbis ab ea parte:quæ ad Miletũ uergit
ſine cuiuſq̃ iuſſu armati continuo adeũt:magis ut audaciã oſtẽtarent:q̃
cũ hoſtibus pugnam capeſſerent.Hos oppidani quidã intuiti duos mõ
eſſe/ac temere muros ſuccedere.ſubito exurbe egreſſi adoriunt. Illi pro
prius profecti protinus eos obtruncãt:mox alios oppidãos remotiores
quos clamor eo traxerat:iaculis petunt.Nec uero ex eo tantum ſuperio
res erant:quod ex æditiore loco tela mittebant:ſed ẽt numero.Multi.n.
ex Perdicæ cohorte/pleriqꝫ ex caſtris auxilio cucurrerant.Ex quo conti-
git inſigne p̃liũ ſub urbẽ fieri.Q uo prelio oppidani denuo intra por-
tas a macedonibus reiecti ſunt.Parũqꝫ:nã urbs eo impetu caperetur:ab
fuit:Nam & murorũ cuſtodia indiligens erat:& duæ præterea turres cũ
muro interiecto funditus uſqꝫ corruerãt.Nec ſane irruptio difficilis fuiſ
ſet:ſi tũ cũ toto exercitu pugnatũ foret.Alia quoqꝫ turris collapſis turri
bus proxima tormentoꝝ ictibus concuſſa:ſi ſubruta a Macedõibus fuiſ
ſet:facile & ipa concidiſſet.Q uod oppidani metuentes lateritiũ murũ

ſemicirculi inſtar intrinſecus ſuffecerant: nec difficulter magna oppida-
norum manu in eo opere occupata. Huic muro poſtridie cũ Alexander
tormenta admouiſſet: oppidani ſubito ad ea igni corrumpenda ex oppi
do prouolant: & partem qdem cratium: quæ muro propinqua erat: par Hellãicus
tem ẽt turris ligneæ comburũt. Cœtera ſtrenue a Philota / & Hellanico
operum cuſtodibus defenſa ſunt. Poſtq̃ oppidani pugnæ intereſſe Ale-
xandrũ conſpexere ſudibus: armiſq; abiectis trepidini urbem ſe recipiũt
Initio oppidãi pp loci naturã (erat. n. altior) ſuperiores erãt: nec ſolũ cõ
trario ictu: ſed ẽt a latere propugnatores feriebãt. At eos: qui muro euer
ſo propinquabant: facile a tergo ferire poterant. Haud multo poſt cum
Alexãder muro lateritio interius ſuffecto opera iterũ admouiſſet: ipſeq;
adeſſet hortator: oppidani partimqua murus deſiectus erat: parti a Tri- Triphylos
phylo patefacta repente porta / p̃ter macedonum opinionẽ ex oppido erũ
punt operibus faces / & alia quæq; incendii nutrimenta inicientes. Sed
ab Alexandro repulſi / atq; ex turribus petiti: mox in urbem pedẽ referre
coacti ſunt: non parua ſuorũ cæde / ac tanto maiore: q̃to plures hoc præ-
lio / q̃ ſuperiore / maioriue audacia ex oppido exierãt. Nam q cũ macedo
nibus pugnauerant / aut in prelio / aut in fuga circa murũ erutũ cœſi ſũt
Q tñ & uia anguſtior erat: q̃ ut tantæ multitudinis capax eſſet: & muri
ſtrages difficilẽ tranſitum faciebat. Ad hæc oppidanos: q e Tripylo exii-
erant: Ptholomæus cum Addæi / ac Timandri cohortibus / & q̃buſdã p̃- Addæus
terea leuis armaturæ militibus in fugã uertit. Qui dũ p anguſtũ pontẽ
præaltæ foſſæ iniectũ tumultuoſius fugiũt: præ multitudine incũbentiũ
ponte pfracto / pleriq; eorũ in foſſam ruentes / obruti ſũt: nonnulli a ſuis
aliis ſuper alios incidentibus oppreſſi: plures ẽt a macedonibus deſuper
necati. Ingens aũt oppidanoꝝ cædes circa portas ædita eſt. Nã cũ portas
oppidani clauſiſſent: ueriti ne hoſtes una ſecũ urbẽ intrarent: pleriq; ci-
ues excluſi ſũt: quos macedones ſub mœnibus obtrucauere. Paruũq; abfuit: quĩ eodem impetu urbs ipſa caperet. Cœterũ Alexander urbis illius
conſeruandæ / q̃ euertende cupidior: ſiqd forte Alicarnaſſenſes placabile
afferrent / receptui cani iuſſit. Ex oppidanis circiter mille deſiderati ſunt. Alexã. clementia
Ex macedonibus uero nõ plus. xl. inter quos Ptholemæus & clearchus
ſagittariorũ dux & Addæus mille peditũ ductor / atq; alii macedones / &
ii qdem non obſcuri. Secundum hanc pugnam Orontobates ac Mem-
non perſarum duces colloquio / interſe habito: cum intelligerent ex pre
ſenti rerum ſtatu: non poſſe ſe diutius obſidionem perferre: qd magnã

iam partē murorū diſiectam / partē ruinæ ꝓximā: multos ꝑterea militū
in eruptionibus aut defeciſſe/aut ex uulneribus ad pugnandum inuti-
les factos aiaduertebant: circiter ſecundā noctis uigiliā turri ligneā: quā
aduerſus opera hoſtiū excitauerāt: & itē armamētaria incendūt: tectiſq;
muro ꝓximis ignē iniiciunt. Quædā ēt longinqora flāma comprehen
Salmacidaarx. dit: Vento in eā partē incendiū ferente. Eorū partē in arcē īſulæ: partim
in arcē: quā Salmacidā uocāt: ſeſe receperūt. Quæ cū Alexā. ex tranſfu-
gis qbuſdam cognouiſſet: ingenteſq; ignes ꝓcul animaduerteret: q̄uis
iam media nox inſtaret: macedonibus eductis urbē ingreſſus: q domos
incenderēt/occidi īperauit: cœteris uero parci: q intra tecta inuenti eēnt
Poſtq̄ illuxit dies contēplatus arces: in quas pſæ / ac mercēnarii milites
confugerant: cum eas ui expugnari poſſe deſperaret/intelligeretq; diu-
turna obſidiōe ob locorū naturā opus eſſe: cū iam urbis potitus eſſet: iis
qui nocturno prelio interierāt: humatis: machiniſq; & operibus in Tral
Tralles les cōportaret iuſſis: urbem ſolo æquauit: profecturus inde i Phrygiā: ca
riæ Ptholomeū præfecit: peditū triu miliū/equitū ducetorū præſidio re-
Ada mulier lícto. Conſtituerat iā antea: uti ada Ecatomni filia idriei uxor/ eademq;
Idricus ſoror: cui uir moriens regnū reliquerat: ipſi prouinciæ dominaret̄. Erat
Mulieres apud Cariā regnabant enim conſuetudo apud Cariæ populos uſq; adeo a Semiramide profe-
cta: quā liceret & fœminis regnare. Eam Pexodorus regno eiecerat tranſ
lata in ſe rerū ptāte. Nāq; Orontobates Pexodori gener a Dario miſſus/
illa expulſa Cariam regebat. Nec quicq ada in tota Caria præter Alinda
urbem eius prouinciæ munitiſſimam tenebat. Hæc prius ingreſſo cariā
Alexādro obuiam profecta a lindis urbe tradita eū in filiū adoptauerat.
Alexander nec liberalitatē fœminæ: nec filii nomen aſpernatus urbē ei-
dem cuſtodiēdā reliquit Poſtq̄ uero alicarnaſſo/ & reliqua cariā potitus
eſt: memor accœpti beneficii uniuerſam Cariā eius iperio ſubiecit. Poſt
hæc cū ſciret pleroſq; macedonū: q ſecū militabāt: paulo aū q̄ in aſiam ꝓ
ficiſcerentur: uxores duxiſſe: eas res ſobolis cauſa ſibi neutiq̄ negligenda
Cnaus uiſa eſt. Itaq; iis macedoniæ adeundæ/& cū uxoribus hibernandi pote-
ſtatem fecit. Iiſdemq; Ptholemeū Seleuci unū excorporis cuſtodibus: ex
ducibus uero copiarū Cinum Polemacrati/& Meleagrū Neoptholemi.
Nam & hi recenter uxores cœpetāt: ꝑfecit/mandauitq;: ut & ipſi reuerte
rentur/& cōmiſſos ſibi Macedonas ad ſe reducerent. Ad hæc quo maio
rē poſſent peditū/atq; equitū delectū domi haberēt: Nec temere ex alia
Eleander re quapiam alexander ſibi macedonū animos æque cōciliauit. Eleandæ

uero Polemacrati in Peloponeſſum ad habēdos delectus mittit: Parme nіона in ſardos: data ei eqtum/amicoꝝ: Itē Theſſalorum/ac ſociorū ꝓfectura. Ad hæc ut currus ducat/atq; e ſardis i Phrigiā proficiſcatur: mādat. ipſe Lyciam/ac Pamphyliā mittit eo conſilio: ut ora maritima i poteſtatem redactam: naualis copias hoſtibus inutiles redderet: & prio qd impetu ex itinere Hyparna locum natura mūitū cœpit. Mercēnarii nāq; milites: qui præſidio erant/continuo inducias pacti ſine certamine arce exceſſerunt. Deinde Lyciā introgreſſus Telmiſſeos ſine ullo negocio protinus recœpit. Xanctoq; amni pertranſito urbē Pinara: & Xanthum: & Patara: & alia præterea aliquanto minora oppida circiter. xxx. in deditionem accœpit: His rebus geſtis Miliada: quæ pars ē maioris phrygiæ: ſed ex mandato Darii cum lycia contributaria media in hieme inuadit Quo tempore Phaſelidarum legati amicitiā petentes auream corona dono allata/ad eum acceſſere. Eademq; de re complures lyciæ inferioris populi accepta fide ad eum legatos miſerunt. Qui tradere urbes iuſſi miſſis: qui ea reciperent: haud cunctanter dicto paruere. ipē paulo poſt ī Phaſelidas profæctus: Caſtellum quoddam in ea regione ſitu pmunitū quod Piſidæ ædificauerant: cœpit: Vnde excurſiones crebras facientes barbari finitimos agros uaſtare conſueuerant. In ea ragione caſtra hñti defertur Alexandrum æropi: quē ex amicorum numero Theſſalis eqtibus ꝓfecerat uitæ ſuæ inſidiari. Erat hic Alexander Heromenis atq; Arabæi frater: qui necis Philippi cōſcii fuerant. Sed q̄uis paternæ cædis reū Alexander tum abſoluerat/& in honore habuerat: qm̄ inter primos amicorum poſt Philippi mortem ad ſe uenerat/& in regia proficiſcenti una cum cœteris amicis armatus comes acceſſerat. Hunc & in Traciā ducem copiarum miſerat: & Cala Theſſalorum equitum duce ſatapre facto/eūdem theſſalo equitatu ꝓfecerat: conſilium eius de inſidiis per hunc maxime modum cognitum eſt. Darius poſtq̄ Amyntas ad ſe tranſfugit: tulitq; ab hoc ipſo Alexandro/& mandata & lr̄as aſſaſinem perſam: unū ex iis: qbus plurimū fidebat in maritimā prouintiā ſub ſpecie qdem legationis ad Atyziē Phrigiæ præſidem miſerat. Re aūt uera uti hunc alexandrum conueīret. eiq; & Macedoniæ regnū/& mille inſuper auri talenta: ſi Alexandrum interficeret: polliceretur. Cœterū aſſiſines a parmenione comprehenſus: coactuſq; confiteri quid ueniſſet: p fidos cuſtodes ad Alexandrum perductus eſt. Qua re cognita Alexander: quid de inſidiatore decernendum ſit: ſtati amicos conſulit: Illi uideri ſibi optimam eq-

Hyparna locus

Pinara urbs

Miliada. Phaſelidæ

Piſide

Calas.

Aſſeſines

tatus partē infido hoi haud committendā fuiſſe:nunc e medio tollendum:anteq̄ familiarior Theſſalis factus una cum eis aliquid noui ſtruat Terrebat eos prodigiū recens uiſum. Namdū Alexander alicarnaſſum obſideret:quieſcente eo ſub meridiem Irundo quædā cū garritu maximo ſuper dormientis caput uolitare:& modo in hanc/modo in illam lecti partem ſeſe inferre:ac turbulentiores/q̄ ſit auiū earum natura/garritus edere:conſpecta fuerat. Alexandrū tunc ut pote labore fatigatū ſomnus oppreſſerat:ſed acutiſſmo auiculæ garritu tandem excitaus:eam cōtinuo manu reppulit. Tantū uerū uero abſuit:ut uel repulſa aufugerit:ut rurſus ipſius capiti inſidēs:nō prius diſceſſerit:q̄ prorſus expgefactus ſit. Eam rē Alexander minime negligendam arbitratus:cū Ariſtandrū Thelmiſſeum peritiſſimum uatē conſuluiſſet:parari ſibi a domeſticis īſidias reſpondit. Cœterū fore uti inſidiæ deprehenderent. Irundinē.n. cū hominibus conſueſcere:ac cœterarū auium loquaciſſimā eſſe. Hæc igitur & ea: quæ ex perſa Alexandri audierat animo reputans: Amphoterū Alexandri filium Cratheri frēm ad Parmeniona confeſtim mittit: & una cū eo Pergenſes quoſdam: q eſſent iteneris duces. Amphoterus/perſico habitu aſſumpto/ næ agnoſceret ad Parmeniona puenit: Alexandri q; mandata expoſuit. Nanq; Alexandro nō eſt uiſum de ea re lr̄as dandas eſſe. Quibus Parmenioni cognitis:Alexander reus in cuſtodiā tradit. Poſt hæc Alexander ex Phaſilide mouēs partem exercitus p montana in pergas:qua illi demonſtratū ē iter difficilius qd aliquāto:ſed breuius mittit. Ipſe ſecus mare reliquā partē ducebat:huius regionis ea natura eſt:ut niſi flantibus ſeptentrioniis peruadi non poſſit auſtriſ ſpirātibus ægrē aditur:tunc uero poſt graues nothos ſeptemtrionii repente exorti/nō ſine diuino quodā numine:ut ipſe alexander:& qui cū eo erant interpretabantur celerē:ac facilē tranſitū præſtitiſſet uidebantur. Ex pergis ulterius proficiſcenti obuiam facti ſunt aſpendiorū legati urbis q̄ deditionem pollicentes. Cœterum næ præſidia iu oppida introduceret poſtulantes. Idq; iis conceſſum:ſi modo exercitui talenta. quinquaginta in ſtipendium penderent:equoſq; traderent:quos Dario tributi noie dare conſueuerant. Quibus conditionibus accœptis, dimiſſi ſunt. Digreſſus inde alexander ī ſides profectus eſt: Sunt autem ſidiræ cumei ex cumis Eoliis oriundi. Hi miranda quædam de Origine ſua prædicabāt. Progenitores ſuos:qui primi eam regionē incoluerant:cum primū eam terrā attigerūt:Patrii ſermonis oblitos aliena lingua loqui cœpiſſe: nec finiti

Irundinis augurium

De hoc ariſtādro frequens mētio apud curtium.

Aſpendiorum legati

Siditēs

morum̄ q̄d barbarorum:ſed ſua & propria atq; ab eo tempore ſiditas ui
cinis populis lingua differre.Poſt hæc Alexander relicto in ea urbe præſi
dio Syllium petit.Erat is locus tum natura:tū mercennariorum militū Syllium.
& indigenarum præſidio munitus.Q uapp repentino ꝑlio capi nō po/
tuit.Eunti ꝑterea nunciatū fuerat/Aſpendios nihil eorū:quæ pepigerāt
præſtare:ex agris oia in orbē portaſſe:Portas iis:qui ab eo uenerant clau
ſiſſe.Ad hæc muros ſicubi infirmiores/erant: ſufficere.Q uibus cogni/
tis conuerſo itinere in Aſpendios rediit.Ea uero urbs:ut plurimū ſita ē i
rupe confrāgoſa/atq; edita:circa quam Eurymedon amnis excurrit: in
extremo rupis pſita erāt non pauca ædificia/modico muro circūiecto:q Eurymedon
in his habitabant:diffiſi loci monumento:ut audierunt alexandrū ad/
uentare confeſtim deſerto muro in arcē ſe recipūt.Alexander ut primū
eo cū exercitu peruenit/murū defenſoribus uacuū tranſgreſſus:ibidē ca
ſtra ponit.Aſpendii:ut ſe undiq; circūſeſſos uidere: repente caduceato/
res ad eum mittunt oratum:nequid de conditionibus mutaret. Alexan
der cum & locum conſyderaret natura munitū:& ſe ad diuturnā obſi/
dionem imparatū eſſe:conditionibus tantū adiecit:ut obſides e princi/
pibus ciuitatis darent/& pro quinquaginta talētis centū traderēt & quo
tāuis tributū Macedōibus ſoluerēt.Satrapæ: quē ipſe iſtituerat:parerēt:
ac demū iuri ſtarent pro agris illis:quos iniuſte tenere a finitimis accuſa
bantur.Q uibus conditionibus recœptis/in Pergen:ut inde in Phrygiā Perge
peteret:iter intendit preter Telmiſſū urbem cuius hoīes a piſidis oriun/ Telmiſſū urbs
di barbari ſunt.Erat is locus natura munitiſſimus.Sita eſt.n.urbs in ex
celſo mōte undiq; confragoſo aditu difficili atq; arduo.Nam uſq; adeo
a ſummo montis uertice in procliue ptendit:e regione monſ alter ſitus
eſt æque altus/ac precœps/tanta inter ſe propinqtate:ut ex iis ueluti por
tæ quædā efficiantur atq; ut uel cū paruo præſidio iis montibus inſeſſis
non facile ſit ea exercitum traducere.Horū utrūq; Thelmiſſei auxilio ꝑ
fecti Alexandri metu occupauerant. Q uod cum Alexander procul in/
tueretur.Macedones/iubet ad radices mōtiū caſtra facere arbitratus poſt
q̄ Thelmiſſei uidiſſent ſe caſtris poſitis manere:fore uti in urbem ꝓpin/
quā relicto præſidio reuerterentur:Nec eum fefellit cogitatio: Statim.
n.relicto in collibus pſidio:cœtera multitudo in urbē ſe recœpit. Q ua
re cognita Alexander:adductis repente ſagittariis & iaculatoribus ac le/
uis armaturæ militibus:contēmpta paucitate/præſidiū inuadit: qd ubi Alex. Telmiſſū expugnat
ad teli iactum appropinquatum eſt:arrepta protinus fuga:montes de/

Selgei Piſidæ
Salagaſſũ urbs
Salagaſſei
Cleander
Aſcania pal⁹. Hoc i loco cur tius ordi tur hiſto riæ frag mentum.

ſeruit. Tunc alexandet ſuperatis protinus. anguſtiis/ ante ipam urbem caſtra poſuit Q uo ad eum uenere a ſelgeis legati. Sunt autē & hi e Piſidarum gente bello acres magnā urbem incolebāt. Hi qa ſibi cū Thelmiſeis ueteres inimicitiæ erāt. Legatos ad Alexandrū amicitiā petētes miſerant. Q uibus in amicitiam recœptis: poſtea Alexander: & fortibus uiris uſus eſt. Contemplatus deinde Thelmiſſeæ urbis ſitū: non paucorū dierum eius expugnationē arbitratus: Salagaſſum petit. Erat autem/ & hæc urbs Piſidarum non parua: & cum omnes Piſidæ bellicoſi exiſtimentur illi tamē uirtute cœteros anteire putabant. Collis erat urbem: quē: qm ſitu non infirmiorem urbis mœibus putabant: occupauere. Q uo uiſo Alexander exercitū extemplo in duas partis diuidit. In dextro cornu: cui ipe præerat argiraſpides locat: poſt hos pedites regios extēſa acie uſq; ad ſiniſtrū cornu: ꝓut eo die ſingulis copiarū ducibus ordinū ducatus contingebat: Siniſtro cornu amynta arabei præpoſito: In dextro cornu ſagittarios/ & Agrianos. In ſiniſtro Iaculatores thraces. Q uorum dux erat Sithalces. Nam equites in illa locorū difficultate inutiles erāt. Præmittit Piſidis Thelmiſſei præſidio acceſſerant. & cū his in acie erāt. Iamq; Alexandri acies montem ſubibant: cū barbari ſubito ex inſidiis prouolant/ ac circa utrumq; cornu a lateribus deſup. circunfunduntur: & ſagittarios qdē in fugā uertunt: ut pote leuiter armatos: & q ante alios excurerant. Agriani ſubſtiterūt. Nā & propinqua erat macedonū Phalanx / & ante ipam Alexander conſpiciebatur. Poſtq̄ aūt cōminus in pugnā uentum eſt: barbari inermes cū armatis macedonibns obuiā irent / uulneribus accœptis in fugā ſe cōiiciunt: amiſſis prope quingētis. Cœterū: quia leues/ & locorū gnari erant facile euaſerunt. Macedones & armorū grauitas & regionis ignoratio ad inſequendos hoſtes retardauit. Poſt hæc Alexander uictoriam ſecutus Salagaſſeos agreſſus eorū urbē magna ui cœpit. In cuius urbis expugnatione exiis: qui ſecū erant. Cleander unus ex copiarum ducibus deſyderatus: ex militibus circiter uiginti: ea urbe capta Alexander inde mouens aduerſus reliquos Piſidas exercitum ducit & alia quidem eorum caſtella ui: alia per deditionē recœpit. Inde in Phrygiam conuerſus ad Paludem: quā aſcaniam uocat: ſe contulit. in ea palude ſuapte natura ſal gignitur: quo finitimi utuntur: nec ob eam rē mari indigent. Q uinto die poſt Celænas peruenit. Erat in ea urbe arx ſitu & opere munita: in quā Prygiæ præſes milites mille ex Caria græcos autem mercenarios centum præſio impoſuerāt. Hiq; ad Alexandrū mi

ſerunt:qui pollicerentur arcis deditionem:niſi intra certã diem auxiliũ
a ſatrape afferetur.Q uod tempus expectare Alexander q̃ arcem undiq;
inexpugnabilem prælio adoriri:aut obſidere cõmodius arbitratus obla
tam conditionem non reſpuit.Nullo ad diem auxilio profecto:urbs cũ
arce recœpta eſt.Q uibus mille & quingentorum militum præſidio fir
matis:decem dies ibidem cõmoratur.Antigono Philippi phrigiæ præ-
poſito & Salacro Amyntæ:qui ſociorum dux erat:in eius locum ſuffe-
cto:Gordion contendit ſcribitq; Parmeniõi/uti copiis adductis ſibi ob
uiam procedat.Interim q Macedoniam ad uiſendas uxores ierant: & cũ
his noui delectus Ptholemeo Cino/ac Meleagro ducibus.Erant hi qui-
dem macedonum pedites circiter mille:equites.ccc.Theſſalorum equi-
tes ducenti.Eliornm.cl.Q uis præerat alcias elius.Eſt urbs Gordium ĩ
phrigia propinqua Helleſpõto ad Sangarium amnẽ ſita:eius fluminis Gordium
fontes in phrigia oriuntur:& per thraces bityros labens Euxinum pon- urbs
tũ influit.Huc athẽienſiũ legati ad alexãdrũ uenere oratũ:uti ciues ſuos
quos captiuos haberet.dimitteret qui ad Gramnicũ amnen in pugna ca Videne le
pti atq; in macedoniam miſſi una cum aliis captiuis ad duo milia ĩ uin gendũ ſit
culis habebantur.Q uod alexander abnuit/haud tutum eſſe arbitratus bitynios a
durante aduerſus perſas bello:metum de ſe græcis adimi:qui cõtra græ flu.bity-
ciam pro barbaris militaſſent:eoſq; a ſe tum deniq; cum præſens bellũ nia.
finitum eſſet peti iuſſit.

ARRIANI NICOMEDENSIS DE RE BVS GESTIS ALEXANDRI MA GNI REGIS MACEDO NVM LIBER SE CVNDVS

NTEREA.Memnon a Dario claſſis præfectus / ac
uniuerſæ præterea oræ maritimæ:cũ bellum in Ma
cedoniã ac græciã trãſferre cogitaret:chium inſulã
p̄ proditionē recœpit.Inde Leſbon petēs Mitileneis
reſiſtentibus:cœtera īſule oppida partim ui partī
uoluntate ad ſe traxit.Poſt hæc Mitylenas cõuerſus
Mitylenæ urbem ip̄am in promõtorio ſitã:q̃tũ ab uno littore
ad alterũ pertinet duplici uallo/ac foſſa circũdedit:& in hoc ſpacio caſtel
lis quinq; excitatis excluſa urbe a cœtera īſula facile reliquis inſulis do
minabatur.Ea parte q̃dem nauiũ ad portus obſidionē diſpoſita : partē
Sigrium reliquã apud arcem quã ſigriũ appellãt:ſtatuit:eo uidelicet conſilio uti
onerarias naues ex Chio/Gereſto ac Malea uenientes p̄hiberet arcis adi
Memnõis mors tu:nequid inde ad Mitylenæos obſeſſos p̄ueniret.inter hæc morbo mor
tem obiit.Q uæ quidē res darii rebus:ſi quid eſt q̃d obſfuerit : uehemē
ter obfuit.Eo mortuo Autophradates ac Pharnabazus:cui9 fidei Mem
non moriens claſſis principatũ commiſerat. Donec Darius de prefecto
cõſtituiſſet.Erat.n.ex Sorore natus inchoatæ obſidioni haud negligen
ter incũbebat.Q uapp̄ Mitylenei:cum ſeſe terra:mariq; circunſeſſos ani
maduerterent.ad Pharnabazum mittunt:q̃ ſe factutos īperata ſpondeãt
Si externos milites pro iure ſocietatis ab Alexandro auxilio ad ſe miſſos
Antalci/das incolumes abire patiant̃.Si a dario ſocii/& amici appellentur:ut in pace
p̄ antalcidam facta cũ Dario contineretur.Ea Pharnabazus næ diutius
tempus in obſidione tereret:ſe conceſſurum reſpondit:ſi tabulas:in qui
bus inciſa erant fœdera:quæ iis cum Alexandro eſſent:deponerent ſiue
exules:quorum uix iam dimidia pars ſupereſſet: in urbem reducerent.
Q uibus conditionibus recœptis ingreſſus urbem Pharnabazus:& Au
tophradates præſidiũ introduxit:eiq; Lycomedem rhodiũ præfecit:ciui
Meli9 oīa q̃ Curtius enarrat. tati tyrannũ impoſuit Diogenē/unũ de numero exulũ grandi pœcunia
partim a ſingulis partim a ciuitate extorta.Q uibus peractis Pharnaba/
zus:Lyciã cũ claſſe petit:milite mercēnario ſecum adducto. Autophra/
dates ad īſulas circuniectas contendit.Inter hec Darius Thymondam
Mentoris ad Pharnabazum mittit:qui mercennarios recipiat:ſeq; illum
in Memnonis locum ſuffeciſſe nuntiet.Pharnabazus traditis Thymon
dæ militibus:continuo ad autophradatem nauigat:communicatoq; cõ
ſilio Datameæ perſa cũ nauibus decem ī Cyclades miſſo:ipi cũ nauibus

centū Tenedon petūt. Ingreſſiq́ portu: q̄ Borealis appellatur īſularibus īperāt: uti tabulas: in q̄bus fœdera cum alexandro/& græcis inciſa erāt: deponant: cū Dario eam pacē habeāt: quæ p̄ antalcidā cōueniſſet. Tenedenſes: q̄uis alexandri amicitiā Darii amicitiæ longe præferrent: tñ q̄m in eo rerum ſtatu difficile uidebatur ſeruari poſſe: niſi īperata facerēt: eo quod Hegilocus: cui alexander mandauerat: uti claſſem rurſus cōpararet: nōdum eas naues compoſuerat: quæ poſſet obſeſſis opē ferre: metu magis: q̄ uoluntate paruerūt. Dū hæc aguntur Proteas andronici ab antipatro iuſſus: uti ex Euboea / ac Poloponeſſo naues longas cogeret: q̄ inſulis/& reliquæ græciæ præſidio forent: ſi forte ut phama erat: barbari in eas oras cū claſſe nauigarent. Cum audiſſet Datamen cū nauibus decē ad Siphnum ſtare: ipſe cū uiginti nauibus noctu Chalcidem ad euripum ſitā defertur. poſtridie ad Cythnū inſulam appulſis nauibus eum diē ibi conſumpſit quo de illis decem hoſtium nauibus cercior fieret: ſimul ut p̄ noctē impetu facto phœnicibus terribilior appareret. poſtq̄ uero cōperit Datamē in nauibus Siphni eſſe: noctu inde mouens ſub auroram hoſtes īprouiſo adortus octo ex eis naues plenas cœpit. Datames cū duobus reliq̄s primo congreſſu in fugā uerſus ad aliā claſſem ſe recœpit. poſtq̄ alexander Gordion p̄uenit: cœpit eū: ut fit uiſendæ arcis deſyderium: in qua Gordii. ac Midæ filii regia erat. Quo Gordiani currus iugū/& iugi ipſius inſolubilem: ut ferebatur nōdū inſpiceret. ingens. n. phama de eo curru apud finitimos erat. Gordiū unū fuiſſe ex antiq̄s e phrigia pauperē uirū/exiguū agrū hñtem/ac p̄terea duo boum iuga: cū uno q̄dem arare: cū altero res ruſticas uehere ſolitū. Eo aliq̄n arante aq̄lam in iugo conſediſſe: ibi aduesperā p̄manſiſſe. Gordium oſtento territū Thelmiſſeos uates prodigiorū interpretes: q̄ diuinandi ſciā: tā fœminis q̄ maribus eius gētis inſita ē: quaſi hæreditaria de ea re cōſulerī ſtatuiſſe. Cū in pagū quēdā Thelmiſeoꝝ p̄ueniſſet uirgini cuidā ad fontē p̄ficiſcēti obuiā factū: quid illi eueniſſet: narraſſe illā q̄ ex eo diuinatorū genere eēt uti eodē reuerteretur. Iouiq́ regi ſacrificaret iuſſiſſe. Lætū augurium eſſe: Gordiū uti ſecū p̄ficiſceret̄: ut ſciret quonāmodo ſacrificaret oraſſe. Secutā uirginē/eūq́ ſacrificiū uti iuſſus eſt/p̄feciſſe: quo peracto: eā in coniugem cœpiſſe. Ex iis Midā puerū genitū eſſe. Qui cum in Virum formoſnm/atq́ præſtantem euaſiſſet: ſeditione inter phrigias exorta: remedium malo conſulentibus: oraculum æditum/ currum iis regē allaturū eſſe: q̄ ſeditionē tolleret. Suſpenſis hoc rñſo. Midā curru uectū

Hegilocus

Datames

Gordius

Thelmiſſei uates:

Hoꝝ multa tacuit curtius

Midas

cum parentibus interueniſſe/ſeq; in concilium ita/ut erat in curru / ex-
hibuiſſe:phrygas coniectura ratos hunc eſſe quem ſortes cecinerant. Eũ
Curtius q continuo phrygiæ regem creaſſe:quo facto:ſeditione ſublata. Gordii pa
ſimia eſt tris currum ioui in arce ſuſpendiſſe:gratias agentem:quod Aquilam:q̃
Arriãi hoc in tutela iouis eſſet:augurio patri miſiſſet. Ex quo regnũ adeptus eſſet
non tacuit Præter hæc & illud etiam de curru phama uiguerat. Siqs eius iugi inco
gnitum nodum aliquando ſoluiſſet:fore/uti is totius aſiæ potiretur.
Nodus Erat autem id uinculum ex cornu arboris libro:tantaq; arte conneſſum
gordii ut ipſius nodi neq; finis:neq; initium ullum extaret. Alexãder id ſæpius
manu uerſans/non comperta nodi ratione:cum prorſus ſtatuiſſet inſo
lutum non linquere:næ ea res in religionem apud milites uerteretur.
Quidam auctores ſunt protinus enſe diſcidiſſe:ſolutum a ſe clamans:
ſiue ut auguri ſortem eluderet:ſiue quod nihil putaret intereſſe / ſolutũ
ne an diſciſſum eſſet. Ariſtobonus tradit clauum ab eo ex temore : per
quem clauus ipſe traiectus/ uinculum continebat / reuulſum. Atq; ita
temoni detractum. Ego uero quonammodo id egerit/in tanta ſcripto-
rum uarietate non auſim affirmare. Sed ita diſceſſit a curru. & qui cum
eo erant:quaſi oraculi fides impleta eſſet. ſecutaq; nocte proxima toni-
trua/ac fulgura eam opinionem comprobauere:cuius rei cauſa poſtero
Ancyrã die ſacrificauit diis. Qui & ſigna impletarum ſortium/& ſoluendi ne-
Id curtius xus rationem oſtendiſſent. Poſtridie inde mouens:cum Ancyram: quæ
in Galatia eſt:profectus eſſet:Paphlagonum legati ad eum uenere ami
citiam perentes ſeq; & gentem ſuam in poteſtate eius futuram pollicen
tes. Id uero poſtulabant:næ cum exercitu fines ſuos intraret. Quod cũ
conceſſiſſet:eos Calæ phrygiæ præſidi parere iuſſit. Deinde Cappadoci-
Halys flu. am petens:quicquid ẽ cis Halym flumen:magnam etiam eius partem
Caſtra Cy trans Halym cœpit. Sabictaq; prouinciæ præpoſito : ad eas anguſtias:
ri. quibus Cilicia aditur:Pylas incolæ appellant:procedit. Profectus ad eũ
Idem cur- locum:quem Caſtra Cyri uocant:illius inq̃ Cyri : ſub quo Xenophon
tius affir- eggregius copiarum dux meruitr Poſtq̃ agnouit fauces illas ualido præ-
mat. ſidio teneri:interruptumq; tranſitum Parmenione cum grauis armatu
ræ peditatu permanere iuſſo:ipſe ſub primam noctis uigiliam argiraſ-
pidas/ac ſagictarios/& Agrianos adducens:eo ſe confert/ueluti p̃ſidiũ i
prouiſo inuaſurus. Nec tñ cuſtodes oĩno latuit eius poſtq̃ appropiquar̃:
Vrget p̃ñ cœpir ꝓfectio. Sed ꝓſpere ceſſit audacia. Nã ubi regẽ adeſſe cognouerũt
tia Turni metu perculſi locũ repente deſeruerunt. Quo inſeſſo poſtridie erũpẽte.

Luce cum omnibus copiis tranſgreſſus in ciliciam deſcendit. Hic ei nũciatum eſt: arſamen: q Tarſo præerat: poſtq̃ audiſſet eum ſuperatis anguſtiis/in Ciliciam tranſiſſe: deſtituere urbē decreuiſſe: Tarſenſes timere næ ille prædæ cupiditate/urbem diriperet: direptam relinqueret. Quo cognitio alexander equites/ac pedites quicũq; erant leuis armaturæ præpropere Tarſon ducit. De cuius aduētu arſames certior factus urbe excedens ad Dariũ abiit: nullo prorſus detrimento ciuibus illato. apud Tarſon alexander. ut ariſtobolus tradit. præ nimio labore in ægritudinē incidit. Sunt q tradant excalefactũ/ac ſudantem ex itinere præ deſyderio recreandi corporis ſeſe in Cydmum flumen proieciſſe. Is amnis ex Tauro monte oriens mediam Tarſon interſecat: ac p loca pura effluens nitidas & eaſdem frigidiſſimas undas uehit: ob eam cauſam Alexandrum neruorum dolore affectum in uehementem febrim / atq; inſomniam icidiſſe. aſſernnt cœteros medicos de ſalute eius deſperaſſe præter Philippum acarnanē: cui uni magno a ſe in honore habito in his: quæ ad medicas artes pertinent/ſummam fidē habebat: hunc ad leuandam ægritudinem medicatam potionem regi adhibuiſſe: Cumq; calicē regi traditurus eſſet: interim alexandrum per epiſtolam a Parmenione monitũ: næ Philippo ſalutem ſuam crederet a Dario pœcunia corruptum: quá /ubi legit: accœpiſſe manu calicem: epiſtolam Philippo legendá dediſſe: quo legente alexandrum medicamentum intrepide hauſiſſe: & in Philippo quod ſtatim patuiſſe/nihil fraudis eſſe: Neq; enim in legenda epiſtola extertitum: ſed id modo alexandrum monuiſſe/uti eius conſiliis acqeſceret: ſi recuperare ſalutem cuperet. Poſtq̃. ex morbo conualuit. & Philippo q̃rum fidei haberet: & cœteris in non facile admittendis ſupitiōibus q̃ conſtans eſſet: quamq; præterea ad mortē paratus oſtendit. Poſt hæc ad occupandas portas: quæ Ciliciam ab aſſyria diuidunt: & inſidendos aditus Parmeniona premittit/peditatu ſeciorum græcis mercennariis/ac Thracibus quorum dux erat Sitalces/theſſaliſq; equitibus ei traditis. Ipſe poſt e Tarſo digreſſus primo die ad anchialum oppidum peruenit. Hanc urbem ferunt Sardanapallum aſſyriorum regem condidiſſe. Ea uero ut ex circuitu ac fũdamētis patet ampla olim urbs pollenſq; fuit. Sardanapali ſepulchrum iuxta mœnia erat: in cuius faſtigio eiuſdē ſimulachrũ cōſpiciebatur: uti i plauſibus maxie fieri ſolet/ manus collidēs. Statuæ hæc uerba erāt aſſyriorũ lr̃is i ſcripta: eaq; metro uti icole aiebant inſcriptionis hanc eſſe ſniam. Sardnnapalus anacindaraſſæ filius.

Arſames

Cygnum Curtius i tertio Iuſtinus i.13. Cydnum appe. ego lego Cydnũ. Ex ualerio in.4.

Vide Curtium in .3. plu. & Gellium & iuſtinũ in.xi

Sitalces

Sardanapali ſipulchrum — *Solos urbs.*

Anchialū/ac Tarſū uno die cōdidit. Tu uero hoſpes comede: bibe lude: cum cœtera res humanæ hoc plauſu haud quaq̄ dignæ ſint: eum ſonū: quē manus in plauſu comouerit/geſtu deſignās: Idq; laſciuo ēt aſſyriorum uocabulo ſcriptum eſſe. Ex Anchalo Solos Alexander puenit pſidiumq; impoſuit. Oppidanis qd ad Perſas magiſq̄ ad græcos inclinarēt ducenta argenti talenta imperauit. Dein cum tribus aciebus macedonicorum peditum ſagictariis oibus/atq; agrianis Cilicas: qui montes occupauerant: aggreſſus intra ſeptimum diem alioſ ui alios uoluntate in poteſtatem redegit. Reuerſus Solos Orontobate pſam: q Alicarnaſſi arcē ac Myndum præterea/Caunum/Theram/& Calipolim tenebat: a Ptholomeo/& Aſſandro uictum accœpit. Acceſſerat ad uictoriā & cos & Triopium: quem orontobatem magno prelio ſuperatū a ſe ſcripſerāt. Cœſis de peditatu eius circiter ſeptingentis de eqtatu ad quinquaginta. Viuis pterea nō minus mille captis. Poſt hæc Alex. Eſculapio p recœpta ſalute gratias agēs. Sacrificio fcō ludos Gymnicos ac muſicos ædidit. Solēſibus permiſit/uti reipu. adminſtrationē in popularē ſtatū cōmutarent.

Orōtobates — *Curtius id torū tacet* — *Lego ex curtio pyrhamum*

Quibus pfectis yſſon contendit/eqtatuq; Phylotæ tradito: quē ad Pinarum amnem duceret: Ipſe cū peditatu/& turma regia Megarſum profectus Palladi Megarſidi ſacrificauit. Inde Mallū oppidū adiit. Ibiq; Amphilocho tanq̄ uni ex hæroibus ſacrificium ppetrauit. Seditiōeq; cōpreſſa: quæ inter ciues exorta erat: Tributum: quod dario pendebāt: lis qm̄ ea urbs colonia argiuorū erat: remiſit. Ipſe. n. ex Herculis argiui genere ſe ortum putabat: cum adhuc apud Mallos eſſet: renunciatur ei Darium cum oibus copiis Sochos pfectū: ibi ſtatiua habere. Is uero locus terræ Aſſyriæ eſt: a portis Aſſyriis: quas ſupra memoriauimus: nō plus bidui ſpatio abeſt. Conuocatis itaq; amicis: quæ ſibi de Dario/exercituq; eius nuntiata eſſent: exponit. Qui ubi cognouerunt nō multū abeſſe: ut eo ſine Mora ducerent hortati ſunt quos Alexā. laudatos dimiſit. inde poſtridie mouēs portaſq; trāſgreſſus ſub Myriandrū urbē caſtra poſuit. Ea uero nocte: quæ ſecuta eſt: tetra tempeſtas uehementi uento/atq; imbri immixta cum exercitum uexaſſet: ipm in caſtris continuit. Darius interea conſiſtebat: eum locū caſtris delegerat: quē in omni aſſyria maxie patenti planitie/& apertū undiq;/& tanto exercitui/equitatui præſertim p

Curtius ēt Amyntā Trāſfugā facit

oportunum exiſtimabat: quē locū næ deſereret/ſuadebat Amyntas Antiochi ab Alexandro tranſfuga/loci latitudinē/multitudini atq; apparatui perſarum conducere arbitratus. Cœterū multa Alexandri mora: quā

& tarſi ꝑpter ægritudinē fecerat/& ſolis:ubi Palladi ſacrificauerat: Ludoſq; cælebrauerat. Cilicaſq; montanos domuerat: Darium de ſentētia depulit. Et darius quidē ſuapte natura facile credere. quæ ſibi cordi eēnt Sed tū maximæ abiis perſuaſus: qui regibus nō utilia: ſed iocunda pſuadent certiſſima regnorum peſtis: Alexandrū iā nō ulterius progredi exiſtimauit: & ob aduentus ſui phamā cum tantis copiis/metu ob torpeſcente. Adulantes. n. alius atq; alius aiebant fore/uti uniuerſus macedonum exercitus ab eius modo eqtatu conculcaretur. Amyntas unus ex oībus ueritati ſtudens uenturum alexādrū ubicūq; dariū eē audiret: affirmabat: ſuadebatq; dario: næ ex eo loco caſtris/ac pugnæ idoneo diſcedere. Cæterū deterior ſnīa: utpote auribus dulcior: pūicit. Sed ſiue deus: ſiue fortuna ipm in eum cōpulit locū: ubi nec eqtatus/nec multitudinis nec telorū ac ſagitarioꝝ magnus illi eſſe uſus potuit: nec oſtentendi tantarum copiarū ſplendoris facultas. Sed q Alexādro haud difficilē uictoriā preberet. Fatale erat Perſas aſiæ imperio a macedōibus priuari: nec ſecus ac medos a Perſis/& Aſſyrios olim e Medis/Darius itaq; ſuperato mōte: qui non multum abeſt ab eo loco: quem Pylaſamanicas uocant. Eæ ſūt anguſtæ fauces. yſſon contendebat/ignarus alexandrū iam tergo inſtare eaq; urbe expugnata quotquot macedōas pp iualitudinē ibidē relictos ab Alexandro comprehendit: crudelem in modū uerberatos necari iuſſit. Poſtera die ad Pinarū amnē proceſſit. Alexander ſimul ac audiuit darium a tergo adeſſe non ſatis credens: quoſdā ex amicis in nauim impoſitos confeſtim aduerſus yſſon mitit/percūtaturos an: quæ de Dario nūtiabantur/uera eſſent: Qui celeriter profecti: ubi cognouerunt Perſas ibi caſtra habere ſine mora ad alexandrū reuerſi dariū in manu eſſe retulerunt. Quo cognito Alexander conuocatis extēplo exercitus ducibus: turmarūq; præfectis/ac fœderatorū Ductoribus eos bene ſperare ex iis quæ ſibi ſuperioribus præliorum ꝓſpere eueniſſent/iubet: certam uictoriam in manu eſſe. Deum pro ſe māifeſto pugnare: q Darium impulerit: ut ex ſpacioſiſſimis campis in anguſtias exercitum duceret: ut ſuis ſatis amplus ad explicandas phalanges: cœteroſq; ordines locus. Hoſtibus uero tanta multitudo ad pugnā inutilis futura eēt. Ad hæc neq; aīo neq; uiribus pares eſſe: q ſecū pugnaturi eſſent. Perſas/& medos belloꝝ armorūq; deſuetudine iam diu emollitos. Macedonas aūt diuturnis laboribus ac periculis belliſq; exercitatos atq; īduratos eſſe. Seruos pꝛtereā cū liberis dimicaturos. Qui uero græci cōtra græcos dimicaturi eēnt: nō

Regē non decet facile credere

Sexcēta. n. hoīum milia agebat inqt plu. Darius

Vide Curtiū i tertio

Pinar' flu.

eadē conditione dimicaturos. Nam q pro dario pugnaturi eſſent/eos ꝑ
haud magna mercede periculū pugnæ ſubituros, q uero ꝑ ſe hos uolun
tarie pro gloria/& ſalute græciæ præliaturos. Traces: Illirios: pœonas: &
agrianos fortiſſimos iter Europe populos cōtra effœminatas atq; igna
uas aſiæ gentes in acie ſtaturos. Deniq; alexandrū aduerſus Dariū ducē
De Granico ſæpe curtius & plu.in ale.
īpugna fore. Et hæc qdē Alexáder. quo macedōes ac reliquus exercitus
ſciret: q̄tū barbaris in eo ꝑlio p̄ſtarēt. Ad hæc piculis q̄ magna p̄mia ſint:
docet. Nō.n. ſe regulos mō darii/& æquitatū illum/q ad Gráicū flum̄
ex aduerſo ſteterat: & illa uiginti milia mercenariorū militū: ſed oīa: q̄
pſæ/mædiq; tenent. quæq; aliæ gentes perſarū regno ſubditæ incolunt
totā inquā Aſiā: ipmq; Dariū uno prælio ſupaturos eſſe nihilq; obſtatu
rū poſt eā pugnā: quo minus ſubacta uniuerſa aſia laboribus ſuis finē i
ponant. Admonebat eos p̄terea rex illax: quas fortiter antea & p̄clare
geſſerant. Sigillatim uero ſiquis qd ſtrenue feciſſet: ſuo quenq; noie: ſe
Xenophō
q; piculorū oīm in preliis ſociū & participē fuiſſe cōmemorans. Fert ēt
Xenophontis admonuiſſe/decēq; illorū miliū: q cū eo fuere: eos tū ſibi
neq; multitudīe/neq; exiſtimatōe cōparādos eē: qd neq; Theſſalos/ne
q; Boeotios: neq; Peloponēſes neq; thraces neq; macedōas/aliūue eqta
tū habuiſſēt: neq; illos p̄terea ſagictarios, aut fūditores p̄ter paucos quoſ
dā cretenſes/& Rhodios: quos in ip̄o diſcrimine Xenophon repente in
ſtruxerat: nihilominus illos cū tā exiguis copiis regē tāta potētia ſubni
xū ante Babylonis mœnia in fugā uertiſſe. In Euxinū deinde pontū pro
fectos: q̄cunq; gentes ſeſe illis in itinere/obiecerūt: facile uiciſſe. Alia p̄te
rea hmōi adiecit: quæ a bonis iperatoribus ad exhortandos milites in p̄
lium memorari cōſueuerūt. Vbi finē dicendi fecit: tantus oium aios ar
dor inuaſit: ut ſtatim cōtra Darium ſeduci rogarent: alter alteri dexteras
dantes: regemq; uerbis in cœlū extollentes. Tū Alexander corpora cura
Alex.acies aduerſus Darium i ſtruit.
ri iubet: præmiſſiſq; quibuſdam ex eqtibus/ac ſagictariis: explorandi iti
neris cā ad anguſtias: quas iam trāſierat: ea nocte: quæ ſecuta eſt: cū toto
exercitu ad eas rurſus occupandas ꝓficiſcit̄. Q uibus ſub mediā noctē
aditus atq; inſeſſis/reliquū noctis militi ad quietē Datū/cuſtodibus: ubi
opus eſſe uidebat̄: diligenter diſpoſitis. Erumpente luce cœpit ex monti
bus deſcendere: qua artior erat uia/anguſtiorē aciē agens. Poſtq̄ i apta lo
ca deuentū eſt: exercitū tanq̄ mox pugnaturus inſtruxit. in dextro cornu
ſub montē regiam peditū alam/atq; argiraſpidas: quis p̄erat Nicaor Par
menionis item Cini/ac perdicæ cohortes locat. & hi quidē ad mediā ar

matoꝝ aciem ꝑtendebat. In ſiniſtro cornu Amyntã/Ptholemeũ/ac Me-
leagrũ cũ copiis attributis ſtatuit. & itẽ Craterũ quẽ peditatui oĩ ꝓfecerat
Siniſtro cornu parmenionẽ præponit: mandans/ næ a mari ꝓcul rece-
dat: neu a barbaris: q multitudine phalangẽ longe exceſſuri uidebant̃:
circũueniri poſſit. At Darius: ſimul ac nuntiatũ eſt Alexãdrũ aduẽtare:
inſtructa acie eqtũ ad triginta milia Pinarũ amnẽ trãſire iubet: & cũ his Pinar⁹ flũ.
uiginti milia leuis armaturæ pedites: quo reliquas copias commodius
inſtruat: & primos qdem oĩum græcos mercennarios. Ii circiter triginta
milia erãt aduerſus macedonũ phalangẽ conſtituit: ab utroq; latere Car
dacos ad. lx. milia quaſi alas adiicit. Nam & ii de numero armatorũ erãt
Nec plures copias explicari in ordinẽ ſinebat loci ſitus. a ſiniſtra ſub mõ
tẽ contra dextrũ alexandri cornu armatoꝝ circiter. xxx. milia hicq; ꝑtim dariĩ ordo
a tergo macedonibus oppoſiti erant. Montis. n. in quo acies iſtructa erat
pars in longum prominens: ſinũ quendã nõ ſecus: atq; in littoribus fle-
xu ſuo faciebat: quæ pars cum inflexũ tenderet: efficiebatur: ut q in po-
ſtremis locati erãt ii poſt dextrũ Alexãdri cornu eſſent. Reliquã multitu
dinẽ tam uelitum: q̃ armatorũ pro gentiũ uarietate diſtributã: poſt græ
cos mercẽnarios barbaros in phalangẽ redactos/nulli uſui ĩ longũ dire
xit. Ad ſexcẽtũ milia hominũ in exercitu darii ferebantur. alexãder poſt
q̃ ulterius ꝓcedenti ſibi locus aliquantum pandi cœpit. æquitatum ex Sexcenta
amicis Theſſalos uidelicet/ac Macedonas ſupinducit: atq; in dextro cor milia plutar.
iuxta ſe locat peloponenſibus ac ſociorum equitatui in ſiniſtro cor- ſcribit.
nu concedere ad Parmenionẽ iuſſis. Darius poſtq̃ acies inſtruxit: eqtes
quos transflumen locauerat dato ſigno/repente reuocat: eorũ maximã
partẽ in dextrũ cornu aduerſus Parmẽiona: Q m̃ ab ea pte maior equo
rũ uſus: reliquã partem in leuũ cornu aduerſus montẽ mitit. Cumq; pp
anguſtias ſibi in eo loco inutiles uiderent̃: p magnã eoꝝ partẽ in detrũ
cornu obeqtare imperat. Ipſe regũ perſarũ more inter duo cornua mediã Xenophõ
aciem tenebat. Q d qua rõne fiat: Xenophon Grylli tradidit. Inter hæc Gryllus.
Alexan. cũ animaduerteret totum ferme Perſarũ eqtatũ contra leuũ ſuũ
cornu ad littus tranſlatũ eſſe ſoloſq; Peloponẽſes/& aliorũ ſociorũ eq-
tes id cornu tueri. Theſſalorũ eqtatũ citatim poſt phalãges quãoccultiſ
ſime næ ab hoſtibus uideant̃: eo conferre ſe iubet: atq; in illoꝝ locũ ex Protoma
eqtatu antecurſores: quorũ protomachus/& peonas/quorũ dux ariſton chus Ariſton
erat. De peditatu uero ſagictarios quis ꝓerat antiochus & agriãos quos Antioch⁹
attalus ducebat: ac ꝑter hos ex eqtibus: ac ſagictariis: qua mons inflexus Attalus

erat ad circumueniendũ hoſtem iuxta montẽ poſtpoſitũ cõſtituit: q̃ dex terã partẽ phalãgis tenerẽt duo i cornua diuiſæ: quoꝝ alteꝝ aduerſus da riũ/& reliquos perſas tranſflumen ſtantes: Alterũ aduerſus eos: q ad mõ tẽ a tergo cõſtiterãt: ſpectarẽt. Ante ſiniſtrũ cornu diſpoſiti erãt ex pedita tu Cretenſes ſagictarii/ac Thraces Sitalce duce: añ hos eqtatus leuo cor nu attributus mercẽnarii milites primi oium locati erãt cũq̧ phalãx idex tro cornu cõſtituta alex. haud ſatiſdenſa firmaq̧ uideret apparetq̧ p ſas ab ea pte plus poſſe. Peridã Mneſtei/ac pantordannũ Eleãdri cũ dua bus amicorũ turmis quaꝝ altera anchebuſia: altera leugea uocabat con tinuo ſe tranſferre in eã ptẽ clã hoſtibus ꝑcœpit. Sagictariis/& agrianoꝝ parte/ac nonnullis græcis mercẽnariis in dextrũ cornu ad ſe traductis/& in frõte collocatis ultra pſarũ cornu phalãgẽ extẽdit: Poſtq̃ uero ii: quos Darius in mõte collocauerat: p agrianos/ac paucos quoſdã ſagictarios i ꝑtu facto in iugũ mõtis repulſos animaduertit: arbitratus eſt ſeſe ea ma nu: quã aduerſus illos cõſtituerat: ad corroborandã phalangẽ uti poſſe: ac ꝓ his trecentos mõ eqtes ex acie ſubductos ſũmitti ſatis eẽ. Hoc mõ ĩſtructos ꝓ tpe milites ſuos alex. pedetentim ĩ hoſtẽ ducebat: ex quo ap parebat facilẽ uictoriã fore. At darius neq̧ barbaros in hoſtẽ agebat: ſed uti ab initio in acie locauerat: ita in flũinis ripa ꝑſtolabat: Quæ qdẽ in pleriſq̧ locis ꝑrupta/atq̧ aditu difficilis erat: & ſicubi aſcenſu facilior ui debat: foſſas pduxerat: ex qbus Alexandri milites illũ iã aĩo captiuũ ſe exiſtimare ſuſpicati ſunt. Poſtq̃ exercitus ꝓpriores facti ſũt. Alexã. obeũ do acies/ſuos hortari icipit: nõ duces mõ copiaꝝ: cũ magno honore uer borũ: ſed alaꝝ quoq̧/& turmarũ ꝑfectos noĩatim ſingulos appellãs. Itẽ q̧ exteros/ac mercẽnarios milites qcunq̧ ob dignitatẽ/aut ꝑclarũ aliqd facinus nobilitati eſſent: Cũq̧ hæc ageret: ab oibus ſucclamatũ ẽ/morã tollendã, in hoſtes ruendũ eẽ: quoꝝ ardore cognito. Primo qdẽ q̃uis in hoſtiũ cõſpectu copiæ forent: gradatim tñ: ne pp feſtinationẽ phalãgiũ ordo diſturbaret: acies inducit. Poſtq̃ itra teli iactũ uentũ ẽ: primi oium q circa ſe erãt ipſeq̧ Alexãder: q dextrũ cornu tuebatur citato gradu/ad flumẽ irrũpũt: Quorũ audacia/& ſtrenuitate/exterritis hoſtibus: ubi cõ minus pugnari cœptũ eſt: parũ detrimẽti a ſagictariis: q in aduerſa ripa cõſtiterãt: accœptũ: qd alexã. añ ꝓuiderat. Protinus. n. ut ad manus uen tũ: q in ſiniſtro cornu pſaꝝ erãt: i fugã cõuerſi ſũt. Atq̧ ab ea parte haud dubie alexander apparere uictor cœpit. at græci darii mercẽnarii dextrũ macedonũ cornu diuiſum cõſpicati: qd euenerat ex ęo: qm̃ Alexãder cũ

Peridas Pantordãnus.

Dux ꝓpul dus & au dax eẽ de bet.

Perſæ fuga ſalutẽ cõ pant.

primis amnē ingreſſus:pſas in aduerſa ripa ſtantes diſiecerat:& q ſeque-
bantur mediū circa amnē ingreſſi pp riparū altitudinē nequaq̄ pari ipe-
tu hoſtes adorti/ordinē ſeruare nō potuerāt:Q ua Phalangē macedo-
nū diſiunctā uidēt/repēte ipetū faciūt:ibiq; accerime pugnatū/pſis adni
tentibus:macedonas in flumē repellere:& fugiētibus iā ſuis uictoriā re
cuperare macedonibus manifeſtā iā Alexādri uictoriā/ac uulgatā de ſe
phamā:qd inuicta phalanx eēt:tueri conantibus.Ad hæc alexā.milites i
ter græcos/ac macedonas de gloriæ principatu certamē accuebat.In hoc Profligatio iter dariū & alexan.
primo congreſſu Ptholemæus Seleuci cū multa ſtrenue feciſſet:&alii ex
macedonibus nō obſcuri ad.cxx.ceciderūt.Inter hæc ſiniſtro Darii cor-
nu in fugā uerſo:dextrū Alex.cornu in mercēnarios:atq; exteros Darii
milites cōuerſū magno conatu hoſtes a flu mine repellit:phalangeq; in
longum ꝑducta:qua maxime pſarū ordines turbati erāt a latere i hoſtes
inuehit᷑.At perſarū eqtes:q theſſalis oppoſiti erāt:theſſalorū turmas for
titer inuadūt:fitq; ualidū equeſtre preliū:Nec prius perſæ infugā inclia
re cœperunt q̄ dariū preliū uictum fugiſſe/Dariiq; mercēnarios a mace- Cōcurſus Darii & alexan.exertuum.
donibus cœſos conſpexerūt.Tū uero manifeſta ab oī parte pſarū fuga:
Eorundē eq ob id tardiores:quod ſeſſores ferent grauiter armatos paſ-
ſim feriebant᷑.Q uin ēt ipſorū eqtum effuſa fuga:fugientiū haud pau
ci circa uiarū anguſtias:dū alter alterū anteire contendit: inuicē obtriti/
nōnulli a Theſſalis pſequētibus cœſi ſūt.Q uapp haud minor eqtū cœ
des in fuga:q̄ peditū fuit.Darius ut primū aīaduertit dextrū ſuoꝝ cornu
ab Alexandro diſſipatū inſcenſo curru cū iis:q ꝓximi erāt: q̄ diu p aptos
campos patuit:ſeſe ab īſequēti hoſte tutatus ē.Poſtq̄ uero i loca aſperio
ra ac interrupta peruenit: relicto curru/ & in eo Cidari ſcuto/ atq; arcu:
conſcenſo equo celeri fuga: inde elapſus/ noctis interuentu uim hoſtiū
effugit. Alexāder/ capto Darii curru/& in eo Cydari/atq; armis ad exer- Cydarim pſæ regiū capitis uocabant: inſigne auctor curti⁹. in.3.
citū ſe cōuerterat.Nec tūDariū prius iſeq cœpit q̄:externos mercēnarios
ac perſarū equitatū: a qbus phalangē diſturbatā uiderat ꝓcul a flumine
repulſos cōſpexerit. E perſis cecidere Arſames:Rheomithres/ & Atizyes
duces eqtatus in pugna:quæ ad Granicū amnē cōmiſſa eſt : itē Sabaces
ægypti præſes/ac Bubaces inter Perſas clarus: & præter hos ingens multi
tudo ad centena peditū milia ceſa.Ptholomæus Lagi auctor ē:q pugnæ
interfuit:eos q Dariū fugientē inſequebant᷑ p ſtrata paſſim cœſorū ho- Centena milia perſarum ceſa.
ſtiū cadauera ſibi tranſitū quæſiſſe.Caſtra quoq; prio ipetu capta: in qs
mr̄/& uxor darii eadēq; ſoror:filius quoq; paruulus ac duæ filiæ:aliæq;

pſa⁊ illuſtriũ uxores captæ nõnullæ ſũt.Cœteri nãq; Perſæ / uxores cum
impedimentis Damaſcum miſerãt:quo/& ipſe Darius maiorem pæcu⸗
niarũ partẽ emiſerat: multaq; alia: quæ ad ſplendorem/ ac ſumptuoſos
apparatus magni reges portare cõſueuerũt.Q uapp in caſtris ñ plus tria
milia talẽta iuentũ.Cætera⁊ ea oĩs pæcũia mox a Parmenione Damaſcũ
miſſo recæpta ẽ.Hic pugnæ exitus fuit iperáte athẽis nichoſtrato poſtri

Alexã·uulneratus.

die eius diei Alex.q̃q̃ æger aliq̃tũ ex uulnere: qđ in fœmore accæpat/ſau
cios inuiſit: cæſorũq; corporibus diligẽter cõqſitis ea magnifice ſepelli⸗
ri iuſſit uniuerſo exrcitu adſtãte ueluti ad pugnam inſtructo: ſingulos
laudibus efferens: quos in prelio eggregium aliquod facinus patraſſe.
uel uiderat ipſe:uel ab aliis accœperat.Pœcunias inſup unicuiq; ꝓ digni
tate diſtribuit.Poſt hæc Balacro Nicanoris alitiæ p̃poſito:qui erat unus

Balacer

e corporis cuſtodibus Menetẽ Dioniſii in eiuſdẽ locũ deligit.Polypercõ
te Simmii in Ptolemei.Seleuci locũ:q in pugna cæciderat ſuffecto.So⸗
lẽſibus talẽta.L.remiſit.obſides reſtituit.At matrẽ:uxorẽ/ac Liberos Da
rii nõ negligẽter habuit.Sũt q tradant ab inſequendo Dario reuerſũ: cũ
in tabernaculũ:qđ darii fuerat:ſe contuliſſet:audito nõ ꝓcul inde mu⸗
liebri eiulatu:quænã eæ mulieres eſſent:quæſiſſe:cũ eẽt rñſũ a circũſtan
tibus:matrẽ/uxorẽ/ac liberos darii eſſe:ſuſpicantes dariũ mortuũ eẽ:qđ
audiiſſent Alex.illius arcũ Cydarim/& ſcutũ ex uictoria reportaſſe miſe⸗
ricordia cõmotum/confeſtim leonatũ unũ ex amicis ad eas miſiſſe: qui

Amiculu; cãm luct⁹ fuiſſe ſcri/bit.curtius i tertio qđ Darius ne cultu ꝓ deretur abjecerat.

nunciaret Dariũ uiuere:Arma aũt/& Cydarim/& ſcutũ in curru :cũ fu⸗
geret/ab illo relicta.Ad hæc uti regio more/famu latu/regaliq; corporis
cultu uterenẽ atq; ut reginæ appellerenẽ/pmittere·Non inimicitiarũ cã·
cũ Dario: ſed pro aſiæ iperio/pro gloria decertare.Et hæc quidẽ Pthole⸗
meus atq; ariſtobolus:phama ẽt tenuit.Alexandrũ altero die :poſtq̃ ui
cit:ad reginas cum uno ex amicis Hepheſtione itroiiſſe : matremq; Da
rii:uter eorũ rex eſſet:dubitantẽ(Neq;.n.diſpar erat corporis habitus).

Curti⁹ oĩa hæc q̃ arrianus ſcribit affirmat in tertio

hepheſtionẽ:qđ appareret maior prius ſalutaſſe.Cũq;retrocedẽte hephe
ſtione:qdam ex aſtantibus Alex.oſtendiſſet:errore cõmotã pedẽ repreſ⸗
ſiſſe.Tum alexã.nihil erraſſe illã.Epheſtionẽ.n. alexã.eẽ.Hæc ego/neq;
ut uera ſcripſi:neq; ut ficta cõrempſi. Sed ſi uera ſũt alexã.erga reginas i
dulgentiã:& honorẽ amico habitũ cõmẽdatione dignũ exiſtimo.Q ui

Alex.commendatione dignus

etiã:ſi ficta eſſent/& rerũ ipſarũ ſcriptoribus uerſimilia uíderẽtur:ob id
quoq; alex.laudandũ putarẽ/Darius noctu paucis comitibus fugiebat:ĩ
terdiu latens quieſcebat.Ex perſis/ac Mercẽnariis:quos fuga ſeruauerat·

colligens:congregatiſq; ferme quattuor milibus q̃ maximis poterat itinenbus ad Thaſpacũ urbẽ/& Euphratem amnẽ contẽdebat:ut medius inter ſe/& alexã.amnis eſſet.inter hæc Amyntas anthiochi.Thymondes Mentoris/Ariſtomedes pherreus ac bianor acarnan /trãſfugæ cũ octo fere milibus hoĩum p montana fugientes/Tripolin:quæ in phœnicie ẽ puenerũt.ibiq; reptis nauibus:in qbns e leſbo aducti fuerãt:& ex iis captis/atq; inſcenſis:quæ ſatis eẽ ad importandos milites ſuos uiſæ ſũt:arrepta fuga in Cyprũ abeũt:reliqs nauibus igni cõſumptis:næ quos nauium copia ad inſequendũ iuuitaret:Ex Cypro in ægyptũ nauigãt:quo in loco Amyntas cũ multa temptaſſet ab incolis obtrũcatus ẽ/inter hæc Pharnabazus & autophradates apud Chiũ morã fecere: ĩpa inſula præſidio firmata:aliquot præterea nauibus ĩ coum & alicarnaſſũ dimiſſis:ipſi cũ reliqs centũ nauibus eggregie ĩſtructis Siphnũ profecti ſũt: quo cũ triremi una Agis Lacedemoniorũ rex aduẽit pecuniã in bellũ petens atq; uti una ſecũ aliquot naues/& in his terreſtres copiæ in Peloponeſſum mitterent̃.inter hoc ad eos nuntius affertur rei ad Iſſon infeliciter geſtæ. Quo nuntio exterriti:Pharnabazus cum triremibus duodecim:& mille quingentis mercẽnariis in Chium ínſulã reuerſus eſt:næquid forte incolæ ea clade audita innouarent:ueritus.agis accœptis ab autophradate talentis.xxx.triremibus decẽ:ea confeſtim ad ageſilaum fratrem Perhippiam tænarum mittít:mandatis traditis/uti integro ſtipendio nautis p ſoluto:q̃primum in Cretam ad res ibidem ordinandas nauiget. Ipſe in his inſulis aliquantum cõmoratus:inde alicarnaſſum ad auphrodatem abiit.Interim alexander Cœle:quæ Syria eſt/MemnonẽCerdymmæ preſidem conſtituit:datiſq; ei equitibus e ſociorum copiis : qui prouinciæ præſidio eſſent:ip̃e in Phœniciam profectus eſt proficiſcendi obuiã factus Straton Geroſtratis regis aradiorum filius Geroſtrates quemadmodum cœteri phœnicũ/ac Cypriorum reges cũ Autophrodate pro Dario mari rem gerebãt.Straton:ut primum ad alexã.puenit/aurea corona capiti eius impoſita Aradũ iſulam/& Marathũ urbem contra aradũ incontinẽti ſitã magnã:& opulentã & Mariamnẽ Ciuitatẽ & alia quecũq; ditionis ſuæ erãt in Alexandri fidẽ poteſtatemq; tradidit.Cũ adhuc alexãder ad Marathum eſſet.Legati a Dario ad eũ uenerũt cum Darii lr̃is:orãtes uti motrem uxorem/ac liberos dimitterent.In ea epiſtola Darius admonebat amicitiæ/ac fœderis:quod Philippus pater cum artaxerſe iunxerat.eamq; ſocietatem prius a Philippo uiolatam regnante arſe artaxer

Thaſpacũ urbs

Tripholis

Chius

Siphnum

Agis

Ageſilaus

Cœle

Straton

Aradus inſula Marathus urbs

Vide curtium

ſis filio: quē Philippus iniuſte laceſſiſſet/ nulla de perſis iniuria accepta: poſtq̄ ipſe regnare cœpiſſet: Alexā. pro conſeruāda ueteri amicitia/& ſocietate / quod facere debuerat: neminē ad ſe miſiſſe. Se bellū ſuſcipiſſe ſui tuendi/ & paterni regni cōſeruādi cauſa: prelii euentū eū fuiſſe: quē deorū quiſpiam uoluit. Nunc ſe Regē uxorem ſuā/matrēq́/ac captiuos a rege petere uelle ſecum amicitiā / & ſocietatē iungere: ac ꝓ his agēdis orare: ut cū Meniſco/ & Arſima legatis ad ſe aliquos: q fidē in id darent atq́ acciperent. Alexander nullo reſponſo legatis dato: Terſippū una cū his ire ad dariū iubet: q epiſtolā a ſe deferat. Ea epiſtola his uerbis erat cō

Terſippus

ſcripta. Maiores tui nulla ipſi iniuria a græcis laceſſiti in macedoniam /reliquāq́ græciā olim tranſgreſſi/magnis cladibus eam affecere. Ego uero iccirco a græcis dux creatus ſum: uti accœptas iniurias ultum eam: ob eā q́ rem in Aſiam traieci. Perinthii a uobis bello adiuti: qui Philippo patri infeſti erant: exercitus in Thraciam: quæ noſtri iuris erat ab Occho miſſus. Ad hæc Philippus pater ab his interfectus eſt: quos pecunia corruptos in cædem eius ſubornaſtis: Quo tā nephario facinore: uel p epiſtolas ueſtras gloriari ſoletis. ad hæc arſe Bageri auxilio a te necato: unde ad te regnū puēit: neq́ iuſte neq́ ſecūdū legē Perſaꝝ regnas Scripſiſti ad græcos de me hoſtiles lr̄as: eos ad arma contra me capeſcenda: q̄tum in te fuit cohortatus. atq́ in eam rem ad Lacedemonienſes/& alios quoſdā græcorum pœcuniam miſiſti: quam tamen uni ex omnibus græcis Lacedemonii accæperunt: quo facto: amicos ac ſocios meos a me diſtrahere atq́ ab alienare conatus es. His de cauſis aduerſus te exercitū duxi: tecūq́ inſtructa acie pugnaui. Itaq́ cū Duces tuos primū ac regulos: dein de te & exercitū tuū ꝑlio uicerim: poſſeſſionēq́ Aſiæ diis cōcedentibus adeptus ſim. Cūq́ milites tui: qui ex acie ſeruati ad fidē meā cōfugerāt: uoluntarie mecū militent. Quæ res me aſiæ dn̄m eſſe declarat. ad me ipſe ꝓficiſcere. Q̄d ſi metuis mitte e tuis. quos uelis q fidē a me accipiāt/ tutā tibi ꝓfectionē fore. ad me profectus & matrē & uxorē & pueros. & ſi quid aliud præterea uoles. accipies. Cūq́ poſt hac ad me ſcribes ad aſie regem ſcribere te memineris neq́ tāq̄ ad parem. ſed tanq̄ ad rerū tuarū dn̄m. Sin aliter feceris. ego de te tanq̄ de eo. qui mihi iniuriam faciat. decernam. Quod ſi de regno contradicis mane ac pro eo depugna neq́ fugæ confidas. Ego. n. quocūq́ ieris tete proſequar. Hæc ad Darium. Poſtq̄ autem didicit omnem pœcuniam. quam darius Damaſcū miſerat: Chophēi artabazari cōmiſſam a ſuis captā occiſq́ perſas. q eam cū cœ-

Alex. epiſtola ad Darium

Occhus

Lege Curtiū & plu.

tera ſupellectile regia ſeruabant:eam Parmenioni Damaſcū reportandā
& cuſtodiendā tradit. Legatos græcoꝝ:q ante ꝑlium ad Dariū acceſſerāt
cum captos eſſe cognouiſſet:ad ſe mitti iuſſit.hi erant Euthycles Lacæ- Theſſaliſc⁹
demonius:Theſſaliſcus iſmeni/ac Dioÿſodorus olympio Nicatres The Dionyſo dorus
bani:Iphicrates athenienſis:q dux copiarū fuerat:quos cum Alexāder ui Nicatres
diſſet:Theſſaliſcū quidē/ac Dionyſodorū ſtatim dimiſit:tū miſeratione
Thebanæ orbis a ſe dirutæ:tum qd uēia digni uiderent̃.Si patria ſua p
Macedones in ſeruitutē redacta:ipſi p perſas/& ſibi/& patriæ conſulere
conarent̃.priuatim uero Theſſaliſcum ob maiorū reuentiā:erat.n.inter
Thebanos clarus:dimiſit.Dionyſodorū pp olimpiorū uictoriā. Iphicra
tē urbis Athenarū/ac patris gratia:quē magno ī honore q̃diu uixit:apud
ſe habuit:cuius ē̄t mortui oſſa athenas reportanda ad ſuos curauit. Eu-
thyclem āt:quod erat ex urbe ſibi māifeſto inimica/atq; infenſa:nec qc
q̃ priuatim in eo norat:quod illum uenia dignū apud ſe faceret. primo
quidem in cuſtodiā citra uincula tñ tradidit:mox ut res proſpere ire cœ
perūt:& ip̄m quoq; dimiſit.E Maratho deinde mouēs Byblon dedenti
opidanis recœpit.Item Sidon a Sidōiis tum odio Darii/ac perſarū ultro Sidon alexandro ceſat
accerſentibus.Tyrū deinde proficiſcenti Tyriorum legati obuiā progreſ
ſi:Tyrios oīa facere paratos:quæ imperaſſet/expoſuere.Laudatos (erāt
enim hi ex primoribus ciuitatis:in quis Tyriorū ipſoꝝ regis filius:Nā Azemilchus rex
rex Azemilchus cū Autophrodate pſarū duce coniūctis claſſibus rem-
gerebant)reuerti ad urbem iuſſit:Tyriiſq; renunciare:uelle ſe urbem in
trare:qui herculi uota perſoluat.Erat in ea urbe templum Herculis me
moria hominum uetuſtiſſimum/celeberrimumq;.Non illius quod her Herculis templum
culis:qui argiuus fuit alcmenæ filius.Multis enim ante ſeculis Tyri co-
lebatur hercules/q̃ cadmus e phœnicia profectus Thebas occupauerit:
multoq; antequam Semele Cadmi filia eſſet nata:ex qua Bacchus iouis
filius.Bacchus enim tertius a Cadmo.polydorus namq; Cadmi filius. Herculis multi
polidori Labdacus:cuius temporibus ipſe Bacchus claruit. Hercules
uero argiuus Oedipi Laii temporibus.Colunt & ægyptii alium Hercu
lem:neque eundem:quem Tyrii/& græci:Sed tradit herodotus apud
ægyptios herculem unum:ex duodecim diis haberi:ſicuti ab athe-
nienſibus Bacchum iouis/& Proſer pinæ filium coli. Alium ad hoc Herodot⁹
Dionyſio. & iachum myſticam huic Dionyſio non Thebano can- Bachi multi.
tari.Quapropter Herculem Illum:qui apud Tarteſios in hiſpania coli
tur:a quo Columnæ nomen ſumpſerunt Tyriū arbitror:eo qd Tarſus

a Tyriis condita eſt. Templo in ea urbe phœnyciũ ſtructura ædificato/ Herculi ſacrũ faciũt. Gerionẽ uero: aduerſus quẽ Hercules argiuus ab Euryſteo miſſus: ut boues eius abſtractas Mycenas duceret: Hercatheus hiſtoricus tradit nihil ad Hiberiã ptinere: neq; ad inſulam ullã Erythiã in oceano ſitam miſſum fuiſſe Herculem: Sed Gerionis regnum incõti nenti fuiſſe circa Ambraciã in Amphilochos: indeq; Herculẽ boues abe giſſe exiſtimantẽ non eſſe hoc facinus inter labores ſuos cõtemnendum ſcio ẽt his tpibus in ea regione pinguia paſcua eẽ: ibiq; opimas boues pa ſci. Q uapp abductis inde bobus ab Hercule gloriã Eury ſtheo acceſſiſ ſe exiſtimãt. Nec abſurdum ppterea uidetur illius prouĩciæ regi Gerioni nomen fuiſſe: præſertim cum Hiſpanorum nemo ſit: q id nomen ſciat regibus ſuis fuiſſe: aut lætas i ea puincia boues gigni: niſi qs fortaſſe iſta de iunone confingat: tanq̃ per Euryſteũ id herculi mandauerit: & p fa buloſa figmenta id credi uelit: qd hyſtoriæ fidem deroget. huic herculi ſacrificare ſe uelle Alexander dixit. Q uæ poſtq̃ Tyriis renũciata ſũt: Cœtera qdẽ: quæ imperaret Alexãder ſe facturos reſponderũt: At neminẽ ſi ue Macedonẽ: ſiue pſam in urbem admiſſuros: tanq̃ ita reſponderi de ceret: & quo ad incertũ belli exitũ/ tutum id conſilium foret. Cum hoc decreto miſſis iterũ ad Alexandrũ legatis/ indignatus rex/ nullo rñſo red dito: eos Tyrum reuerti iuſſit. Conuocatiſq; amicis/ & Copiarũ ducibus huiuſcemodi oratiõe uſus eſt. Neq; tutũ nobis eſſe uideo in ægyptũ iter o amici/ ac ſocii pſis mare obtinẽtibus: neq; Dariũ perſeq relicta a tergo Tyriorũ urbe incertæ erga nos uolũtatis. Itemq; ægypto/ ac Cypro: quæ perſis fauent: non periculoſum puto: cum pp alia tum maxime pp græ cos næ ſi fortaſſe perſæ maris ĩperiũ: iterũ ſibi uendicent / maritimis oris occupatis/ poſtq̃ contra Babylonios/ ac Dariũ proceſſerimus. Ipſi parata maiori claſſe bellum in græciã transferant: præſertim cũ Lacedemonien ſes nobis iam aperte inimici pro hoſtibus arma ſuſcæperint. Athenien ſes aut autem in hoc rerum ſtatu metu magis/ q̃ beniuolentia erga nos: aut ſtudio quieſcant. Q uod ſi Tyrum cœperimus: uniuerſa phœnicia in poteſtate noſtra erit. Naualiſq; phœnicum potentia: qua maxima / ac ualidiſſima perſæ utuntur: id quod uériſimile eſt: ad nos tota transfere tur. Neq; enim Phœnices populares ſuos ſiue nauales ſocios ſiue remi ges urbibus ſuis in poteſtatem noſtram redactis pro Perſis pugnare pa tientur. Ad hæc Cyprus/ aut ſine ui ad partes noſtras accedet: aut no bis eo cum claſſe proficiſcentibus: facile expugnabitur. Comparataq;

Attende Gerione; nõ hiſpa nũ fuiſſe

Alex. orõ ad ſuos p expugnan da tyro

Cyprus.

claſſe ex Macedonia/ac phœnicia accedentibus Cypriis/maris imperium
facile adipiſcemur:atq; ita noſtra in ægyptũ ꝓfectio cũ exercitu nobis &
expeditior fuerit/& tutior.AEgypto autẽ in ptãtem nr̃am redacta:nihil
nobis de græcia/& de domeſticis rebus ſuſpectum relinquetur:Babylo⸗
nicamq; expeditionem/ſecuritate domi parta/maiori exiſtimatione per
ſequemur.Poſtquam totum mare/& continentem:quæ ad flumen Eu
phratem pertinet.a perſarum dominatu abſtraxerimus.Hæc cum dixiſ
ſet:ut Tyrus oppugnaretur : perſuaſit . Mouitq; non parum milites :
Q uod in ſomnis ſe uidiſſe rettulit.Namq; ipſa nocte per quietem ſibi
uiſus fuerat ad Tyri muros accedere.& ab ipõ Hercule porrigente dex⸗
teram in urbem intromitti.Q uod Ariſtander interpretatus ait: futurũ
uti caperetur Tyrus.Cœterum laborioſam expugnationem fore:Q uo
niam Herculis opera laborioſa eſſent.Nam magni/ & difficilis cuiuſ⸗
dam operis expugnatio Tyri uidebatur.Vrbs enim præterquã quod in
inſula ſita erat/atq; undiq; mari circumfuſa/altis mœnibus muniebatur.
Et quoniam oppugnatio maritima erat:id Tyriis oportunius aliquan⸗
to uidebatur.Perſis adhuc imperium maris obtinentibus :præſertim cũ
ipſis quoq; Tyriis multarum nauium poteſtas eſſet.In tantis tamen dif
ficultatibus fortunam experiri/omnibus placuit.Ante omnia ex conti
nenti ad urbem aggerem perducere inſtituit. Q uæ littori proxima ad
modum profunda:ſunt: Q dq; interiacet mare limoſum / ac uadoſũ
eſt.At proprius urbem:qua altius eſt/tris ſummum cubitos in altitudi⸗
nem patet.Sed magne erat lapidum copia/materiæq;: quam lapidibus
congeſtis inſererent.Vallum autem difficulter:utpote intenaci limo ia
ciebatur.Lutum quoq; ſuapte natura/ueluti compages quedã lapides
interiectos conglutinabat.Ad hæc accedebat/& macedonum ſtudium/
& Alexandri pñtia:ac ſingula quæq; deſignatis cura cum ſegniores ad
opus uerbis excitaret.Strenuiorum laborem laudibus leuaret.Et ſane q̃
diu prope continentem agger perductus eſt:opus haud difficulter pro⸗
cedebat.Nam & in parua maris altitudine macedones facile molieban⸗
tur:& qui opus impediret nullus erat.Poſtquam uero in profundio⸗
ra loca peruentum/& appropinquari oppido cœptum eſt.cum opus fa
cientes ab oppidanis e muro lederentur . Q uoniam ad opus ma⸗
gis : quam ad pugnam inſtructi erant.Cumq; a Tyriis a diuerſis ag⸗
geris partibus inuectis ferirentur /pleriſq; locis moliendi aggeris po⸗
teſtes erepta ẽ.Q d macedones conſpicati duas continuo turres ligneas

De Ariſtã dro curti⁹ & plu.i alexan.

Tyri ſitus

Tyri expugnatio de qua iuſtin⁹ in xi.& curtius in.4. plutarch⁹ in alex.& pli.li.5.c.19

Vrget pñtia tumi

qua agger plurimũ in mare proceſſerat:machinis inhiſdẽ diſpoſitis:excitant. Ad hec turres corio crudo circũregũt:ut neq; ſagiɛtis ignẽ inferẽtibus ex muro incedi poſſent. & opus facientibus aduerſus Tyriorũ naues ac ſagiɛtarũ iɛtus munimento forent. Quæ cũ Tyrii animaduerterent:talia ipſi econtra machinati ſunt: Nauẽ onerariã ſarmentis aridis atq; alia huiuſmodi materia q̃ primũ explent:duobuſq; naualibus malis in prora arreptis:q̃tum nauis ſubſtinere poſſet: Ex eadem materia circũponunt:facibus deinde compluribus interieɛtis oia pice/ac ſulfure /cœteriſq; incendia alẽtibus affatim obliuiũt. Ad hæc ab utroq; malo binas antennas p tranſuerſum ſuſpendũt a qbus ollæ pendebãt pice/ac ſulfure repletæ. Quo plora ſuſpenderet altius ĩpoſito onere puppi degrauãt His compoſitis uento:q ad aggerem ĩpellebat:de induſtria expeɛtato: nauim ipſam triremibus alligatã remulco ptrahunt. Poſtq̃ uero operi appropinquauere/igni continuo materiæ inieɛto/q̃ta maxima ui poſſunt ad extrema aggeris nauim propellũt:haud mora uis ingens flammæ ruptis antennis ſulfure/ac pice late incendia iaɛtãtibus turres ac tabulata comprehendit. Ad hoc malũ accedebat:ut nõ poſſet quis tuto pp Tyriorũ naues aggeri appulſas ad extinguendũ incendiũ accurrere. Præterea oppidanorũ pleriq; turres incenſas intuiti. Scaphis continuo inſcenſis ĩ diuerſas aggeris partes ferebantur. Valloq; quod ante aggerẽ macedones iecerant:haud magno labore diſſipato:quæ ignis non attigerat opa comburũt quibus rebus animaduerſis. Alexander:cum rurſus aggerẽ extruere deliberaſſet:milites comportare materiã iubet:quoq; plures turres caperet:latiorem aggerẽ iſtituit:machinas igni corruptas reficit. His diligenter præparatis:ipſe cũ Agiraſpidum manu/& agrianis Sydonem uerſus profeɛtus eſt:eo conſilio / ut ibi quas habebat/triremes cogeret. Q̃m difficilis expugnatio uidebatur tyriis/mari potentibus. Inter hæc Geroſtratus aradiorũ:atq; Erylus Bybliorũ reges:certiores faɛti: Vrbes in poteſtate Alexandri eſſe: Deſerto Autophrodate:q rei maxĩe præerat ad alexandrũ cũ ſuis ac Sydoniorũ claſſibus profeɛti ſũt. Itaq; ex phœnicia naues circiter. lxxx. Alexandro præter ſpem affuere. Per eoſdem dies: & a Rhodiis triremes decẽ:in quis una:quã Peripolum uocabãt. & cũ hacalis nouẽ. Itẽ ex Solis & Mallis tres elycia decẽ ad Alexandrũ uenere/ Ex macedonia quoq; nauis una rhemorũ quinquaginta:cũ Protea Andronici eius Præfeɛto: & paulo poſt Cypriorum reges cum nauibus cẽtum uiginti Sydonẽ conuenere. ubi darium apud Iſſum prelio uiɛtum

Vide ne le gen. ſit pra.

Geroſtrat' & Erylus reges

fugatumq; cognouerũt:phœnitiæ deuictæ phama conterriti:qbus alex.
der facile ignouit.qm̃ neceſſitate magis q̃ uoluntate perſarũ ptes ſecuti
in bello uidebantur.Interim alexã.dum opera reficiuntur turmæq; na-
uales exercentur:aſſumptis aliquot eqtum turmis agrianis præterea /ac
ſagictariis/atq; ſcutatis ad antelibanum montem:quæ regio i arabia eſt Anteliba-
contendit:eiuſq; regionis populis partim ui partim uoluntate in dedi- nus mons
tioné recœptis:decimo poſtq̃ diſceſſerat die:Sydonem rediit:Vbi alexã.
Polemacratis:adductis mercénariorũ militũ milibus quattuor/ ex pelo
poneſſo:reuerſum repperit.Parata claſſe/eam argiraſpidum manũ: quæ
ſibi ſatis uiſa eſt ad naualem pugnam:ſi cum hoſtibus dimicandũ foret
Tyrum petit ipſe dextrũ cornu:quod in mare longius extẽderat:& cũ eo
Cypriorũ/ac Phœnicũ reges/præter Pythagorã:qué cũ Cratero leuo cor
nu pfecerat:tuebantur.Tyrii prius claſſe freti:nauali prælio congredi de Pythago-
creuerant.Poſtq̃ uero intuiti ſunt tantã nauium multitudiné inſtructa ras
acie aduentare. Nondum.n.audierant phœnicũ/ac Cypriorũ claſſes ac
alex.conueniſſe ſimul:aggreſſus cum apparatu agebatur.Nam anteq̃ ad
oppidũ applicaretur.Nauis alexan.ſeſe in alto continuerunt.Tum inde
inſtructæ: cũ hoſtes nõ obuiarent/ magno imptu aggrediebantur. quæ
cũ Tyrii uiderent : nauali prelio abſtinuerũt: Coniunctiſq; trirenibus/
portus fauces abſidere cõſtituerũt. Poſtq̃ Alexãder nullas Tyriorũ na-
ues prodire aĩaduertit: proprius urbé accedit cũq; eum portũ q ad Si-
donem uergit deſperaret a ſe capi poſſe pp anguſtias faucium/ac Tirioꝝ
naues contrariis proris oppoſitas: tres ipſaꝝ in extremo ſitas phœnices
adorti continuo deprimunt.Tyrii:q inerant pp urbis propinqtaté/nã-
do ſeruati ſunt. poſt hæc Alexãder haud procul ab aggere iuxta littus:
q locus a ui uentorũ tutus uidebatur: claſſem adigit. poſtero die Andro Androma
machũ Cypriorũ nauibus præpoſitũ: quo ad ſidoné uergit: obſidere ur chus
bé imperat: phœnices ultra aggeré locat ab ea parte: quæ ægiptũ reſpicit
ubi & tabernaculũ eius poſitũ erat & iã collectis e Cypro/ac phœnicia fa
bris compluribus/ multæ machine cõfectæ erãt:quarum aliæ in aggeré
collocatæ: aliæ onerariis nauibus q̃s e ſidone duxerat: Nõnulle triremi
bus paulo tardioribus impoſitæ: perfectis oibus continuo ex aggere/ ſi-
mul ac nauibus muros urbis quati imperat.Aduerſus hæc machinamẽ
ta tyrii in ſuprema muroꝝ parte cõtra aggerẽ ligneas turres excitauerãt:
ex qbus ſiquã in parté opera applicabãtur:iaculis/atq; igneferis ſagictis
appropinquantes terrebãt.Erat aũt murus urbis ab ea parte: quæ ad ag

gerem ſpectabat pedes circiter.CL.in altum patens:Latitudine aũt:quæ altitudini reſponderet ingentibus ſaxis gypſo interlitis.ad hæc Tyrii ingentem lapidum cõgeriẽ profundo mari iniecerãt: quo hoſtiliũ nauiũ ſub muros acceſſũ ĩpedirẽt. Quapp nõ erat integrũ Alex.nauibus oppido appropinq̃re.Quo cognito.Alex.añ oĩa ſtruẽ demoliẽdã lapideſq; e mari extrahẽdos curauit:q̃d opus ex nauibus ægre efficiebat᷑.ad hæc tyrii adductis nauib⁹ aliquot ad euitãdos ſupnos hoſtiũ ictus cõtectis triremiũ fũes q̃bus ãcoræ alligatę erãt:p̃cidebãt.ex quo fiebat uti macedonũ naues inhærere ancoris non poſſent.Quo uiſo alexander naues cõplures.xxx.rhemorum circũmunit/& iactis ancoris ſtatuit aduerſus Tyriarum nauium impetũ.Sed nec ſic quoq; obſtare potuit Tyriorũ artibus: Homines.n.aſſueti concas & alia huiuſmodi ſub aquis legere profũdo

Tyriorum oppugnatio

mari improuiſo nantes anchoras præcidebãt.Quod cũ animaduerteret ferreas catenas pro funibus anchoris adalligari præcipit.ad hæc lapides uncis comprehenſos ex aggere pertrahũt:diſſipata ſtrue/atq; in profundiorem partem ne quid amplius obiectu ſuo nocere poſſent:machinis proiiciunt.Sublatis inde lapidibus naues haud difficulter muro appellabãtur.at Tyrii tantis rerũ anguſtiis oppreſſi.Cypriorũ naues:quæ portum ad Sydonẽ conuerſum obſidebãt:adoriri decreuerunt.Multo itaq; ante ex ĩpo portu uela pandentes:næ hoſtes conſilia ſua intelligerẽt:circiter meridiẽ:quo tempore/ & macedonum nautæ ad neceſſaria abiierant:& alexan.relicta claſſe a contraria urbis parte in tabernaculum ſe contulerat tres quinquaremes/quadriremes totidem : triremes ſeptẽ rhemigibus/ac naualibus ſociis delectis:qui maxime nauali pugna præſtarent:primo q̃d ſingulæ/lente/& tacite/cœteris ex ordine ſequentibus aduerſus cyprias ferunt᷑.Poſtq̃ uero appropinquari cœptũ : ſeſe inuicẽ exhortari cum ingẽti clamore/ac rhemoꝝ impulſu hoſtes inuadũt: Forte fortuna eo die contigit alex.minus diu ſolito intentorio morari:ac citius/q̃ Tyrii opinarent᷑:ad naues reuerti.interim Tyrii cyprias naues improuiſo adorti / alias uacuas:alias in ĩpo tumultu raptim ægreq; armatas Pnytagoræ regis:Item androclei amathuſii/ac paſſicrati thuriei quinq̃

Pnytagoras

ueremes primo impetu mergunt.cœteris in littus repulſis.Quod ubi alexan.accœpit confeſtim naues: ꝓut quæq; armata erat portus hoſtia obſidere iubet.næ cui amplius hoſtilium nauium eggrediendi poteſtas eſſet.ipſe cum quinquerehmibus.quas habebat/ac trirhemibus quinq; urbem circũuectus aduerſus Tyroꝝ naues uelociter contẽdit.Quod

q i muris erāt cōſpicati cū nō poſſent a ſuis exaudiri pp eoꝝ tumnltū: q in opere occupati erāt p alia/atq3 alia ſigna adeſſe hoſtes docebāt q ſero tandē itellecta re cū arrepta fuga/portū repeterēt: paucæ eorū naues alexan. aduentū p̄occupauere. Cœteræ ad nauigādū inhabiles redditæ qnquerhemi/& itē q̄drirhemi una in ip̄o ore portus captis cædes haud magna fnit. ppea qd Tyrii & naues captas uidere haud difficulter intra portū/nando euaſerunt. Poſtq̄ macedones nullū amplius nauiū uſum Tyriis eēt cognouerīt: cōtinuo machinas muro admouēt: quæ p aggerē tormenta uehebant̄: Q m̄ murus ab ea pte craſſior erat: non multū Tyriis oberāt. Iiq3 macedones: q ad eā partē oppidi locati erāt. Q uæ ad Sydonē uerſa eſt. qdā nauibus opera portantes muro admouerūt. Sed cum neq3 hac quoq3 res p̄cederent. alexā. oia machinamēta ad eā urbis ptē: q̄ ad nothū ſpectat: & ad eā: q̄ uergit ad ægiptū tentatis oibus trāſportari iperat. Et hac qdem primū murus aliq̄tū quaſſatus/ac dirutus ē. Tū cōtinuo iniectis pontibus ſūmo conatū ingreſſus conatus ē. Cœterū macedones a Tyriis rep̄ſſi. Tertio ab hoc die alex. maris tranquillitate de induſtria expectata exhortatis ducibns machinas p̄prius admouet: qbus cū muri parte diſiecta: lateq3 quaſſata: naues duas: qbus tormenta uehebantūr retrahi p̄cipit. Duas uero: qbus pontes inferebant̄ adduci. Et alterā qdē earū argiraſpides Admeto duce: alterā Cini milites habuere. Ip̄e q̄cū q3 ſeſe facultas offerret: cū argiraſpidū manu muros ſcādere paratus. Triremes aliquot ad utrūq3 portū circūferri iubet: Siqua forte poſſēt Tyriis circa defenſionē occupatis clā oppidū intrare. Naues p̄terea q̄cūq3 / aut tormentoꝝ tela/aut tecte ſagitarios portabāt: muros circūire: & ubicūq3 opportunitas bene gerendæ rei daret̄ applicari: atq3 intra teli iactū: ſi proprius ſubire nō poſſent: cōſiſtere: ut undiq3 op̄pſſi Tyrii in tātis difficultatibus: quo ſe uerterēt: in ambiguo eēnt. Appulſis muro nauibus pōtibuſq3 inictis: argyraſpides/primuſq3 oium admetus ſtrenue murū trāſcēdunt: nec p̄cul inde alexan. laboris ac diſcriminis pticeps/atq3 alienæ uirtutis ſpectator/hortatorq3 aberat. Repulſis Tyriis / ſimul ac macedones ſtabili loco pedē figere cœperūt: murus captus ē. admetus dū alios: ut inſcendant: hortat̄: lancea traiectus interiit. potitus muro alex. turribuſq3 interiectis p ip̄m murū uerſus regiā: qua facilior in urbē deſcenſus uidebat̄: cōtendit. In hoc rerū ſucceſſu phœnices: q portū ad ægyptū cōuerſū obſidebāt: reuulſis clauſtris. hoſtiles naues aggreſſi alias i ip̄o purtu/aliaſ in terrā pulſas deleuerūt. Ex altera parte cyprii portū ad ſydonē ſpectan

Machina Tormētū

Admetus dux cinus

Vel clā poteſt legi ubi eſt tectae

Admetus lancea traiectus ocubuit apud Tyrios

tẽ nullo munimẽto ſeptũ inuecti in urbẽ/& ĩpi ĩpetũ faciũt. Oppidãi ſimul ac murũ captũ cõſpexere: eo repente deſerto cõglobati/& in agenoriũ: ita eũ locũ appellabãt: profecti ſeſe in Macedõas cõuertũt: aduerſus quos Alex. cũ argiraſpidũ manu áduolãs alios occidit: alios fugiẽtes inſecutus ẽ. Magna ẽt cœdes ab Cini militibus a portu urbẽ ingreſus ædebatur. Craſſabant̃ parti in Tyrios macedones uictores ĩdignati lõgiorẽ obſidionis morã: tũ qd illi captos paulo añ aliquot e ſuis: dũ e Sydone nauigarent: ut a ſe ſpectarent̃ in murũ urbis pductos crudeliſſime iugulatos in mare ꝑcipitauerãt. Tyrioꝝ circiter octo milia interfecta. Ex macedonibus ꝑter admetũ. argiraſpides. xx. in tota aũt obſidiõe ad q̃dringentos cecidere. Tyriorũ Principibus uiris: & Azemulco regi: legatiſq; Carthaginenſium: q pro ueteri cõſuetudine ad ſacra Herculi faciunda ꝓfecti in eiųs tẽplum: capta urbe cõfugerãt/uenia data. Cœteros alex. ꝓ ſeruis haberi/ac uenundari iuſſit. Hi ad. xxx. milia fuere. Poſt hæc alex. ob rẽ bene geſtã Herculi uota pſoluit: cũ exercitu/nauibuſq; inſtructis ludis gymnicis æditis: tormẽtũ: quo primũ oppidi murus diſiectus fuerat æternũ uictoriæ ſue monumẽtũ: nauimq; tyriã Herculi conſecratã: quã ꝓlio nauali cœperat in tẽplo ſuſpenſa cõdidit. Titulũ inſcriptũ: ſiue ĩpe: ſiue alius quiſpiã fecerit. Quoniam mihi haud uiſus eſt memoratu dignus indignũ exiſtimaui: quẽ huic operi inſererẽ. Capta ẽ aũt Tyrus aniceto athenis ſũmũ magiſtratũ obtinẽte. Interi dũ Tyrus obſidebat̃ legati a Dario ad alex. uenere nũciãtes dariũ decẽ milia talẽtũ polliceri: ſi matrẽ/uxorẽ ac liberos dimitteret: ac ꝑter eã pœcuniã q̃cq̃d terraꝝ inter Euphratẽ/& Helleſpontũ iacet: Ad hæc ſi filiã in matrimoniũ duceret: ſibi amicũ: ac ſocium fore. Quæ cũ ad amicorũ cõſiliũ alexã. retuliſſet: ſniis coꝝ exq̃ſitis. Parmenionẽ dixiſſe ferũt: Se qdẽ: ſi alex. eẽt: cõditionẽ nõ aſpernaturũ: neq; amplius: cũ finis belli adeẽt: diſcrimina belli ſubiturũ alex. uero r̃ndiſſe: & ſe qdẽ acceptuꝝ ea fuiſſe: q̃ offerẽt̃: ſi parmeniõ eẽt: ſe. q alex. eẽt: æquũ eẽ alex. digna ꝑſtar̃. Itaq; r̃ndit legatis: ſe neq; darii pecũia eger̃ ptẽ eiꝰ ꝓuiciæ uelle accipe: q̃ tota ſua eẽt. eſſe. n. ſuũ: & argẽtũ/& oẽm terrarũ tractũ: quẽ ſibi ille polliceret̃. Filiã eius. ſi uxorẽ hr̃e cuperet id ẽt nõ cõcedente Dario ſibi integrũ eẽ. Veniret igit̃ ad ſe Darius: ſi qd ſibi cõcedi exoptaret. Quæ poſtq̃ a legatis dario ſũt renũciata: deſperata pace/rurſus in bellũ incubuit. Poſtq̃ alex. in ægyptũ cũ exercitu ꝓficiſci iſtituit: & cœtera qdẽ ſyriæ illius: q̃ Paleſtina appellat̃: oppida abſq; ui in eius fidẽ uenere/ꝑter Gazã: renitẽte Bate eunucho urbis ꝑfecto: q id ue

Agenori' locus

Id affirmat curtius, i quarto.

Curtiũ lege in quarto qui oĩa narrat

Valerius m. 6. ca. de grauiter dictis aut factis.

ritus multo añ Arabas mercẽnarios ꝑſidio ipoſuerat:annona/cœteriſq; ad diuturnã obſidionẽ neceſſariis cũ cura ꝑparatis fretus maxĩe naturali urbis munimẽto alex.uenietẽ nõ recipe decreuerat.abeſt aũt Gaza a mari/nõ plus.xx.ſtadiis:acceſſu qdẽ pp arẽæ altitudinẽ difficilimo.Ad hæc mare mare urbi ꝓpinqnum paſſim uadoſũ:ipa urbs ampla ĩ tumulto ſita/ualidoq; muro circũdata:eũtibus ex phœnicia in ægyptũ ultima:q̃ incoleret̃ uaſtæ ſolitudini ꝓxima.Quo poſtq̃ alex.puẽit.caſtris ſub urbẽ poſitis:q̃ murus ſibi maxĩe expugnabilis uiſus ẽ:tormẽta cõportari iubet Et q̃uis eẽnt:q cenſerẽt eã urbẽ pp aggeris altitudinẽ ui capi nõ poſſe:ipſe tñ aliter ſentire ſe aiebat.Tanto illã facilius expugnari poſſe:q̃to mĩor eius expugnãdæ facultas appet.Opus ipm facti audacia ingẽtẽ hoſtibus admirationẽ ac ſtuporẽ allaturũ.Qđ ſi ea urbs a ſe capi nõ poſſit tã apđ græcos:q̃ apud hoſtes de exiſtimatiõe ſua nõ parũ detracturũ.Imprimis igit̃ pducẽdũ aggerẽ/urbẽq; circũuallandã cenſuit:uti opa ex æquo muris applicari poſſent:quaq; ad auſtrũ ſpectabat:qm̃ murus expugnatu facilior uidebat̃:aggerẽ extrui iperauit.Qui poſtq̃ in idoneã altitudinẽ excreuiſſe uiſus ẽ:continuo tormẽta mœnibus admota ſũt.Inter hæc alexan.corona capiti ĩpoſita ſacrificãti cũ ꝓ ritu ſacrificii libaſſet: auis q̃dã ex eo gñe q̃ pdæ aſſueſcũt/arã ꝑter uolãs:cũ lapis:quẽ forte unguibus ferebat:excidiſſet:caput eius pcuſſit.Qđ ꝓdigiũ Alex.haud quaq̃ negligẽdũ ratus:cũ Ariſtandrũ cõſuluiſſet:rñſum qdẽ fore.uti urbs a ſe caperet̃ cœterũ qđ ĩmineret piculũ:cauendũ eẽ.Quo audito ſeſe intra teli iactũ cõtinebat.Cœterũ ut uidit Arabes eruptione facta ĩ opera ignẽ ĩferre /ac ſupne pugnãtes macedonas loco inferiores facile ferire:iãq; ꝓpe modũ ex aggere deturbare:ſiue uatis monita negligeret:ſiue piculo ſuoꝝ motus uaticinii oblitus foret:aſſũpta argiraſpidũ manu:qua maxĩe macedones ꝑmebant̃.Auxilio cucurrit:eoſq; ne turpi fuga aggerẽ/atq; opa deſtituerent:pñtia ſua cõtinuit.Dũ ꝓperat ſcuto ac thorace catapulta traiecto in hũero uulnus accœpit.Cũq; ariſtãdri uaticiniũ de piculo uerũ eẽ cõprobaſſet:q̃q̃ uulnere affectus:tñ lætatus ẽ /qđ & illud euenturũ putauit.uti urbs a ſe expugnaret̃.interi alia tormẽta mari ad ſe cõuehi iubet. ea uidelicẽt q̃buſcũ Tyrũ paulo añ expugnauerat:aggerẽq; circa urbẽ pduci duũ ſtadiorũ longitudine:altitudine uero cẽtũ q̃nginta pedũ.Tormentis ĩ aggere diſpoſitis murus quaſſari cœpit.ſuffoſſiſq; cuniculis terra clã egeſta:næ ab hoſtibus uiderent̃ murus pluribus in locis euertebat̃ ſubſidebatq; pp exinanitiones ſubterraneas.Macedoneſq; iaculis oppi-

Gazde urbis ſitus.

Gazam expugnat alexã.magni.

Prodigiũ

Ariſtãder hic a plu. Curtio & ab aliis decãtatus eſt

Vrget pñtia turni. Alex. uulneratur

Cuniculi

danos e turribus ꝓpugnantes repellebant. Et oppidani qdem ter macedonũ ipetũ ſubſtinuerunt. pleriſqꝫ ſuorũ interfectis ac ſauciis. At cũ poſtea Alex. phalange undiqꝫ admota: alibi murũ ſuffoſſum euerteret: alibi tormẽtis quateret ita: ut non difficile macedõibus uideret᷑ / admotis ſcalis urbẽ inttare: animis deficere cœperũt. Iamqꝫ ſcalæ muro paſſim applicabant᷑. Cũqꝫ inter macedonas gloriæ auidos certamẽ eẽt: qs eoꝝ primus ſcanderet. Neoptholemus ex Eacidarũ gẽte pclara / unus ex amicorũ numero ſcandendi initiũ fecit. Poſt hũc alii atqꝫ alii trãſgreſſis ĩ urbẽ cõpluribus: portiſqꝫ alibi / atqꝫ alibi diſtractis / uniuerſus exercitus in urbẽ irruit. Nec tñ in tãto caſu Gazenſes priſtinæ uirtutis memores pugnare deſtiterũt. Quin ẽt periculis ſeſe offerentes uim repellere conabãtur. Iiqꝫ oẽs (tantus fuit aĩorum ardor) in eo: quo ſteterãt loco pugnãdo uitam amiſere. Quoꝝ poſtea uxoribus ac liberis ſeruituti mãcipatis / atqꝫ in urbem finitimis inductis. Alex. poſtea eo oppido: tanq̃ belli arce / in eam expeditionem uſus eſt.

Neoptholem⁹ prim⁹ gaze muros ſcãdit

Gazenſẽs magna ui macedonum expugnati.

ARRIANI NICOMEDENSIS DE REBVS GESTIS ALEXANDRI MAGNI REGIS MACEDONVM. LIBER TERTIVS

a LEXANDER. inde in ægyptũ profectus: quo prius iter intenderat: ſeptimo die / ex quo a Gaza mouit pelusiũ puenit. Naualibus copiis e phœnicia in ægyptũ nauigãtibus: ubi naues ad peluſium ſtantes repperit inter hæc Mazares perſa ægypti pſes: cũ de Darii apud iſſon clade: ac turpi fuga accœpiſſet: pterea phœniciã ac ſyriã ac pleraqꝫ arabiæ oppida ĩ ptãtẽ alex. ueniſſe. neqꝫ eas copias hr̃et qbus ſe tueretur. Alex. in ea ꝓuincia / atqꝫ in his urbibus amice recipi iuſſit. alex. ſine certamine Peluſiũ ingreſſus pſidiũ impoſuit: naualibuſqꝫ copiis flumine ſubuehi Mẽphim iuſſis: ipſe Heliopolim uerſus cõtendit / Eunti ab dextra nilus erat: dedentibus ſe incolis: p quos iter faciebat: p deſerta Heliopolim: inde uadato flumĩe Memphim puenit: ubi tũ cœteris diis: tũ præcipue Apidi ſacrificauit. Gymnicis / ac muſicis ludis æditis. Sub idẽ tp̃s magiſtri certaminũ græciqꝫ cœteris gloria præſtabãt / ad eũ uenere. Ex Memphi deinde ſecundo fluiẽ deuectus / ad mare deſcendit: & cũ eo nauibus impoſiti Argiraſpides / Agriani / ſagittarii / & amicorũ turma: quæ regia appellabat᷑. Deĩde Canopum ꝓfectus / ac Mareo

Alex. ĩ egyptũ ſe contulit.

Alex. ſacrificat apidi

Turma regia.

tida paldem circũuectus: eo ſe contulit: ubi nunc ALEXandria ſita eſt: eius loci ſitus/ ei maxime oportunus cõdendæ urbi uiſus eſt futura illã opulẽtam: quæ ibi conderetur: animo ꝑſagiẽs: huius ꝓclari opis deſiderio incenſus deſignare urbẽ cœpit: ubi forũ ædificãdũ: ubi tẽpla extruenda: quotue/ & quibus diis græcis/ ac p̃ter deos græcos yſidi ægiptiæ: poſtremo qua murus circũducẽdus eſſet: Sacrificãti exta proſperos rei euẽtus portẽderunt. Phama etiã tenuit: idq; non incredibile uidet̃: cũ uellet Alexãder urbẽ deſignare: nec haberet: q cũ terra deſcriberet: q̃ ſulcus ducendus eſſet: monitũ a quodã fabro mœniũ ambitũ farina inſperſiſſe. Hãc urbẽ uates/ & imprimis Ariſtandrũ Thelmiſeũ: q multa alia uera Alexandro prædixiſſet: cõtemplato ſitu dixiſſe ferũt. Tũ cæteris rebus: tũ frugũ copia fœlicẽ fore dũ hæc agunt̃. aegylochus ex ægipto reuerſus alexandro. nuntiat Tenedenſes ad ſe Perſis deſciuiſſe: quibus coacti paruerãt. Chyos quoq; ab eoꝝ dominatu ſe ĩdicaſſe: quos Pharnabazus & autophradates preſidio reliquerant. Q uim & ip̃m Pharnabazũ comprehemſũ atq; in cuſtodiã traditũ. ariſtonicũ quoq; tirãnũ Leſbicũ captũ cũ inportũ Chii cũ nauibus qnq; pyraticis ſe recœpiſſet. ignarus a qbus portus teneret̃: eã claſſẽ: q̃ clauſtra portus obſidebat. Pharnabazi eẽ exiſtimantẽ pyratas oẽs ad iternitionẽ cœſos. adducere ſe ariſtonicũ/ & apollonidem Chium: Phiſſinumq;/ & Megareũ/ ac reliquos: qui defectioni ad pſas auctores Chiorum res ꝑ libidine agitabat. ad hæc Chareti Mitylenas: quas in poteſtate habebat/ ereptas eẽ. Cœtera Leſbiorũ oppida ſua uoluntate indeditionẽ uẽiſſe. amphoterũ a cois accerſitũ cũ. lx. nauibus eo profectũ. ſeq; dũ in ægyptũ nauigat: inſulã ip̃am in amphoteri ptãte iã eẽ. Certiorẽ factũ. captiuos oẽs ad ſe aducci p̃ter Phaſnabazũ: q unus decœptis cuſtodibus clam fugiſſet. alex. his lætus tyrãnos remiſit. Chios cũ appollõide in Elephãtinã urbẽ duci: ibi q; aſſeruari ꝓcœpit. Poſt hæc alex. deſyderiũ cœpit adeũdi ammonis lybici: eius oracula depoſcẽdi: q̃ certa eſſe puulgatũ erat. Sed uel maxime qm̃ Perſeus atq; Hercules ip̃m deũ cõſulturi adiiſſe ferebant̃. Perſeus: quo tpe aduerſus Gorgona a polydecte. Hercules cũ in lybiam cõtra anteum in ægyptũ cõtra Buſyridẽ ꝓficiſci ab Euryſtheo iuſſus ẽ. Erat alex. emulatio q̃dã cũ utroq; de honore/ & gloria: cũ ex eadem ſtirpe eſſe ſe uellet. Nam. & ipſe originẽ ſuã in iouem referebat: quemadmodũ poetarũ fabulæ perſei. atq; Herculis iouem ip̃m patrem finxere. Hoc itaq; conſilio ad ammonẽ ꝓfiſciceba tur tanq̃ originis ſuæ certior futurus. iter faciẽs ad Paretoniũ uſq; ſecus

Alexandriam. alexã. Condit in ægyto. hoc curtiꝰ in. 4. retulit. & plu.

Polentam curtius in 4. dicit ariſtãder nõ thelmiſeꝰ fuit ſed mietenſis ſe cũdũ plu.

Ariſtonicꝰ

Elephantina urbs.

Alex. quarẽ ad ammonẽ proficiſcitur.

Alexã. origo.

mare p̄ deſerta lybiæ ad mille ſexcēta ſta dia nō oīno ī aquoſa /ut ariſto-
Meſſoga-ba oppi. bolus ait ꝑfectus ē. Inde a mari recedēs ad Meſſogabā oppidū: ubi erat
Ammonis tēplū ſe cōuertit. Eſt āt ea oīs regio inculta/ac deſerta/alto ſa-
bulo pleraq; oīa operiente: & īprimis aquaꝝ inops: cūq; ꝑficiſcente eo/
largus īber cœlitus effuſus eēt: ad diuinā eius originē relatū ē: & hoc quo
q; nō minus. Solet nāq; auſter: cū loca illa pflat: arenas undiq; cōcitas cir
cūferre/atq; oīa uiaꝝ ueſtigia delere: nec ſecus/atq; in uaſto pelago ita fa
cientibus errorē inducere: Neq;.n. ſigna ulla extant: nō mons/nō tumu
lus/nulla deniq; arbor: ex qbus ꝑficiſcentes: ueluti nautæ ex ſyderū an-
notatiōe coniectare iter poſſint. Itaq; uento obrutis arenarū mole/uiarū
ueſtigiis errabat exercitus: duceſq; ipi itineris incerti erāt. Dū ita labora-
Draconū ꝓdigium rent/Dracones duos ãn agmen ire conſpectos Ptholemæus ſcribit. quos
ueluti duces itineris ſequerēť: atq; ut diuinitus miſſos crederēt/Alex. iuſ
ſit: abiis iter ad amnē demōſtratū eē. Idēq; ab iiſdē in reditu factū: Ariſto
De his cot uis Curti⁹ in. 4. plu. in alex. bolus uero: cui plures aſſentiunt: Scribit Coruos duos ãn exercitū uoli-
tantes ire uiſos ſeſe itineris duces ꝑbuiſſe. Ego uero affirmare auſim / ali
quid diuinitus alex. apparuiſſe. Eſt.n. uериſimile ita contigiſſe regi ad ſū-
Sit⁹. Amonis templi mā gloriā nato. aſſeuerare āt quonā potiſſimū mō diuinitus adiutus ſit:
pp eorū: q iſta ſcripſere: diſcrepantiā nō poſſū. Locus: in quo ammonis
tēplū ſitū ē. Vaſtas undiq; ſolitudines hēt. Interiacēt arenæ aquaꝝ mirá
inopia/ager in medio arenarū exiguus qppe: ubi latior ad quadraginta
maxīe ſtadia extēdiť: olearū/palmarūq;/ac cœteraꝝ cultarū arborū ferax
Fons ām-mōis mirabilis d quo Augu. de ciuitate dei. roſidus ſolus ex oībus circūiectis. Ex eo fons manat cœteris oibus fonti
bus natura diſſimilis: ſub lucē tepētibus aqs manat. In meridie frigidus
Veſpere calet: media nocte feruidior. Poſtea deinde deferueſcere incipit:
ac ſub diei exortū: rurſū tepidus oriť. Atq; ita p ſingulos dies ac noctes/
æſtus ac frigoris uices uariat. Gignit aūt id ſolū ſuapte natura ſalē: quo
plenas palma contextas ciſtulas tēpli ſacerdotes regibus muneri in ægy-
tū ferre cōſueuerūt: ingentia fruſtra effodiunt: & quidē criſtallo ſimilli-
ma. Hoc gn̄e ſalis utunť in ſacris ægyptii: aliæq; gentes: qbus diuini cul
Sal. tus cura ē: ut pote marino ſalo puriore. Alex. loci naturā admiratus: ue-
neratuſq; oraculū adiit. Acceptoq; rn̄ſo ſibi quemadmodū ipe dictabat
grato: Ariſtobolo auctore eadā: q̄ uenerat/uia ægyptū repetit. Phtolome
us āt ſcribiit/eū alio quodā rectiore itinerě: quo ad Mēphi itur: reuerſū eē
eoq; loci multas ad eū legiōes ex græcia uēiſſe: nec quēq̄ eoꝝ: q a ſe poſtu
larentur: uacuum remiſiſſe: Præterea ad eum acceſſere milites ab Anti-

patro mercenarii græci circiter q̄dringenti: qs ꝑerat Mēotes hegeſandri/
Ex thracia ꝓpe quingēti qbus Aſclepiodorus eunici ꝑerat. Tū ſacris io-
ui regi pfectis cū exercitu armis inſtructo cōſuetos ludos celebrauit. De
inde ad res ægypti ordinādas conuerſus: duos ibidē pſides cōſtituit /Do
loaſpim/ac Petiſim: inter quos cū totā ægypti regiōem diuideret: Petiſe
ptē reſpuente: totā Doloaſpidi cōceſſit: Præſidii principes ex amicis cōſti
tuit: In memphi Pātaleonē Pydneū: Pelusii polemonē/Megaclei pelleū
exteris militibus Lycidā ætholū ꝑeſſe uoluit: ſcribā Eugnoſtū Xenophā
ti/unū ex amicorū numero: liſq; pfecit Aeſchylū: & Ephippū calcedonē
lybiæ finitimæ Apolloniū charinii: Arabiæ: quæ eſt ad urbē Heroū: cleo
menū Ecnaucratiū ꝑpoſuit/mandatis traditis: uti eius ꝓuinciæ prīcipes
ſuis legibus uti/ac liberos eē pmitteret: tributa mō expoſceret: Duces co-
piarū: quas in ægypto relinquebat. Peuceſtā Macartati. & Balacrō Emyn
tæ ſtatuit. Polemonē Therameni claſſi pfecit: atq; in balacri locū: q erat
unus e corporis cuſtodibus: leonatū Onati ſuffecit. ꝓ Amiba & anthio-
cho ſagitariorū pfectis: q mortē obierāt: Ombrionē Crethēſem ſagitta-
riis ꝑeſſe uoluit. Fœderatorū peditibus. quorū Balachrus ductor erat: cū
eēt/illos in ægypto relicturus calaniū ducē dedit. Diuiſiſſe aūt ægyptū in
plures duces fert̄. iō qd naturā regiōis/& munimēta admirāti ſibi haud
ſatis tutū uideret̄ tātæ ꝓuinciæ gubernacula uni cōmittere. Romāi quo
q; mihi uident̄ alex. exēplū intuenda ægypto ſecuti. neminē Senatorii
ordinis. ſed eqſtris ꝓcōſule eo mittere. Subeūte uere Alex. i phœniciā iter
ingreſſus. Nilo eiuſq; flumini foſſis apud Memphim pōte cōiunctis Ty
rū ꝓfectus: ibi claſſē repperit. rurſus Herculi ſacrificiū/ac ludos egit. iter
hæc ex athenis legati Diophātus/& achilles acceſſerūt. & cū his a Paralis
legati. hi ſūt atheniēſis oræ incolæ. qbus: q̄ petiere/facile cōceſſit. atheniē
ſibus. q ad granicū ex ſuis capti fuerāt/gratis remiſſi ſūt. Cūq; ei renūcia
tū eēt: res in peloponeſſo pturbari. Amphoterū Peloponeſſibus auxilio
mittere decreuit. iis. q cōſtantes in bello Perſico lacedemonibus aduerſi
erāt. phœniceſ. & Cyprios centū naues/pter eas. quas hēbāt. parare iuſſit
amphoteroq; duce claſſis Peloponeſſum petituræ deſignato. Ipſe inte-
riora petens ad Tapſacum ac flumē Euphratē proficiſcebat̄. & in phœni
cia qdē Copanū quæſtorē in aſia taug; Philoxenum cōſtituit. pœcunia
rum. quas penes ſe habebat. arpalo Machatæ paulo ante ab exilio reuer-
ſo/& illorum locum ſuſſecto cuſtodiam mandauit. Hic ipſe arpalus pp
ſuā in alex. fidem/Philippo adhuc regnante e Macedonia fugerat. & ſe-
cū eadē de cā Nearchus androtini. Erygius Larichi/ac Laomendon eius

Menotes

Doloaſpis
Petiſis

Lycidas
Eugnoſt⁹
Heroū urbs.

Polemō

Balachrus

Romanorum mos ab alex.

Achiles atheníenſis

Pelopōeſſibus auxiliū mittit alex.

Copanus queſtor ex hoc apparet queſtorem fuiſſe apud Macedonas.

Euridice fr.Erat.n.ſuſpectus Philippo Alex.poſtq̃ Olimpiade Alex.matre dimiſ
Olympiaſ ſa.Eurydicen cœpit uxorē.Mortuo aũt Philippo:hi ab exilio reuerſi ſũt.
Et his:q ſua cã exiliũ ſubierant inter corpis cuſtodes.Ptholemeũ lagi ret
Laomedõ tulit.Arpalus:qđ corpe i becillo ad res bellicas minus aptus uideret̃ ithe
ſauris præfecit.Erygiũ eqtatus ſociorũ ducē/ac Laomedontē eius frēm
Tauris qm̃ duarũ linguarũ pitus erat:q̃tũ ad lr̃as barbaras attinet Captiuis bar-
mons baris.Nearchum Lyciæ/ac toti regioni finitimæ/ad Taurũ montē ꝓpo-
ſuit.pauloañ præliũ:qđ ad Iſſõ cõmiſſum ē:Arpalus pſuaſus a Taurīco
hoie im probo:quod illo fugerat.Et Tauriſcus qdē i italiã ad alex.epy-
Alex.epy-rhota rhotam profectus:i bi uitam finiit.Arpalus aũt cũ Megaris ſubſtitiſſet:p
ſuaſus ab Alexan.uti ad ſe reuerteret̃:accepta fide/fugã ſibi haud fraudi
fore/ad eũ rediit:nec ſolũ illi Ignouit alex.ſed ẽt q̃ſtorē iſtituit.In Lydiã
menãdrũ unũ ex amicis miſit.Clearcho externis militibus:quoq; Menã
Arimma der ductor erat:ꝓpoſito.In arimmæ Locũ Aſclepiodorũ Eunici Syriæ p
fæcit:lõ q Arimma ſibi uiſus eẽt:in preparãdis neceſſariis exercitui/in-
teriores ægypti partes petendi ſupbe ſe/ac ꝓ rege geſſiſſe.Peruenit autē
Tapſacus flu. Alex.ad Tapſacũ ariſtophane athenis remp.adminiſtrante:ubi duobus
pontibus iunctũ uadũm repperit.Nãq; Mazeus:cui Darius amnis tute
Ariſtophanes dux lã mandauerat:cũ tribus fere milibus equitũ:in quis duo milia mercen
nariorũ:tranſitũ obſidebat:Cũq; pons ad ulteriorē ripã non ptingeret:
nõ nihil ueriti ſunt macedões:neq cũ Mazeo tranſflumē erãt:i ſuppleto
ponte in ſe impetũ facerent.Cœterũ.Mazeus:ut ſenſit.Alex.his locis ap
propinquare/arrepta protinus fuga/cũ oi pſidio inde abit.Quo digreſ
ſo confeſtim/pontibus ſuppletis/& in ulteriorē ripã expoſitis:ois exerci
tus ſine periculo ab alexã.flumen traductus eſt.Inde interiora meſopo-
tamiæ petens ꝓgrediebat̃.Ab leua flumen Euphrates atq; armeniæ mõ
Eufrates flu. tes erãt:atq; iõ haud ꝓcul a flumine nõ qua Babylonē iter ẽ:i quis ea uia
eẽt rectior exercitũ agebat.Q̃m hac maior & pabuli/& rerũ neceſſaria-
rũ copia ſuppetebat:& minus æſtus gradientes fatigabat.ꝓficiſcēs ex q-
buſdã de exercitu darii ſpeculatoribus i itinere captis cognouit dariũ ad
Tygrĩ amnē cũ exercitu cõſediſſe:uti eũ trãſitu ꝓhiberet:multoq; maio
Tigris flu. res copias hr̃e:q̃ ſupiore ꝓlio i Cylitia hũiſſet:qbus auditis celeriter mõ
uēs ad Tygrim cõtēdit.Sed neq; Dariũ nactus ē:neq; pſidiũ:qđ darius
ibidē reliq̃rat.itaq; amnē difficulter quidem pp curſus rapiditatem:cœte
Lunæ defectio. rum nemine prohibente/uado reperto traiecit:feſſoq; exitinere exerci-
tui aliquantum quietis dedit.Fuit autem per eos dies ingens lunæ defe
ctio.Quapp Alex.lunæ/ac ſoli/& itē telluri:a quibus eclypſim genera-

ri ferũt: ſacrificium inſtituit. Quam qdé rem ariſtander contemplatus macedonibus atq; alexandro proſperã fore: eoq; menſe cum Dario pugnandum: extaq; uictoriã alexan. promittere aſſeuerauit. Digreſſus inde alexander per aſſiriã ducebat: a Siniſtea hñs ſogdianorũ montes: ab dextra Tygrim. Quarto poſt tranſitũ die/exploratores: quos præmiſerat: renuntiant apparere in campis equites: q̃tus aũt eorũ numerus eſſet: non potuiſſe comprehendi. Procedenti deinde cum inſtructo exercitu tanq̃ ubiq; pugnaturo: alii quidam ſpeculatores ulterius progreſſi: non plus mille eqtes a ſe uiſos affirmabant. Quo audito confeſtim aſſumpta turma regia apparata: & altera: quam amicorũ uocitabant: & antecurſoribus peonibus eo aduolat: reliquis copiis moderatius ſequi iuſſis. Qđ cum perſarũ eqtes animaduerterent illico citatis equis fugam arripiunt. Quos inſecutus Alexander quoſdam: quos equi in fuga defecerũt: occidit: cœteri incolumes euaſere. Ex captiuis cognouit Dariũ cũ ingentibus copiis haud procul inde abeſſe. aderant Dario indi Bactrianis finitimi. Ipſiq; Bactriani: ac Sogdiãi: quorũ oĩum Beſſus dux erat. Bactrianorum Satrapes. Hos ſequebantur *Sacæ*/ex *Scythis* oriũdi: iis: q aſiam incolũt. Nec tñ hi ſub imperio Beſſi erãt: ſed pp ſocietatẽ: quæ ſibi cũ Dario erat: cum Beſſo acceſſerant: eos ducebat Mabaces: atq; hic oĩs equitatus arcubus in prelio utebatur. Barſetes arachotũ ſatrapes arachotos: & montanos indos. Satibarzanes Ariorum præſes Arrianos ducebat Parthos Hircanos ac Topirios: qui omnes equites erãt. Tratafernes agebat Medorum Atrocates dux erat: cũ medis Caduſii: Albani: & Saceſmæ iũcti erant. Rubri maris accolæ Orundobati: ariobarzani: atq; Oxini ducibus parebant. Vxios/ac Suſianos Oxantes: Bubares Babyllonios agebat Ana ſpaſticares/ ac Sitacini cũ babyllonis coordinati erant. Orontes & Mithraucta Armeniis. Cappadocibus arrianis præerat Syrios tã Celeſyriam incolentes: quã ex omni reliqua Syria: quæ inter duo flumina ſita eſt. Mazæus regebat totius autẽ exercitus Darii numerus eſſe ferebat̃ eqtũ. XL. peditũ ad decies centena milia. ad hæc currus falcati. cc. Elephãti. xv. iiq; ex ea parte indiæ: quæ cis indũ flumẽ ſita eſt: cũ his copiis Darius in Gaugamelis ad Bumodum amnem caſtra fecerat. Aberat aũt ab arbellis ad ſexcẽta maxie ſtadia plão undiq; & patẽti cãpo. Oĩa nãq; circũiecta pſæ æquerãt: ut eẽt is locus: & curribus agẽdis & eqtatu habilis. Erãt aũt qDariũ monerẽt ſe pp locoꝶ anguſtias ad iſſõ ſupatũ eẽ: idq; Darius facile credidit. q poſtq̃ alex. ex ſpeculatoribꝰ pſaꝶ captis didicit: i eo loco: ubi

Beſſus
Sace
Mabaces
Barſetes
Arachoti
Ana
Bumodus flu.

ea nunciata ſunt:uallo ac foſſa cõmunitis.Quatriduū ſibi ad exercitus
quietem ſumpſit.Deinde ſtatuit:ſarcinis & inutiliore milite in caſtris re
lictis:ipſe cum bellicoſis nihil præter arma portantibus prelio decernere
Noctu itaq; copiis eductis circa ſecundā uigiliā mouit:eo conſilio:ut in
ortu lucis hoſtem inuaderet.at poſtq̄ dario nunciatum eſt alexan.aduē-
tare confeſtim exercitum ueluti mox pugnaturus in aciem inſtruit. Idē
alexander facit /diſtabāt caſtra a caſtris. lx:ferme ſtadiis/Alexander ubi
in hoſtium conſpectum uenit.phalanges iubet ſubſiſtere conuocatiſq;
amicis/ac ducibus exercitus turmarum præfectis: ſociorum & item mer
cēariorum ducibus conſultatum/nū cōtinuo ex eo loco id:quod plures
ſuadebant: phalanx agēda in hoſtem eſſet: an quod parmenio cēſebat:
Caſtris poſitis perſcrutando: nū inſidiæ ſubeſſent: nū exitus paterēt:nū
foſſe cōtectæ: aut claui ab hoſtibus humi obruti uſpiam laterent:num
etiā ordines hoſtiū certius agnoſcendi: Cumq; in parmenionis ſentētia
itum eſſet: caſtra ibidem poſita/inſtructis copiis nō ſecus atq; continuo
dimicādū foret. Deinde Alexāder aſſumptis leuis armaturæ militibus
& equitatu amicoꝝ.eum locū:in quo erat pugnaturus ī circuitu luſtrat.
Reuerſusq; cōuocatis denuo copiarū/ atq; ordinum ductoribus. Non
oportere inqt illos cuiuſpiā oratione ad pugnam accendi: ſatis hortatos
iam diu eſſe per eorum uirtutē & eggregia facinora ſæpe numero ædita
id modo rogare: uti unus quiſq; eoꝝ ordines ſibi.cōmiſſos cohortetur
Celeſyria atq; admoneat. quanta huius pugnæ premia futura ſint.Non iā celeſy
riā: phœniciā/ aut ægiptum: ut prioribus præliis: ſed uniuerſam Aſiam
uictoriæ p̄tiū fore. Appariturū facile uno cētamine utros in aſia regna-
re neceſſe ſit. Non opportere illos multis uerbis ad decora /& glorioſa
opera excitari:cum per ſe ſatis ipſi excitati:incenſiq; uideantur.ſed tm̄:ut
unicuiq; curæ ſit:in pugna quid ſe deceat animaduertere.Silentio uten
dum qn̄ ſilentio opus ſit.Rurſus clamore utendum:cū clamare oporte-
Bracteatū dictum at:ad hec uti celeriter:ubi opus ſit: mandata ſua excipiant.excœpta ī or-
dines tranſmittant.Tum ut ſibi quiſq; apud animum proponat:quem
admodum ducum negligentia res in diſcrimen adduci ſolent:ita adhi-
bita diligentia ſeruari conſueſſe.Simul monet uti eam partem: quā uel
a ſuis neglectam:aut deſertam/uel in qua multos defeſſos pugnādo ui
derint:continuo ſubſidia ſubmittant.His atq; huiuſmodi uerbis exhor
tatis/confirmatiſq; ducibus fretus eorum uirtute:milites eorum corpo
ra curare atq; indulgere quieti iubet.Ea nocte.quæ ſecuta eſt·Parmenio

ad eũ in tabernaculũ ꝓfectus: admonuiſſe fertur: uti per noctem inopi-nantes hoſtes inuadere. Quod nox terrorem allatura eẽt: cui Alex. clare: ut a circunſtãtibus audiret᷑. Victoriã furari turpe eſſe / manifeſto ac ſine dolo uincendũ: Atq; hæc magnifica eius uox / nõ arrogantiæ: ſed fiduciæ eſſe æſtimata eſt. Is aũt mihi uidet᷑ ſapientiſſima ratione hac in re uſus. Multa. &. n. ſolent p noctẽ contingere. Ex quibus interdum efficitur: uti fortiores ſuccumbant imbecilliores: ꝑter ſpem uictoriam adipiſcantur. Ipſi quoq; alexan. in preliis nox periculoſa uidebat᷑: ſimul uerebatur: Si Darius a ſe iterum uinceretur: næ nocturnus ille congreſſus Dario neceſſitatem confitendi auferret ſe / & minus peritum ducem / & minus ſtrenuos bello milites habuiſſe. Ad hæc ſiquid aduerſi ſibi ꝑter rationem accidiſſet. hoſtibus quidẽ oĩa loca circũiecta amica: ſibi uero inimica / & infeſta fore. Illos oĩs regionis peritos ſe ignaros eẽ. Cumq; non paruus eſſet in caſtris captiuorum numerus fore uti ab his per noctẽ inuaderẽtur: non ſolum ſi in pugna ſuccumberet: ſed etiam ſi nõ ſtrenue uiciſſe uiderent᷑. Ob hæc igitur / atq; huiuſmodi: nec minus de ſui fiducia: quã ad aperta pugnandum adductus eſt. alex. laudandum puto. At Darii exrcitus / cõſpecto Alexãdro qm̃ caſtra ſibi parũ munitã uidebãt᷑: ſimul q; metuebat: næ ab hoſte peteret᷑: totã noctẽ inſtructa acie iſomnẽ egit. Et ſane ſiqd Perſis maxime offuit: mora illa in armis longior & metus: q ante magna pericula mortaliũ animos ſubire ſolet. Ille qdẽ nõ repente exortus: ſed multo ante meditatus. Inſtruxerat aũt hoc mõ exercitũ Darius. Nam poſt pugnã Ariſtobolo auctore: inuẽti ſũt libelli in quis ordo eius deſcriptus fuerat. Siniſtrũ cornu Bactriani equites tenebant / & cum his Dæ / & arachoti. Poſt hos perſæ eqtes / ac pedites cõmixti. Proximi erant Suſii: Suſios Caduſii ſequebantur. Et hic qdẽ ſiniſtri cornu ordo erat. Dextrũ autem celeſyrii / ac Syrii: q inter duo flumina incolũt: tuebant᷑. His mœdi adiũcti erãt: deinde parthi / ac Sacæ: ſecũdum hos Topyri atq; Hyrcãi: his proximi Albani / ac Saceſinæ: & hi uſq; ad mediã Phalangem pertinebãt: mediam aciem ipſe Darius / regiſq; cõſanguinei regebant. & in ea locati perſæ Melophori / indi. & Cares Anaſpaſti: ac Marde ſagictarii. Vxii uero / & Babylonii / & maris rubri accolæ: ac præter hos Sythacini poſt primã aciem conſtituti erant. In ſiniſtro uero cornu: contra dextrum Alexandri cornu ante alios locati erant eqtes Scythæ / ac Bactriani circiter mille. ac currus falcati centum. Elephãti circa alam regiã: & currus ad quinquaginta. In dextro aũt cornu Armenii

Vere Magnus alex. dici merebatur: At noſtri duces fraudibus auro & fide infracta uincunt.

O Alexandru; uere Magnum plus aĩo q̃ imperio.

Darius q̃liter diſpõebat ſuas acies

Populi q̃ dario auxilio fuerãt.

Alexan. ordo in acie inſtruēda. Clyt⁹ dropidi

ēqtes/& Cappadoces curruſq; falcati quinquagita ante acies ſtābāt. Græ
ci uero mercenarii Dario ꝓximi erāt. & cū his perſæ regē medium tuen-
tes. phalangi macrdonū oppoſiti: tanq̄ ipi ſoli macedonicā phalangem
uirtute exequarent. Alexan. aūt ita ſuos inſtruxit. Dextrū cornu tueban-
tur equites ex amicis. Ante hos Ala regia: cui clytus Dropidi ꝑerat. huic
adiuncta erat Glaucii. Deinde Ariſtoniſ turma deinde Sopolidis Her-
modori: poſt hanc Heraclyti Antiochi: proxima huic demetri altheme
nis: hanc ſequebatur turma Meleagri. Vltima uero regiarū: cui Hegilo-
chus Hippoſtrati præerat. Totius aūt eqtatus amicorū Philotas Parme-
nionis princeps erat. Phalangis uero macedonicæ: quæ æqtibus coniun
cta erat. Prima acies argiraſpidum fuit: quorū nicanor Parmenionis dux
erat: ſecūdū hos Cini polemocrati ordinē ſtatuit: Deinde Perdicæ Orō-
tis: Adhuc accedebat ordo Meleagri Neoptholemi: deide Polyporcōtis
Simii. poſtremo Amyntæ Philippi: hunc regebat Simmias ex eo: quod
amyntas in macedoniam ad delectus habendos miſſus fuerat. Siniſtrā
phalangis partem macedonum crateri alex. ordo tuebatur: q leuo pedi-
tum cornu ꝑerat. his adiuncti erāt fœderatoq; equites: quis Erigius lari-
chi ꝑerat. hos proxime ſequebanť uerſus leuum cornu Theſſali equites
quos Philippus Menelli ducedat. Vniuerſo aūt ſiniſtro cornu Parmæ-
nio Philotæ prepoſitus erat circa quod Phaſeliorū equites locati: multi
illi quidem numero: ac fortiſſimi ex Ehеſſalico equitatu: p hunc maxi-
mæ modū alex. a fronte inſtruxit acies: his aūt & alterā ſuperadierit/atq;

Videnda ducū & ordinē in acie alexādri

ita inſtituit. ut Phalāx anceps eſſet: traditis mandatis eius ducibus. ut ſi
uiderent exercitū a perſis circumiri ſubito conuerſi barbarorū impetū ex
ciperent. Flectentes uero ſicubi illos neceſſitas cogeret: aut longius extē
derēt/aut coarctarent aciē. Quo ad dextrū cornu conſequenter locati
erāt: iuxta Alam regiā pars agrianorū: quos attalus ducebat: & cum his
macedones ſagictarii: quis præerat Briſſo. Sagictariis adiūcti erāt ii: quos
ueteranos exteros nuncupabāt: Quoq; dux Cleander erat. ſupradictis
ſūt agrianis/ac ſagictariis antecurſores equites/ac peōes: quos aretes atq;
Ariſto ducebāt. añ oēs adſtabant Mercennarii eqtes Mēida Duce. Sed &
añ alā regiā. ac cœteros amicos cōſtiterāt pars agrianoq; & ſagictariorū/
ac Balacri iaculatores. hiq; aduerſus falcatos Darii currus diſpoſiti erant
Menidæ/& his: quos circa ſe habebat: mandatum eſt: ſi forte ſuū cornu
circumeqtarent hoſtes: illos a latere aggrediant: qñ in eos uerti contin-
gat. Et hæc quidem in dextro cornu ita ſūt ab alexan. conſtituta. Quod

uero ad leuum attinet: Thraces locati: qs Sitalces præerat: & cũ eis ſocio rũ eqtatus: Quorũ dux Cyranus: ꝑter hos Odriſæ eqtes/Agatone Tyri mmæ duce. Oĩum aũt primi ex hac parte collocati erant externi milites mercenarii: Quis Andromachus Hieronis/ꝑpoſitus ſarcinis: & ĩpedi mantis peditatus thracum præſidio deſtinatus ẽ. Erat aũt totus exercitus alex. numerus: equites ad ſeptẽmilia: pedites circiter. XL. M. poſtq̃ exerci tus inter ſe propriores facti: uiſum ẽ Alex. Dariũ/& q circa illũ erãt: Melo phoros perſas: indos: albanos cares hanapaſtos: ac Mardos ſagittarios cõ tra ſe atq; turmã regiã locatos eſſe. Quapp aduerſus dextrũ darii cornu longius producit aciem. Perſæ contra adnitunt̃: quo ad leuũ cornu ma cedonũ phalangẽ in longũ excedentes. Itaq; Scytharũ eqtes primas fere alexand. acies contigerãt: & Nihilominus Alex. adhuc dextrorſum extẽ debat aciẽ: ac iã prope erat: ut locũ excederet: quẽ Perſæ æquauerãt: cum metuens Darius: næ procedentibus in loca iniqua macedonibus currus ſui: in quis plurimũ ſpei poſuerat: inutiles fierent: confeſſim eos: q ante ſiniſtrũ cornu erant circũuenire ꝑcipit: næ producendi lũgius cornu ale xandro facultas eſſet. Quo uiſo alexan. illico mercenarios eqtes: Quo rum Menides dux erat: inuadere eos iubet. Cœterũ Scythis/ac Bactriãis eqtibus: q Scythis iuncti erant. in ſe ex aduerſo acriter inuectis impetũ non tulerunt. aduerſus quos aretis militibus/ac Peonibus/& externis ſu bito immiſſis: & ipi Barbari pedem retulerũt. Quos Bactriani/& alii his proximi adortati ex fuga in pugnã retraxerunt: cõmiſſoq; equeſtri ꝑlio: plures quidem de alex. exercitu cadebant: tũ quod barbari multitudine uincebant: tum quod Scythæ/& eorũ eq armis inſtructiores erãt. Quo rum impetu excœpto/macedones aliis regiis adiunctis acriter iuuecti: cũ illoꝝ ordines turbaſſent: cõtinuo barbari currus falcatos aduerſus alex. quo phalangẽ diſturbarent: immittũt: in quo maxime decœpti ſũt. Nã alii qdem e curribus ſtatim ut appropinquarũt: ab agrianis/ac iaculatori bus: quorũ dux erat Balacrus: ante amicorũ eqtatũ confoſſi ſunt: Alii cũ p lora comprehenſi equis detracti eſſent: eq undiq; circumuenti feriebã tur: Nonnulli p medias hoſtium acies intacti euaſerunt. Pandebatur nã q; iis ad fugã uia: ita. n. quo minus lederẽt. alex. mãdauerat. Atq; his ma xime contigit/ſine ſuo & eorũ: in quos ferebant̃: piculo: p hoſtes inuehi Verũ & horũ pleriq; a miniſtris eqtatus Alex. atq; argiraſpidis cõprehẽſi ſũt. Cũq; Darius peditatũ admoueret: quo dextrũ alex. Cornu circũueni ret. alex. in eos aretem repente ĩmittit. Ipſe interea nihilominus ſuos cor

Cyrannus

O qualis pugna fu tura eſt.

Menides dux.

Balacrus.

Darius & alex. parãt cõcurrere.

nu agebat. Cœternm ut uidit barbarorũ equites: qui ſuis iam in fugã in clinatis auxilio ierãt priores peditatus ordines aliq̃tũ diſcidiſſe: eo repen te conuerſus: qua abruptio patebat: quaſi cuneo facto ex amicorũ eqta tu cum ingenti clamore celeriter aduolat: ueluti Dariũ ipm peteret. Et paruo qdẽ ſpacio hoſtes ſubſtiterũt. Nã poſtq̃ alex. cũ eqtatu: quẽ circa ſe habebat ualidius hoſtes urgere cœpit: impulſis ac præacutis haſtis p ſarũ ora ferendo: phalanx q; macedonica denſa atq; haſtis horrida in eos impetum fecit. Oiaq; dario iã dudũ exterrito deſperationẽ afferrent: Ab ipo primũ Dario fugæ initiũ factum. Nec minor illos terror inuaſerat: Q ui Alex. cornu circũuecti ab Aretis equitaru fortiter repræſſi fuerãt. itaq; effuſa fuga fugientes perſas macedones inſecuti: multos eorũ ceci derunt. Simmias ſuos adhuc cõtinebat: Nec fugientes hoſtes a tergo in ſequi patiebat'. Sed ibidem pugnans conſiſtebat: Q m̃ ſiniſtrum mace donũ cornu laborare nunciabat'. Tum quod qua alex. in hoſtes iuectus ordines laxauerat: ac rarefacta acies erat. Indi/ac pars equitatus ad Sarci nas/& impedimenta penetrauerant: ibiq; acerrimine pugnabat' Perſæ nãq; pleriq; inermes phalange duplicata freti/temere in hoſtes irruebãt Barbari quoq; captiui: ut uiderent Perſas impetu facto macedonas inua dere in medio pugnæ ardore: & ipi macedones conuerſi ſũt. Duces aũt macedonũ q ad primã phalangẽ acceſſerant: cũ celeriter cognouiſſent/ quid ageretur conuerſa acie uti moniti fuerãt: ab tergo Perſas adorti ple roſq; eorũ ſarcinis implicitos interficiũt: cœteros in fugã uertunt. At q i dextro perſarũ cornu rem gerebant: nõ dum cognita Darii fuga Alex. ſi niſtro cornu circũfuſi eos potiſſimũ: qui circa Parmenionẽ erãt: inuadũt ac tum ptimũ cum in ancipiti eſſent macedonũ res: confeſtim Parmẽio mittit: qui nuntiet leuũ cornu indiscrimen uerſari. Q uæ ubi alexan. nũ tiata ſunt: protinus a pſequendis hoſtibus conuerſus/& cũ amicorũ æq tatu: eo celeriter aduolans: cum in parthos eqtes/& indorũ pleroſq; atq; in fortiſſimos pſarum incidiſſet: acrius multo pliũ: q̃ uſq; antea alibi cõ mitti cœptum. Tum barbari caterua tim terga dare cœperũt. iis: qui circa alex. erant obuiã facti: nõ iam eminus iaculis: aut equorũ concurſu cer tabant: queãdmodũ in equeſtri prælio fieri ſolet: ſed cominus conſerta manu rem gerebant. Alius alium equo detrahere conãtes: ueluti in hac una re/eorum ſalus uerteretur. Itaq; feriebant ſimul/& feriebant' quaſi non iam pro aliena uictoria: ſed pro ſua ſalute dimicarent. Dum ſic pu gnatur ex amicis alexan. circiter. lx. cæſi ſunt. Epheſtione & coeno ac Me

Alexã. hoſtes urget

Perſe & Macedones conſerta mãu rẽ gerunt

Macedões feriunt & feriuntur

nida uulneratis.Sed cum Alex.impetum diutius ferre nō poſſent:in fu
gam uerſi effuſo curſu ſaluti conſuluerunt.iamq; prope eo uētum erat:
ut alexand. cum dextro hoſtiū cornu congrederet̃.Quod Theſſali eq
tes ſtrenue adorti/nullam ei negocii partem illis iam in fugam cōiectis
relinquere.Quod cum alex.animaduerteret:ad inſequendū Darium
denuo conuerſus non prius inſequi deſtitit:q̄ cum nox oppreſſit.alexā.
Lyco amne ptrāſito:uti feſſos prælio milites equoſq; recrearet:& aliquā
tiſper ſubſtitit.Interim Parmenio caſtris hoſtiū potitus/ſarcinas:elephā- Lycus flu. de quo curtius in 3. & 4.
tos/& camelos cœpit.alexan.ad mediā noctem exercitui quiete data:po
ſtea inde mouens ad arbellas contendit.Tanq̄ ibidem dariū.& pecuniā
regiamq; ſupellectilem cōprehenſurus.eoq; poſtero die puenit/ītegra
ſexcenta ſtadia emenſus:& darium quidem ibidem non eſt nactus.Is.n.
nullo loco fidens/nuſq̄ quieſcere audebat:Cœterum/&pœcunia eius ar
repta:& ſcutum/atq; arcus iterum in uictoris poteſtatem deuenērūt.De Clades q̄ Alex. tulit in opprimendo exercitu pſarum.
alexan.equitatu non plus centum ea pugna ceciderūt.equi ſupra mille
partim ex uulneribus.partim ex labore immodico:ex qbus pœne dimi
dia pars ex equitatu amicorū fuit.Ex barbaris prope trecenta milia cœſa
ferebantur:multo plures capti.Ad hæc currus qcunq; prælio affuerunt
omnes confracti.Is fuit pugnæ exitus.ariſtophane Athenis ſummū ma Perſarum ccc.milia cœſa ſunt
giſtratum gerēte.Hanc pugnā eo tpe futuram ariſtander prædixerat ſo
req; uti Darius ab Alexandro uinceret̃.Dariū non procul ab Armeniæ
montibus in Mediā fugientē ſequebantur ex Perſis regis conſanguinei:
ex Melophoris non multi mercēarii quoq; peregrini ad duo milia.quo- Darius fugit Alex.
rum Paron phocæus/& Glaocus Etholus duces erāt.Recipiebat aūt ſeſe
in ea loca propterea quod Alexandum ex prælio Suſas/ac Babylonē pe
titurū exiſtimaba:Cum oīs ea regio cultoribus frequens eēt:& iter haud Suſæ urbs nunc Tauris dicitur
difficile.ipaq; Babylon/& Suſæ belli præmia uiderētur fore.iter enim i
mediam exercitui perincomodum uidebatur.Nec in eo decœptus eſt.
Namq; ex arbellis Alexand.mouens recta Babylonem profectus ē.Cū-
q; non procul a Babylone abeſſet:inſtructo agmine:ueluti pugnaturus
proficiſci cœpit.At Babylonii cognito eius aduentu:non expectanti ob
uiam progreſſi/cum ſacerdotibus/&urbāis magiſtratibus munera feren
tes:urbem cū arce/& pœcunia regia ei confeſtim tradidere.Quibus ac
cœptis urbem ingreſſus:templa:quæ Xerſes ibidem euerterat: inſtaura-
ri iuſſit:& in his templum Beli:quem ſingulari religione Babylonii co
lunt.Ciuitati p̄fecit Mazæum.& Apollodorum Amphipolidem ducē

Ex hoc ap paret que ſtorē apud extemos ēt fuiſſe.

militum:quos cū Mazeo præſidio reliquit.Q uæſtorē aſcele piodorum Philonis.In armeniā Mithrenem miſit:q ei ꝓuinciæ præeſſet:a quo ſar dorum Arcem accœperat.Chaldæos ut conuenit:egitq; omnia:quæ reli gionē citca agendā monuerūt.& Bel ſacrificauit.Procedenti deinde Su ſas.occurrunt ei in itinere Suſiorum Satrapæ filius/ac Tabellarius cum līis a Philoxeno:quem ſuſas præmiſerat.Epiſtola Philoxeni in hanc ſen tentiarum conſcripta erat.Suſios deditionem feciſſe:omnemq; regiam pecuniam alexan .traditam e Babylone ſuſas uigeſimo die peruenit.Vr bemq; ingreſſus pœcuniam omnem argenti talenta ad.L.milia:cœterā q; regiam ſupelle&ilem accœpit.Multa præterea ornamenta ibi reperta ſunt.quæ Xerſes ex græcia direpta deportauerat:iter quæ Harmodii. & Ariſtogitonis athenienſium æneæ ſtatuæ quas athenienſibus remiſſit. Heæ etiam tempeſtate noſtra Athenis in ceramico conſpiciunt. Haud procul ab Ara Eudanemi:quam quiſquis apud Eleuſim initiatus eſt:in Dapedo ſitam non ignorat.Hic alexander patrio ritu ſacrificio facto/ Ludiſq; æditis.Abulicem perſam Suſianæ regioni ꝓpoſuit:Mazaro uni ex amicis/arcis cuſtodia mandata:copiarū m:quas ibidem relinquebat. Archelaum Theodori ducem conſtituit.Deinde in Perſas mouit: Miſit & in maritimas regiones Menetem/eumq; Syriæ phœniciæ/ ac Cyliciæ præfecit:traditis ei argenti talentorum tribus millibus: quæ antipatro mari mitteret in bellum aduerſus Lacedemonios gerendum.In hoc re rum ſtatu Amyntas andromeni cum magnis copiis:quas in Macedonia contraxerat:ad alexan.uenit: & equites quidem alexander in amicorum equitatum tranſtulit.Pedites uero diſtribuit ſingulos quoſq; in gentis ſuæ ordines:præterea ſingulis turmis duos decuriones adhibet:cum pri us decuriones in equiratu nulli eſſent:quarum ductores delegit ex ami corum numero lectis:qui maxime uirtute præſtarent.Diſcedens e Suſis Paſitygri amne tranſmiſſo.Vxiorum regionem inuadit. Et Vxii quidē plana incolentes cum Perſarum Satrapæ parerent:alexandro deditionē fecerant·Montani ueto liberi erant.Iamq; ad alexan.miſerant:qui denū ciarent ſe non paſſuros/eum cum exercitu in perſas tranſire:niſi tantun dem daret:quantum a perſarum regibus pro trāſitu accipere ſoliti eēnt Q uos alexander remiſſos renunciare ſuis iuſſit uti anguſtias inſeſſum irent:quibus impedire ſe tranſitum poſſe exiſtimarent:uti a ſe quoq; ta xatam pecuniam acciperent .Deinde aſſumptis domeſticis/ atq; Argi

Harmodi9 & Ariſtogi ton tyrāni de quibus pli.l.7.ca. 23.

Paſitygris flu.

raſpidis/& ex reliquis ad octo milia noctu obliquo itinere.occultiore q
dem:cœterum difficiliore:ducibus ſuſiis uno die in pagos Vxiorum per
uenit:magnaq; præda facta:pleroſq; eorum intra tecta ſomno oppreſ/
ſos interemit:cœtæris in proximos colles paſſim dilapſis.Ipſe celeriter ad
eas fauces contendit:uti pactam mercedem. Vxiis penderet: Crateroq;
ad eos colles occupandos præmiſſo:in quos putabat Vxios ex fuga ſe re
cœpturos.ipſe feſtinantius contendens Vxios præuenit: inſtructoq; ag
mine procedens per æditiora loca properabat:cuius celeritate conſterna
ti barbari:cum ſibi eos locos arreptos cernerent:quibus maximæ confi
debant:antequam manus conſererent:ſeſe in fugam protinus uerterūt
nonnullis in ipſa fuga interfectis.multis per abrupta montium præ/
cipitatis:compluribus etiam a Crateri militibus:cū montes trepidi pete
rent:cœſis.His premiis ab alexandro pro tranſitu accœptis. Vix oran/
tes impetrauerunt:uti agros ſuos poſſiderent:Alexandro annua tributa
penderent.Idq; Ptholæmeus tradit Alexand.Darii matris rogatu con/
ceſſiſſe.Tributum iis impoſitū annis ſingulis equi centū/iumenta quin
genta pecudum triginta milia.Nā pœcunias Vxii non habebant/nec a/
gros:propterea culturæ inhabiles:Sed ipſi(ut plurimum)paſtores erāt
Poſt hæc Alexander ſarcinas/& impedimenta.Theſſaloſq; equites/ac ſo
cios/exteroſq; mercenarios/& alios:quicunq; grauioris armaturæ erant
cum Parmenione mittit.Iubetq; uti per iter curribus habile in perſas ꝑ
ficiſcātur.Ipſe cū macedonū peditibus:amicorū equitatu/& antecurſo/
ribus/agrianiſq;/& ſagictariis per montana citatim iter facit.Vbi ad Per
ſidis pilas peruentum:Ariobarzanē ibidem reperit perſarū Satrapā cum
peditibus prope.XL.milibus:equitibus uero circiter ſeptingentis ipſas
fauces muro clauſiſſe circaq; murū caſtris poſitis tranſitu prohibere in/
ſtituiſſe.Itaq; poſtero die inſtructo exercitu murū oppugnare aggredi/
tur.Cœterū poſtq̄ irrito incœpto apparuit non poſſe capi propter iniqui
tatē loci:quod ſui multa uulnera ſubeuntes accipiebant:& ex locis ſupe
rioribus feriebantur.recœptui cani iuſſit. Pollicentibus autē captiuorū
quibuſdā ſeſe alia uia trans anguſtias ducturos:ut audiuit tramites illos
difficiles/atq; āguſtos eē Cratero uti ordīe ſibi deſignato/ac Meleagri co
piis/ſagictarioꝝ pte &eqtibus circiter qngētis ibi relicto cū mandatis:ut
primū ſenſiſſetſe perſaꝝ caſtris appropinqre:qđ ſibi haud difficile cogni
tu ex tubaꝝ ſono futuꝝ eēt murū aggrediat̄.ipe ꝑ noctē ad cētū ſtadia

Vxii ab alexan. ꝑueniuntur.

Tributum quo i uxii pendebāt alex.

Vxiorum uita

Pile perſidis

Macedōes a pilis perſidis expelluntur.

progreſſus:aſſumptis argiraſpidis/ac perdicæ copiis:item leuioris arma
turæ ſagictariis/atq; agrianis.& ex amicis turma regia/ac centura una eq
tum flexo itinere:iiſdē captiuis ducibus ad eadem portas cūtēdit.Amyn
ta philota/ac Cino reliquas copias p plana agere iuſſis/flumīe qd eundo
in pſas:pertranſiri neceſſe erat:ponte iuncto.Emenſus incredibili celeri
tate iter illud aſperū/atq; difficile:cū ad primā barbarorū ſtationē añ lu-
cē īprouiſo pueniſſet:quoſq; ibi nactus ē cuſtodes obtruncauit.Ad aliā
deinde ſtationē profectus plurimis quoq; eorum occiſis:cum ad tertiā
pueniſſet:cuſtodū maxima pars territi diffugere cœperūt.Nec hi tñ ī cā
ſtra ariobarzanis:ſed in proximos montes:ut quiſq; potuit trepidi ſe re-
cœperūt.Q uapp hoſtibus ignotus fuit Alex.aduentus:donec ſub lucē
caſtra eo℞ aggreſſus eſt.Vbi ad foſſas caſtrorū puentū ſigna canere iubet
uti craterus quēadmodū imperauerat cū reliqua copia℞ manu e cōtra-
ria pte murū oppugnet.Craterus audito ſigno continuo mu℞ ſubit. ho
ſtes ancipiti malo circūuenti anteq̄ manus conſererent . fugere cœperūt
Sed cū fugæ locus nō pateret:pleriq; eo℞ muros repetere coacti ſūt.& iā
macedones murū inſcenderāt:Cū Alex.ſuſpicatus id qd euenit:næ ho-
ſtes deſertis caſtris aufugerent:relicto ad muri oppugnationē ptholæ-
meo cū tribus milibus peditū ipſe caſtra hoſtiū adortus:hoſtibus in fu-
gā uerſis:multi eorū cecidere.Pars effuſa fuga in precipiticia loca delati
perierūt.ariobarzanes cū paucis eqtibus in mōtes refugit.Poſt hæc alex-
rurſus ad flumē cū exercitu ire cœpit.iāq; ponte pfecto haud mora cū co
piis traiecit.Atq; inde ī pſas magnis itineribus cōtēdit:ut pueniret de ſe
nuntios priuſq̄ regiæ pœcuniæ a cuſtodibus diriperent.Cœpit.& apud
paſargades pœcūias:quæ in theſauris Cyri prioris fuiſſe ferebant.Perſi-
di pposuit Phraſaortē Reomithri.Cyri regiā uetuſtiſſimā/illā & celebra
tiſſimā cōbuſſit.q̄uis Parmenio diſſuaderet:cū pp alia:tū qa turpe eſſet/
ea corrumpere.quæ adeptus foret.tū quod aſiaticæ gentes minus amico
in ſe aīo ob eā rem futuræ eſſent.Tanquā deliberaſſet deuicta aſia/ & ua
ſtata in græciam reuerti.Id autem ab alex.perpetratum ut aiebat ob iniu
tiam:quam perſæ græcis intuliſſent:ulciſcendam : Q ui olim græciam
cum ingenti exercitu ingreſſi.athenas/ græciæ lumen crematis templis
euertiſſent.Q uod quidem Alexandri commiſſum/neq; probari auſim
neq; ab eo commiſſum in ultionem uerterum perſarum:ſed alia cauſa
adductum magis crediderim.Deinde alexander in mediā procedit: ubi
darium eſſe accœperat.Darii namq; conſilium fuerat.Si Babylonem/

Alexā. mira celeritaſ

Alex. hoſtes adoritur.

Paſargades

Cyri regiā combuſſit Alex.

In gratiā thaidis meretricis Alexā. apud plu. cōbuſſit Xerxis regiam.

ac Suſas alex. ex prelio peteret. Iṗe in Media motā faceret. expectās ſiqd
Siniſtri illi contingeret. Sin uero alex. in ſe conuerteretur. ipſe in Parthiā
& hircaniā uſq; ad bactra ſe reciperet. Omniq; cura regione uaſtata Ale- — Bactra tex
xandro ad ulteriora penetrādi ptātem eriperet. Itaq; fœminis/& oi ſup- — tus eſt ibi
elle&tile: quā ſibi reliquā belli fortuna fecerat: carriſq; ad portas caſpias — guus hæc
præmiſſis: ipſe cū his copiis: quas ex pn̄ti rerum ſtatu collegerat. ipe in ec — dictio i ex
batanis expectabat. Q uibus cognitis alex. in mediā progredi cœpit. pri — emplari la
moſq; oīum Paritachas ſubegit. Oxoathre Abuleti Suſarū olim Satra- — be plena erat
pe filio: iis præpoſito. Cumq; digreſſo i itinere nūtiatum eſſet: Decreuiſ-
ſe Darium iterum prelii fortunā experiri: Caduſioſq; & Scythas ei auxi
lio aduentare. Sarcinis atq; impedimētis ſequi iuſſis. iṗe cū oībus copiis
inſtructa acie: tanq̄ ſtatim pugnaturus proceſſit ac duodecimis 'caſtris in
Mediam peruenit: ubi nec dario copias eſſe ad dimicandū idoneas: neq;
caduſios: aut Scythas auxilio ueniſſe: eiq; potius omnē ſalutis ſpem in
fuga ſupereſſe cognouit. Q uapp aduerſus eum maiori celeritate contē
debat. Cumq; ab ecbatanis tridui modo ſpatio abeſſet: Occurrit ei Biſ- — Darius pa
thanes Ochi filius: qui ante Darium in perſide regnauerat: iſq; alexādro — rat pedem
nunciauit 'Dariū iam quinto ab inde die ex Ecbatanis profugiſſet: pœ- — ſtruere.
cunia ex media ad. VIIM. talentorum ſecum ablata. Eſſe illi equites ad
tria milia pedites circiter ſex milia: Q uibus auditis alexander in Ecba-
tana profectus Theſſalos equites ac ſociorū in maritimā orā remiſit. præ
ter ſtipendium duobus milibus talentum iis dono datis: facta poteſtate
ſiquis eorum nollet amplius ſub eo ſtipēdia facere: ex quibus pleriq; no
mina dederunt Epocillo polydis: uti eos: qui domū reuerti q̄ militare — Epocillus
mallent. Cum eqtum præſidio dedu:ceret negotiū datum. Miſit & cum
his Menetem: q ubi ad mare puentū eſſet: & eos in Euboiā nauibus trā-
ſuehendos curaret. Poſt hæc Parmenioni mandat: uti pœcuniā omnem
quam ex perſis deportauerat: aſſeruanda in Ecbatanorum arce arpalo
tradat: Cum ſex miliū macedonū/atq; equitū/& amicorū nōnullorū p̄-
ſidio. ipſe cū externis. ac Thracibus/& cœtero equitatu præterq̄ amicoꝝ — Diſcāt ab
per caduſiorū fines uarſus Hyrcaniam proficiſcat̃. Clyto turmæ regiæ — alexā. nil
ductori ſcribit. Cū e ſuſis in ecbatana acceſſiſſet. ibi. n. relictus ab eo fue- — duces.
rat corpore æger. Recæptis macedonibus: qui regie pœcuniæ præſidio re
licti fuerāt in Parthiā: quo iturus eſſet: contenderet. Ipſe inde mouēs cū
amicorum equitatu/ac præcurſoribus. equitibuſq; mercenariis: quos eri
gius ducebat: phalangeq; macedonū iis excœptis: q pœcūiarū cuſtodiæ

deſtinati erant:itemq; ſagitariis/& agrianis ueluti cum dario congreſſurus inſtructa acie pergebat.Cũq; ſumma celeritate contenderet: multis militibus præ laſſitudine poſt ſe relictis equorum pleriq; extincti ſunt. Nec tñ ob id iter cum feſtinatione pſequi deſinebat:Decimoq; die Ragas peruenit.Hic locus unius diei iter a Caſpiis portis pro magnitudine itineris alex.forte aberat.Cœterum Darius anteuerterat/occupatis faucibus:multi uero ex iis:q fugientẽ Dariũ ſecuti ſũt.ex ipſa fuga i patriã reuertebant̃.ex quibus ẽt non pauci ſeſe alexã.dediderũt.Atex.ſpe depoſita/Dariũ a ſe ulla celeritate cõprehendi poſſe.Quinq; diebus ibidẽ ſubſtitit:recreatoq; ex itinere exercitu:Oxidatẽ perſam:qui a Dario Captus apud ſuſas in cuſtodiã traditus fuerat.Mediæ præpoſuit.Ipſe in Parthos cũ copiis pergebat.Ac primo qdẽ die iuxta Pilas Caſpias caſtrametatus eſt.Poſtridie in loca cultoribus frequentia progreſſus eſt.Cumq; in die cõmeatus in exercitum ferre ſtatuiſſet:quod audiebat interiorẽ regionẽ incultam/ac deſertam eſſe:Cinũ cum equitatu/ac paucis peditum frumentatum mittit.Inter hæc ad eum mittit Bagiſtanes babylonius: qui Darium ſecutus fuerat.& cum eo antibelus unus ex Mazei filiis nunciantes Darium Anabarzene mille equitum duce:& a Braza arachotorum & Daænarium: ac Beſſo Bactrianorum ſatrape comprehenſum eſſe.Quo audito alex. aliquanto citatius facere iter cœpit:amicis modo/& equitibus antecurſoribus/ac ex peditatu fortioribus:& uelocioribus delectis:non expectato Cino/& iis:qui cum Cino frumentatũ ierãt Crateroq; iis:quos relinquebat prefecto:mandat ut itinera moderatius faciant:Qui eum ſequebantur arma tantummodo/ac duorum dierũ cibaria ferre iuſſit.Itaq; mouens cum tota nocte/& inſequenti die uſq; ĩ meridiem peragraſſet:aliquãtum tpis militi ad quietem dedit. Inde rurſus mouens cum tota nocte citato agmine iter faceret.Diluculo in ea caſtra:unde Bagiſtanes diſceſſerat: peruẽit. & hoſtes quidẽ ibi nactus eſt. Cœterum factus eſt certior Dariũ comprehẽſum in curru aduehi: Beſſũ q; ducem appellari a Bactrianis/& a cœteris barbaris præter q̃ ab artabazo .& artabazi filiis græciſq; mercenariis.Hos in Darium fideles perpetuo fuiſſe.Sed quæ aduerſus Darium perpetrabãtur.prohibere nequiuiſſe.illoſq; diuerſos extra publicam uiam ſeorſum montes petere: nec cũ Beſſo conſilia communicare.Ad hæc qui Darium cœperunt:Si audiant alexand.ſe inſequi. Darium tradere/& rebus ſuis conſulere decreuiſſe.Sin retro conuerſum intelligant qu maximas poſſint copias cogere.

Darius pedem pruit

Daænarũ dictio pro adulterina habeatur qua male exaratam i exemplari uix lecti tam non ſciat .h .d. populos quoſdam ſignificarẽ quare conſule ſyncerος textus

imperiũ intér ſe commune/cõmuní ope/& cõſilio tueri. Beſſum in præ
ſentia exercitus ducem deſignatũ eſſe:pp eam neceſſitudinẽ:quæ ſibi cũ
Dario eſſet:tum ẽt quod in eius prouintia Dario manus iniectæ eſſent.
Hæc audiens Alex.omni nixu ſibi properandum exiſtimauit.Et iam tã
equi:q̃ uiri continuato itinere defatigati erant. Sed nec tñ morabatur
agmen magniſq; itineribus per noctem/& in ſequẽtẽ diẽ uſq; in mere-
diem exactis:in pagũ quendã pueniť:ubi q dariũ adducebãt: pridie ca-
ſtra habuerãt.Cũq; ibi certior factus eẽt:barbaros ſtatuiſſe noctu iter fa
cere:incolas pcontatus eſt:an uiã breuiorẽ ſcirent: qua fugientes præ-
ueniri poſſent.Cũq; illi reſpondiſſent.Scire ſe aliam/cœterũ deſertã:& a
quarum inopem:uti ſibi eius itineris duces eſſent imperauit.Cũq; intel-
ligeret non poſſe pedites ſe tanta celeritate euntẽ ſequi:ad quingẽtos eq Alex. celeritas.
tes ſumpta peditũ armatura deſilire equis iubet:Nicanorem argiranſpi
dũ/& atalũ agrianorũ duces:reliquos agere eos uidelicet: qui leuiſſimæ Nicanor. Atalus
armati eſſent.Q ua Beſſus cũ ſuis properare dicebať:cœteros pedites or
dinatí ſequi.Ipſe prima noctis uigilia iter ĩgreſſus:cũ citatius duceret : ad
XL.ſtadia emenſus ſub lucẽ barbaros incompoſite abeuntes/ atq; iner-
mes aſſecutus eſt.Pauci eorũ conſtiterunt.Cœteri effuſo curſu cõſpecto Beſſus
Alex.diffugere.Sed q primo ĩpetu excepto/reſtiterũt mox & ĩpi aliquot
deſyderatis:i fugã cõuerſi ſũt.At Beſſus & fugæ ſceleriſq; ſocii:Q ui da-
riũ curru auehebant:poſtq̃ alex.adeſſe ſenſerunt.Dario a ſatibarzane & Dari⁹ uulneratus interiit.
Barzanete grauiter uulnerato/& ibidem ſemianimi cum ſexcentis fere
eqtibus ſaluti fuga conſuluerunt.Nec multo poſt Darius prius q̃ ab ale Plu. cõueníi cũ Arriano.
xandro uideri poterit ex acceptis uulneribus interiit.cuius corpus reper
tum Alex.ob priſtinæ fortunæ reuerẽtia in perſas deportari iuſſit:atq; re Amminapes.
giis ſepulchris inferri:in quibus cœteri Perſarũ reges ante Darium cõdi
conſueuiſſent.Poſt hæc Amminapem parthum:q ſibi una cum Mazæo
ægyptum tradiderat.Parthorũ atq; Hyrcanorũ Satrapẽ conſtituit:& cũ
illo Depolemũ Pythophani unum ex amicorũ numero:q parthorũ :& Depolem⁹
hyrcanoꝝ rebus intẽderent.Et hic qdẽ exitus Darii fuit.Ariſtophõte at-
heniẽſẽ rẽp.adminiſtrante.Viri quidẽ ſi rẽ militarẽ ſpectes nihil minus
quã ad res bellicas nati:p cœtera uero:q nihil indecorũ regiæ maieſtati
perpetrarit.Immo nec poterit quidẽ .Nã ſimul ac regnare cœpit. a græ- Darius uiuens multa alia aduerſa ſup alia paſſus eſt.
cis/& a macedonibus uexatus eſt.Q uapp uolenti:nõ licuiſſet popula-
res ſuos iniuria afficere.Viuẽti qdẽ multa alia ſup alia aduerſa cõtigerũt
Nec ulla requie frui potuit.Ex quo regnare cœpit.Nã ſtatí a regni ini-

tio clades illa ad Graicum amnem ab eoaccepta eſt. Deinde Eoliā & ionīam amiſit: & utranq; phrigiam. Lydos quoq; / & Cares præter alicarnaſſenſes. nec multo poſt & Alicarnaſſus ei erepta. Deinde oīs maritima regio / uſq; ad Cilicas. Poſt hæc ingēti pugna apud iſſon uictus: in qua mater / uxor / ac Liberi eius capti ſuut / phœnicia. ac ægyptus imperio eius de

Dari⁹ ubi uictus

tractæ. arbelis ſuperatus amiſſo maximo exercitu ex omni genere barbarorum cōparato. ipſe imprimis turpiter fugit. ad hæc regno expulſus errans: egenſq; / ad poſtremum proditus a ſuis eodem tpe rex ſimul / & captiuus in uinculis fœdiſſime habitus eorū inſidiis periit: a quibus ſalutē ſperare debuerat. Hæc tot mala / & calamitates inuenti Dario acciderunt at mortuo contra / & funus dignū regio faſtigio / & hōeſta filiorum educatio. Namq; ab Alex. educati inſtitutiq; ſūt. Et alexā. affinitas: qui eius filiam in uxorem cœpit. & beatior poſt mortē / q̄ in uita fuiſſe uidetur. Annos fere. L. natus mortem obiit. alex. aūt una cum iis: quos Beſſū perſequens in fuga poſt ſe reliquerat: in Hyrcaniam profectus eſt. Sita eſt ab Leua uiæ in Bactrianos ferentis. Et hac qdem montibus æditis atq; opacis diuiditur. Planicies uero eius in mare magnum porrigitur. Hac alexan. ibat: quod acceperat externos milites: q Darii ſtipendia fecerant: ad Pagrorum montes cōfugiſſe. pagros ipſos eadem opera imperio ſuo ſubiicere in aīo habens. Atq; i tris partes diuiſo exercitu ipſe: ut plurimū perbreuiſſimos. ac difficillimos tramites expeditiores e toto exercitu delectos ducebat. Cratero cum ſuis & amyntæ copiis: & aliquanto ſagictariorum numero: ac paucis equitibus contra Tapurios miſſo. Erigiū cū externis. & reliquo equitatu uia recta cœterum longiore: currus ac ſarcinas & cœteram turbam ducere præcipit. Tranſmiſſis autem primis: qui occurrerunt montibus: ibidem caſtrametatus. argiraſpides. & ex phalange Macedonica expeditiſſimos quoſq; & aliquantos ex ſagictariis uiā p difficilem atq; impeditam ingreſſus eſt. Diſpoſitis Præſidiis ubi qd diſcriminis eſſe uidebatur. Neu barbari montani in eos: qui ſequebantur impetum facerent. Tranſgreſſuſq; anguſtias iuxta exiguum quendā amnem nomen obſcurū eſt: caſtra in plano poſuit. Huc loci anabarzanes unus ē darii ducibus & phrataphernes Hyrcanorum. ac parthorū Satrapes: & alii quidam perſarum: qui apud Dariū in honore fuerāt ad eū p fecti ſeſe in eius fidem dedere. In his caſtris quatriduū moratus: quos p feſtinatione in itinere reliquerat ad ſe recœpit: & alii quidem tuto tranſierūt. Sed cū Montani agrianos pſidio relictos iuaſiſſent iaculis repulſi

Dario quot mala & Calamitates. Hoc plu. affirmat.

Dari⁹ moritur. L. anno.

Hyrcaniæ ſitus.

Pagri mōtes

Tapurii

Duces darii ad alex.

protinus diſceſſerunt. Mouens inde Alexan. Hyrcaniā uerſus Zadraca/ta urbem Hyrcanorū petit. Quo ad eum uenere Craterus: & qui cum eo erāt: non inuentis mercenariis Darium ſecutis: uniuerſa regi ōe: quā inquirentes peragrauerūt / partim ui: partim uolūtate in deditionē recœpta. Erigius quoq; cū curribus: & ſarcinis eodem puēit. Nec multo poſt artabazus cum cophene ariobarzene / ac arſaniæ filiis: & cū his legati ab exteris mercenariis: qui Dario militauerāt: & item Autophradates Tapuriorum Satrapes. Autophradatē in Satrapā ſuam reſtituit. artabazū / ac liberos ſecū i honorē habuit: tū qd exprimoribus perſarū eēnt: tū pp eoꝝ erga Darium Regem ſuū / conſtantiā / & fidē. Græcorū mercenariorū legatis ab eo fidem / ac pacē petentibus nullā ſe cōditionē admiſſurū reſpōdit: Ni ſe eius arbitrio poteſtatiq; permitterent: Grauiſſime eos increpās qui pro barbaris aduerſus græciā / contra græcorū decreta militaſſent: q cū nullā reliquā ſalutis uiam cernerent. cum ſe eius poteſtati pmiſiſſent: petiere: uti quenq; e ſuis una mitteret: cuius auctoritate tuto ad eum proficiſci poſſent. Ii circiter mille quingenti eſſe ferebant̄. itaq; andrōico aggerri / & artabazo cū iiſdē legatis ad eos miſſis. Ipſe in Mardos ire perrexit aſſumpta argiraſpidū manu / & præter hos ſagictariis / & agrianis Cini / & Amyntæ copiis: ac dimidia amicorū parte eqtū: eqtibuſq; iaculatoribus Iam. n. erant ab eo conſtituti / & ordines haſtatorū eqtū. Magnaq; ex parte Mardorū prouincia peragrata: pleroſq; illorū fugiētes. Quoſdā etiā reſiſtentes interfecit: multis uiuis in ptātē redactis. Ante ipm eam regionem nemo hoſtiliter inuaſerat. Propterea quod loca illa aditu difficillima / & ipi inopes rerū / ac ob eā cauſam ſibi tuti uidebant̄. igit̄ nec alexā. q eos inuaſurus ferebatur metuebāt potiſſimū: Quod eum iā ulterius profectum audierant / atq; ideo incautiores facilius oppreſſi ſūt. Multi & eorū in finitimos montes cōfugerūt: q & præalti / & imperuii ſūt: ueluti Alexan. ad eos penetrare non poſſet: poſtq̄ uero. & ea loca adiri ab alex. conſpicati ſunt: miſſa ad eū legatione. & ſe. & ſua in eius fidem dederūt. Quibus recœptis / ac dimiſſis autophrodate ſatrape gentis eius: ac Tapuriorum deſignato. Ipſa in caſtra: unde mouerat / reuerſus. Græcos mercenarios: qui ad ſe uenerant / repperit: itē Lacedemoniorū legatos: q ad Dariū profecti fuerant. Hi erāt Calliſtratides pauſippus / Monymus anomanthus / ac Dropides Athenienſis: quos comprehenſos in cuſtodiā tradit. Sinopeorū legatis abeundi ptātem fecit. Quod Sinopei cū ſub græcis non eſſent: ſed ſub darii imperio / nō iniuſte facere uiderentur. Si ad

Zadracata urbs

Mardos petiit alex. de quibus Curti⁹ i .5.

Lacedemoniorū legati i cuſtodia traditi ab ale.

Regem ſuū legationē miſiſſent. Græcos q̄cunq; ante pacē: & ſocietatem
cum Macedonibus iunctam apud Perſas mercede militauerāt. & itē He
raclidē Carthaginienſium legatum dimiſit. Cæteros ſecū eadē mercede
qua ſub dario meruerāt: militare iuſſit: iiſq; andronicum præfecit. Q ui
bus peractis: inde mouens ad Zadracata opulentiſſimū Hyrcanorū opi
dū: in quo regia erat: profectus eſt. Ibiq; ad. xv. dies commoratus eſt: ſa-

Zadracata opp. hyrcanorum

crificio diis rite facto: Ludiſq; gymnicis perpetratis: in parthos conten-
dit. Inde uerſus Aris montes ac Suſiam Areorum urbem: quo Satibar-
zanes Areorum Satrapes ad eum ueniēs ſeſe in eius fidem dedit. Q uo

Aris montes Suſia urbs

recœpto/& popularium ſuorū præſide relicto una cū eo Anaxippū unū
ex amicis miſit/iaculatoribus ei ad. xl. traditis: quos cuſtodes diſponeret
nequa iniuria ab exercitu p eorum agros tranſeunte fieret. inter hæc ad
eum aduenerunt: quidam Perſarū nunciantes Beſſum perſicam ueſtem

Beſſus ſe regē appellari patit.

ac Tyaram rectam regiū capitis inſigne propalam ferre: ac pro Beſſo Ar-
taxerſem ſe aſiæq; regem appellari. habere illum ex Perſis: q in Bactra ef
fugerant/& ex Bactrianis complures: præterea Scytharum fœderatorū
ad ſe aduentum expectare. Q uibus cognitis Alexander coactu iā omni
exercitu in bactra iter arripit: quo philippus Menelai ex media ad eū pro
fectus eſt cum equitibus mercenariis quis præerat: & Theſſalis: q ſua uo
luntate incaſtris remanſerant. ac peregrinis p̄terea: quorū andromachus
Dux erat. Namq; nicanor Parmenionis argiraſpidū præfectus iā morbo
corruptus deceſſerat. Eunti in Bactra Alex. nunciatur: Satibarzanē areo
rum Satrapē: de quo ante diximus. Occiſo anaxippo/& equitibus iacu-

Nicanor morbo periit.

latoribus: quos ſecū duxerat. armatis areis/& apud artacaona urbem: in
qua regia areorū erat congregatis decreuiſſe: poſtq̄ ulterius progreſſum

Artacaōis urbs

audiſſet: ad Beſſum ire/& cum illius copiis ſe coniungere: quæ ubi acce
pit intermiſſo in Bactra itinere: conuerſus aſſumptis equitibus ex amico
rum ordine iaculatorū equitatu ſagittariis atq; agrianis/& amyntæ Cini
q; cohortibus exteris ibidem relictis & cū his Cratero: q eorū ductor eēt.
ipſe celeriter aduerſus ſatibarzanē: & areos ducit: ſtadiiſq; prope ſexcētis
biduo emenſis ad artacoana p̄uenit. Cæterū ſatibarzanes ut agnouit ale
xan. appropinquare eius uelocitate conſternatus. cum opibus ſuis diffi-
deret. cū paucis admodū eq̄tibus ꝓfugit. Multi nāq; ſuoꝝ alex. haud ꝓ-

Satibarzenes Alex. profugit.

cul inde abeſſe certiores facti ip̄m in fuga deſtituerāt. alex. iter ꝑſecutus
quotquot defectionis participes nactus ē & q deſertis pagis domo abiiſ-
ſent alios interfecit: alios in ſeruitutē redegit. arſaceq; Perſa ipſius gentis,

præſide facto: Ipſe recœptis ad ſe: quos cum cratero reliquerat. zarangeos
adiens eo puenit: ubi illius gẽtis regia erat. Barzanetes: q tunc zarengeo
rũ prouinciã obtinebat. Vnus ex iis erat: q Darium fugientẽ oppreſſerãt
Qui continuo cognito alexan. aduentu/ad indos: q cis flumen indũm
incolũt/pfofugit. Quem comprehẽſum ab indis: & ad ſe retractũ alex.
ob pfidiã eius in Darium interfici iuſſit. In his locis caſtramentatus. Phi
lotã Parmenionis uitæ ſue inſidiari didicit: Ptholemeus / & ariſtobolus
auctores ſũt. Cũ hoc ante illi in ægypto indicatũ eẽt. Veteris amicitiæ / &
cõſuetudinis ſimul/& honoris cã: quẽ Parmenioni patri habebat/id pro
cõperto hr̃e noluiſſe. Ptholemus adducit ĩ macedonũ cõtionem ĩtrodu
ctũ/philotam grauiter ab alexã. accuſatũ: cũ ſe excuſare conaret / ab indi
cibus cõuictum: uel ex eo potiſſimũ: qd is confeſſus eſt/de ſe quibuſdã ĩ
ſidiis in alex. paratis audiſſe: quas obticuiſſet: q bis per ſingulos dies ale-
xandri tabernaculũ adire ſolitus eſſet/ac tũ Philotã cũ refellere obiectũ
crimen non poſſet una cũ cœteris inſidiarũ conſciis a macedonibus cir-
cũſtãtibus: iaculis confoſſũ. Ad Parmeniona: qui inde aderat miſſũ Poly
damãta unũ ex amicorũ numero: q ab alexã. litteras ad duces excercitus
q tũ erat in media detulit. Hi erant Cleander: Sitalces: ac Menides: qs oĩ
bus parmenio ꝑerat: ab his parmenionẽ interfectũ: ſiue qd haud uериſi-
mile uideret. philota Alexã. inſidas parante. parmenionẽ patrẽ eius cõ-
ſilii ignarũ fuiſſe: ſiue quodã & ſi tanti ſceleris particeps nõ eſſet: timen-
dus tñ uideretur/ filio interfecto: preſentim cũ in magnã exiſtimatione
tũ apud Alexãdrũ: cũ apud exercitũ eſſet. nec tñ apud macedonas/ uerũ
& apud extenos milites: quos ſæpeius/ & ſimul/ & ſeperatim rexerat/ fe
rũt quoq; eodẽ tpe/& Amyntã andromẽi in iudiciũ uocatũ/& cũ eo po
lemonẽ. Attalum/Simmiãq; amyntæ fr̃es: tanq̃: & ip̃i iſidiarũ aduerſus
alex. conſocii fuiſſent pp amicitiã: q̃ philotæ iuncti erãt. idq; magis mul
titudini perſuaſum. qd Polemon unus ex fratribus philota comprehen
ſo ad hoſtes tranſfugerat. at cũ amyntas cũ cœteris fratribus pmanſiſſet:
cauſamq; intrepidus inter macedonas dixiſſet: iudicũ ſnĩa abſolutum: ac
dum dimiſſo concilio: uti ſibi ad fr̃em reducendũ liceret ire poſtulaſſe:
quod cũ p macedonas impetraſſet: eodẽ die polemonẽ reduxiſſe: ex eo
manifeſtius Amyntæ innocentiã apparuiſſe. Eundẽ paulopoſt pagum
quendã hoſtiũ oppugnantẽ/ſagicta ictũ occubuiſſe. Iudicũ demũ ſentẽ-
tiis abſoluto id tantũ ꝓfuiſſe: quod uir probus & fidelis ẽ habitus. poſt
hæc alex. eqtatu amicorũ Efeſtionẽ amyntoris/& Clytum Dropidis præ

Zarangei. Barzãetes Indus flu. Alex. pũit eos qui op preſſerant Dariũ O uirũ oĩ lau de dignũ faceſſant hic noſtri pricipes q alexã. non imitantur.

Philotas iaculis cõfoſſus. at curtius in. 5. ſaxis dicit.

Curtiꝰ i.5.

Amyntas ictu ſagitte ocubuit uir probus & fidelis

fecit.Diuiſiſq; in duas partes Sodalium copiis.Nam neq; unũ ip̃m philotam p̃miſſurus erat:tanti equitatus ducem eſſe ad eos perneĩt:qui primum agriaſpæ poſtea Euergete:quaſi benefici appellati ſunt:Quia Cyrum Cambyſæ in expeditionẽ Scythicã adiuuiſſent.Hos in honore habuit.& quoniã iuſtitiæ ſtudioſi eſſent.& tanq̃ qui græcorũ optime inſtituti ſunt/ſe ſuamq; remp. rectiſſime gubernarent:liberos eſſe iuſſit. Ad hæc ex finitimorũ agris q̃tum petiere:paruo aũt contenti fuere:iis cõceſſit.Poſt hæc facto apollini ſacrificio/Demetro uno ex corporis cuſtodibus:quem Philotæ conſiliorũ participẽ fuiſſe ſuſpicabat᷑:cõprehẽſo/in eius locum Ptholomeũ Lagi cõſtituit:His actis in Bactra aduerſus beſſum ducere p̃git.Subactiſq; in ip̃o itinere Drangis ac dragogis/& Arachotis:Menona his p̃ſidem dedit.Poſt hæc indos aracothorũ intimos inuadit.Acq; haſce gentis:quod oĩs illa regio p̃terq̃ quod niuibus p anni tp̃s obruebat᷑:oĩum rerũ neceſſariarum inops erat:quarũ reꝶ cauſa exercitus uehementer laborabat:una excurſiõe uicit.Cũq; agnouiſſet areos/denuo arma ſumpſiſſe:Satibarzane cum duobus milibus eqtũ: quos a Beſſo accœperat in eorũ agros crebas excurſiones faciente:continuo artabazum perſam:& cum eo Erigium/& Caranũ ex amicis aduerſus illũ mittit:Phratapherne parthorũ Satrape una cũ iis proficiſci iuſſo:ubi ad hoſtes peruentũ:atrox prælium cõmiſſum ẽ.Nec prius Barbari in fugã inclinari cœperunt:q̃ Satibarzanes ab Erigio iaculo transfoſſus cœcidit. Quo caſu territi Barbari ſeſe protinus in fugam coniecerũt.Inter hæc Alex.ad Caucaſum montem profectus urbem in eo condidit: ac de ſuo noĩe Alexandriã appellauit.Factoq; ſacrificio diis oĩbus/q̃bus ſacrificare cõſueuerat.Proexe perſa ei regioni præpoſito: & ex amicis Nilexene Satyri præfecto cum exercitu relicto montẽ tranſgredit᷑.Mõs Caucaſus Ariſtobolo auctore:nulli montiũ:q̃ ſunt in aſia:altitudine ſecũdus.per id anni tp̃s ab ea parte:ut plurimũ nudus erat: in longũ maxime porrigitur.Nãq; & Taurũ montẽ:q̃ Cyliciã pamphyliãq; diſterminat ex Caucaſo eẽ perhibent.& alios item p magnos montes:q̃ pro uarietate gẽtiũ: a q̃bus incolunt᷑:nomina uariant.Nihil uero ĩ eo naſci præter Termintum/& Silphium. idem ipſe Ariſtobolus auctor eſt: & nihilominus multos in eo incolas eſſe.Magnãq; pecudũ/& armentorũ uim ibidẽ paſci.Silphiũ nanq; pecudes amare:quod ſi ex lõginquo p odoratum ſenſerint:eo citatim ferri/floremq; depaſci/radicem quoq; excauãdo corrodet:& ob hãc cauſam greges:q̃ procul Cyreneos ab iis locis arcere: alios

Agriaſpæ Euergetæ.

Alex. Alexandriam ad caucaſũ montẽ cõdidit d his urbib⁹ plu. de fortuna Alexã. meminit quẽ Dominus Thomas plouatati⁹ iuris cæſarei &pontificii peritiſſim⁹ uirq; ĩtegerrim⁹ mihi piſauri oñdit.

ſeptē obiicere/apud eos id gramen in præcio eē.Inter hæc Beſſus cū Per Beſſus
ſis:q participes ꝓditionis in dariū fuerāt .& bactrianis circiter ſeptē mi-
libus/ac Dais ultra Tanai habitantibus regionē Caucaſo adiacentē uaſta
bat:quo ꝑ Solitudinē terræ interiectā/& cōmeatū/rerūq; neceſſariarum
penuriā contineretur.Alex.quo minus ulteriora loca peteret: Verū hoc
alexan.a propoſito itinere haud quaq̄ retraxit q̄q̄ iter difficillimū eſſet al
ta niue circumquaq; ſolum operiente.Beſſus/ut agnouit alex.haud pro
cul inde abeſſe/Oxo flumine celeriter traiecto nauibus:quis copias trāſ-
uexart/igni corruptis:inde in Nautaca Sogdianæ regionis ſe recœpit.ſe- Oxus flu.
quebantur eum Spitamenes/& Oxiartes:cū equitibus Sodianis:& dais Nautaca
a Tanai profectis.Cœterū Bactriani eqtes:ubiBeſſum in una fuga ſpem
ſalutis poſuiſſe intellexerūt:alius alio dilapſi domū reuerterūt.Profect9
deinde Drapſama alexan.recreato aliq̄tum ex labore exercitu ī Aornos Drapſama
& Bactra maximas Bactrianorū urbes ducit:eaſq; admoto exercitu prio
impetu cœpit:atq; in aorni arce Archelao androcli uno ex amicis cū ua- Aorni arx
lido præſidio relicto.Cœterā Bactriāorū gentē domuit:iiſq; Artabazo p
ſa præpoſito.Ipſe ad Oxum omnē iter facit.Oxus e monte Caucaſo ori Oxus flu.
ens maximus habetur oium Aſiæ fluuiorū:q ab alexan.cū copiis traiecti e Caucaſo maximus
ſint:indorū flumibus:ſunt.n.longe latiora / excœptis: in magnū mare. aſiæ flu.
apud Hircanos influit Conanti alexan.flumē tranſire:nulla ſe facultas
offerre uidebatur.Namq; eius latitudo ad ſex maxime ſtadia amplectit̃
Altitudo latitudini nō reſpondet:ſed eni profūdior & ſabuloſus atq; p̄-
rapidus eſt:molitionū ob id impatiens.Omne præterea circū ſolū mate
ria nudū.Ad hæc magna temporis iactura futura uidebat̃/ſi ex longin-
quo materia portanda eēt:fabricando ponti neceſſaria.itaq; tētoriis pel
les detrahi:eaſq; minutis.ac leuibus quibuſdā feſtucis repletas accurate
conſui iubet ne qd aquæ intus influeret qbus inſcenſis uniuerſum exer-
citu intra qntū diē flumē trāſuexit Anteq̄ traiiceret delectis quibuſq; ex
macedonibus/aut ætate.aut bello feſſis:item ex Theſſalis:q ſua uolun-
tate in caſtris remanſerāt:quos oēs domū remiſit.In areos quoq; Staſa-
norē unū ex amicis:q arſacem areorū Satrapē comprehēderet:Q uoniā Staſanor
rebus domi nouandis ſtudere ferebat̃.ipmq; in arſacis locū ſuffecit:tra- Arſaces.
iecto amne cōtēdebat:ubi Beſſū cū copiis eē accœperat.ī itinere obuios
habuit a Spitamine:ac Datapherne nuntios pollicentibus:ſi unū aliquē
ex ducibus ſuis cū aliq̄tis copiis mitteret:ſe Beſſum cōprehenſū in eius
ꝑtātem tradituros:quē licet nōdū ī uinculis:in ꝑtāte tm̄ iā haberēt .quæ

ubi audiuit confeſtim Ptholomeo lagi præmiſſo cũ tribus cohortibus ex amicorũ equitatu haſtatis equitibus/ac Philotæ peditatu:argiraſpidibus mille:& agrianis/& ſagictariorũ parte ad ſpitamenem/& Dataphrané contendat iubet:ipſe paulolentius:q̃ prius agmen agit. Ptholemeus decem dierũ iter quatriduo emenſus:eo peruenit:ubi Barbari cũ Spitamene pridie caſtra habuerãt.Ibi factus eſt certior nõ eẽ Spitamini/& datapherni certam de Beſſi traditione ſñiam.itaq; peditibus relictis:ac ſub ſeq iuſſis:ipe cũ eqs ꝑuectus in quẽdã pagũ ĩprouiſo puenit.ubi Beſſus cũ paucis militibus agebat.Nãq; q cũ Spitamine erãt/iã diſceſſerãt: Beſſum ꝓdere hoſtibus ueriti.Igitur Ptholemeus pago cũ eqtatu circũſeſſo Erat.n.muro circũdatus Paganis circa portas denunciari iubet/incolumes fore ſi Beſſum traderent.Quo audito confeſtim Ptholemeo intra pagũ recæpto Beſſus comprehẽſus uinctus eſt.Rediens ad alexan.Ptholemeus præmittit:q percõtetur:quonã modo Beſſũ in cõſpectũ ſuũ adduci uelit:cui alexã.placere ſibi beſſum chatenis uinctum ad ſe adduci nudũ:& ad dexterã partẽ uiæ ſtatui:qua ipſe cũ exercitu ꝓſecturus eſſet.

Beſſus uinctus ad alexã.hoc idẽ ſcribit curtius in.6.

Quo in cõſpectũ adducto interrogauit eum:Cur nam Dariũ Regẽ ſuũ ac neceſſariũ de ſe optime meritũ primũ cõprehẽſum in uinculis habuiſſet deinde uinctũ necaſſet.Cui Beſſus id nõ ſuũ mõ conſiliũ fuiſſe: Sed & oĩum:q tũc apud Dariũ fuiſſẽt.uti eius.uiri traditiõe ſibi ſalutẽ apđ Victorẽ quærerẽt.Tũ alex.Beſſum uirgis cedi/ac p preconẽ pronũtiari: quæ illius de pfidia in Regẽ ſuũ exprobraſſet.Deinde uerberatũ remitti in Bactra:ibiq; occidi iuſſit.Hæc Ptholemeus de Beſſo.Ariſtobolus aũt ſcribit:q cũ Spitamene:ac Dataphérne erãt:ad Ptolomeũ Beſſum adduxiſſe:eumq; nudũ:& cathenis uinctum Alexan.traditũ.Poſt hæc Alexã. refecto equitatu:multi.n.eq ex de fatigatione perierãt:tã in tranſitu cau caſi:q̃ in itinere ad Oxũ amnẽ in maracanda:qua in urbẽ Sogdianæ gẽtis regia erat:iter cæpit:ideq; ad Tanaim ꝓgreſſus ẽ.Huius fluminis fõs quẽ Orxatẽ alio nomine Barbaros uocare ariſtobolus aſſerit.e Caucaſo mõte oriens/in Hyrcanũ mare prorũpit.Eſt & alter Tanais:quẽ ait Herodotus Scythiæ fluminũ octauũ ex magno lacu ortũ in Meotim paludẽ exire:& hunc Tanaim:ſũt qui aſiæ/& Europæ terminũ ſtatuant.Nãq; in Euxino ponto/& Meotis ipa:& Tanais:q in eã illabitur aſiã ab europa diuidũt:quẽadmodũ fretũ:qđ inter Gades & numidas interiacet. Lybiam ab europa ſeparat:nec ſecus q̃ ipa Lybia a reliqua aſia Nilo flumine dirimitur.Hic ex macedonibus nõnulli pabulandi cã p agros ua-

Maracãda urbs

Tanais

Orxates fonstanais

Tanais alter.

Aſiæ & Europæ terminus

gati a barbaris ĩterſecti ſũt: q mox ex ipſa cœde in montes aditu difficiles & confragoſos ſe recæperunt. Hic ad. xxx. milia erãt: aduerſus quos alexander aſſumptis expeditoribus totius exercitus celeriter profectus cum magno conatu ĩ collem niteretur. multis loci iniqtete primo aſcẽſu uulneratis/macedones a Barbaris repellebantur. Ipſe alexander dum ſe audacius in hoſtes infert. crus ſagicta traiectus eſt: ut cumq; tñ depulſis e colle hoſtibus locũ cœpit: quorũ alii a macedonibus interempti: alii e rupibus ſeſe præcipitantes interierunt: ut ex tanta multitudine uix octo milia euaſerunt.

Alex. crus ſagitta traiectus hoc plu. de fortuna alex.
Ex. xxx. barbarorũ mil. uix octo milia euaſere.

ARRIANI NICOMEDENSIS DE REBVS GESTIS ALEXANDRI MAGNI REGIS MACEDONVM LIBER Q VARTVS.

AVD Multopoſt Ad alex. profecti ſunt legati a ſcythis quos abios: quaſi nullius patrimonii poſſeſſores uocãt quos Homerus magopere: ut iuſtiſſimos laudat. Hi Aſiã incolũt liberos maxime facit paupertas/& iuſtitia gentis: qua inter ſe utunť. Eodẽ aduenere legati/& a Scythis: qui Europã incolũt: cũ his legatis redeuntibus alexander quoſdam e ſuis miſit ſub prætextu iungendæ cum Scythis amicitiæ/& ſocietatis: re autem uera: ut ſitum regionis: ut multitudinẽ eorum/ac mores: & quo armorum genere uterentur/cognoſceret. Cogitabat iuxta Tanaim Vrbem ſui numinis condere. Namq; loci natura ad magnæ/ac opulentæ urbis ſedem ſibi peridonea uiſa eſt: tum per oportuna ad bellum Scythis trans amnem incolentibus inferendum: Magnitudine autem futuræ urbis tam ex ipſo auctoris nomine: q̃ ex incolarum frequentia concipiebat. Dum urbem condit finitimi fluuio barbari in urbes ſuas præſidio miſſos hoſtiliter obtruncant: urbeſq; communiunt Q uorum rebellione audita: Sogdianorũ plurimi ab iis ſollicitati: qui Beſſum ante comprehenderant: illis ſe protinus innierunt: iiq; Bactrianorum nonnullos in ſocietatem defectionis/facile ad ſe traxerunt: ſiue quod alex. timerent: ſiue ob rumores uulgo ſparſos alex. eius defectionis cauſa/ad Zariaſpa urbem in ſogdianis pollentem: conuentus agere inſtituiſſe: eius gentis Principibus uiris eo accerſitis: id autem nullo cõmodo Sogdiãoꝝ fieri. hæc ubi alex. nũciata ſũt: ſcalis q̃ primũ p pedites

Abii ſcythæ de qb⁹ Homerus poetarum philoſop⁹.
Ale. alexãdriam condidit iuxta tanaim.
Zariaſpa urbs

patari iuſſis. primū Gazā urbē petit: que ſibi a caſtris diſcedēti proxima erat. Namq̧ in ſeptem oppida eius regionis barbari cōfugiſſe ferebant. Craterū Cyropolim mittit: Cœterarū urbiū eius gentis āpliſſimā: in quā Barbarorū magna manus confluxerat: mādatis traditiſ uti admotis prius caſtris: diſpoſitiſq̧ tormentis: urbē uallo/foſſaq̧ circundent: eo uidelicet conſilio: næ cœteris urbibus circumuallati ferre opē poſſent. ipſe ut primum Gazam peruenit ex itinere quo magis oppidanos terreret ꝓpoſitoq̧ pugnæ ſigno/mœnia inuadi/ ſcalaſq̧ diuerſis locis in circuitū inferri imperat. Tum funditores ſagittarii/ac iaculatores peditibus immixti impetu facto eos: qui de muro pugnabant: inceſſere/ atq̧ infeſtis telis petere: iacula quoq̧ machinis torquere. Q uapp muro defenſore breui nudato/facile fuit/ſcalas admouere. Ex quo Macedones haud difficulter murū conſcendunt. Q uod fuit eo facilius: quod murus e luto ſtructus/humiliſq̧ erat. Superatis mœnibus macedones urbē ingreſſi: mares omnes alexandri iuſſu interimunt: fœminis pueris atq̧ oibus Gazenſium bonis in predam datis. Deinde ad aliam urbem ducit opulētia huic proximā: eodemq̧ modo conditam: eoq̧ die debellatam maribus cœſis militi diripiendam dedit. Tertiā deinde aggreſſus poſtridie primo impetu cœpit. Interim dum haſce urbes cum peditatu expugnat: equites ad duas reliquas uicinas urbes procul obſeruatum mittit: næ qui inde egrederentur: per quos de captis urbibus ſcire poſſent: quo ſibi perſequendorum in fuga labor adimeretur: Oppidani poſtq̄ ex fumo & trepide fugientibus urbem propinquā expugnatam eſſe cognouerunt deſertam dum gregatim fugiunt in ipm equitatum inciderūt, iiq̧ fere oēs cœſi. Hiſq̧ quinq̧ oppidis biduo captis ac direptis Cyrepolim ducit cœterarum urbium opulentiſſimā/ac cœlſiore muro cōmunitā: utpote q̄ a Cyro condita/eiuſdem regia erat: in quā magna barbarorum multitudo/& eorum quidē totius gētis pugnaciſſimoꝝ ſe recæperat. Et quoniā haud huiuſmodi eſſe uidebatur. quæ primo impetu a Macedonibus capi poſſet. Cogitabat alexan. tormētis admotis mœnia quatere oppidūq̧ clandeſtino introitū ſuperari poſſe: aſſumptus argiraſpidibus ſagittariis & agrianis: barbaris in machinamenta/& oppugnatores conuerſis: clam prio cū paucis p torrētis alueū ingredit̃. refractiſq̧ portis: quæ ad eā ptē uergebāt: cōfeſtim & alios milites introducit. Tū barbari clamore hoſtiū excitati/ꝓtinus i eos cōuerſi ꝓliū acre cōmittūt. In ea pugna alex. caput/ & ceruicē lapide pcuſſus: craterus ſagitta & alii quidā copiaꝝ Duces icti.

Gazā oppugnāt macedōes

Mares oēs Gazēſes interimūtur.

O Ingens facinus

Cyropolis urbs a Cyro condita

Alexā. caput & Ceruicē lapide pcuſſus

At nihilominus barbari e toto foro: in quo pugnabat᷑ a macedōibus ſũ moti ſunt. interim q ab alia parte urbem oppugnabāt cũ muros ab oppidanis deſertos conſpicerent/ſtrenue conſcendunt: & primo qdē tumultu capte urbis cæſi ſũt: ex hoſtibus circiter octo milia. Reliq. n. erāt ad qndecim milia in arcē confugerũt: qua circũſeſſa cũ pp aquarũ inopiā obſidionē tollerare nō poſſent. Altero die deditionē fecerunt. Septimũ deinde oppidum adortus primo inſultu cœpit. ptholemeus ob oppidanis deditionē nō expectato ꝑlio factam ſcribit. Ariſtobolus aũt/& hoc quoqꝫ oppidũ reſiſtentibus oppidanis ui captum. Mareſqꝫ omnes in eo comprehenſos obtrũcatos: quos ptholemeus ait in exercitũ diſtributos/ac uinctos cuſtodiri iuſſos. donec ex ea regione cum exercitu eggrederet᷑: næ quis eoꝝ: q rebellaſſent: in his locis relinqueretur. Dũ hæc gerunt᷑ Scytharũ exercitus: qui in aſia erat: ut audiuit barbarorũ quoſdā transflumē incolentes ab Alexan. defeciſſe/ad ripas Tanais acceſſit: eo conſilio: ut ſi qua inſignis nouitas in iis locis fieret in belli ſocietatem contra macedones coirent. Eodē tempore nunciatũ eſt. Spitamenē cũ copiis eos obſidere: qui Maracandis præſiedio relicti fuerat. Itaqꝫ alexandro confeſtim aduerſus Spitamenē andromachum Menedemũ/& Carranũ mittit: & cũ his ex eqtatu amicorũ ad ſexaginta: ex mercēnariis octingentos Carrano duce: pedites mercenarios mille qngentos: Quis ꝓpoſuit Pharnuchem interpretē gñe quidem Lycium: ceterũ linguæ eius gentis peritũ: & quo ad cœtera: quæ in his locis agenda eſſent commodiſſimũ. Ipſe urbem: quā condere cogitauerat intra uigeſimũ diem muro circumplexus traductis eo græcis qbuſdā mercenariis/ac barbaris finitimis q ſua uolũtate in eā urbē e ſedibus ſuis trāſmigrarũt: & itē macedōibus: quos ætas imbelles fecerat: ſacrificio primũ diis: qbus cōſueuerat rite ppetrato: eqͥſtres ludos/ac gymnicos ædidit. Verum. n. uero cũ intueret᷑ Scythas a fluminis ripa nō recedere: quin ēt ſagictis cis flumen: quod in ea parte modice latitudinis erat: ſuos inceſſere: ac temere in ſe: atqꝫ exercitũ probra iactare: Scythas metus nō adire: cogniturũ: quid inter Scythas/ & barbaros aſiaticos interſit. irritatus huiuſmodi uocibus flumē trāſire cōſtituit pellibus quibus tranſueheretur exercitus parari iuſſis. Facto igitur ꝓ trāſitu ſacrificio: cũ nō litaſſet: extaqꝫ aduerſos exitus portēderet: q̄q̄ ob eā rem cōmotus/prælio abſtinuit: poſtq̄ aũt pergentibus Scythis exprobare ignauiā/& timiditatē/& ſacrificio rurſus facto: iterũ ſibi periculũ portēdi ariſtāder moneret iam ire ipatiēs: ſatius ē/inqt periculo ſeſe offerre.

Ptholomeus &. Ariſtobolus auctores.

Scytharuꝫ exercitus

Pharnuches lycus

Scythe cō uicia i alex. lactan.

Ariſtāder alex. ſemp uera ꝑdicebat.

Ariſtāder q̃ tota pene Aſia ſubacta ſcythis ludibrio: & contēptui eſſe: Q d Dario
Xerſis patri olim accidiſſet. Tum Ariſtander regē cōmotū intuens. Ego
uero inquit rex: non ea: quæ te maxime uelle exiſtimē: ſed quæ tibi diui
Pelles ad tráſitū flu. nitus portendantur dicturus ſum alexander nihilominus paratis ad trā
ſitū pellibus: & iā exercitu flumini inſtante tormentis in ſchytas ripis ob
equitantes procul iaculātibus. Cum quidam Scytharū uulnerati eſſent
unus etiam ſcutū/ & toracem tranſfoſſus/ & ex equo prolapſus/ longin
quo iaculorū iactu ſimul ſtrenui uiri nece pterriti parumper a ripa retro
ceſſerunt. Q uos alexan. iaculorū coniectu perturbatos conſpicatus cū i
genti tubarum ſono exercitu ſequente flumen ingredit̃: pmiſſis fun
ditoribus/ ac ſagittariis: qui procul a ripa hoſtes arcerēt: ne prius illi pha
langi exeunti occurrerent: quā uniuerſus exercitus traieciſſet. Omnibus
autē tranſgreſſis: cum equites mercenarios: & iaculatorum turmas: quat
tuor primum in ſcythas immiſiſſet. Scythæ ipſi plures circūfuſi eos impe
tu facto feriebant. Simul ut pote expeditiores haud difficulter in diuer-
ſa refugiebant. Q d ubi alex. aīaduertit ſagittarios/ & agrianos atq; alios
leuiter armatos: Q uis Balacrus præerat: tris pterea eqtum ordines ex a-
Balacrus d̕ balacro curtios i.4 & in.7. micis/ atq; omnes haſtatos equites eodem mittit. Ipſe deinde cū reliquo
equitatu hoſtes inuadit. Ac per hūc modū ludificandi poteſtas, Scythis
erepta eſt. Nam equitatus iis imminebat: & leuiter armati equitibus im
mixti/ eos artibus ſuis uti non ſinebat. Tum Scythæ in fugam conuerſi
Scytharū cædes. circiter mille in pugna cæſis. & in iis uno ex ducibus Satrace noīe captis
ad. CL. Erat in ea regione peſtilens aqua. Itaq; cū fugientes Scythas inſe
queret̃ alexan. ex nimio labore æſtu: ac ſiti fatigarentur epota aqua ſubi
ta uentris ſolutio ſecuta. Q uæ res macedonas ab inſequendis hoſtibus
remorata eſt. Q uod ni ita contigiſſet: oēs profecto/ aut iterfecti fuiſſent
aut capti. Alex. in ſummū uitæ diſcrimē adductus/ retro unde mouerat ī
Alex. apd ſcythas in ſummum uitæ diſcrimē adductus. caſtra relatus eſt. Atq; ita Ariſtandri uaticiniū: quo pdixerat uitæ regis pe
riculum portendi/ re comprobatum eſt. Haud multopoſt legati a Scy-
tharum rege ad Alexan. acceſſerunt/ factum excuſantes: Non eſſe ei illa-
ta arma communi Scytharum conſilio. Illos: q iniuriam feciſſent ſpe p
dæ allectos latrocinatum ueniſſe: regem paratum imperata facere. Q ui
bus alexandro pro tempore humaniter reſpondit. Neq; enim e digni-
tate ſua eſſe exiſtimaret: ſi de fide ſua dubitare uideretur. Non exi-
re in aciem: Scythaſq; bello perſequi: quod eo tempore a rationibus
ſuis alienum ducebat. at Macedones: qui Maracandis in arce obſide-

bantur:cum Spiramenes cum copiis:quas habebat in arcẽ impetũ feciſ
ſet/ſubita eruptione quibuſdam hoſtiũ interfectis:cœteris repulſis inco
lumes ſeſe in arcẽ recœperũt.Poſtq̃ uero eos:q ab alexandro Maracãda
auxilio obſeſſis miſſi fuerant:nunciatũ eſt ſpitamini appropinquare:ob
ſidione.arcis deſtituta:ipſe uerſus regiam Sogdianorũ contendit:quem
feſtinantius abeuntem pharnuches cũ copiis ſibi attributis ad ſogdianæ
regionis montes inſecutus:cũ aſſequi non poſſet:Scytharũ paſtores te/
mere adortus eſt:Q uamobrem irritatis Scythis: Spitamenes cũ eqtes
prope ſexcenti eorum ad ſe acceſſiſſent:parumper conſtitit.acieq́ȝ ad ſcy
thicæ ſolitudinis initiũ loco plano inſtructa:nec expectare hoſtes aude/
bat nec inuadere:Sed macedonũ phalangã cũ eqtatu ꝑteruolãs ſagictis
iceſſebat.Ac mox irruẽtibus i ſe macedõibus declinato ipetu refugiebat.
nãq́ȝ equos & uelociores ad fugã:& recentiores hẽbat:cũ quidẽ pp cõti
nuata itinera/& pabuli inopiã equi Ariſtromachi laſſitudinẽ confecti eſ
ſent:quos ſiue pmanentes/ſiue retrocedentes Scythæ urgebant : Multis
itaq́ȝ uulneratis:quibuſdã etiã occiſis:maredones quadrato agmine ad
Polytinetum amnem proximum ſenſim ſeſe recipiebant:eo conſilio:ut
inſiluam flumini circumiectam ſe inferrent:quo barbaris ludificãdi ptã
te adempta ipſi peditatu uti poſſent.Cœterũ Carranus equitũ profectus
non communicato conſilio cũ Andromacho tranſire flumen conaba/
tur:tanquã tutiore loco equitatus eſſet futurus·Traiicientem pedites ſe
quebantur:non cuiuſquã imperio/aut iuſſu:ſed metu compuſi.Iiq́ȝ te/
mere/ac paſſim per altas:ac precipites ripas flumen intrabant . Q uod
barbari conſpicati/& iꝑi a diuerſis partibus uadum ingreſſi ſunt : & alii
quidem eos:qui iam tranſierant:perſequebantur:ac ſeſe in tutum reci/
piebant:alii oppoſiti tranſire conantes in ipſo flumine interficiebant:
Q uidam ab lateribus procul ſagictis feriebantur.pars intrare paranti/
bus inſtabant.Q uibus difficultatibus undiq́ȝ circumuenti macedo/
nes in breuem quandam inſulam refugiunt . Q uos circumfuſi cum
equitatu hoſtes procul ſagictis interemerunt:præter paucos : quos ca/
ptos occiderunt. Ariſtobolus ſcribit magnam grætorum partem ſcy/
tarum inſidiis oppræſſam:qui in ortulis proximis abditi / ex improuiſo
ſuperuenere.Parnuchem ducatu macedonibus:qui cum illo erant:tan/
quam rerum bellicarum imperitum cedere uolentibus:illum magis ab
Alexandro miſſnm propter linguæ comertium:ut barbaros manſuefa/
ceret:q̃ ut eo duce in prælis uterentur:ſe/& macedonas/& regis amicos

Pharnuches de quo infra.

Schyte pallantes ſiũt

Polytinetus flu.

Carranus.

Macedões a ſythis oppreſſi.

eſſe. Cumq; Andromachus. Carranus/ & Menedemus ducatũ abnuerẽt partim ne uiderentur regis mandata contẽpſiſſe: partim quod ſi quid ſi niſtri eueniſſet: metuebãt non ſolum de periculo ſuo: Sed etiam ne totum exercitum ſua culpa indiſcrimen adduxiſſe arguerentur. Perturbatis/ & altercantibus ex improuiſo ſuperueniſſe ſcythas/ atq; eos occidiſſe ita: ut ex equitatu non plus. xl. de peditatu non ultra. ccc. ſeruati ſint. quibus alexandro renunciatis militum clade conturbatus ſtatuit confeſtĩ aduerſus Spitamenẽ/ ac barbaros ducere: aſſumptaq; parte eqtatus amicorum/ atq; argiraſpidis/ ſagictariis/ & agrianis & e phalange expeditioribus in maracanda: quo Spitamenẽ reuerſum obſidere arcẽ acceperat magnis itineribus contendit: triduoq; mille & quingenta ſtadia profectus. Quarto die ſub ortũ lucis haud procul ab urbe peruenit. Quod ubi Spitamenes agnouit: non expectato eius aduentu. deſtituta repente obſidione/ inde abiit. alexander uero eos perſequebať atq; ubi eo puẽit ubi pugna commiſſa fuerat militibus ꝓ loci cõditiõe ſepulture datis eos fugientes alexander ad Scythiæ deſerta perſecutus: cum non aſſequeretur: retro conuerſus eorum agros depopulatur: interfectis barbaris macedonum necis conſciis: qui in loca munita confugerãt: totamq; eam regionem: quã Politimetus amnis irrigat: peragrauit. Nãq; ubi ſub terras penetrans arenæ ſeſe ĩngerit. Oĩs ulterior regio ſiti deſerta eſt. Euaneſcit autem curſumq; protinus ſiſtit: q̃uis ingentem aquarũ molem uehat. Nec ipſe modo Politimetus: uerũ & alii quidam magni/ ac perpetui amnes. Epardus per Mardos excurrens. Areus. a quo arei appellati. Etymander: qui ꝑ Euergetas illabiť. Neq; ullus harũ Peneo Theſſaliæ fluuio minor eſt: q per Tempe effluens in mare prorumpit. Politimetus certe Peneo multo amplior. His rebus geſtis Alexan. zariaſpa ſumma iã hieme profectus eſt. ibi milites in hibernis hũit. Interea ad eum profecti ſunt Phratapbernes parthorum ſatrapes/ ac Staſanor ad areos miſſus: ut arſacem cõꝑhenderet: quẽ uinctum/ & cũ eo Brazanem: quem Beſſus Parthis Satrapem conſtituerat: & alios quoſdam: qui pro beſſo ſumptis armis defecerant: perduxerunt. per idem ẽt tempus acceſſerunt e maritima hora Epocillus Melanides & ptholemeus thracũ ductor: qui & pœcunias cum Menete miſſas & fœderatorũ milites deduxerãt: & itẽ aſſander. & Mearchus cum græcis mercenariis: ac Beſſus Syriæ Satrapes & aſclepiodorus equitum ductor cum copiis a nauibus. Hic alexan. oibus conuocatis contione habita Beſſum introducit. Accuſatoq; uehemẽter pfidiæ

Spitãmenes de quo curtius i. 6 & in 7. quẽ uxor interfecit.

Politimetus flu.

Epardus flu.

Areus flu. a quo Arei populi.

Erymãder flu.

Peneꝰ flu.

Zariaſpa pfectus eſt alexan.

in dariũ:nares amputari:aures mutilari imperat. Deinde fidis cuſtodi-
bus traditũ in ecbatana mittit:ut Medorum Perſarumq;:quorũ regẽ ꝑ-
diderat:ſnia cõdẽnatus:morte mulc̃tet́. Ego uero hanc de Baſſo ultio-
nẽ non multũ probaueri:Q uin oino eiuſcemodi membrorũ mutila-
tionẽ efferatã potius:ac barbaricã dixerim. adductũ uero Regẽ arbitror
medicæ/perſicæq; ſuperbiæ emulatione:& exemplo taliũ regũ indulgen
tiæ/licẽtiæq; in populares ſuos:quæ quidẽ nec ſatis æqua/nec cõueniẽs
erat. Neq; illud minus abſurdum putauerim:qd mutato patrio habitu/
perſicã ueſtem aſſumpſerit: Cydarimq; regiũ captis inſigne eoꝝ: quos
uiceſſet: cũ ſe ex Herculis genere prognatũ eſſe predicaret. Cœterũ ſiqd
aliud potiſſimũ Alexan. res me admonet: quenq̃ ſiue is uiribus polleat:
ſiue genere excellat: ſiue fortuna Alexãdrũ exuperet: ſiue quis deuictæ
Aſiæ imperio: quod ille aío deſtinauerat: Aphricam adiungat: & cũ his
Europã cõtinuet: Niſi moderatio animi adſit fælicẽ eſt nõ poſſe. Hoc
igit́ loco Clyti Dropidis caſũ enarrare: Q ui Alexãdro magna inſaniæ
notã attulit: q̃uis aliquãto poſt acciderit: nõ alienũ fuerit. Eſſe diẽ q̃n-
dam ſacrũ Dioniſio apud Macedonas ferũt. Q uo Alex. ſingulis annis
ip̃i Baccho ſacrificare cõſueuiſſet. Eo die Alexandrũ neglecto Dioniſio/
Caſtori// ac Polluci facto ſacrificio uota pſoluiſſe: cõuiuioq; inſtituto/
& in longũ barbaro more protracto/ iam immutatis ipſius moribus/ oi-
bus uino incaleſcentibus in ſermonẽ de Caſtore & Polluce uentum eẽ.
Q uonammodo eoꝝ origo a mortalibus in iouem patrẽ relata eẽ. quoſ
dam ẽt ex p̃ntibus adulandi cauſa Alex. Caſtori. & polluci contuliſſe. Vt
ſunt hominũ ſtudia in aſſentationẽ regum pernitiẽ ſemp prona. Nec de
fuiſſe:q ip̃m Herculi cõparandum dicerent:ſed inuidiã uiuentibus ob
ſtare:quominus illi debiti honores tribuerentur. Non erat obſcurũ ale-
xan. ad barbaros mores tranſitionẽ:regiq; adulantium uoces Clyto gra-
ues eſſe. Tum ẽt uino ſtimulante percitum Clytũ ferre nõ potuiſſe/ diis
contumeliam fieri: Heroũq; res geſtas:quo alexandri aures demulcerẽt
deprimi. Non eſſe res alexan. tantas:aut tam admirabiles:q̃tum illi uer-
bis efferrẽt. qnetiã macedonas partæ ab illo gloriæ conſortes eſſe. Hæc at
q; huiuſmodi clyti uerba alexã. grauia fuiſſe/& ob id dixiſſe. Q d ego tñ
haud laudauerim:adulatoribus neq; aſſentiendũ:neq; aduerſandũ eſſe.
poſtq̃ uero ſermone producto:& in Philippi patris mentionẽ uentum
eſt:temere illius facta:uti alex. placerẽt deprimẽtibus. Tum clytus in fu
rorẽ uerſus/ꝑlatis Philippi rebus exprobare cœpit Alex. equeſtri prælio

Atrianus fauet alexandro.

Cydaris id ſignificare tradit i curtius in. 3.

Alexã. ex herculis genere.

Caſtor & Pollux

Adulatores regum pernities

De pollute & caſtore aliitacẽs

apud Granicū amnē cōmiſſo a ſe ſeruatū eē:ſimul manū ex tollens.hæc te inqt alex.tunc dextra ſeruauit.Q uibus uerbis alex.cōmotus ire ipatiens repēte cōſurgit:cūq; a circūſtantibus teneret̄:non deſinebat tñ clytus contumelioſas.& turbulentas in eum uoces iactare.Cūq; alex.argiraſpidas appellans inclamaret:accidente nemie.in eundē ſe ſtatū redactū eſſe uociferari:quo dariū a Beſſo comprehenſū:nec qcq̄ iam amplius ſibi q̄ regiū.nomen non ſupereſſe.Q ua uoce audita.cū eēt dimiſſus. correpta lancea uel ut alii uolūt ſariſſa e manu cuiuſdā ex circūſtātibus Clytum tranſuerberatū interemit.Ariſtobolus unde hæc temulentia inceſſerit:non oſtendit.Sed Clytum mō in culpa fuiſſe aſſerit:quē:cū p portā tranſmuros & foſſam arcis Ptholemeus Lagi repete ſubduxiſſet.Denuo reuerſus.ac ſe alex.illū inclamanti noie offerens:en tibi Clytum:quē petis o alex.inquit.Ego uero ut clytū de cōtumelia in regē reprehendendū cenſeo:ita & alex.qui ſe a duobus maximis inuita uitiis.ira:atq; ebrietate:quæ uel priuato hoi turpiſſima ſunt:ſuperari paſſus ſit.Rurſus alexā.laudauerīqd eum mox poſito uino.reſcipiſcentē pnia facti cœperit: Sūt eni qui tradant eum facinore:qd patrarat animaduerſo haſtæ illi:q̄ Clytū occiderat:moriendi aio incumbere uoluiſſe: Tāq̄ ſibi haud amplius honeſtū eēt inter homines uiuere:q amicū hominē uita priuaſſet. Vetū ab amicis retentū.Sed ſcriptorū pleriq; nulla de hac re mentione fcā tradiderūt.Poſtq̄ reſcipiſcēs ad ſe rediit:illū multo cum eiulatu ſupra lectulum ſe inieciſſe.Clytū noie crebrō cōpellantē:ac Lanicē clyti ſororē Dropidis filiā:nutricē ſuā.uirū ſe factum pulchra illi pro lactis alimentis pmia pulchrāq; mercedem pro Aliis ſecum militantibus interfactis redditurum:qui fratrē eius ſibi chariſſimū ſua manu interemiſſet. interfectorē ſe amicorū clamitans:eoq; penitentiæ atq; indignationis proceſſiſſe:ut cibo.ac potu triduum abſtinuerit:ac perſeueraturus in eadē inedia fuerit:niſi ab amicis conſolantibus.& in clytū facti culpā referentibus a ſuſcœpto moriendi conſilio retractus fuiſſet:quorū hortatu egre tandē cibū cœpiſſe ac protinus Dionyſio ſacrificaſſe:cuius ira uates aiebant id eueniſſe.Q uod ſacrificiū eius ſtato die neglexiſſet.Ego uero ut alex. factum damnaueri.ita errati confeſſionē.& pœnitentiā laudandā puto. Sunt aūt q ſcribant Anaxarchum ſophiſtā conſolandi cauſa ab amicis acerſitum ad eū ueniſſe.Cumq; in lectulo iacentē ac ſuſpirantē offendiſſet.oborto riſu dixiſſe:ignorari a mortalibus.Cur ſapientes iuſtitiā ioui aſſiſtentem fecerit.Id uidelicet ab iis ea ratione excogitatū.ut quicqd ab

Clytus trāſuerberat⁹ interimit ab alex. lege curtiu; i.7.& plu.

Plutarch⁹ negat alexandro.uinoſum fuiſſe curtius tñ & Arrianus ibi & iuſtinus oēsq; fere gregatim autores aliī eū uino deditū fuiſſe affirmant.

Lanicem hanc tacet curtius i.7

iṗo ioue decerneretur. Id iuſte factũ putarent. Oportere igiť. quæ ma-
gno a rege fierent: iuſta exiſtimari. Primum quidẽ ab iṗo rege: deinde a
mortalibus cœteris. Q uæ cum dixiſſet alex. tanq̃ uera eſſent: non nihil
mœrore releuatum eſſe. Cœterũ in ſummum errorem/ & grauiorẽ eo: i
quẽ inciderat: ueluti ego exiſtimo alex. induxit. ſi illã putauit eſſe ſapien
tis uiri ſnĩa non oportere regẽ cum delectu iuſta agere: ſed quicq̃d ab eo
agatur decernaturue: qualecunq̧ id ſit: iuſtum hñdum eſſe. Nam & uo — Aléx. pro deo hri & coliuoluit
luiſſe ſe pro deo hr̃i coliq̧ alex. phama eũ: ut qui magis ammonẽ patrẽ:
q̃ Philippũ/ aut credebat: aut certe credi uolebat. Sed cũ iã patriis mori-
bus relictis in medorum/ ac perſarũ mores tranſiſſet: cultumq̧ corporis
perſicum induiſſet. Non uidebať ob eam rem ullis adulatoribus/ ac ne — Agis poeta
ſophiſtis quidem/ ſiue anaxarcho: ſiue agide poeta argiuo indigere. hæc
aũt nõ probabat Caliſthenes olynthius Ariſtotelis auditor: q̃q̃ moribus
aliquãtũ agreſtior: Sed potius: ut a rege aliẽa: deteſtabať. Cui ut prorſus — Caliſthenes ariſtotelis auditor lege plu.d hoc
in hac re aſſentior: ita in eo: q̃d alex. & alex. facta ſe/ & ſuis ſcriptis inferio
ra eſſe prædicabat. Si ita eſt: ab illo diſſentio. Se non iccirco ad alex. acceſ
ſiſſe. ut ſibi gloriam compararet: ſed uti alex. inter mortales illuſtrem/ &
glorioſum redderet. Nec Alex. in eã opinionem/ ac ſpem diuini honoris
ex iis: quæ ex Olympiade matre de conceptu ſuo audiſſet ſed magis ex
his: quæ de eo ſcripſiſſet/ erectum eſſe. Sunt etiam q̃ ſcribãt. cũ aliq̃do
a Philota interrogatus eſſet: quẽ maximæ putaret ab Athenienſibus ĩ ho — Harmodi⁹
nore hr̃i. Reſpondiſſe Harmodiũ/ & Ariſtogitonta: eo quod ſublata ty
rannide alterũ ex Tyrãnis interfeciſſet. Cumq̧ rurſus ex eo Philotas que — Ariſtogiton
ſiſſet. Num ei: q̃ tyrãnum occidiſſet: tutum eſſet apud omnes græcos ꝑ-
fugium. Reſpondiſſe qũ quidem nuſq̃ alibi: At apud Athenienſes certo
to eſſe. Illos aduerſus Euryſteum grætiæ tyramnũ pro filiis Herculis bel — Euryſteus tyramnus
lum ſuſcepiſſe. Q uonã modo ẽt alexãdro Perſico more ſe adorari petẽ
ti reſtiterit. Hæc accœpimus. alex. ac Sophiſtas. & ex perſis/ ac Medis illu- — Anaxarchus.
ſtriores: qui apud ſe eſſent interpotandum in huiuſce rei mentionem ex
compoſito ueniſſe: anaxarchum dicere cœpiſſe multo equius q̃ uel Her
culem: uel Dionyſium alex. deum hr̃i. Idq̧ non modo propter magni- — Alexã. maior dionyſio & herculé.
tudinem atq̧ preſtantiam rerum geſtarũ. Verum ẽt quod dionyſius the
banus fuiſſet: genus hominũ macedonibus haud quaq̃ uirtute ac pha-
ma comparandum. Herculem uero argiuum. Nec iṗm conferendũ: ni
ſi quod alex. genus ab eo duceret. Iuſtius itaq̧ eſſe regẽ ſuum Macedõas
diuinis honoribus excolere. Neq̧. n. dubitandum eſſe: poſtq̃ alexander

ẽ uita conceſſiſſet fore uti a mortalibus inter deos referetur. Quãto igi tut equius adhuc uiuentẽ diuino cultu proſeq. Poſt quãdoqdem mor tem nullus ad eum fructus ex impẽſis honoribus eſſet acceſſurus. Hæc atq; huiuſmodi cum anaxrchus dixiſſet: & barbari conſentientes incipe re ſe uelle Alexan. adorare dicerent. Macedones circũſtantes: qbus id gra ue eſſet: mæſtũ ſilentiũ retinuere. At Caliſthenes lingua liberior. Ego ue ro inqt: o Anaxarche alex. nullo prorſus honore humano indignũ cen ſeo. Cæterũ diuini atq; humani honores definiti ſunt. Ad deos quidem pertinent templa ſtatuæ luci ſacrificia libationes. Rurſus hymni deorũ ſunt. laudes hominũ: homines quidem a ſalutantibus obſculari mos ẽ. Diuinitas aũt qm̃ in ſupernis ſedem ſuã tenet: Neq; fas eſt eam a morta libus cõtingi: propterea adorando colitur. Diis ẽt Chori/ & pæanes cele brantur. Nec eſt mirandũ: quod aliis alii honores ſuperis inſtituti ſint. Cum & heroũ quoq; honores a deorum cultu differant. Non itaq; de cet hæc confundi/ & mortalẽ quempiã per honorum excellentiã ſupra humanũ modum extolli/ oprimi indigne deos: quod fit ſi diis: & homi nibus par honor tribuatur. Neq; eni pateretur alexander priuatũ homi em honores regiæ maieſtati debitos ſuffragiis ilegitimis uſurpare. Qua propter magis par eſſet indignari deos: ſiquis diuinos honores aut ipſe ſibi aſtruat: aut perſuaſus recipiat oblatos alexan. quidẽ haud ambiguũ haud multũ a perfecto uiro abeſſe/ eumq; inter bonos optimũ: inter re ges principem inter exercituum duces imperio dignum/ ante omnes ui deri. Te uero o anaxarche. ſi quiſq̃ eſt: quẽ deceat maxime oportuit: hos atq; huiuſmodi ſermones alexandri auribus infundere/ eumq; oratio ne tua a contrariis rebus deterrere: cuius ille quotidiana cõſuetudine ꝓ pter ſapientiam & eruditionẽ utitur. Huius te inquã ſermonis non de cuit autorem te eſſe: ſed potius meminiſſe te/ non id Cambyſæ aut Xer ſi ſuadere. Sed alexandro Philippi filio ex Achillis atq; Herculis genere prognato: cuius proaui ex argis in Macedoniã profecti non ui: ſed lege regnum tenuerant. Quin etiam/ nec ipi Herculi cum adhuc inter mor tales ageret/ diuinos honores græci exhibere ſubſtinuerunt: immo nec mortuo quidem/ anteq̃ delphicus Apollo pro deo habendum eſſe iuſſe rit. Quod ſi ex eo: quoniam inter barbaros uerſamur: oportet barbaros ſenſus induere. Tum te oro Alexander græciæ: ut memineris: cuius gra tia hæc omnis expeditio abſte ſuſcæpta eſt: uti eius iperio: & gloriæ Aſiã adiicias. Nunc iam cogites neceſſe eſt. ubi in græciã reuerteris: an græcos

Anaxarc hus

Caliſtenis aioſa rñ ſio.

Vide quid inter.

Hymnos & Laudes di. Chori & Pæanes diis

Alex. gñs aquibus

liberimos populos te uti adorēt: cogere ſtatueris an iis hoc munere ab/ſolutis macedonas tm̄ hac contumelia honeratus ſis? uel potius diſtinctis pro diuerſitate gētium honoribus: a græcis quidē ac macedonibus patrio more: a barbaris uero barbarito ritu coli uelis. Sin illud obiiciať. Cyrū Cambiſæ filium primū mortaliū oīum a pſis ac medis diuinis honoribus affectum: cogitari oportet. Eūdē Cyrū a ſcythis pauperibus ac liberis hominibus caſtigatum: Darium priorē ab aliis ſchytis. Xerſem ab Athenienſibus/ ac lacedemonis Artaxerſem a Clearcho/ ac xenophōte cū decē modo milibus hominū. Hūc aūt Dariū ab Alexādro hnmanis ad huc honoribus cōtento. Hæc atq; huiuſmodi magna quadā eloquētia/ & libertate linguæ diſſerentē Caliſthenē macedones libenter audierūt. quo Cognito Alexander cōturbatus cōtinuo ad Macedonas miſit: q ambirent: uti adorationes memores eſſent. At perſæ cōſurgentes ii: q dignitate præſtabāt regem ex ordine perſico ritu adorare cœperūt: Cūq; Leonatus unus ex amicoꝝ cohorte perſam quendā indecore adorantē cōſpexiſſet/ ob id geſtū illius: ut ineptum irriſiſſet: rurſum indignatus odorare cœteros uetuit. Sunt q ſcribant: cū alexan. phialam auream i corona propinaret: iis prius propinaſſe: quibus cum de ſe adorando conueniſſet. ſingulos poſtq̄ libaſſent adoraſſe eum ſimul. & oſculatos eſſe. ubi ad Caliſthenem uentum exurrexiſſe illum ac libaſſe & omiſſa adoratione alexan. oſculari uoluiſſe. Forte autem tūc ſermonē rex cum Epheſtione habebat: & ob eam rem minus aduertebat: quæ ab illo fierent. Itaq; fallere regem potuiſſet: ni Demetrius Pirhonacti unus ex amicis alex. monuiſſet. non eſſe eū functum adorationis officio. Q uam ob rē Alexan. appropinquantem ab oſculo reppulit. Tum Caliſtenē cōmotū dixiſſe ferunt: oſculo uno non plus amiſſo huic faceſſam. Ego uero: ut nihil oīno earum rerum: quæ ignominiam alexan. afferrent: ita nec duros Caliſthenis mores ullo modo probo. Sed illud aſſeuerauerim: ſiqs deſeruire regi cuiq̄ in animū inducat: illius decori & gloriæ ſeruiendum eſſe. Q uapropter non oīno alienum neq; mirū exiſtimo. Si alexander in caliſthenem propter importunitatē. & arrogantiam exarſerit. Ex quo licet coniectare iis: qui eum accuſabant: qd̄ inſidiarum: quas pueri in alexan. paraſſent. cōſcius fuiſſet: facile creditum. Inſidie uero huiuſcemodi fuere. Erat iam ante a Philippo inſtitutum: uti nobilium macedonum filii. Poſtq̄ adolouiſſent ad regios uſus deligerentur: hi regi miniſtrabant: cubantem aſſeruabant: equos adducebant perſico habitu ornati uenāti co

Cyrus pri mus diui nis hono ribus affec tus

Dari⁹ prior

Alexā. per ſe adorat.

Plutarch⁹ i alex. hec oia recēſet

Demetri⁹ hic cogno mēto phi dō ut plu. ait.

Inſidiæ pa ranť alex.

Filii nobi lium ad re gios uſus deligeban tur. quod ēt in. 7. cur tius aſſerit

Hemolaꝰ

Sopolides

Equi adimebantur. militibus in contũeliam.

mites ibant:aſſectabantq́. In his erat Hemolaus Sopolidis philoſophiæ amator: & ob eam rem Caliſthẽis ſtudioſus. Hunc ſopolidem phama tenuit:cũ aliqñ Alex. uenatũ iſſet: & aper occurriſſet in feriendo apro Alexan. præueniſſe:aprum uulneratum repente cecidiſſe. Indignatum regẽ opportunitatẽ feriẽdi apri ſibi præreptam adoloſcentẽ p irã cœteris pueris ſpectantibus uerberari eiq; equum adimi iuſſiſſe. Eius cõtumeliæ cã Hermolaum ira ſuccenſum apud Soſtratũ Amythæ coetaneũ & amatorem ſuũ conquerentẽ dixiſſe emori decreuiſſe:niſi Alexan'. ulciſceretur.

Hemolauſ ab alexan. pulſuſ hoc idem curtius in .7. & P. plu. d eo ſed uide quantũ põt cynedus nephãdiſſimus

Amanti facile perſuaſiſſe:uti particeps: & adiutor tanti facinoris fieret: Soſtratum:deinde antipatrũ aſclepiodori:Epimenem arſæi: Antideum Theocriti:ce Philotam Carſidis Thracem in ſocietatem ſceleris illexiſſe. Quibus ſtrenue operã policitis conueniſſe inter couiuratos. Vt qua nocte regis corporis cuſtodia Antipatro eueniſſet:Alexan. dormientem interficerent. Contigiſſe ueto:ut qdã rradunt:uti alexander totam eã noctem in ſomnẽ in potatiõibus ad lucẽ uſq; pduxerit. Ariſtobolus ſcribit mulierẽ quandã natione ſyram:quæ interdum Apollinis furore correpta futura prædicens Alex. ſequebatur. Primo regi ac cœteris ueluti leuẽ

Mulier alexan. ſeruauit hoc ẽt in .7. curtiꝰ affirmat.

ac uanã irriſui fuiſſe. mox ut eius uaticinio ex multis exemplis comprobata eſt:iam non amplius contemptui habitã. Permiſſumq; ei:ſiue noctu:ſiue interdiu uellet ad regem ingredi:quin etiam quieſcenti ſæpe ꝓpter aſſiſtere ſolitã. Hanc tum forte cũ numine impleta eſſet:regi e cõuiuio recedenti obuiam factã oraſſe:uti ad conuiuas reuerteretur: ac reliquam noctem ibidem ageret. Alexan. ſuſpicatũ diuinos hoſce monitus eſſe:continuo ad conuiuas reuerſum:conuiuio in lucẽ protracto. adoleſcentium conſilia fruſtrata.

Epimenes de his oĩbus lege curtiũ i.7.

Poſtridie Epimenẽ arſæi inſidiarum participem Charicli Meneandri olim amatori ſuo rem apperuiſſe. Chariclem Eurilocho Epimenis fratri. Ex inde Eurylochum ad alexandri tabernaculum profectum ad Ptholomeum Lagi: Ptholemeũ mox conſilia ad Alexan. detuliſſe. Quo cognito alex. coniuratos comprehendi iuſſiſſe: illos. Queſtione habita de ſe confeſſos eſſe/alios quoſdam nominaſſe. Ariſtobolus aſſerit Caliſthenem i his criminatũ:ueluti tam temerarii cõſilii autorem. Quod & Ptholemeus affirmat. Sunt quoq; q de hac re nihil ſcribant. Sed id tñ alex. pp ingens odiũ:quod iam in Caliſthenem animo conceperat/& Hermolei conſuetudinẽ/haud difficulter perſuaſum/illum coniurationis conſciũ fuiſſe. aliqui etiam tradunt. Hermoleum inter macedonas productum propalã confeſſum/ſtructas a ſe ale-

xandro inſidias: Neq̃. n. amplius libero homini alexan. contumelias ferendas eſſe. Omniaq; a ſe ex ordine: Quæ res ſuperbe/ & crudeliter perpetraſſet enumerata: iniuſtam Philotæ mortẽ: Parmenionis patris: & eorum: qui nunc necabantur iniuſtiorem. Clyti p temulentiam necem: patrii cultus mutationem: tum adorationem expetitã. ad hæc potationes/ ſomnos: ac luxus: quæ cũ diutius tollerare non poſſet: uoluiſſe ſemet/ ac cœteros macedonas tã graui ſeruitute liberare. Tũ Hermolaum/ & cœteros cõprehenſos lapidibus obrutos. Caliſthenẽ uero Ariſtobolus ſcribit cõpedibus uinctũ duci iuſſũ. Paulo poſt morbo correptũ interiiſſe. ptholomeus prĩo tortũ deinde ſuſpẽſũ uitã finiſſe. ita nec hi qdẽ ſcriptores: quoꝝ magna ẽ auctoritas. quiq; tũ ambo apud alex. eẽnt de re tã manifeſta cõſẽtiũt: ut mirãdũ nõ ſit: ſi cœteri ſcriptores nõ eodẽ mõ iſta narrauerĩt. Sed de his iſta dixiſſe/ ſatis ſit/ quæ licet haud multo poſt tẽpore facta fuerĩt: cũ ĩ Clyti mentionẽ uẽiſſemus. Huius loci/ ac tẽporis huiuſcemodi narratiõẽ magis eſſe exſtimaui. Vt aũt ad rem redeam a Scythis denuo legati uenere europã incolẽtibus cũ his: quos ipẽ ad eoſdẽ Scythas miſerat. Veniebãt. n. legati ſchytarũ a fratre eius: q oratores ad alex. miſerat. Nãq; is: q prius regnabat. interim dũ legati alex. ꝓficiſcunt̃ e uita exceſſerat. Sũma legatiõis fuit. Scythas paratos eẽ alex. ĩperata facere: muneraq; ãpliſſima afferre. Ad hæc regẽ filiã ſuã ĩ amicitiæ ac ſocietatis pignus alex. uxorẽ polliceri: quã ſi uxorẽ dedignaret̃. Scytharũ ſe principũ filias/ & aliorũ qcunq; inter Scythas dignitate excellerẽt: iis: quos alexan. chariores hr̃t. matrimonio copulaturũ. Quin ẽt & ſe quoq; ſi is ita uellet acceſſurũ: uti q̃ p legatos ſpõderet: pſens cõprobaret: p eoſdẽ dies Faraſmenes Choraſmiorũ rex cũ eqtibus. M. D. qui ſe finitimũ Cholchis atq; amazõibus aiebat eẽ. ad alex. ꝓfectus pollicitus eſt ei: ſi regiões illas adire in aĩo haberet: genteſq; Euxini ponti accolas ĩperio ſuo ſubiicere/ ſe & ducem itineris fore: & in exercitum comeatũ paraturũ. alex. primũ ad ſcytharũ legatos uſus eſt oratione benigna: ac maxime tempori accõmodata: cõiugis ſe Scytharũ non egere. Deinde Faraſmeni ampliſſimis uerbis laudato/ & in amicitiam ac ſocietatẽ recœpto non dari ſibi in põtũ exeundi opportunitatem reſpondit. Cœterũ adducto in colloquium cum artabazo perſa. cui Bactrianas res cõmiſerat. & cũ cœteris. q erant artabazo finitimi. eum a ſe dimiſſit edoctum ſibi tũ in aĩo eſſe res indicas. quibus expeditis tota ſe aſia potitum in græciã reuerſurũ. atq; inde per Helleſpontũ ac ꝓpontidẽ cũ oĩbus copiis naualibus ac terreſtribus Eu

Cauſæ Inſidiarũ in Alexãdrũ

De clyto ualer. Max. Li. 9. ca. de ira & odio.

Caliſtheis' mortem plu. in ale. curtius i. 7 iuſtinus in xv. narrãt

Curti' nõ ita narrat.

Legati a ſcythis ad Alex.

Faraſmenes

xinum pontum petiturum:quo tempore opera atq; opibus eius uti ſta/

Dẽ Oxo flu.lege ſi lubet plu.

tuiſſe.Poſt hæc rurſus ad Oxum flumen iter rapit.Decreuerat.n.in Sogdianos proficiſci.Q uoniã Sogdianorũ multi in loca munita cõfugiſſe ferebant.Nec parere illi:quem iis præſidẽ cõſtituerat.ubi ad Oxum uẽtum eſt:non procul ab eius tabernaculo caſtris poſitis:gemini fontes al/

Fontes gemini alter aquã alter uero oleũ fundit.

ter aquam:alter Oleum fundens repente exorti ſunt.Q uod ubi alexã. ex Ptholemeo cognouit:facto ſacrificio:cũ Vates conſuluiſſet:Olei fontem laborem quidem:ſed uictoriã promittere Ariſtander ait. Itaq; Poli perconte:Attalo:Gorgia:ac Meleagro:apud Bactra ralictis:quo Barbarorũ alios a rebus nouandis deterrerent.alios adhuc reſiſtentes opprimeret.ipſe cũ reliquo exercitu in Sogdianos ire perrexit:& in quinq; partes diuiſis copiis:tribus partibus Epheſtione præpoſito:Q uartã cino/& artabazo ducendam dedit.Ipſe cũ cœteris Maracanda proficiſcitur.Illi igit̃ profecti:prout cuiq; ſors dedit.Loca munita in quæ Sogdiani confugerant.aggreſſi deditione uoluntarie facientibus in fidem recœptis: cœte/

Maracãda

ros:qui reſiſtebant:ui parere coegerũt . Poſtq̃ uero uniuerſus exercitus: maiore parte Sogdianæ prouinciæ peragrata Maracanda conuenit. Epheſtionem miſit:qui in Vrbes Sogdianorum deſertas colonias deduceret.Cinum/& artabazum aduerſus Scythas:quod nuntiatũ fuerat Spi/

Nunq̃ q̃ſcebat alexander

tamenẽ ad illos profugiſſe.Ipſe cũ reliquo exercitu/cœtera oppida: quæ reſiſtebant:adortus haud difficulter ſubegit.Dum hæc aguntur Spitamenes:& cum eo non nulli Sogdianorũ exules/ex iis:q ad Scythas ſe cõtulerant:Maſſagetis equitibus ſexcentis ſibi adſcitis in Bactrianos repẽ/

Frurachus

te profecti Frurarchum præſidii præfectum:nihil tale ſuſpicantẽ capiũt præſidio omni cœſo.Q uo ſucceſſu animis ſublati: paucis poſt dieb9 Zariaſpa profecti:quia urbem aggredi non audebant.aliquanto procul ſubſiſtentes:agro late populato/cũ magna præda diſcedebant. Erant in ea urbe equites nonnulli ex amicorũ ordine : quos inualitudinis cauſa Alex.præſidio reliquerat.Et cũ pithõ Soſiclei regiæ familiæ præfectus/ & ariſtonicus Cytharedus:iſq; repentina Scytharum incurſione cognita.Iam.n.morbo leuati arma ferre poterant cum equitibus circiter octoginta mercenariis.& item ex regiis adoloſcentibus hoſtes inopinantes a/

Ariſtonicus cytharedus

greſſi ablata præda pleroſq; eorum cæciderunt.Redeuntes cum præda ĩ compoſitæ(ut fit)nullo certo autore/aut duce:Scythæ: qui in inſidiis a Spitamene locati fuerãt ĩprouiſo adorti ſeptẽ ex amicis.de mercenariis eqtibus.lx.interemerunt.Ariſtõicus quoq; cytharedus.q i ea pugna:nõ

cytharedum ſe:ſed uirum ſtrenuum geſſerat:Pithone ab hoſtibus capto
cõfoſſus eſt.Hæc ubi cratero renunciata ſunt.celeriter cũ ſuis aduolat.at
Maſſagetæ:ut illum appropinquare accœperunt:arrepta fuga diſceſſere:
quos craterus inſecutus:cum haud procul a ſolitudine nactus eſſet atro
ci ꝑlio cõmiſſo ſcythæ in fugam uerſi ſunt.centum &.L.equitibus cœſis
reliq ſolitudinis propinqtate ſeruati:macedonibus pſequendi facultate
adẽpta.Inter hæc alex.Artabazo petenti a præfectura Bactrianorũ pp ſe
nectutem abſoluto amyntam Nicolai in eiuſdẽ locum ſuffecit . Cinoq;
ibidẽ relicto/cũ ſuis ac Meleagri copiis ex amicorũ eqtatu circiter.cccc.ha
ſtatis equitibus.tum ex Bactrianis/ac Sogdianis aliiſq;:qs Amyntas præ
fuerat.eos omnis Cino parere/& in Sogdianis hibernare iuſſit.ut regiõi
præſidio eſſent:ſi forte ſe per hiemẽ Spitamenes in ea loca cõferret. qui
ubi agnouit oĩa undiq; loca macedonũ præſidiis teneri:ſibiq; fugam di
ficilem ĩ cinũ ſeſe uerit:ueluti ab ea parte facilius erupturus.Inde Gabas
ꝓfectus/Sogdianorum oppidum natura munitũ/& in Maſſagetarũ /ac
ſcytharũ finibus opportune ſitum ad tria milia ſcytharũ equitũ facile in
belli ſocietatẽ traxit.Horũ ſcytharũ mira inopia eſt:minimo cõtenti ui-
uunt.Simul quia neq; urbs/neq; certas ſedes hñt:neq; quod ſuũ ſit poſ
ſident:cuius amore teneantur:facile atq; alia bella inducunt. Poſtq̃ ci-
no nunciatũ eſt:Spitamenẽ aduentare:cũ oĩbus copiis obuiã profectus
acri prelio cõmiſſo barbaros fudit:cœſis ſupra octingentos:de ſuis eqti
bus non plus.xxv.peditibus.xii.deſideratis.Secũdum hanc pugnã Sog
diani:q pugnæ ſuperfuerãt:& itẽ ex Bactrianis pleriq; in ipſa fuga deſti
tuto ſpitamine ad Cinũ reuerſi ſeſe ĩ illius fidẽ dederũt.maſſagetæ uero
& ſcythæ:q ĩfeliciter pugnauerãt:Bactrianoꝝ ac Sogdianorũ ſarcinis di
reptis cũ ſpitamene ſeſe in ſolitudines citati recipiebãt.Cœterũ poſtq̃ ac-
ceperũt alex.aduentare eo cõſilio:uti deſerta penetraret.Interfecto ſpita
mene:caput eius ad Alex.mittunt:tanq̃ illũ hoc facto ab inſeq̃ndo auer
ſuri.interi Cinus & craterus nautaca ad alex.reuerterũt.& fratrafernes &
Staſanor:ille parthorũ:hic Areorũ ſatrapes cũ copiis ſibi attributis: iis: q̃
mandauerãt alex.pfectis.Alex.apud nautaca in hiberna ducto exercitu:
Quoniam p id anni tempus res geri nõ poterat. Fratrafernẽ ĩ Mardos
ac Tapiros mittit:qui Phradatem ſatrapem:qui ſæpius ad eũ uenire iuſ-
ſus/nõ paruerat. uinctũ adducant.in Dranas Staſanoꝝ pſidem mittit.ĩ
Medos Atropatẽ:quoniã exodeutes eius ꝓuinciæ ſatrapes rebus nouis
ſtudere uidebat̃. Stamenẽ babilonẽ ire iubet pp Mazei babilonii eqtũ

Pithon cõ foſſus

Maſſagete & Scythæ in fugã uerſi

Nicolaus

Gabæ oppidum.

Minimo contẽti ui nnt ſcythe

Sogdianorum uires confractæ

ſpitamenes interficitur.

Fratrafernes

Staſanor

Nautaca.

ducis renũciatã mortẽ. Sopolim/ & Spocilũ & meridiẽ ĩ Macedoniã: q
milites ad ſe ducant. Similiter imminente uere ad Petrã ĩ Sogdiãis ſitã
cũ copiis proficiſ̃. In quam Sogdianoꝝ multos cõfugiſſe audierat. atq̃
in his Oxiarti Bactrani: q ab eo defecerat Vxiorẽ filiasq̃: quod is locus
Arx ſogdianorum naturali ſitu munitiſſimus: nulla ui capi poſſe putaretur. Nanq̃ ea arce
capta/nihil reliquum ſogdianis fore uidebatur. quod eos ad rebellandũ
inuitaret. Eo profectus comperit barbaros commeatus in longinquã ob
ſidionem importaſſe. Ea petra undiq̃ præciſa/ac preceps erat. Niuiũ alti
tudo: quæ illius cacumẽ obtexerat. macedonibus importuna aquarũ co
piam barbaris ſuppetebat. Et q̃uis nec humanis uiribus/nec operibus ul
lis ſuperari poſſe uideretur: tamen irritatus præ feroci barbarorum reſpõ
ſo ſimul gloriæ cupidine ſuccenſus: Si quæ natura contra omnem uim
munierat ipſe expugnaſſet: experiri uires ſtatuit. Nam cum primo euocaſ
Barbaroꝝ ferox rñſum ſet in colloquiũ Barbaros ſalutem pactus: ſi e petra excederent. ꝑ cõtem
ptum reſpondere: uti alatos ſibi milites quæreret. ueluti mortaliũ nemo
ſcandere eo poſſet. Tum alexandro ira ſtimulatus ꝑ preconẽ pronuntia
ri iubet. Primo omnium: qui in petrã euaderet. xii. talẽta: ſecundo item
Datici nũmi. ac tertio deinceps cœteris ſua præmia. poſtremo. ccc. Daricos præmium
fore: Quo propoſito macedones ſuopte ingenio/gloriæ auidi aliquan
to etiam magis incenſi ſunt. Ex his alexander ad. ccc. delegit ſcandendis
muris aſſuetos. Hi præparatis uectibus ferreis: quibus ifixis ad alligatis
funibus corpora ſuſpenſa ſubleuarẽt. noctu qua ſuſpẽſior: ac abruptior
petra erat. & ob id negligẽtior: ꝓfixis uectibus: ubi maxime cõmodũ ui
debaſ̃. in eã niti incipiunt ſummoq̃ labore ꝑ abrupta atq̃ inuia reptan
tes uerius q̃ euntes ſub lucem in ſummã rupẽ euadunt. xxx. ex iis: q alta
niue obruti poſtea reperti ſunt deſideratis: occupatũq̃ Petre uerticẽ lin
tea circum capita rotantes: ita. n. iuſſi fuerãt. iis: qui in caſtris erãt: ſignifi
cant. Quo animaduerſo alex. confeſtim mittit: q denuntient iis: q pe
træ aditũ cuſtodiebant: næ diutius deditionem differant. inuentos eſſe
alatos milites illos: quos dixiſſent: & ab his petræ cacumen inſideri. quo
rum aſpectum inopinato barbari in ſtuporẽ uerſi: cũ plures & armatos
Roxane uxor Alẽ. formoſiſſima d' qua pln. curti⁹ & alii. putarent eẽ deditione facta Petrã protinus deſerũt. in ea Oxarti uxor/ac
liberi capti. Erat Oxarti filia Roxane ſcriptoꝝ oium conſenſu poſt Darii
uxorẽ coium: quas terra aſia hꝛet: formoſiſſima cuius uiſæ pulchritudi
nẽ: q̃uis adamaſſet: tñ næ captiuitati mulieris ꝑ cõtũeliã illuſiſſe uidereſ̃
ſi pri⁹ attigit: q̃ eã ſibi iuſto mrĩmõio copulauerit. hoc ego. alex. factum

iure magis laudandum:q̄ reprehendendū cenſuerim.At q uxoris Darii
quæ pulchritudine omnes anteibat:aut deſiderio nō eſt motus:aut ani
mi moderatione ſe ipſe uicit.Repreſſitq́ꝫ gloriæ ſtudio:q̄q̄ in ſūmo ætaꝛ
tis flore/& fœlicitatis:Q uæ maxime ſolet uictorum animos a recto/&
ab honeſto diſtrahere:ut alienæ pulchritudini facile illudant.Q uapp
& nunc phama obtinet/paulo poſt pugnā:quæ ad iſſon fuit Eunuchū

Odi imortales quot ibi furta curtii apparent.

Darii uxoris deceptis cuſtodibus/ad darium fugiſſe:quem:ut uidit priꝛ
mum quidem p contatum eſſe.Filii næ & Vxor/ac mater uiuerēt: quas
cū uiuere/ac reginas uocari/& in priſtino honore hr̄i accœpiſſet:rurſus q̄
ſiuit:an p alex.uxor caſta eſſet.Q uod cū Eunuchus iureiurando affirꝛ
maſſet alexan.bonitatem/ac continentiā:laudibus prope diuinis efferēs

Alex.Continentia

Tum Dariū ſublatis ad cœlum manibus.Te iupiter rex:qui præes:q̄ꝫ
corū opes conſeruas:oro quæſoq́ꝫ uti quod migi dediſti Medorū/ac per
ſerū regnū/imperiūq́ꝫ conſerues.Sinaūt tibi ſecus ſnia eſt de regno meo
aliūq́ꝫ regnare mauis:Tū te oro,obtectorq́ꝫ uti alexan.potius:q̄ aliū quē
q̄ eius compotē facias.ita næ ab hoſtibus quidē:quæ honeſte qs agit ne
gligitur.Oxiartus ut audiuit Petram.& in ea ſuos captos eſſe.Roſannē
uero filiā ab alex.uxorē hr̄i:confeſtim ingenti ſpe cōmotus cū ad eā ꝓꝛ

Oxiartus.

fectus eſſet i magno ut par erat/pp affinitatē honore apud illū fuit.His
apud ſogdianos geſtis alex.ulterius in pariticas ꝓceſſis.In ea nāq́ꝫ regiōe
aliam Petrā/natura munitiſſimā ferebant eē:in quā pleriq́ꝫ barbarorū ſi

Roſanne uxor alex.

Pariticæ.

tu fieri cōfugiſſent.Ea chorienis appellabat̄:in quam & ipſe chorienes/
& multi ſecū populares ſui ſe recœperant.Erat eius altitudo ad.xx.maꝛ

Petra chorienis.

ximæ ſtadia p ābitus circiter.Lx.Ip̄a undiq́ꝫ ſuſpenſa.& confragoſa:uno
tm̄ calle/& eo quidem perangufto/ac manu facto/uixq́ꝫ ſingulis militiꝛ
bus peruio.Hanc quoq́ꝫ munitiorē faciebat/īgēs quedā circuitu ſyluæ
quam:ut opera admoueri poſſent:prius cedi/neceſſe erat.In tantis tñ
difficultatibus Alexāder opus aggredi inſtituit:nihil omnino ſibi inaꝛ
ceſſū aut inuictū exiſtimans eo fiducia ob perpetuā fœlicitatē ꝓceſſerat
cœſa itaq́ꝫ primū materia/multæ.n.ac proceræ abietes circa petrā erāt:ſca
las fieri imperat.neq́ꝫ alia euadendi in petrā facultas erat.& inter diu qui
dem alex.operi inſtabat cū dimidia exercitus parte:noctu uero reliquo
exercitu ī tris ptes diuiſo/Perdicas Leōatus & Ptholomeus p uices opus
curabāt:nec p diē plus.xx.cubitis:noctu paulominus q̄uis uniuerſo exe
rcitu opante tāta erat difficultas opis efficiebāt.ſcādēdo gradatī palos fiꝛ
gebāt iter ſe diſtātes:q̄tū ſatis eē ad ſuſtinēdū pōduſ iniectū uideret̄.quo

facto ſuperiniectis cratibus:iiſq ingeſta humo ponte iungere conabant̃ petrã.Q uo ueluti p plana exercitus tranſiret.Barbari ab initio hoſtium conatus tanq̃ uanos irridere.Poſtq̃ uero ſagictis peti cœperũt. Nec ipſi iã poterant/opus facientes ſuperne ledere pp munitiones interiectas cõtra iaculorũ ictus.Chorienes exterritus tantis molitionibus:mittit illico ad Alex.oratum uti ad ſe Oxiartẽ ire patiatur.Q uod eũ Alex. conceſſiſſet:ingreſſus ad cũ Oxiartes uti deditionem faciat:ſuadere incipit.Nihil alexan/macedonũq uirtuti imperuiũ eẽ.Ad hæc regis fidem/ac bẽignitatem extollere:cuius ipſe inſignẽ exemplũ eẽt.Q uibus perſuaſus Chorienes ad Alex.ſe contulit/& cũ eo nonnulli familiares.Iſq ab alex.in fidem/& amicitiã cũ cœteris recœpt9 eſt:Iuſſuſq aliquẽ e ſuis mittere:qui mandaret:uti qui intus erãt:petra excederent:confeſtim dicto paruit. Q uo facto alex.aſſumptis argiraſpidibus quingentis petrã inſcendit ac diligenter inſpexit.Tm̃q abfuit:ut in Chorionẽ aliquid indignũ ſtatueret:ut Petrã eius fidei rurſus cõmiſerit:ducatũq equitum:quo prius/ honore fungebatur:ei ratum eſſe decreuerit.interim dũ petra obſidet̃:cũ p hiemẽ nix alte terrã operuiſſet/ingens pabuli/& cõmeatuũ penuria in caſtris ſecuta multiq milites/atq equi afflicti ſunt. Itaq Chorienes: quo acceptæ liberalitati aliqua ex parte reſponderet.frumentũ/ Vinumq in uniuerſum exercitũ in duos menſes/ſalitaſq carnes in ſingula tentoria exhibuit.Q uæ oĩa uix decimã partẽ eius:Q uod in diuturnã obſidionẽ in petrã cõportauerat:aiebat eẽ.Q ua ex re Alex.in ſe gratia non parũ aucta/maiorẽ apud eũ honorẽ promeruit.Q d non magis ui/q̃ uoluntate deditionẽ feciſſe uideret̃.His rebus geſtis alex.in Bactra proficiſcit̃ Cratero cum ſexcentis amicoꝝ equitibus:ſuoq/& Polipercontis:Attali atq Alcetæ peditatu aduerſus Cathane/& Auſtanem:q ſoli adhuc ex oĩbus paritacis arma retinebant:miſſo.Vbi in præliũ uentũ paritace uicti ſunt Cathanæ interfecto.auſtãe uero uiuo ad alex.perducto. Equitibus præterea.cxx.cœſis:Peditibus prope.MD.Q uo facto craterus cum peditatu ad alex.in Bactra profectus eſt ubi.De adoloſcentibus alexã.inſidias parantibus.& de Caliſtone contigit.Ex Bactris alex.ineũte uere coactis oĩbus copiis ĩ indos mouit.amynta ibidẽ relicto/& cũ eo tribus milibus/&.D.equitibus:peditum decẽ milibus.decimoq die tranſmiſſo Caucaſo puenit alexandriam.quã ipſe condiderat.Cũ primũ Bactra ꝓfectus eſt.amouitq urbis præſidẽ.quod nõ recte res illas adminiſtraſſet Miſſis:q urbem frequentiorẽ facerent.Nicanoreq uno ex amicis cum

Margin notes: Chorienes — Milites & equi fame afflicti. — Paritaces.

copiis ſibi attributis/ac Tyriaſpe urbis/ac reliquæ Paraſamiſadarũ prouĩcia Satrape facto:ad Cophenum amnem:cumq́ iter faciens:Sacro palladi facto ad Cophenũ proceſſit.Taxile /ac cœteris:q trans amnẽ incolebant/ſibi obuiã prodire iuſſis.Et Taxiles quidem ac cœteri equitũ Duces:nihil morati ſunt:præter pretioſa munera elephantos circiter.xxv. quos forte habebant ſe daturos polliciti:ĩ his locis diuiſo exercitu Ephestionẽ/ac Perdicam in Peucelaotes cũ Gorgie Clyti : ac Meleagri copiis/ & parte equitum amicorũ:omniq́ præterea Mercenariorũ equitatu aduerſus indum flumen præmittit:mandatis traditis:uti per quos iter faciendum eſſet:aut uoluntate aut ui ad deditionẽ cogant. Cũq́ ad Indũ flumenpuiniſſẽt: traiciendo exercitu neceſſaria ꝑparẽt cũ his & Taxiles/ & cæteri eqtũ duces ſuæ gẽtis miſſi: Vbi ad flumen uentũ eſt: continuo quæ Alexãder. iuſſerat / effecta. Aſtes eius regiõis Satrapes cũ res nouas moliret̃:urbe ĩ quã cõfugerãt/circiter.xxx.dies ab Epheſtione obſeſſa/& capta interffectus eſt.Vrbis cuſtodia Sangeo:qui iam Aſtem fugiens ad Taxilem ſe contulerat : tradita:cuius rei cauſa erat ei apud regem fides. Alexan.uero cum argiraſpidum manu.& reliquo amicoꝝ equitatu:Sagictariis agrianis.Atq́ haſtatis equitibus in aſpios.Thyræos/atq́ araſcos proceſſit:cumq́ iuxta amnem:quem Cohem uocãt:p montana aſpera/ ac difficilia:peditatu omni ſequi iuſſo cũ cœtero equitatu:& ex peditatu macedonum circiter octingentis:iiſq́ in equos impoſitis pedeſtria ſcuta geſtantibus magnis itineribus contendebat:qd accœperat accolas barbaros reſiſtendi animo in montes finitimos atq́ in ea oppida:quæ munitiora uidebant̃ cõfugiſſe:eã quoq́ urbẽ q̃:pria occurrit ex itinere aggreſſus oppidanos pro mœnibus inſtructa acie diſpoſitos primo impetu fuſos intra portas reiecit.At dum auidius præliat̃ : thorace iaculo traiecto uulnus in hũero:ſed leue accœpit.Thoracis nãq́ craſſitudo obſtitit: quo minus ferrũ in humerũ pœnitus deſcenderit.Ptholomeus quoq́ lagi/& Leõatus in ea pugna uulnerati.Deĩde alex.q̃ mur9 minus firmitatis hr̃e uidebat̃ ſub urbẽ caſtra ponit.Poſtridie prima luce macedones mœnia agreſſi:exteriorẽ murũ.(Nam duplex erat)haud magno negocio ſuperant.Cũ interior murus oppugnaretur:barbari aliquantũ reſtitere.Poſtq̃ uero applicatis muro ſcalis iaculis uulnerari cœperũt:nõ tulere uim diutius:Sed protinus deſerta urbe:ſeſe in propinquos montes recœperunt. Q uorum pleriq́ in ipſa fuga interfecti ſunt:Nec iis quoq́ parſum :qui uiui in ptãtem uenerunt:tanta pp regem uulneratũ ira uictorũ fuit. Ea

Tyriaſpe urbs
Paraſamidarũ prouincia.
Cophenuſ flu.
Tapiles
Peucelaotes populi
Indus flu.
Aſtes
Sangeus
Aſpii populi
Thyræi.
Araſci.
Cohes fl.
Alexã.uulnus in hũero accepit.
Thyræis & Araſcis ñ eſt parſu3.

Andacē urbs

urbe diruta/ad aliā Andacē exercitū ducit:quam cū oppidani ſine ui de
diſſēt. Cratero cū aliis peditū copiis ibidē relicto:q cœtera oppida ad de
ditionē cogeret:Iþe cum argiraſpidis agrianis.Ciniq; & attali copiis. &
ex amicis turmis fere quattuor ac parte eqtum ſagictariorū uerſus euaſ-

Euāſpoleon flu.

poleon flumen progreditur.Vbi Aſpaſiorum ductor erat.magniſq; iti-
neribus cōtendens biduo ad urbē peruenit.Q uē:ut barbari appropin-
quare ſenſerunt:incenſa urbe in montes proximos ſe recipiunt:quos fu
gientes macedones inſecuti pleroſq;:anteq̄ in loca tuta puenerint:inter-
emerunt.Q uorū Ducē iam in collem quendā receptū:cū Ptholemeus
aſpexiſſet.q̄uis pauciores milites circa ſe hr̄et.equo inſidens eo contēdit
Cumq; is locus pp loci iniqtatē difficulter ſubiretur:relicto equo pedi-

Ind' ptholomeum aggredit

bus indum ingreditur.Q uem ut indus ad ſe accedere proprius anima
duertit:continuo occurrens infeſtam haſtā in eum diſtringit. Sed cum
Thorax ictum reppuliſſet irritus indi conatus fuit.Ptholemeus indi fœ
more traiecto humi ſtratum ſpoliat.Barbari circunſtantes ducem ſuum
exanimē conſpicati in fugam uerſi.Q ui uero in montes circumiectos
ſe contulerant/cognita Ducis nece decurrentes iuxta iacentis corpus exa
nime ꝓtinus in pugnā reuocāt.Iam uero.& alex.aderat cum peditibus:
q ex equis deſcenderāt.Ac nec ſic quoq; barbari tantus illos ob amiſſū
ducem pugnandi ardor inuaſerat:loco cædebant:ſed cōferti congloba-
tiq; & Ptholemei & alex.impetū ſuſtinebant:uixq; poſt multa uulnera

Alexā. ad urbē Arigæum.

accepta in mōtes repulſi ſunt.Alex.deinde cū ad urbem arigæum deſcen
diſſet:eā ab oppidanis concrematā/ac deſertā repperit.Dū hæc geruntur
Craterus:profectis his:quæ alex.mandauerat:ad eū eſt profectus.Et qm̄
ea urbs p cōmode ſita uidebat᷑:ad barbaros in officio continendos: ne-
gocio Crarero dato uti eā inſtauraret/ac uicinis barbaris ſuaderet: ut in
eā cōmigrarent.& ſi q ēt de exercitu pp ætatem inualidi eēnt.ipſe ea loca
petens:in quæ barbaroꝝ pleroſq; fugiſſe acceperat ad radicē mōtis: quē
inſederant:caſtris poſitis.Ptholemeum prædatū mittit: q paulo lōgius
a caſtris ſpeculandi gratia ꝓgreſſus cōfeſti Alex.nuntiauit plures a ſe bar
barorū q̄ in ipſius caſtris ignes iuſos eſſe.& Alex.qdē de igniū frequētia
haud ſatis credidit.Cœterū cum ſenſiſſet eius regionis barbaros eo cōue
niſſe:relicta in caſtris exercitus parte cū cœteris copiis eodē cōtēdit. Vbi
ad ignium proſpectum uentū eſt.Trifariā diuiſis copiis:unā partē Leo-
nato/additis ei Attali & Balacri cohortibus:alterā ptholemeo cū argiraſ
pidis philippiq; & philotæ militibus:ac ſagictariorū duobus milibus a-

grianiſq;/& eqtatus parte attribuit. Tertiā ipe agēs eo ſe cōtulit: ubi ma-
iorē barbarorū multitudinē animaduertit. Q uē poſtq̄ appropinquare
ſenſerūt: tenebant. n. ſuperiora loca multitudine ꝑterea cōfiſi deſpecta
macedonū paucitate relicto mōte in planū delapſi ꝑliū incipiūt. pugna-
tū ē ab ea pte diu atq; acriter. ad poſtremū urgente macedone uicti ceſſe
rūt. Q ua uero Ptholemeus curabat. non in plano utiq; pugnatū ē. Sed
cū barbari collē tenerent: iiq; & acies in longū inſtruxiſſent: Ptholemeus
q̄ collis apparebat expugnatu facilior: eos inuadit: nō utiq; colle circūda
to: ſed loco ad fugā barbaris de idustria relicto. Et cū his quoq; atrox cer
tamē fuit: tū pp loci ſitū: tū qd eius prouintiæ indi cæterorū indorū for
tiſſimi ſūt. ad poſtremū tñ & hi cædere coacti ſūt. Eadē quoq; fortūa leo
nati fuit: qbus cū pugnabat. barbaris depulſis: q̄draginta milibus eorū/ xxx. milia
ut ptholomeus tradidit/ captis bobus ſupra ducēta/ &. xxx. milia. Ex qb⁹ bouum ca
alex. pulcherrimas quaſq; delegit: q̄s in macedoniā mitteret. Q d forma pta.
& magnitudine græcis bobus ꝑſtarent. Exinde alex. in aſacenos mouit.
quos eqtū duobus milibus: peditū terdecies mille elephantis tricenis co
actis ſeſe ad ꝑliū parare nunciabat᷑. inter hæc Craterus peractis: q̄ alexan.
impetrauerat: ad eum cū copiis acceſſit. adductis grauioris armaturæ mi
litibus/ cōuectiſq; operibus ac tormētis: ſicubi his opus fore in oppidoꝝ
oppugnatiōibus cōtingeret. Deinde alex. cū amicorum haſtatis eqtibus Gurrei po
Ciniq; & polipercōtis copiis & agriāis mille ac ſagittariis in aſacēos ire p puli.
git/ p Gurreos iter faciēs iuxta flumen eiuſdē nominis. Difficilis trāſitus Gurreus
ipſius amnis fuit: tū pp altitudinē/ & rapiditatē: tū pp rotundos lapides flu.
quos ſuo curſu trahit: neq;. n. ſolū/ ut pleriſq; ſabuloſū eſt: qbus lapidi-
bus nec hominū/ nec equorū ueſtigia ſiſti poterāt. At barbari poſtq̄ alex.
ptranſito flumine propriorē factū cognouerūt/ exterriti: diuiſo exercitu Maſaga
in diuerſa oppida ſe recipere: ſalutis cā cogitabant. Cæterū cū Alex. Ma- urbs.
ſaga urbē: quæ erat eius regiōis opulentiſſima: duxiſſet. oppidani indis
mercenariis freti (erāt. n. ad ſeptē milia) eruptione facta: caſtra aggrediū
tur. Q d alex. conſpicatus quo illos a muris aliq̄to longius abſtraheret/
Poſtq̄ in ſe concitatos uidet aduerſus collē quendā a flumine remotū:
ubi caſtra facere decreuerat. ad ſeptē maximæ ſtadia cædere macedonas
iubet: quos oppidani metu ceſſiſſe opinati in eos/ tanq̄ obſeſſos & clau- Alexā. im
ſos temere ferunt᷑. Poſtq̄ itra ſagittarū iactū acceſſere. alex. dato ſigno ꝑ petū facit
tinus in eos cōuerti iperat. Primiq; oium haſtati eqtes cū agrianis/ ac ſa- in indos.
gittariis in eos irruūt. Ipſe cū phalange iſtructa ſubſeqtur. Tū indi re in-

Alexā.calce ictus. opinata conſternati effoſo curſu urbē repetunt:ducentis ſuorū deſideratis:ſeſe intra urbem trepidantes recœperūt.Quos cū alex.phalāge admota/pſequeret̃ calcē ſagitta pſtrictus eſt.Poſtridie tormentis admotis muri parte diſiecta:cū p ruinas macedones intrare niterent̃:cum ab indis ſtrenue repulſi eſſent:recœptui cani iuſſit.Vbi alter illuxit dies macedones rurſus maiore conatu:urbē aggrediunt̃ turri lignea mœnibus admota:ex qua ſagittas/ac iacula in oppidanos mittebant.Sed nec ſic quoq̧ tanta ui reſtitere barbari puadi in oppidum eo die potuit.Tertio exin

Macēdonum pertinatia i ſubiugandis. indis. de die macedonū phalange ruiniſdenuo admota/& ex lignea turri ponte ſuperiniecto/agiraſpidas:a qbus Tyrus antea eodem mō capta fuerat inducit.Cœterum cū certatim ſimul regis cā:ſimul gloriæ ſtudio:iis ſeſe in pontem coniicientibus:pons ipſe oneri ceſſiſſet:q ſuperſterant corruere.Tum barbari/alii ſupnē clamore ſublato lapidibus atq̧ oī genere telo℞ eos petere:Alii p portulas turribus īteriectas ſubito eggreſſi:illos ob

Alcetas caſum ſeſe ægre mouentes ferire.Quo uiſo Alex.Alcetam cū copiis cōfeſtim mittit:q laborātibus opē ferat.recœptiſq̧ ſauciis:eos:q adhuc pugnabant:in caſtra reuocet.Quarto deinde die/aliis operibus alibi muro appulſis/ponteq̧ iacto cū oppugnari denuo oppidū cœpiſſet.indiq̧ mercenarii ex aduerſo oppoſiti:primo fortiter reſiſtere Poſtq̄ uero ducē ſuū uulnere accœpto/occubuiſſe cōſpexerunt multoſq̧ ſuo℞ occidiſſe. multos ēt ex uulneribus ad reſiſtendū inutiles factos.ad Alex. mittunt:q polliceatur:ſi ſibi ſaluis abire liceat:ſeſe urbe exceſſuros.id ita demum Alex.ſe eis conceſſurum rn̄dit.ſi militare ſecū uellen.Qd cū illi recœpiſſent:deſtitutis oppidanis cū armis ex oppido repēte eggreſſi:ſeorſū a macedonū caſtris in quodā colle oppoſito caſtra faciūt:eo aīo/ut noctu:arrepta fuga.Qd ferre arma cōtra indos nollēt:domū reuerterēt̃.Quo cū cōſili rex certior factus.eadē nocte colle:inquo cōſtiterāt.cū copiis circumſeſſo:eos omnis ad intertionē cecidit.Vrbē:que defenſoribus deſtitutā/ꝓtinus ui cœpit:& i ea Aſſaccāi uxorē/matrē ac filiā de exercitu eius

Aſſacāi uxor mater & filia. nō plus.xxv.in tota obſidionedeſyderatis/Ex inde Cinū/Bazirā mitit:ta

tus oppidanos Aſſaceno℞ caſu perculſos exemplo deditionem facturos.

Cinus. Attalo: Alceta: ac Demetrio ad Oram oppidū miſſis : q interī dum ipſe

Bazira urbs. eodem proficeret̃: urbē circūuallari curarent. Qui ꝑfecti cū iā oppido

Ora opp. appropinquarēt.& oppidāi eruptiōe facta in eos ipetū fecerūt:paruo negocio illos intra muros reiecerunt.Bazirienſes quoq̧ naturali munimēto oppidi mœnibus freti:ꝑter opinionem Alex.Cino reſtiterūt.Quod

ubi accœpit: eo ꝓficiſci cum exercitu ſtatuit. cœteꝝ edoctus non nullos barbaroꝝ finitimoꝝ ab Abiſaro miſſos auxilio oppidãis Orã ĩgreſſuros mntato cõſilio primũ ad Orã ducit Cino aduerſus Bazirẽſes caſtris cõ/munitis & in his idoneo præſidio relicto: næ ciues agris frui poſſẽt/cum reliqs copiis ad ſe ire iuſo. Bazirẽſes / ut uiderũt Cinũ cũ magna copiarũ parte diſceſſiſſe: cõtẽta paucitate eoꝝ: q relicti fuerãt/ ſubito ĩ caſtra eru/perũt. Pugnatũ eſt inter ſe dui/ atqꝫ acriter: quo ꝓtælio barbaroꝝ ferme qngẽti cœſi ſõt/ ſupra ſeptuagita capti: cœteri ĩ Vrbẽ cõpulſi: Nec poſt eã pugnã/ oppidũ exire auſi: ꝓfectus Alexander admotis copiis primo ĩpetu urbẽ debellauit: Elephãtis: quos ibi repperit: captis. Poſtq̃ Bazi/rẽſes Oreoꝝ urbẽ captã audiuere: uiribus diffiſi circa ſecũda noctis ui/giliã deſerto oppido/in petrã: quã Aornum uocãt: quo & alii barbari fi/nitimi ſe recœperant repẽte cõfugiũt. Hãc petrã naturali munimẽto bar bari exiſtimabant nullo hũmano cõſilio: aut ui capi poſſe. Phamaqꝫ te/nuit/neqꝫ ab ĩpo Hercule ioue ſato: cuius uirtuti nihil inuictũ eẽt: expu gnari potuiſſe. Cœteꝝ an ullus Hercules ſiue Thebãus: ſiue Tyrius: ſiue ægyptius ad indos penetrauerit: ꝑ uero affirmare nõ poſſum: Magis aũt opmor nullũ eoꝝ eo ꝑueniſſe. Cœterũ difficillima quæqꝫ & factu ardua eo uſqꝫ a mortalibus augeri ſolent: ut uel ab ĩpo Hercule fieri nõ poſſe dicantur. Idẽ ego de hac Patra ſentio: ꝑp expugnãdi difficultatẽ eius cap tæ phamã: & in Herculẽ ĩpm relatã eẽ. Huius ambitũ ad ducẽta maxĩe ſtadia eẽ tradũt. altitudinẽ: qua ẽ humilior ſtadiorũ. xi. unoqꝫ tm̃ calle/ manu facto: eodẽqꝫ difficillimo adiri poſſe. in eiuſdem uertice nitidum fontẽ/ac peremnẽ manare: q ꝑ ſubiectã ſiluã ſe ſe effũdens ſolũ fecũdet: tm̃qꝫ agri circa eẽ: qtũ in mille hoĩum alimẽta ſatis ſit. Q uæ cũ alex. au diſſet miro quodã deſyderio illius expugnandæ correptus ẽ: uel maxĩe ꝑp fabulã de Hercule uulgatã. Itaqꝫ Ora oppido & Maſſaga ꝑſidio fir/matis/Baxire muros euertit. Epheſtione quoqꝫ & Perdica Orobatis mœ nia ſolo æquare iuſſis: q relicto ibidem preſidio ad flumẽ indũ profecti: oĩa iam pro iungendo flumine ab alex. imperata fecerãt. Regioni citra ĩ/dum ſitæ. Nicanorẽ unũ ex amicis ꝑpoſuit. Cũ indũ flumẽ peteret. Peu/celiotim oppidũ/haud procul ab amne ſitũ/oppidanis deditionẽ facĩẽti bus recœpit. Impoſitoqꝫ ꝑſidio: eiqꝫ ꝑpoſito Philippo. cœtera oppida ad indum ſita continuata uictoria expugnabat: Sequentibus eũ Copheo. & aſſagete eius ꝓuinciæ regulis. poſtq̃ Ebolimã ꝑuenit: q̃ urbs nũ ꝓcul ab Aorno ſita erat: Crateꝝ cũ ꝑte exercitus ibi relinqt: q & frumẽtũ & cœte

Abiſarus

Atrox prelium cum Bazrẽſib⁹ & macedonibus.

Aornum petra.

Herculi nihil inuitũ. Quæ de hercule dñr fabulamẽta uidẽtur

Ora opp. Maſſaga urbs. Bazirã expugnat alexan. Peuceliotis opp. Ebolima urbs.

ra in diuturnā obſidionē neceſſaria conuehat:eo cōſilio:ut ſi aut ui/aut arte nō poſſit:eos:qui ſe in petrā incluſerāt longa obſidione fameqꝫ ſu/perare contendat:niſi eā primo impetu caperet.Aſſumptis itaqꝫ agrianis ac cini copiis delectiſqꝫ ex reliquo peditatu leuioris armaturæ militibus ducentis.Præterea ex amicorum eqtatu/& eqtibus ſagictariis centū : ad

Petra ẽx pngnari paratur.

petrā proficiſcit᷑.Cumqꝫ altero die haud procul a petra pueniſſet: caſtra qꝫ poſuiſſet.Q uidā e barbaris finitimis ad eū ꝓfecti oſtēderūt:qua ma/xime parte Petra ſuperari poſſe uideret᷑:ſeqꝫ in id Duces polliciti.Q ui/bus laudatis Ptholomeū lagi/cū Agrianis & aliis leuis armaturæ militi/bus & argiraſpidibus aliquot delectis duces ſeq iubet:q poſtq̄ uerticē oc cupaſſent:ſignū prætendant.Ptholemeus duces ſecutus ſummo militū labore p inuia atqꝫ abrupta nō ſentientibus barbaris demonſtratū locū continuo occupat:eoqꝫ uallo ac foſſa cōmunito:incenſam facē:quod ſi gnum coueneratːattollit.Q uo ex caſtris proſpecto Alex.poſtridie exer citū petræ admouit.Cœterū reſiſtentibus barbaris ob loci iniqratē cona/tus eius fruſtra erant.At poſtq̄ barbari animaduerterunt alexa.ab ea par te fruſtra niti:in eos:quos cum Ptholomeo clam inſcendiſſe cognoue/

Petrā ægre conſcē dere nitū tur mace dones

rant/ſe conuertunt:atroxqꝫ ꝑlium cōmittitur.indis uallū diſtrahere ma cedonibus locū tutari adnitētibus.Demū barbari macedonū iaculis re/pulſi:cū nox inſtaret:retroceſſere.Ea nocte:quæ ſecuta eſt.Alex. indum quendā pfugam locorū peritum ad Ptholomeū cū lr̄is mittit:qbus mo net:uti cū poſtridiePetræ copias rurſus admouiſſet.Ipſe eodē tp̄e ex ſupe riori parte hoſtes inuadat.Q uo utrinqꝫ petiti incerti eſſent:cui potiſſi/mum parti ſuccurrerent.Ipſe ubi alter illuxit dies eductis copiis eo ꝓfici/ſcitur:Q uo Ptholomeus clam hoſtibus conſcenderat.Arbitatus ſi ſu/perata inde petra/inuitis barbaris:cū Ptholemeo coniungi poſſet. Fore uti facile uoto ſuo potiret᷑.Nec aliter ſane atqꝫ ipſe cogitauerat:res euēit. Itaqꝫ poſtridie eius diei ab ea parte nitens cum obuios atqꝫ infeſtos habe ret hoſtes ægre cōſcendebat:tractoqꝫ in meridiē acri ꝑlio:cū tñ macedo/nes non deſiſterent:alii aliis ſenſim ſuccedere:prioreſqꝫ interim a labore reficerent᷑:uix añ noctem euadere ī petrā potuit:ſuperato mōte: denuo ad eā partē:quæ munita erat:copias ducit.Sed his quoqꝫ dies tanta erat

Petra magni ui ex gnabitur.

p loca inacceſſa atqꝫ auia ſubeundi difficultes fruſtra conſūptus eſt.Sub lucē milites iubet ſingulos centenos uallos cedere ſilua circūiecta mate/rie copiā ſuppeditante.Q uibus comportatis āggerē a ſummo colle ad Petræ munimenta porrectum intra teli iactum moliri aggreditur: uti ꝓ

pugnatores barbaros ſagictis ac iaculis ab inde arceret. ipſe inſtans operi alios impigre molientes laudare alios ſegniores caſtigare atq; incendere Et primo quidẽ die q̄q̄ infeſtis barbaris in ſtadii ferme longitudinẽ aggere perducto operibuſq; & funditoribus ibidẽ diſpoſitis/indorũ impetus coercitus eſt. atq; ita agger triduo perfectus eſt. Q uarto deinde cum macedones aliquot collẽ quendã petræ oppoſitũ æqualis altitudinis cœpiſſent. confeſtim Alex. eodẽ contendit: aggereq; ad eũ collem cõtinuare cogitauit. Q uem cũ moliri orſus eẽt: ac iã ex magna parte effeciſſet. Attoniti ac prope cõſternati barbari: quod eum collẽ rebanť capi nõ poſſe: diffiſi Petræ munimẽto ad alex. mittunt: qui deditionẽ polliceať: ſi ſibi tuto abire liceat. Q uod cũ alex. conceſſiſſet: omni præſidio procul e circuitu amoto. Spatiũ ad diſcedẽdũ dedit. Aſſumptis deinde corporis cuſtodibus/& argiraſpidis circiter ſeptingentos primus oium petrã inſcẽdit. Macedones quoq; alius alia ſeſe mutuo adiuuantes eodẽ aſcenderũt Barbarorũq; pleroſq; fugientes nacti interemerũt. Q uorũ nõnulli ſeſe in abrupta ꝑcipitantes perierũt. Potitus petra alex. quã Herculẽ ſuperare nequiuiſſe phama erat: rem diuinã fecit. Eius cuſtodia Siſicoto a Beſſo tranſfugæ: cuius opera fideli in Bactrianorũ expugnatione uſus fuerat. inde abiens Aſſacenos inuadit. Nãq; aſſaceni frẽm in montes confugiſſe: cum aliquot elephantis nunciabatur. & cũ eo multos finitimorũ barbarorũ. Cũ aũt Dyrtã urbẽ petiſſet: eã cũ agris circũiectis ab icolis metu deſtitutã repperit. Poſtridie nearchum/& Anthiocũ: qui ſinguli mille argiraſpides ducebãt: cũ agrianis leuis ármaturæ/ac tribus milibus peditũ mittit: qui comprehenſis aliquibus eius regionis barbaris: & mores eorũ: & bellandi conſuetudinẽ & elephantos exqrant. ipſe interim ad indum flumen pergit: præmiſſis: qui uiã expediant (q̃d loca illa impedita eẽ ferebanť): captis barbaris q̃buſdã/certior factus eſt: prouïciæ eius incolas ad Bariſadem ſe recœpiſſe: Elephantis in paſcuis apud indum flumen relictis. Q uo cognito duci ſe ad elephantos iubet. Sunt aũt indi eius gñis animaliũ ſtudioſi uenatores/& ob id eiuſcemodi homines caros hẽbat. iiſq; delectabať. nactus belluas cũ eas agitare cœpiſſet. duæ eorũ æditiora petẽtes loca: cum inde ſe ꝑcipites dediſſent: pierunt. Q uædã cõprehenſæ: quæ & ſeſſores pati/& in exercitu uerſari ab indis poſtea edoctæ ſũt. Syluam quoq; cæduam iuxta flumen repperit: qua confeſti a militibus: nauibuſq; ædificatis ad pontẽ: quẽ Epheſtio/ & perdicas iã ante effecerant: cum copiis uectus eſt.

Alex. ingeniũ ad expugnãdã petram

Alex. primus petrã aſcendit.

Siſicotus

Dyrta urbs

Bariſadis

Elephanti multi in idia.

ARRIANI NICOMEDENSIS DE REBVS GESTIS ALEXANDRI MAGNI REGIS MACEDONVM LIBER QVINTVS.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Cophen flu.
Nyſa urbs ubi ſita.
Diōyſius qs fuerit dubitat. Arrianus.

N HAC Regione:quæ inter Cophenum/& indũ amnes interiacet. Vrbem Nyſam ſitam ferunt:eius conditorem Dionyſium fuiſſe:conditam uero quo tempore indos profectus.eam gentem domuit. Quis uero is Dionyſius fuerit:quo ue tempore:aut unde ĩ indos acceſſerit:nequeo ſatis coniectura conſequi:Sit næThebanus ille:qui ex thebis aut ex Tmolo monte Lydiæ in indiam cum exercitu profectus:tot pugnaciſſimas gentes/& tunc græcis ignotas ſubegit.nihil enim comperti habeo.Cœterum haud neceſſe arbitror ea accuratius inneſtigare:quæ de iis antiquiores fabularum figmentis uulgauere.Nanquæ rerum naturam diligentius conſyderanti interdum minus credibilia uiderentᷣ.Ea ſiquid diuinum inſeratᷣ:nõ oino falſa aut incredibilia uideri ſolent.itaq; totã diſquiſitionẽ in medio relinquamus / & ad res geſtas redeamus.Proficiſcenti cũ exercitu Nyſam alex. miſerũt ad eũ niſei acuphim ciuitatis principẽ.& cũ eo legatos.xxx.ex primoribus ciuitatis oratũ uti deo ſuo urbẽ liberã eſſe permitteret:Qui ad alex.intro ducti.iã.n.caſtra poſuerat:cũ eum in tabernaculo ſedẽtẽ inueniſſent. nõ dũ puluere deterſo armatũ lanceã manu tenẽtẽ/ galeaq; caput obtectũ. eius aſpectu admirabundi/atq; ad genua ꝓſtrati aliquãdiu ſilentiũ tenuerũt.poſtq̃ uero alex.ſurgere eos ac bonã ſpẽ hr̃e iuſſit.acuphis ita orſus ẽ.Orãt te o rex Nyſæi:ut ciuitatẽ ſuã liberã eẽ:ac legibus ſuis:uti Dionyſii gratia cõcedas:quã ille ſuperatis indis cũ in greciã reuerteretᷣ in longiquæ peregrationis ac uictoriæ ſuæ monumẽtũ cõdidit.Militibuſq; ſuis:quos uel ætas/uel inualitudo imbelles effecerat:incolendã dedit. Quẽadmodũ & tu ad Caucaſum montẽ alexandriã.& alterã apud ægyptios aliaſq; alibi in nominis tui gloriam urbes condidicti/ac in poſterum cõditurus es:ut pote:qui iam plura eo atq; ampliora geſiſti.Nyſam hãc urbem a nyſa:in qua educatus eſt:& prouinciã nyſeam:Montẽ uero:qui ẽ urbi proprior fœmur uocari uoluit ex eo:quod ut in fabulis ẽ:in fœmore iouis ſuccreuerit.Ex eo tempore nulli ſeruimus nr̃is leginus utentes: cũ optima reipu.diſciplina/ac diguitate ciuiliter agimus.Hanc urbem a

Arrianus oiu; hiſtoricorũ puriſſimus

Acuphis
Ex his apparet qualis & quantus fuerit. Alex. me⁹

Alexandrias multas cõdidit alexã.ut ẽt ſcribit plu. de fortũa & uirtute alex.
Cur hoc fingatᷣ tradit pleni⁹ noſter.

Dionyſio ædificatã eẽ:tũ alia pleraq; tũ hoc maxime argumẽto ẽ.Q d Nyſa a bacho.
nuſq̃ alibi apud indos hædera naſcit̃:quã deo illi gratã fuiſſe nõ es neſci Hædera ñ
us.Hæc itaq; ſedes:ut nobis ipſius dei cultorib⁹ libera ppetuo ſit.Q ué eſt i india.
admodũ p tot ſecula ad hoc tp̃s fuit.Per tuã bonitatem te o Rex obſe
cramus.Ea dicentẽ.acuphim alex.nõ inuitus accœpit.Cupiebat.n. pro Acuphis.
certis h̃ri:quæ de Dionyſio uulgata erãt.Vrbẽ ipam ab illo cõditã credi.
Tanq̃ & ipſe iã iſſet:quo Dioyſius:& adhuc ulterius q̃ ille iturus eẽt. co
gitabat macedonas haud amplius longiorẽ militiã detracaturos:Rerũt
quas Dionyſius geſſiſſet emulatione quadã.Itaq; Nyſeis libertatẽ/& ut In Nyſeos
legibus ſuis uterent̃ conceſſit.Deinde cũ leges eorũ cognouiſſet:ciuitatẽ Alex. ma-
q; ab optimatibus regi:iis laudatis ad ſe mitti trecẽtos eqtes iuſſit:eq bus gna libera
cẽtũ ex eo₄ numero:p quos reſp.admiſtrabat̃. Acuphim regiõi p̃fecit. litas.
Ad ea poſtulata acuphim riſiſſe ferũt. Cũq; alex.cãm riſus inrerrogaſſet.
r̃ndiſſe.Q uona mõ o rex ciuitatẽ aliquã cẽtũ bonorũ ciuiũ conſilio de
ſtitutã amplius recte gubernari putas poſſe?Si tibi nyſeorũ res curæ eſt:
eqtes.ccc.ac plures ſi uelis accipere:ſed pro iis cẽtũ:quos ex reip.peritis le
gi iubes:ducentos potius tibi dari patiare:ut tibi reuertenti in eodẽ ſtatu
ac dignitate urbs nr̃a eſſe uideat̃.Hæc orans Acuphis(uidebat̃.n. pru-
dẽter dicere)perſuaſit alex.uti ꝓ iis centũ:quos requiſierat/totidẽ/quos
uellet.alterius ordinis acciperet:& in iis filiũ/ac nepotem:quos militan-
di cã nominatim petierat.Poſt hæc alex.cupido inuaſit:eius loci uiſendi
in quo Nyſei monumentã q̃dã memoranda Dionyſii eẽ referebant / ac
montem Fœmur cũ amicorum equitatu & peditũ agmine:quẽ hædera
ac Lauro ueſtitũ lucos amœniſſimos.& opacitates ac uenatus oĩ genere Fæmur
ferarum continere p̃dicabãt.Q uo ubi peruentũ macedones lætabũdi. mons.
hæderam intuiti.Tam longo poſt tempore a ſe uiſam coronati lauro ca
pita.Dionyſii laudes canontes ibant:ipm deum uariis appellationibus
inuocãtes. Factoq; ſacrificio ibidẽ cũ amicis epulatus eſt.Tradũt ẽt nõ-
nulli:ſi cui hmõi credibilia uidẽt̃:pleroſq; macedonũ/q cũ rege erãt:ex
primoribus numine correptos bacchantiũ mores diſcurriſſe.Q uæ utq;
credẽda ſint.an ſecus unuſquiſq; apud iudicet.Ego uero Eratoſthẽi Cy
reneo prorſus aſſentior aſſerent quæcũq; macedones in rẽ diuinã rettu-
liſſent:ea in alex.gratiã iactaſſe.Et de ſpecu illa:quã apud paropamiſa- Specus
des uidiſſe dixerunt : aut fabulã ab incolis pro uero acceptam aut certe Prometh⁹
rem ipam ab iiſdem confictam.antrum ſcilicet eſſe:in quo Prometheus ab aqla iu
olim religatus fuiſſet.aquilam eodem aduolare ſolitã : eius uiſcera de- ſcera hẽt
eroſa.

Prometheus.

paſcentem. Herculis interuentu aquilam interfectā. Prometheum uin-culis ſolutum. Eoſdem etiam macadones fabuloſa quædā de mōte Cau caſo p̄dicare ſolitos. Caucaſum appellantes/ q̄ eēt Paropamiſus idq; in alex. gloriā tanq̄ ultra Caucaſū ꝓfectus eſſet. Cunq; apud indos boues

Hercules cū claua.

claua inuſtas uideſſent. Herculem in his locis fuiſſe coniectabant: eo ꝙ Hercules claua uſus eſſet. Paria de Dionyſii peragratione compoſita. Inde ip̄e Eratoſthenes putat. Ego uero quæ de his uulgata ſūt i mediū attuli. Alexadri ubi ad Indū ꝑuenit. Pontem iā pfectū ab Epheſtione & multas ibidem diuerſæ magnitudinis naues repperit. Ad hæc ueniſſe a Taxile Indo munera argenti talēta circiter ducenta: boum capita ad tria milia: pecudū decē milia: Elephātos xxx. Eq̄tes quoq; idici ſeptigēti ab eodem miſſi Taxile/ Vrbe oīum inter Indū/ & Hidaſpem maxima tra-dita. Alexāder deinde ſacrificio Diis: q̄bus cōſueuerat ꝑpetrato Eq̄ſtres

Indus

ludos in ripa flūinis ædidit/ Sacrificāti exta lætos rerū euētus portederūt

Paropamiſus uel Caucaſus

Indus fluuioꝝ oīum Aſiæ/ atq; Europæ p̄ter Gangem maximus habet̃. Orit̃ ex monte paropam̄iſſo: ſiue ut macedones appellabāt Caucaſo at

Danubii quinaꝫ hoſtia

q; in occeanū: q̄ indiā alluit: ad Auſtrum effluit. Duo ſūt eius hoſtia ea-q; uadoſa: quēadmodū/ & Quina Danubii hoſtia: deltaq; curſu ſuo ef

Patala

ficit/ ægyptio ſimile. q̄ iſula ſic interciſa lingua indica patala appellat̃. Et

Hydaſpes flu.

hæc q̄dē breuibuſ de indo flūine tāq̄ haud dubia ꝑſcripſi. Nāq; Hydaſ-

Aceſmes flu.

pes & Aceſmes itēq; idraotes/ & Hyphaſis idoꝝ amnes cæteris Aſiæ am nibus mulro āpliores ſūt. Hi tñ ido tāto minores/ q̄to ip̄e Gāge minor

Idraotes flu.

Ecthesias q̄dē: ſi cui ſatis ſit eius auctoritas: aſſerit indū: q̄ ē Anguſtior ad

Hyphaſis flu.

xl. ſtadia in latitudinē extēdi: q̄ latior ferme cētū. Alex. ſub lucē exercitū traiecit. Ea regio indoꝝ eſt: de q̄bus nō ē cōſilium hoc loco dicere: q̄bus

Indi flu. latitudo.

moribus: q̄buſue legibus utāt̃. q̄ mōſtra ea plaga gignat: q̄ piſciū gñа: q̄

Formicæ & gryphes auruꝫ effodiūt.

taue magnitudine indus Hidaſpes. & Ganges. Aliiq; indorū amnes fe-rant. Neq; quales formicæ aurū effodiant: neq; rurſus Griphes auro de foſſo incubent: aliaue: quæ ad uoluptatē magis: quā adueritatē inuēta: q̄ ut cūq; q̄s mentiat̃: nō oīa tñ refelli pñt. licet Alex. & q cū eo militaue

Aſiatici nigri ſunt & ſtaturoſi & ſtrenui.

re iſta redarguerint/ p̄ter ea: q̄ ſuoꝝ quidā ementiti ſūt. Nā eē indos ſine auro dep̄henſum ē. eos uidelicet: p quos Alex. ꝓfectus ē. Nā multos q̄-dē eius gētis populos pagrauit: haud quaq̄ deliciis deditos. Minores ēt cœteri aſiatici prægrandibus membris/ ut ſunt fere aſiatici omnes: in q̄s multi q̄nq; cubitoꝝ uel paulo minus magnitudie. Nigriores q̄dem cœ-teris oibus mortalibus: p̄ter æthiopas. in bello autem longe ſtrenuiores/

cœteris Aſiam colentibus. Nã perſas illos: quorũ uirtute Cyrus Cambiſe Aſiæ imperiũ medis abſtulit. nõ poſſũ recte rebus indorũ cõparare. Nãq; iis tpibus perſæ pauperes erãt. Regio eo℞ aſpera incultaq;/leges & inſtituta habebãt: Lacedemoniorũ diſciplinæ maxime conſentanea. affirmare aũt non poſſum/utrũ clades ab iis apud ſcythas accœpta ex locorũ iniqtate/uel alio quopiã cyri error̃ cæciderit. An pſæ ſcythis: a qbus deleti ſũt. Q d ad rẽ bellicã attiet: deteriores eẽnt. Sed de indo℞ rebus ac moribus q̃ Nearchus/& Megaſthenes ac Eratoſthenes clari uiri tradider̃t: ſeorſũ ſcribemus. Impñtia℞ aũt quãtum ſatis eſſe uiſũ eſt. Ad rerũ geſta℞ narrationẽ attingendũ putauimus. Taurus mons ampliſſimus p omnẽ aſiam porrigit̃ a Micale monte: qui ẽ Samo inſulæ oppoſitus incipit. diuidenſq; Pamphiliã a Cilicia in Armeniã protendit: atq; inde in mediã non procul Parthis/& charaſmis penetrans circa Bactrianos Parapamiſſo iungit̃. Q uem Macedones Alex. ſecuti. Q uo alex. gloriã augerent: Caucaſũ nominauere: quaſi trans Caucaſũ continuata uictoria cũ exercitu profectus eẽt. Fortaſſe uero & hic ipe mons cum altero caucaſo ſcythico continuat̃. Q uapp ſuperius aliqñ Caucaſum uocaui ac deiceps hoc nomine appellabo. Hic igit̃ Caucaſus ad occeanũ oriẽtalẽ & indos perpetuo dorſo protendit̃. Flumina quæcũq; Aſiã alluũt memoratu digna ex Tauro/& caucaſo naſcentia alia in ſeptentionẽ: & horum qudã in Meoti Paludẽ: qdã in Hyrcanũ mare occeãi ſinũ: alia ĩ meridiẽ: in quis Euphrates. Tygris indus. Hidaſpes Aceſines/hidraotes Hiphaſis & alia q̃cũq;: inter hæc & Gãgẽ ſita ſũt in occeanũ exeũt: aut in plão refuſa curſũq; ſiſtẽtia: ueluti Euphrates occulto meatu ſub terris labunt̃. Ex quo Aſiæ ſitus ita ſe hẽt. Q d añ Taurũ/& caucaſũ a Zephyro uento ĩ ſubſolanũ ſcindit̃. Hæq; Duæ latiſſimæ aſiæ partes a Tauro efficiunt̃. Vna q dẽ in meridiẽ/ac Nothũ: eaq; a Tauro claudit̃ altera in ſeptẽtrionẽ ac borreã cõuerſa. Ex quattuor autem partibus: in quas diuidit̃. Parſea: quæ in meridiẽ uergit maximã oĩum indiam tradũt Eratoſthenes/ac Megaſthenes q cum Sibyrtio Aracheſiorũ Satrape uerſatus non ſemel mõ ad ſandraconum indorum regem ſe eſſe cõmemorat minimã: quã Euphrates interſecat ad mare noſtrum conuerſam: reliquas duas: quas ĩter Euphratem/atq; indum poſitas: ſi coniungantur: uix dignas eſſe: quæ indiæ eq parantur. Terminatur india ab oriente. & ſubſolano in meridiem. & ab occeano. a Septentrione Caucaſo monte ad Tauri confinia: ab occidente: p apulo uento in occeanum/& indo amni: qui plurimum per

Taurus mons
Micale mons
Parapamiſſus flu.
Caucaſus
Caucaſus alter.
aduerte q̃d Arrianus d̃ caucaſo dixerit.
Flumina q̃ aſiam alluunt.
Parſea
Sandracotus indo℞ rex.
India ubi ſita.

plana elabit̃: q̃ planitiẽ/ ac ſolum a flumine factã putant. quẽadmodũ & in aliis quibuſdã locis contingit: quæ non procul a mari campos hñt

Campi de nõminati a flũinb⁹.

Quorũ pleriqꝫ fluminũ ui terram limumqꝫ congerẽtium effecti ſũt ita ut antiquũ regionis nomẽ flumina ipſa retineant: quemadmodũ Her-

Hermi cã pus.

mi campus dicitur. Qui amnis in aſia oriens ex monte matris Dindymene/non ꝓcul a Smyrna urbe æolica mare influit: & item Cayſtri campus. Lydius a lydo flumine. & Caici campus in Miſia a Caico amni / & Meandri campus in caria iuxta Miletũ Vrbem ionica a Meandro appellatus. aegyptum quoqꝫ Herodotus: & ecacteus hiſtoriarũ ſcriptores: aut ſi forte alterius cuiuſpiã ab Ecacteo diuerſi ſunt/illa opera de Aegyptiis campis regionẽ illã eodẽ modo fluminis donũ appellant. idqꝫ ita eſſe nõ obſcuris qbuſdã rationibus Herodotus arguit. Qđ aũt is amnis: quem

us ap. Aegyptus

nunc ægyptii/ac cœteræ gentes Nilum uocat/apud antiquiſſimos Aegyptus appellaret̃/ſatis probabilis coniectura ex Homeri carmine fieri poteſt: Qui Menelaũ ad ægyptum flumen claſſem ſtatuiſſe cõmemorat. ſi igitur ſinguli amnes: iiqꝫ nõ magni eã uim hñt: ut terrã congeſtã in ſolum obdurent: cum ex ſuperioribus locis limũ trahant: certe/& de indi-

Herm⁹ flu. Caiſter fl. Caic⁹ flu. Meander flu. Gãges oĩum flu. maximus

cis campis hoc idẽ credere fas eſt. Nec uero Hermus & Caiſter itẽqꝫ caicus: & Meander multiqꝫ p̃terea ex amnibus aſiæ quicũqꝫ ĩ mediterraneũ mare ꝓceũt. ſi in unũ coeant. uni alicui Aſiæ fluminũ comparandi ſunt. Nædum Gangi oĩum maximo: cui neqꝫ nilus: neqꝫ Danubius conferri poſſũt. Sed næ ii quidẽ oẽs: ſi indo miſceant̃ Gangẽ æquent/Qui magnus ſtatim ab ipis fontibus ſurgens. xv. magnis amnibus in ſe receptis/ nomen ſuũ perpetuo retinẽs in occeanũ excurrit. Et hæc qdẽ de india ĩpreſentiaꝝ dicta ſint. Cœtera cũ res indicas narrabimus a nobis dicent̃.

Quonã aũt modo alex. indũ ponte iunxerit: neqꝫ ex Ariſtobolo / neqꝫ ex Ptholemeo quos ego maxios auctores habeo /cognoſcer̃ potui: neqꝫ ego aut procerto aſſeuerare. aut cõiectura aſſeq poſſũ: utrũ nauibus / ut Helleſpontus olĩ a Xerſe/& Boſphorus/ac danubius a Dario: an ponte manu facto. Mihi uero ꝓbabilius ur̃ alexã. iunctis nauibus q̃ ponte exercitũ traduxiſſe. Neqꝫ. n. pontẽ reciperet indi altitudo: Nec tam breui tpe tm̃ opus perfici potuiſſet. Naues aũt fũibus colligatæ/& in muri modũ conſtructæ Xerſis exẽplo ad iungendũ amnẽ ſatis erant. Q ũo Romanos fere rerũ dños Danubiũ/ac Rhenũ iungere ſolitos accœpimus. Idẽ

Romãi rerum dñi.

quo pacto Tygri/atqꝫ Euphratẽ: quotiẽs neceſſe fuit: iunxerũt: haud ſatis compertũ habeo. at ut mihi quidẽ cõſtat: pontẽ Romani ex nauibus

moliebant᷑. Q ua uero ratione (Q m̄ res mihi uiſa eſt narratu digna)
hoc loco explicandum putaui. Naues dato ſigno demittebant᷑: eas ut
ueriſimile fluminis curſus deorſū rapiebat. Sed uehemēti rhemoꝝ pul
ſu euicto fluminis impetu aduerſis proris ad deſignatū locū retraheban
tur. Deinde a prora ſingulaꝝ uimineæ crates in pyramidū modū extru/
ctæ ac lapidibus repletæ contra amnis uiolentiā in fundo deſtituebant᷑:
quas modico interuallo ſeparatas ſolidis tignis inuicem collocabāt. Ti/
gnis aſſares p tranſuerſum diſpoſitos: clauis affigebāt. Ac p hunc modū
pōs ad alterā ripā pducebant ſingulis ab utroq; capite pōticulis: quo cō/
modius eq curruſq; ingrederent᷑ atq; exponerēt᷑ excitatis. Hunc iniun/
gendis traiiciendiſq; fluminibus ueterū romanorū morē fuiſſe accæpi/
mus. Q uonā aūt mō Alex. indum iunxerit: quemadmodū ſupradixi:
non auſim affirmare: qm̄ qui cū eo fuere in ea expeditione: hoc ueluti
nō neceſſariū cognitu ꝑtermiſerunt. Sed q̄tum ego exiſtimo / ad hūc fere
modū iunctus eſt: quem ſi alia q̄piam rōne iunctū fuiſſe quis oñderit ea
ratio ꝓualeat. indo ptranſito Alex. rurſum: qbus conſueuerat diis ſacrū
fecit. Deinde mouēs Taxilā urbē puenit. Ea erat pollēs / potēſq; ciuitas /
oiumq; maxima: quæ iter Indū atq; Hidaſpem ſitæ fūt. Adueniēs ſūmo
honore excœptus eſt a Taxile Vrbano præſide / ac ciuibus totius ꝓuiciæ
incolis cuius rei cauſa ex finitimoꝝ agris aliq̄tū petētibus conceſſit. Per
eos dies legati ab Ambiſaro montanoꝝ Indoꝝ rege Ambiſari ipſius fra/
ter / & qdā cū eo nobiles uiri: aliiq; a Doxareo eius regiōis præſidiæ mu/
nera ferēs ad eum uenerē: Poſt hæc Alexan. ſacrificio ludiſq; ꝑpetratis:
Philippo Machate totius regiōis Satrape deſignato / præſidio impoſito
relictiſq; ualitudine affecta militibus: ipſe ad Hidaſpem flumen ꝓfici/
ſcit᷑: quo ueniſſe porū cū īgēti exercitu nunciabat᷑: trāſitu ꝓhibiturum:
aut iā trāſgreſſum aggreſſurū: Cinū Polemocrati retro ad Indū flumen
īre iubet ac naues: qs exercitū trāſuexerat: ibi relictas flumine extractas /
ac deſectas / uehiculis ad ſe cōportare. Profectus Cinus maiores naues in
tris partes: minores ī duas: quo cōmodius ueherentur: ſecuit atq; ita ad
Hidaſpis ripā uehiculis delatæ ſunt. Q uibus rurſum cōpactis: in ripa
claſſem conſtituit: aſſumptaq; copiarū parte Taxilā rediit: recœptiſq; qn
q; milibus indorū a Taxile / & cœteris militibus: quos eius regionis Sa/
trapes habebāt. ad Hidaſpem ſe cōuertit: ibiq; caſtra poſuit. Porus ī ad/
uerſa ripa cum omni exercitu / atq; Elephātis cōſederat: omneſq; motus
Alex: cū cura obſeruabat: næ in aduerſam ripā nauibus euaderet. Miſſis

Pons miro artificō factus.

Romanorum ueterum mos

Indum ꝑtrāſit alex.

Taxila urbs.

Ambiſar⁹ indorum rex.

Doxareus

Porus īdorū rex de quo oroſius in.3. curtius in.7. plu. i alex. iuſtinus in xii. magna erat ſtatura ut inquit curti⁹

in cœteras fluminis ptes cuſtodibus:qua flumen traiici poſſe uidebatur

Porus

Q uæ cũ alex.animaduerteret:Cogitauit & ipſe exercitũ in diuerſa mit-
reret.Q uo porũ conſilii incertum redderet:Diuiſo igitur in plures par
tes exercitu aliis alio dimiſſis.ipſe cũ parte copiarũ fluminis ripas ꝑterue
ctus:quæ hoſtilia occurrebant uaſtando:Amnis altitudinẽ cõtemplaba
tur.Frumento ex oi regiõe citra Hidaſpẽ undiqꝫ in caſtra cõportari iuſ-
ſo:quo Porus ſe permanſurũ ſciret:donec flumẽ p ãni tp̄s reſediſſet: qd
p hiemẽ accidere ex incolis cognorat.Nauibus quoqꝫ diuerſis locis in ri
pa collocatis pellibuſqꝫ leui materia repletis:peditibuſqꝫ & equitibus ibi
dem diſpoſitis nõ ſinebat Porũ cõquieſcere:eiqꝫ facultatẽ adimebat de-
cernendi qd quoqꝫ loco potiſſimũ parari oporteret.Per id anni tempus
erat circa æſtiuũ ſolſtitiũ indoꝶ amnes pleni & turbulenti ſunt:iidemqꝫ
citatiſſimi.quo tpe & creberimi imbres in his locis cœlitus cadũt.& cau-
caſi niues æſtu ſolute flumen augent.Hieme uero contra ipſi amnes mi
nores/purioreſqꝫ ſũt:omneſqꝫ uado tranſmeabiles ꝑter indũ/& Gangẽ/
& aliũ forte unũ.Sed & Hidaſpes per id tp̄s uado tranſiri põt.hoc ſe tp̄s
manſurũ Alex.uulgauerat.Inſtabat tñ/oiqꝫ diligentia pſcrutabat̃:ſiqua
clam hoſtibus tranſire poſſet.Cũqꝫ aĩaduerteret:qua Porus cum exerci-
tu cõſtiterat pp magnitudinẽ copiarũ/& elephãtorũ in aduerſa ripa ad
ſtantiũ:q in ipſo deſcenſu/tũ ſpetie inuſitata:tũ horriſono clamore eqs
terrorẽ/& cõſternationẽ allaturi eẽnt:clã hoſtibus trãſire iſtituit. Noctu
itaqꝫ iuxta ripã miſſis in diuerſa eqtibus ingẽtes clamores tolli aliaqꝫ in
ſpeciẽ trãſitus tumultuoſius parari ꝑcipit.Ac primo Porus quocũqꝫ ma
cedonũ clamor uocabat ex aduerſo aderat.Cœterũ poſtq̃ aliquot dierũ
conſuetudinẽ nihil aliud ꝑter clamores moliri hoſtes aĩaduertit:ad eoꝶ
uſitatos poſtea moueri deſtitit:miſſis in diuerſa fluminis parte ne qd eũ
falleret ſpeculatoribus.Q uẽ ubi Alex.ſe ſatis tutũ contra nocturnos co
natus exiſtimare aĩaduertit/ad dolos conuerſus eſt.Rupes erat ad amnis
ripã peropportune ſita:quã ipſe amnis inſigni flexu obibat arboribus ua
rii gñis pfrequens.Cõtra hãc puo interuallo inſula erat/& ipſa inculta at
qꝫ inſidiis idonea.Itaqꝫ cũ utrobiqꝫ tã eqtes:q̃ pedites occuli poſſe intue
retur.exercitũ ea traducere cõſtituit.Ea rupes atqꝫ inſula circiter centum
& .L.ſtadia a caſtris ab erãt.Diſpoſitis primũ p ripã cuſtodiis tãto iterual
lo q̃tum ad excipienda mandata/& mutuũ proſpectũ ſatis eẽ uiſum eſt.
clamores undiqꝫ p noctem fieri:igneſqꝫ excitari imperat.Mox ubi trãſire
deliberauit:ia nõ occulte in caſtris:ſed ꝓpalam parari:q̃ ad eã rẽ ptine-

Aeſtiuo ſolſtitio in diæ flu. pleni ſũt & creberimi imbres.

Homerus dat ſimilẽ clamorem græcis & troianis

Alex. dolꝰ in porum.

bāt.Craterocꝫ in caſtris relicto cum ſuo & aracatorū eqtatu/ex macedo-
num phalange: Alceti & Polipercontis copiis/ac earū regionum præſidi-
dibus: & iis pterea quincꝫ indoꝝ milibus in mandatis dedit: Næ prius
trāſire conaret̄.q̄ porū e cōtraria ripa/aut uadū ingreſſū/aut uictū fuger̄
aīaduerteret. Ac ſi porus in caſtris partē exercitus & elephantoꝝ relinq-
ret: tū cū oibus copiis/contemptis hoſtibus traſire conaret̄.Q d elephā
ti ſoli eſſent: q eqs euadendi in alterā ripā facultatē auferrent. Et hæc q-
dem Cratero mandata. Meleagro autē Attalo/& Gorgiæ: q cū mercena
riis equitibus ac peditibus inter inſulā.& maiora caſtra currabant: pcipit
Poſtq̄ pugna īplicitos uiderint indos diuiſis copiis traiicere/quāprimū
conentur. ipe cū amicorū eqtatu & Epheſtionis/Perdicæ/Demetrii/ Cly
ti/Cinicꝫ copiis. & Bactrianis: Sogdianiſcꝫ. & Scythis eqtibus. ac Dais: ſa
gictariiſcꝫ & argiraſpidibus/atcꝫ agrianis: aliquantū procul a ripa clam
hoſtibus: Neu rupem atcꝫ inſulā a ſe peti ſuſpicarēt̄: gradiebat̄. Tū per
noctē leui materia repletas pelles conſui īperat. Adiuuabat ingens uen-
toꝝ pcella fulminibus.imbribuscꝫ īmixta: quæ noctu cohorta/nec tran
ſire parantiū uoces. nec armorū ſonitus ſentiri patiabat̄. Naues pterea:
quas ſectas ex indo flumine uectas diximus: in ſyluas delatæ rurſū clam
hoſtibus inſtructe ſunt: arboꝝ proceritate/atcꝫ frequētia opus occultan
te. Sedata tempeſtate circiter quartā noctis uigiliā. eqtatu inflatis utribus
peditatu nauibus: q̄tum capere poterāt/īpoſito: inſulā p ſilentiū peti iu-
bet: næ prius a pori ſpeculatoribus ex aduerſo cōſpici poſſet: q̄ traiecta i-
ſula ripis appropinquarēt. Ipſe naui lōga ſubſecutus. & cū eo ptholeme
us. Perdicas & lyſimachus ex corporis cuſtodibus. Ex amicis Seleucus:
cui poſtea regnare cōtigit. ac parſar giraſpidū: Cœteri aliis nauibus inue
cti ſunt. poſtq̄ uero & hoſtiū ſpeculatores in aduerſa ripa diſpoſiti alex.
copias nauibus īpoſitas ad ripā appellere cōſpicati ſūt: q̄ta maxima cele-
ritate potuerūt: eā rē Poro nunciatū cōcurrere. Cœterū Alex. prior in ri-
pā nullo obſiſtēte egreſſus: ut quicꝫ eqtes primi in terrā deſcenderāt ita
eos ī aciē inſtruebat. Sed ignoratiōe regiōis obtigit: uti ī locū iniquū de
ſcenderit. inſula erat in cōtinēti haud parua: quā eo mīnus īſulā eē appa
rebat: Q d eā breui tractu exiguus riuus interſecabat: q tn̄ nocturno im
bri nō parū creuerat. Ex quo ab initio nō repto uado metuebāt: næ rur-
ſū nouo laborē opus eſſet. Q uo tādē inuēto: cœteꝝ difficili ea traduci
exercitus q̄q̄ ægre cœpit. Aquaꝝ multitudo: ubi minima peditū pectora
equoꝝ uero capita equabat. traducto exercitu acies īſtruit. In dextro cor

De hoc ēt poro Meminit plu. de fortūa & uirtute alex. qui p pediē ope ra incomparabilis uiri dñi Thomæ plouatatii iuriſcōſulti eximii lucem nā ciſcetur pi ſauri cui debeat perpetuo ſtudioſa inuētus.

nu alam eqtum ſtatuit ex ꝑfecturis eqtum: quos delegerat. Eqtibus ſa-
gictariis ante uniuerſum eqtatũ collocatis. De peditatu primos oium ar-
Seleucus giraſpidas regios: qs ꝑerat Seleucus eqtatui adiecit. Poſt hos regiũ ordi-
nẽ. Tertio loco ſcutatos: ꝓut ſingulis ductores cõtigerant in aciẽ educit
Extrema peditatus ſagictarii/ & agriani ac iaculatores utrinqꝫ añ acies ꝓ
ducti firmabant. Per hunc modũ inſtructa acie. Pedites: q paulo minus
ſex milibus erant. Iuſſit lentius ſeq: ipſe eqtatu ꝑualere arbitratus. Eqti-
bus ad qna milia aſſumptis celerius agmen mouebat. Taurone ſagicta-
Tauron. rioꝝ duce ſagictarios poſt ſe ducere celeriter iuſſo. Cõfidere uidebať: qñ
qdem Porus ſibi in itinere cũ oibus copiis occurreret. fore uti cũ eqtatu
uel ſuperaret eũ: uel certe tantiſper dum peditatus accederet: illius ipetũ
morareť. Sin uero indi iprouiſo tranſitu pculſi ſeſe in fugã uerterent cõ
duceř exiſtimabat. Peditatũ haud ꝓcul a ſe abeſſe: quo maiori cœde ædi-
ta minus negocii reſtaret. Ariſtobolus auctor eſt. Pori filiũ cũ curribus.
LX. eo prius adueniſſe ꝗ alex. maiorẽ illam inſulã cum exercitu tranſmi-
ſiſſet. Potuiſſeqꝫ Alex. tranſitu prohibere: quippe cui uel nemine obſiſtẽ-
te trãſire difficile fuerit. Si indi e curribus deſilire. & ut quiqꝫ primi e flu-
mine in ripã exiſſent facto ipetu inuadere uoluiſſent: i quos ꝓtergreſſos
cũ Alex. equites imiſiſſet: nõnullis uulneratis ſubito terga uerterũt. Sũt
alii: q tradant Pori filiũ cũ Alex. ibidẽ cõflixiſſe. Cumqꝫ maiores copias
Bucephalus alexã. iterfectus lege Gellium li. 5. ca. ſecundo. pori filius hr̃et / alex. ab eo uulneratũ: equumqꝫ eius Bucephalã forma i-
ter equos. & generoſitate quadã ſpiritus inſignẽ: quẽ cariſſimũ habebat:
ab eodẽ haſta tranſfoſſum/ interfectumqꝫ eſſe. At uero Ptholemeus: cui
magis aſſentior: Præmiſſum a Poro filiũ alex. tranſitu ex ſpeculatoribus
cognito: q eius impetum detardaret: ſed cũ nõ tanta curruum paucitate
Neqꝫ. n. ueriſimile eſt: neqꝫ rationi cõſentaneũ: q quidẽ ſi ad ſpeculãdũ:
cum tã paucis mittebať: ſatis multi erãt. Sin ad prohibẽdos tranſitu ho-
ſtes: q non dum tranſiſſent/ aut ad eos inuadendos: q iã i ripã euaſiſſent
ſatis pauci. Sed ait illum cũ duobus millibus eqtum / ac cẽtũ uiginti cur-
ribus ꝓfectũ. Cœterũ alex. ultimo iã modo ex inſula traiecto: illius aduẽ-
tum ꝑueniſſe & aduerſus eũ eqtes ſagictarios miſiſſe. Nã reliquũ eqtatũ
agebat/ exiſtimans Porũ cõ totis uiribus aduẽtare. Hoſqꝫ ueluti antecur-
ſores ꝑmiſſos eẽ. atqꝫ ita ulterius ꝓgreſſum. Poſtꝗ p ſpeculatores didicit
Alex. cum filio pori init pugnam ꝗta ibi multitudo indoꝝ eſſet. nec alias apparere copias fortiter cũ eqta-
tu in hoſtes incubuiſſe illos cũ impetũ ferre non poſſet: in fugam ſe uer-
tiſſe. Equitibus circiter. ccc. ſuorum ceſis: & in iis Pori filio: amiſſiſqꝫ

curribus: q & in fuga tardiores & in pugnā quod terra imbribus limoſa ac lubrica ueſtigiū imprimi nō ſinebat: inutiliores erāt. Q uæ poſtquā Porus ex iis: q fugerant: cognouiſſet: tāto caſu cōmotū: ancipitis cōſilii factum eſſe. cumq; ii: quos cū Cratero Alexāder citra flumen reliquerat calerare uiderentur. Ad poſtremū ſtatuit cōtra Alexādrū in aciem exire totiſq; uiribus macedones ut pote firmiſſimā exercitus partē inuadere. Itaq; Elephantis aliquot/ & eqtibus ibidem relictis immanētiū caſtro℞ ſpeciem: q trāſire conātibus terrori eſſent: Ipſe cū oībus reliqs copiis ad quattuor milia eqtū erant.ccc. curribus: elephātis.cc. peditibus ad.xxx. milia aduerſus Alexādrū cōtendit. Cumq; in locū arenoſum pueniſſet. Nā iſ ad equo℞/ curruū ue miſſiōes cōuerſiōeſq; expeditus atq; idōeus uiſus eſt/ continuo in hunc modū exercitū inſtruit. Elephātos primum in fronte locat iugeri latitudine iter ſe diſtātes: q ante peditatū diſpoſiti Alexādri eqtibus ūdiq; formidinē intēdāt. Neq; putabat quēq̄ ex hoſtibus ſiue eqtē ſiue peditē p interualla elephāto℞ penetrare auſurū: cum & equos iſolito odore & ſpecie coſternaturi uiderent̃/ & peditatum iṗa mole atq; impetu conculcaturi. Poſt elephantos ſtatuit pedites iugeri latitudine. Ad hæc in elephanto℞ turribns pedites imponit: peditatui ab utroq; latere equitatū inducit: curribus ante eqtatū diſpoſitis. Hic fuit Pori ordo. Poſtq̄ Alexāder conſpicatus eſt Indos acie inſtructa ſtare ulterius progredi equites uetuit: donec pedites: qui ſeq̄bant̃: adueniſſēt. Profectos nō cōtinuo in aciem eduxit: næ ex itinere fatigatos. Feſtinatius nanq; acceſſerāt: recentibus barbaris obiiceret: ſed circūeqtans iis ſpatium ſui colligendi dabat. Vbi uero indo℞ ordinē perſpexit. ſtatuit non a fronte/ qua parte elephanti locati erāt: p interualla peditatus denſiore ſed cū eqtum parte: qbus erat ſuperior in ſiniſtrū Pori cornu inuehi: Cinum cū ſuis/ ac Demetrii copiis/ dextrū petere. q barbaro℞: ſi in ſuū cornu irruerent. terga cœdat. Ad hæc Seleuco antigoni/ ac Taurone peditū phalangæ attributa mādat: næ prius pugnā incipiāt: q̄ peditatū/ & eqtatū hoſtilē ab eqtatu ſuo pturbatum cognouerint. Cūq; intra teli iactum appropinquaſſent eqtibus ſagictariis circiter mille aduerſus ſiniſtrū hoſtiū cornu repente immiſſis. Iṗe cū eqtatu amicorū ſiniſtrū cornu repente inuadit/ eo conſilio: ut prius perturbatos aggrediat̃: q̄ eorū eqtatus ſeſe in phalāgem effundat. Q uod hoſtes intuiti repente infeſtis equis ei obuiā eunt. Cum aūt iis Cinus a tergo cū copiis apparuiſſet/ & bifrontē aciem facere coacti ſunt. ita: ut altera pars contra Alex. eaq; ualidior: Al-

Porus aciē parat i alexan. q quatuor cubitis & palmo pcer⁹ erat & quo oēs aggregatim hiſtorici.

Alex. iſtruit aciē contra porum quem Clarum appellat plu. de fortuna & uirtute alexan.

tera cõtra Cinũ conuerſa dimicaret: quo facto maxime indoꝝ ordines animiq; perturbati ſunt. Tum Alex. opportunitate aĩaduerſa in eos: q in ſe cõuerſi erant: maiore ui inuehit̃: quẽ cũ ſubſtenere nõ poſſent: ſub elephantos tãq̃ ſub muros continuo ſe recipiunt. Quorũ ſeſſores cum belluas ipſas in eqtatũ cõcitaſſent: macedonũ phalanx inuecta emiſſis iaculis earũ impetũ fortiter repreſſit. Erat hoc pugnæ genus priorũ haud quãq̃ ſimile. Beluæ eni quoq; uertebant̃ macedonũ phalangẽ: q̃uis dẽſa eẽt. ordine mouebãt. Ad hæc indorũ eqtes cũ omne negocium circa peditatũ uerti uiderẽt: denuo cõuerſi macedonũ eqtatũ inuaſerãt. Qui cũ iterũ ab iis: q circa Alex. erãt ueluti induſtria/ & uiribus ſuperioribus repellerent̃: denuo ad elephantos refugiebãt. Ac p hunc modũ uniuerſus Alex. eqtatus: non iam ipſius Alex. iuſſu: ſed in ipo certamine cãu cõglobatus confertuſq;/ quocunq; incidebat indorũ eqtatum cum multa ſtrage diſſipabat. Poſtq̃ uero belluæ pugnando in anguſtũ redactæ ſũt: non minus ſuis: q̃ hoſtibus infeſtæ/ noxieq; eẽ cœperũt: multis ſuorum dum uel urgent/ uel cœdunt ipa mole pertritis. Ad hæc multa eqtũ cœdes: ut pote in anguſto ædebat̃. Simul multi elephãtorũ rectores hoſtiũ iaculis tranſfoſſi cadebant. Elephanti deinde tũ uulnerũ ĩ patiẽtia: tum qd rectoribus carerent ueſanis ſimiles ſuos iuxta atq; hoſtes urgebant: conterebantq;. Tum macedones ad artes cõuerſi irruẽtibus in ſe belluis ſtrenue cædere refugientes iaculis cõfondere. Poſtq̃ uero elephanti labore pugnæ & uulneribus feſſi ſegnes excurrere ac tãtũ clamorem ædere cæperũt/ & ãterioribus pedibus erectis egre refugere. Alexãder oĩ eqtatu repẽte hoſtibus circũfuſo / ſigno dato imperat: uti pedites cõſertis ſcutis eodẽ aduolent. quo facto undiq; circũuenti indoꝝ eqtes in ipa pugna ꝓpe omnes cœſi. Nec melior erat peditũ fortuna ugẽtibus circũ quaq; macedonibus / Tũ omnes præter eos: quos Alexãdri eqratus circũſterat deſperatis rebus terga dãt. quod cũ Craterus & alii ab Aleãdro i aduerſa ripa cis amnẽ relicti proſpexiſſent: ita. n. Alexãder mãdauerat: & ipi celeriter amnẽ cũ copiis ſibi attributis traiiciũt. q ut pote recentiores nõ minorẽ indoꝝ cædẽ in ipa fuga ædiderũt. cœſi ſunt ex indis pedites paulo minus. xx. milibus. equites circiter triamilia: currus quoq; diſſipati. Ad hæc duo pori filii interfecti/ ac Spitaces indorum eius regionis præfect⁹, itemq; ductores elephantorum. & curruum/ ac pæne omnes pori copiarum duces. Elephantis omnibus preter eos: qui in pugna ceciderant captis. De peditatu alex. ex iis ſex milibus: q primi in hoſtes inuecti ſunt.

Elephanti ſuos ẽt milites diſſipãt conterũtq;

Cõflictus inter porũ & alex.

Indorum ſtrages

Pori filii duo interfecti.

Spitaces

ad:lxxx.deſiderati.De equitatu ſagittariorum.x.de amicorum nō plus xx.Ex aliis equitibus ferme.cc.Porus non modo clari Ducis:ſed ēt ſtrenus militis opera in pugna uſus:licet equitum cœdē animaduerteret & ex elephantis alios cecidiſſe:alios rectoribus uacuos errare: maioremq́ peditatus partem interiſſe.Et ſi rem deſperatam/ac perditam intelligebat:non tamen ueluti Darius ille rex opulentiſſimus: a quo fugæ exercitus initium factum eſt trepidus fugit.Sed quā diu partem aliquā ſuorum pugnantē conſpexit:q̄q̄ dextrū humerū:quē nudū in præliis ferebat:ſaucius.Nam thoracis craſſitudo reliquam corporis partem defendebat.contra hoſtes pugnare ſubſtinuit.Tandem a ſuis fugam ex omni parte fieri conſpicatus:& ipſe elephanto conuerſo ſaluti cōſuluit.Q uē ut cœdere alexā.animaduertit:cum ſaluū ob uirtutē cuperet: quod eius fortium in pugna factorum ſpectator fuerat.Primum Taxilam indum ad eum mittit:q roget/uti elephantum ſiſtat:Isq́ citato equo:quantum tuto appropinquare poſſe uiſus eſt ad eum profectus ſubſtitit: Alexandri mandata uti acciperet/rogans.Porus/Taxile audito:q cum ſibi ueteres inimicitiæ erant:conuerſus nullo reſpōſo dato/lancea eum petiturus uidebat.Q uod cū Taxiles animaduerteret:celeriter præuerſo equo ad alex.rediit.alex.nihilominus alios atq́ alios ſūmittebat:iter quos Meroē idū: quē illi diuturna amicitia deuinctum:cum audiſſet.in id maxime idoneū exiſtimauit.Cuius hortatu ſimil & ſiti uictus/ Porus elephātum continuit:atq́ ex eo deſcendit.Deinde allata aqua recreatus ad alexan.una cum Meroe profectus eſt.Q uem ut alex.Alex .appropinquare accœpit:ante acies ꝓgreſſus cum paucis amicorum ſibi obuiā proceſſit.Q uem ut uidit/continuo ſubſtitit:admiratione quadam,magnitudinis eius captus.Erat.n.quinq́ cubitorū/& forma cunctis corporis partibus longe decora:generoſitate ꝑterea quadā animi nihil humile / aut abiectum/& ſi uictus eſſet:præ ſe ferente.ut q pro regni ſui tuitione rex aduerſus regē caſtris congredi/ac decertare/nequaq̄ dubitaſſet. Tū propriorem factum/ac ꝑhumaniter ſuſceptum conſolatus: quid ſibi optaret:cum a ſe peti iuſſiſſet.Id modo a te opto petoq́ uti me regie tractes: Cui arridens alex.id qdē tibi uel mea cā facturus ſum.Tu qd uelis opteſq́ tua cā poſtula:Cui porus oīa:quæ cuperet.eo uerbo:quod dixerat contineri reſpondit.Q uo reſponſo alexan . lætior/eum non ſolū in libertatem/ac regnū reſtituit:Sed ēt imperio lōge auxit.Eoq́ poſtea amico/ac fideli perpetuo uſus eſt. Hæc pugna ad Hidaſpem Egemone

Porum ēt clarū plu. de fortūa & uirtute alex. app.

Porus nudum i præliis humerū ferebat.

Diſſentic ab arriano curtius i.7 i fine plu. conuenit magis uſ de paulu; oroſiu; & iuſtinum i xii.

Plu.in ale. diſſētit ab Atriano q̄tuor cubitis & palmo procerū extiſſe tradit. Hoc curti⁹ in fine ſeptimi& plu. in alexan. Itē plu. de fortuna & uirtute alexand. lege iuſtinum.

Nicæa urbs ab alc. hoc idem iuſtinus in xii. paulus oroſius in 3.curtius plu.i alex. & alii

Bucephali eq forma qualiſlege pli.iuſtinũ plu.in ale. & oroſiuz Gelliũ i. 5. ca .ſecũdo

Athenis ſummũ magiſtratũ obtinente:geſta eſt.Poſt hæc Alex.in ſempiternã nominis gloriã ultra Hidaſpẽ:ubi pugnatũ eſt.& item cis Hidaſpem:unde mouerat/urbes condidit:& illã qdem ulteriorẽ a uictoria Nicæam/hanc Bucephalã ab equo ſuo noiari uoluit.De quo quidẽ equo nõ erit alienũ uti arbitror/aliquid hoc loco memorare.Forma fuit/&natura præter cœteros equos inſigni/magnitudie quæ mediocrẽ excederet ſpiritu alto/ac generoſo/taurino capite:cuius rei cauſa id ſibi nomen inditum:uel quod/ut aliis placet cum toto corpore niger eſſet.albam incapite maculã Taurino capiti maxime ſimilẽ habuerit.Nullũ oino ſeſſorẽ ꝑter alex.dignatus eſt unq̃.Hunc cum apud Vxios amiſiſſet.alex .ſũma cura conqri iuſſit.Vxiis exicium minatus ni cõtinuo reducerẽt.Iſq; redditus ẽ . Ex multis piculis in ꝑlio regẽ eripuit:multũq; ei ad gloriã cõtulit.ad poſtremũ trigeſimũ iã annum nactus non ullo uulnere ſed ætate ſimul & labore æger factus in caſtris:unde mouerat:citra Hidaſpem uitam finiit.

De morte eq diffẽtit ab aliis

Nunc ad hiſtoriã redeamus.alex.iis:q prælio ceciderãt:cõquiſitis ac pro dignitate ſepultis ſacrificium/ludoſq; inHidaſpis ripa:unde tranſiens mouerat:uictoriæ cauſa ædidit.Deinde Cratero cũ parte copiarum:q urbes conderet relicto:ipſe aduerſus indos pori regno finitimos ꝓceſſit.Glaucanici appellabant'.ut ariſtobolus inquit. ut Ptholemeus Glauſæ.

Glaucanici populi. Glauſæ.

Erant cũ eo pedites delecti:omneſq; ſagittarii equites/& agriani/ac ſagittarii:& amicoꝝ eqtum pars.Cœterũ Glaucanici metu eius perculſi:poſtq̃ porũ ab eo uictũ cognouerũt:ſeſe uolũtarie in eius fidem dedere.

Trigintaſeptez urbes a glaucanicis alexan. traditæ.

Vrbibus.xxxvii.traditis.quarũ/quæ minima erat non minus qnq; milibus hominũ continebat.Plereq; earũ ſupra dena milia.Pagoꝝ quoq; magnorũ frequentia ea ꝓuincia celebris erat:quã totã pori regno addidit.Poſt hæc Taxili Poro p ſe reconciliato ad ſuos reuertẽdi poteſtatẽ fecit.Dum hæc Geruntur legati ab abiſare ad alexãdrũ uenere:q ſe ſuaq; oĩa in fidem eius darent.

Abiſares.

Cogitauerat abiſeres ante pori cladem cũ poro ſe iungere in belli aduerſus Alex.ſocietatẽ.Verum illius conſiliũ/pori res aduerſæ mutari coegerunt.Itaq; quo magis ſibi alexan . conciliaret:fratrem quoq; cum legatis miſit.& cum iis pœcuniã:atq; elephantos.xl. ab indis quoq; liberis legati ꝓfecti ſunt:& item a poro alio indorũ ꝑfecto.alexander.repudiatis muneribus/Abiſarem ad ſe proficiſci iuſſit: ni ita faceret.grauiter interminatus.in hoc rerum ſtatu phrataphernes parthorum/atq; Hyrcaniæ ſatrapes/cum trhacibus ſibi commiſſis ad alexãdrum acceſſit.Cumq; nuntii a Siſico aſſacenorum ſatrape profecti/aſſa-

cenos ꝓtore interfecto arma ſumpſiſſe nunciaſſent: continuo Philippū ac Tririeſpim cū parte copiaꝝ: q eorū motus compeſcāt: ire iubet. Ipſe cū reliquo exercitu ad Aceſinē amnē pgit. Huius dū taxat/ apud indos fluminis magnitudinē Pthelomeus ſcribit xv. ſtadia latitudine occupāt ingentē aquaꝝ molem uehere curſu rapidiſſimo/ magnis & acutis cautibus interiectis: qbus illiſæ ac repcuſſæ: unde ingētes æſtus/ & uortices cōcitant ac ꝑpterea nauigātibus terrorē diſcrimenq̧ inferūt. ab ea maxīe parte Alexāder nauibus & utribus inſcenſis exercitū trāſuexit. q utribus trāſportati ſūt: iis facilior trāſitus fuit q uero nauibus magnis icōmodis afflicti ſūt: pleraq̧ .n. cautibus illiſæ cōfractæq̧ ſunt. Viris: q inuehebātur: deſideratis. Ex hac re coniectari licet: non multum a uero abhorrere

Tririeſpis

Aceſines flu.

Quod de indi amnis magnitudine traditum eſt ab iis/ qui ſcribūt: qua latior eſt ad. xl. qua uero anguſtior ad. xv. ſtadia patere. Hunc modum in pleriſq̧ eius partibus obſeruatum eſſe. Alex. autem exiſtimo: qua latior ampliorq̧ erat: quod ibi minus rapax minuſq̧ uiolentus eſſet: exercitum traduxiſſe. Poſt hæc Alexan. traiecto flumine. Cinoq̧ cum copiis ſuis cis flumen relicto: qui curaret cœterorum tranſitum: quos in indos a ſe uictos miſerat: uti frumenta/ & cœteros cōmeatus inde/ in caſtra cōportaret. porum in regnum remiſit. Lectam popularium ſuorum manum: item elephantos ſiquos haberet domitos mittere ad ſe iuſſum. Cogitabat alterū porum cum leuiſſimis. & expeditiſſimis totius exercitus ꝑſequi: quem nunciabant deſerta prouincia: cui ꝑerat: abiiſſe. Hic dum Alexander cum poro rege bellum gerebat: magis pori odio q̄ beniuolētia in alexan. legatis miſſis ſeſe ſuaq̧ omnia in alexādri. fidem dederat. poſtq̄ uero porum reconciliatum alexandro agnouit: nec ſolum in patrium regnum reſtitutum. ſed multum inſuper illius regno additum: non tam Alexan. q̄ pori metu aſſumptis fugæ comitibus iis: q bello idonei uidebanť: patria exceſſit. Cumq̧ aduerſus eum proficiſcereť ad Hydraotem flumen latitudine qdem aceſini parem: cœterum curſu aliq̄to inferiorē profectus: in oī ea regione idoneis quibuſq̧ locis ꝑſidia diſpoſuit: ut ii: quos cum Cratero/ & Cino reliquerat: tuto ad ſe proficiſcerēť Deinde. Epheſtionem cum duabus phalangibus: de eqtatu uero ſuo/ ac Demetrii ordine ac ſagictariorum parte mittit: qui deſerta a poro oppida atq̧ agros: cœterosq̧ præterea Hydraotis accolas in pori regis & amici poteſtatem redigat. Ipſe pertranſito flumine non eo quidem labore: quo aceſinem traiecerat. cum regionem illam peragraret inco-

Indi flu. magnitudo & latitudo.

Victus porus ab alex. & in patriū regnū reſtitutus.

Hydraotis flu.

lis metu perculſis pleriq; eorum in deditionē uenerunt: nonnulli tamē correptis armis obuiā ire: alii i fugā ſpē ponere quos oēs pſecutus: debe lauit. inter hæc Alex. nunciatū ē ex liberis indorū populis alios quoſdā: ſed eos pcipue: quos Catheos uocāt paratos eē: ſi eo accederet/decertare/: Indoſq; finimos in belli ſocietatē ſollicitari/depoſciq;/urbē ſitu munitā eē. Vbi caſtris poſitis mārere/& cū ipo depugnare ſtatuiſſent. Sangala ubi nomē erat. Catheos ipos fortes uiros & rebus bellicis cōſilioq; finitimos anteire/exiſtimari: cū iis conſentire Oxidracas/ac Mallos indorū gētes & ipos bello claros: aduerſus quos pauloante & abiſares. & Porus cōiunctis uiribus: multis pterea indo℞ in ſocietatē aſciti.: pfecti bello fruſtra ſuſcepto retroceſſiſſent. Quibus acceptis alexan. aduerſus eos cōtendit: atq; altero die non pcul ab urbe Pimpramis puenit. Ea gens Adraiſte appellabat': iiq; ſeſe ſtatim ſine ui in Alex. fidē dederūt. Exercitui deinde biduo qete data uerſus Sangala: quo Catheo℞/ac finitimo℞ copie caſtris ſub urbē poſitis conuenerāt: pficiſcitur. Et qm̄ is collis nō undiq; ſatis munitus/ac tutus uidebat': qd eſſet ex aliqua parte aſcēſu clemētior triplici ordine in circuitu diſpoſitis curribus caſtra munierant. Alex. ubi eo puentum/caſtris poſitis: naturā loci/ac barbaro℞ multitudinē cōtemplatus: ubi expedire uiſū ē/conſtitit. Præmiſſis interī eqtibus ſagittariis: quí caſtra hoſtiū circūuecti eorū ipetū morarent': næ prius in ſuos erūperent. q̄ ſe ad pugnā comparaſſet. Deinde acies in hunc modū inſtruit. in dextro cornu equites. & Clyti copias. poſt hos Argiraſpides locat. In ſiniſtro. qua parte Perdicas curabat: ipſius perdicæ copias. & Aſtheteros. ſagittariis in utrunq; cornu diuiſis. Inter hec ſupueniūt pedites. atq; equites præſidio rēlicti. Equites in utrumq; cornu deducit. Pedites. phalangi: quo denſior fieret: adiicit. Poſt hæc cum equitatu: quem dextro cornu conſtituetat. contra indorum currus: qui in ſiniſtro cornu erant: qua collis facilius ſubiri poſſe uidebatur/ aduerſo mōte ſuccedit. Poſtq̄ autē indos uidit in caſtris ſe continere: ac tantum inſcenſis curribus ſuperne iacula emittere: non equitis/ſed peditis negocium eſſe id cenſuit. Itaq; protinus relicto equo: phalangem eodem adducit. Et ab anteriore quidem curruum ordine: ſine magno negocio indi a macedonibus repellebantur. Cœterum ubi ad altera eademque anguſtiora munimenta uentum eſt: conferti conglobatiq; locum facile tutabantur. macedonibus e contra hæc aduerſa erāt: q per aperta. & ſpatioſa loca ſubeuntes primis curribus diſtractis: prout cuiq; cōmodū erat: hoſtes paſſim/atq;

Chatei populi. Sangala urbſ. Oxidracas: Malli gēs indiæ. Abiſarés. Alex. expeditionem parat i chateios. Pimprame urbs. Adraiſtæ. Alex. aciē inſtruit.

incōpoſite aggrediebant̃. Sed & hinc quoq; acri ꝑlio cōmiſſo adnitēti-
bus ſūma ope macedōibus amiſſis curribus indi repulſi ſūt. Cūq; iterius Indi repul
penetraſſent macedones hoſtes nō tulere ipetū: ſed ꝓtinus terga dātes de ſi a mace
ſtituto colle ſeſe in urbē receperūt. Potitus caſtris Alex. urbē q̄tū peditatu donibus.
potuit cōplecti obſidere ꝑgit. Nā qd murus ī circuitu paulo āplior erat/
circūſidere nō poterat. Q ua uero peditat⁹ itermiſerat. Nā ſtagnū quod
dā erat/ haud ꝓcul a muris: eqtatū cōſtituit: ratus ꝑ id Stagnum: quod
eſſet modice altitudinis: idos accœpta clade/ territos/ noctu deſerta urbe
diſceſſuros. Nec eū fefellit cogitatio. Nam circiter ſecūdā noctis uigiliā
pleriq; eoꝝ tacite egreſſi: cū in cuſtodes incidiſſent: cœſi ſunt. Alii ſeſe
circūſeſſos ſentiētes ꝓtinus in urbē refugerūt. Q uo cognito Alexāder.
urbe tota præter q̄ ſtagnū tenebat: duplici uallo circūdata/ cogitabat tor
mētis admotis/ muros quatere. Cūq; tranſfugæ quidā nuntiaſſent ídos
ea nocte cōſtituiſſe: qua uallū intermiſſū erat: effugere. Ptholomeū lagi
cū tribus milibus argiraſpidū: & agrianis/ & parte ſagitariorū cōfeſti mi-
tittit: Q ua barbatos tenturos fugā maxime ſuſpicabat̃. Mandatis tradi
tis: ubi ſenſiſſet eos eruptionē facere conari ſignis tubariū coercēdos: du
cibus audito ſigno eodē repente aduolare iuſſis. Profectus Ptholemeus
cōplures currus ex iis: quos ī ꝑlio cœperāt trāſuerſos cōiunxit. Q uo fu
gæ difficultatem ꝑ noctis tenebras fugiētibus indis augeret. Ad hæc ual Vallum fa
lū: qd nōdū ad exremū ꝑductū fuerat: eadem nocte ſūmo militū labore ctum.
ꝑfectū. Sub quartā noctis uigiliā barbari patefactis portis: quæ ad lacū
ferebant exire conati ſūt. Q d cū macedones ſenſiſſent. Cōfeſtim dato ſi
gno eo aduolāt: obſtabāt indis/ & uallū/ & currus oppoſiti: & hoſtiū ma
nus: qbus difficultatibus circūuenti ſeſe rurſus in urbē cōdiderūt. Q ui
gentis ferme ſuorū deſyderatis inter currus euadere tentantibus. in hoc
rerū ſtatu Porus ad alex. rediit: qnis fere populariū milibus elephantiſq; Porus
quos reliquos habebat adductis: quæ uiriū acceſſio/ oppidanis deſpera-
tionē auxit. Iamq; ꝑfectis operinus tormēta muro admouebant̃: cū ma Barbarum
cedones lateritio muro ſuffoſſo ſcaliſq; in circuitu applicatis urbē cœpe magna ce
rūt. in eo ꝑlio tanto ardore pugnatū: barbaroꝝ ad decē & ſeptē milia cœ des & cap
ſa ſupra. lxx. milia capta: currus. ccc. eqtes. D. De Alex. exercitu in tota ex tio.
pugnatione nō plus cētū deſyderati/ ſupra mille ac ducētos uulnerati:
in quis Liſymachus & alii quidā copiarū duces nō obſcuri. Poſt hæc ale Eumenes
xan. iis: qui in prelio ceciderant de more humatis EVMENEM ſcribā ſcriba.
ad illas duas ciuitates: quæ cum Sangalenſibus conſenſerāt datis ei. ccc.

Sangala urbs. eqtibus mittit:q denunciet Sangala urbē a ſe expugnatā:ſe tñ eos pro
amicis habiturū:ſi præſidiū ſuum ſine ui admittant.Neq;.n. detrimenti
quicq̃ a ſe paſſas eſſe cœteras indorū liberoꝝ ciuitates: quæ uoluntariæ
in deditionem ueniſſent.Sed iā de ſingulis captis edocti oppida deſere
re incœperant.Q uo cognito Alexan.confeſtim eo ꝓfectus nouiſſimoſ
q; nactus:Q uingentos eoꝝ ex ipſa fuga retractos occidit.Poſtq̃ uero i/
tellexit fugam eoꝝ ſiſti non poſſe/retro cōuerſus ſangala diruit. Sanga/
lenſium agris indis liberis:q ſeſe in fidem ſuam dederāt: traditis. Dein/
de Poro cum copiis ſuis miſſo:q in urbes:quas recœperat.præſidia indu
Hiphaſis flu. ceret.Ipſe cum exercitu ad Hiphaſim amnē pertendit:uti indos:q tranſ
flumen habitabant ad deditionē cogeret.Neq;.n.apparebat ullum bel/
lo finē futurum:q̃diu in ipſis indis aliqd hoſtile ſupereſſet.audiebat ex
finitimis regionē illam trans amnē fertilem/atq; opulentā eſſe: incolas
culturæ agroꝝ ſtudere/bello multū ualere:adminiſtrari eorū reſp.ab op
timatibus.ab iis nihil iniuſtū/nihil turpe cōmitti:aut imperari multitu/
dini maiorem elephantorū numerū apud eos:q̃ apud finitimos eſſe:ip
Elephanti maxime ſoſq; elephantos magnitudine corporū/& robore cœteros excedere.que
alexan.nunciata multo magis ſtimulabāt aium gloriæ auidū:uti ulterio
ra peteret.at macedones iam ſaties cœperat:uidentes regem nouis ſemp
laboribus labores /periculiſq; pericula addere:neq; iis finē imponi.Fie/
bant clandeſtini in caſtris conuentus:aliorū:q æqore animo erant/for/
tunas ſuas deplorantium:alioꝝ ſe nō ſecuturos regē:ſi ducere uellet/a/
Alex.o ſo ad macedonas. affirmantium.Q uæ poſtq̃ alex.cognouit prius q̃ ſeditio longius ſerpe
ret:ducibus ordinum conuocatis : hunc in modū contionē habuit.Cū
intelligā uos O Macedones/ac ſocii non eadē uoluntate/& ſtudio: quo
prius pericula una mecum capeſſere:Vos iccirco huc uocaui:uti uel per
ſuadendo/uos in ulteriores terras mecū adducā:uel a uobis perſuaſus re
tro ipſe conuertar.Nam ſi labores:quos hactenus ſuſcepimus:ſi pericu/
la:quæ adiuimus uobis mihiq;:qui dux ueſter fui de decori ſunt : haud
Gentes uictæ debellatæ fuſæ & fugatæ ab alexā. opus eſt:me plura dicere.Sin uero per hos Labores tenetis ioniā Helle
ſpontum.Vtranq; Phrigiam:cappadociam:paphlagoniā:Lydiam:Cha
riam:Liciam:Pamphiliam:Pœniciam:Si ægyptum:Cum libya græca:
Arabie partem:Celſyriam:Meſopotamiam: Babylonem: Suſas:Perſas:
Mœdos:Parthiam:& quicquid ſub Perſarum/ac Medorum regno fuit.
Si ultra portas Caſpias Caucaſum/ac Tanaim amnes.Si in Bactrianos:
Hyrcanoſq; imperiū protulimus.Si Scythas in ſolitudines ſuas reppu

limas.Si deniq; indus:Hidaſpes:Aceſines:Hydraotes/celeberrima flu-mina ditionis nr̄æ fecimus.Q uid nos tandē pigeat Hiphaſim/& gentes/q̄ ultra Hiphaſim incolunt:macedonū regno gloriæq; adiungere. An dubitatis:næ ii quoq; barbari uinci a nobis poſſint:quorū alii uolūtarie in deditionē ueniunt.Alii in fuga capiunt̃.Plures ēt oppida uacua & deſerta nobis relinquūt.Ego uero nulum aliū laborū finē gn̄oſo aīo: q̄ honeſtos & glorioſos labores ſtatuo.Siquis tn̄ cupiat ex me ſcire.q nā ſit futurus huic bello finis:Sciat non multū terrarū nobis ad Gangē flumen:& orientalem oceanū reſtare:quem quidem occeanum(circuit.n. terrarū orbem)cum Hyrcano maiori contineri iudicabitis. oſtendam uobis indicū ſinū cum Perſico:Hyrcanū cnm indico cōtinuari.A perſico mari in lybiā ad Herculis colūnas cū claſſe nr̄a nauigabimus: omnē q; Lybiā:quæ intra colūnas ſita eſt:in nr̄am ptātē redigemus.Sic/& uniuerſa aſia nr̄i iuris/atq; imperii fiet.Erūtq; iidem/& orbis terraꝝ& imperii nr̄i termini.Nunc reuertentibus nobis multæ trans Hiphaſim belli-coſæ gentes relinquunt̃.Multæ ēt/& in Hyrcaniam/& Septentrionem uerſæ:a qbus Scythæ non longæ abſunt.Q uapp ualde timēdū eſt:næ redeuntibus nobis:Q uæ tantis laboribus/ac diſcriminibus adepti ſumus:p ea:q̄ intacta relinqmus:qm̄ haud ſtabili loco ſita ſūt:breui amittamus.Hi.n.quos adhuc uicimus earū gētium:quæ ſupſūt auxilio fræti a nobis q̄ primū deficient.Atq; ita diururni ac magni labores nr̄i perierint:aut certe nouis laboribus/ac periculis denuo incumbendum erit. Q uāobrem pergite quæſo uiri fortes:labores.n.ac diſcrimina ꝓ re honeſta aggredientibus ut uiuere/ſic mori dulce eſt:Cum īmortalē ſui nominis gloriā poſteritati relinquere ſe ſciant.An ignoratis Herculē progenitorem nr̄m:nunq̄ eā gloriā conſecuturū fuiſſe:ut deus ex homine fieret:uel cenſeret̃ a mortalibns:ſi uel Thyrinte:uel agris/Thebiſue:uel in peloponeſſo ſegnis pmanſiſſet.Sed neq; Dionyſii:q maior Hercule deus habet̃:aut exigui aut pauci labores fuere.At nos& ultraNyſā acceſſimus/& Petrā:q̄ aronos q̄ hercules ipſe capere n̄ potuit:expugnauimus Itaq; quæ Aſiæ reliqua ſunt:iis:quæ tenemus/& hæc pauca tam multis adiicite obſecro:niſi uos gloriæ ur̄æ tedet/pigetq;.Nam quid magnum aut memorabile in uita egiſſemus:ſi macedonia contenti laboris expertes:ſatis nobis habuiſſemus prouinciā nr̄am tueri/thracibus modo Illiriis.Triuallis depulſis/ac græcis:q nobis inimici:aut infeſti eſſent. Q đ ſi laboribus/ac periculis ur̄is/ego me dux ueſter ſubducerē: nō iniuſtus

Alexā. elegans & ſcī ta oīo ad ſuos.

Herculis columnæ

Ab alexā. diſcīt nr̄i puces.

Hercules progēitor alex.

Petra Aornos de q̄ ſupra ſatis

fortaſſe langor ueſter uideret̃. Sed uidetis me labores/ac pericula cõica re: prœmia in medio ponere. Ois hæc regio: quã debellauimus ur̃a eſt: Vos ei præeſtis: uos eam tenetis: nomen modo meũ eſt: auri / argentiq;/ & Aſiaticæ opulentiæ pars magna iã in ur̃a poteſtate ẽ. Sed ubi tota aſia potiti fuerimus: tum ſpero p iouem fore: uti nõ ſolum cupiditates ur̃as expleam. Verum etiã uota exuperẽ. Confecto bello/iis: qui domum reuerti uoluerint abeundi poteſtatẽ faciã: aut ipſemet reducã: q uero permanere optauerint: ſane præſtabo: ut recedentibus inuidioſi fiant. quæ cum dixiſſet: Milites diu mœſtũ ſilentiũ tenuit. Nam neq; refragari regis uoluntati propalam/neq; aſſentiri audere. Cumq; dicere ſniam iuberet: Manebant tñ oĩs in eodẽ oris habitu defixi. Tandẽ ſilentibus cœteris. Cinus Polemocrati hunc in modũ orſus eſt. Quoniã tu o Rex non cogere uelle Macedones dixiſti. ſed ſi perſuaſeris te ducturũ ulterius: ſin minus non compulſurum inuitos. Ego nõ pro ordine nr̃o: qui ſũmis honoribus a te affecti premia laborũ p magna iã pleriq; accepimus: Sed pro multitudine uerba faciã. Nec ea dicã adulandi cauſa: q̃ ipſis iocũda. Sed quæ in pñtia/& ipſis utilia/& in poſterũ ſecuritatẽ afferre poſſe exiſtimẽ. Neq;. n. æquum cenſeo: ea a me reticeri: quæ optima factu iudico. Id iam neq; ætas: neq; dignitas mea patit̃. Qd ẽt ut liberius eloquar me hortant̃ labores/& pericula tuæ gloriæ cauſa a me ſæpius ſuſcœpta atq; adita. Quo. n. plura ac fortiora facinora te duce/geſſimus: q te in hac laborioſa expeditione/relicta patria ſecuti ſumus: eo magis cõducere arbitror/modũ aliquẽ laboribus/ac periculis imponi. Vides ipſe ex tãta macedonum & græcorũ multitudine: q tecũ una domo diſceſſimus ad quantã paucitatẽ redacti ſimus. Theſſalos cũ ſentires iis militia grauẽ eſſe ex Bactris (ut fieri decuit) domũ remiſiſti. Ex cœteris græcis: alii in urbibus: quas condidiſti: non uſq; quaq; tñ uolũtate ſua pmanent: alii tecũ labores ac diſcrimina capeſſentes: tã ipſi: q̃ macedones multos ſuoꝝ pugnando amiſerunt. Ad hæc pleriq; ex uulneribus inutiles facti: nonnulli ẽt alii alibi: cũ ſequi agmen non poſſent: a nobis in itinere relicti: plurimi quoq; morbo confecti: ut ex tanta mulitudine miliũ pauci admodũ ſuperſint. Qui corporis uiribus p longã/ ac laborioſam militiã imbecilliores facti ſint: multo tñ magis animis feſſi fractiq; ſũt. Hi oẽs naturali quodã deſyderio: qbus adhuc parentes uiuunt: domũ rapiuntur. Alios deſyderium coniugum liberorũq;: alios partiæ mouet: quam ſi uidere expetunt: honore/ac dignitate per te aucti/ ditatiq; nõ indigni

[Margin: Macedones alexã. reſpondẽt dicente cino. exemplu; habebat cioen']

[Margin: Macedoniã patriã deſiderabant qua; nũc Bulgaria; appellant.]

uenia uidenť. Te uero non oportere exiſtimo inuitos in pericula ampli
us ducēre. Neq̧.n.ipis iiſdem poſt hac utere: qbus animus a rebus belli
cis procul aberit. Te uero domū ſi ita tibi uidebiť reuerſo: poſtq̄, matrē
uideris reſq̧ græciæ compoſueris: & haſce tā multas/ac tam ingentes ui
ctorias ī paternā domū ītuleris parare dēuo exercitū licebit: ſiue hiſce in
dis: q orietē ſiue ſcythis q pōtū incolūt: ſiue Carthagini: aut ēt Lybiæ: q̄
ultra Carthaginē ē: inferre bellū decreueris: tū tibi libeꝝ erit bōa militū
uoluntate: quocūq̧ uolueris ducere. Sequentur te Macedones iuniores
pro hiſce ſenioribus uiribus integri profeſſis. Q uibus res bellicæ: q̄uis
fueriut in experti rerum. non mō non fugiendæ: ſed ēt pp ſpes: quas ipi
ſibi ingentes proponent. ultro optandæ uidebunť. Cum uiderint nos:
qui laborum tuorum participes fuerimus ex pauperibus diuites ex obſ-
curis claros domum reuertiſſe. Perpulchra uero res eſt: ſi quicq̄ aliud in
rebus humanis uel proſperis rebus animi moderatio. Tibi quidem hu-
ius inuicti exercitus imperatori non uideo cur hoſtis ullus metuendus
ſit. Cœterum fortunæ inconſtantia atq̧ temeritas: cuius ictus oino effu
gere mortalis nemo: q̄uis ſapiēs: poteſt /ptimeſcenda eſt. Q uæ poſtq̄ ci Cinus.
nus allocutus ē: mœſtitia ingens omnes: qui audierāt cœpit. Multis pro
fuſæ cum ſingultibus p ora lachrymæ inuolūtariā militiā: ſi cogeret: ̧te
ſtabanť. Alex. Cini oratione/ac cœterorū ducū confeſſione haud dubia
grauatæ militiæ cōmotus illico contionē dimiſit. Poſtero die iiſdem de
nuo ī contionē uocatis: Næ diſſimulata qdem indignatione decreuiſſe
ulterius pergere: coacturū uero neminē: Habiturū ſe tm̄ milites regem Alex. aſtus
ſuū uoluntarie ſequentes: cū his: quæ expugnanda ſupereſſent aggreſſu pro retinē
rum. Volentibus domū reuerti futuram per ſe abeundi poteſtatē/ ac nū dis mace
ciandi ſuis regē in mediis hoſtibus a ſe deſtitutū. Q uæ cū dixiſſet proti donibus.
nus in tabernaculū ſe contulit: nemine ac næ ullo qdem amicorū eo tri-
duo admiſſo: de induſtria obſeruans: ſiqua forte animorū mutatio (ut
fit plerūq̧ in multitudine) a macedōibus ac ſociis fieret. Cœterū uniuer Multitu
ſus exercitus in eodem ſilentio perſeuerabat. Nec erat ambignū indigna do ſepius
tione Regis commotos. Alex. nihilominus in propoſito perſtabat. Sed mutatur.
cū pro tranſitu ſacrificans non litaſſet. Tum primis amicorū conuocatis Attēde qd
Poſtq̄ oīa inqt ꝑgredi me longius uolentē retrahūt reuerti ſtatui. Q ua inter ſacri
noce in multitudinem puulgata ingēs ad cœlū clamor lætitia imiſtus ficio & li
repente ſublatus eſt: aliis præ gaudio lachrymæ cadebāt. Alii tabernacu- to differat
lū regis ingreſſi oīa illi bona/& ſecunda ꝓcabanť: gratiaſq̧ agebāt: Q d

a ſe unis uinci pmiſiſſet. Cũ qdẽ p cœteras gẽtes inuictus eẽt. Poſt hæc di uiſo exercitu. xii. diis aras ſtatuit turriũ altitudine. cœteꝶ latitudine pau lo ampliore. Q d ipm tã ꝑcul a domo/ac patrio regno uictorẽ pduxiſ ſent. laborũ ſuoꝶ gloriæq́ ppetua monumẽta. Tũ ſacrificio ppetrato lu diſq́ gymnicis & eq̃ſtribus æditis: totaq́ ea ragiõe ad Hyphaſim amnẽ pori ĩperio adiecta ipſe ad Hydraotẽ flumẽ cõuerſus ẽ. Q uo traiecto/ ad Aceſinẽ retroceſſit. ubi quã urbẽ Epheſtion cõdere iuſſus fuerat: ædi ficatã repperit: in quã ĩductis finitimis: qcunq́ ſua uolũtate in eã cõmi grare uoluerũt. itẽ ex mercenariis quicqd ĩbelle erat: cũ in occeanũ naui gare decreuiſſet. neceſſaria in claſſem parare cœpit. In hoc reꝶ ſtatu arſa ces ꝓuinciæ Abiſari finitime ꝑfectus atq́ abiſari ipſius fr̃ cũ ampliſſimis muneribus ad eũ uenere: in quis muneribus Elephanti. xxx. ab Abiſaro miſſi cauſato ſe ob ualitudinẽ ad eũ uti iuſſus fuerat ꝓficiſci non poſſe. Q d cũ legati ab alex. miſſi cõfirmarẽt facile pſuaſus abiſari cõceſſit: uti ptãtẽ: quã hr̃et: retineret: atq́ arſaci pareret: tributiſq́: quæ quot ãnis pẽ derent: taxatis. Sup Aceſine rurſus rem diuinam fecit. Eoq́ ptrãſito ad Hydaſpẽ ſe cõtulit. Q uo in loco aliquãtũ moratus. Q uicquid ĩ nicea ac Bucephala urbibus a ſe conditis imbres corruperant militum opera reſtituit. Q uibus pfectis ad cœtera ordinanda: q̃ ad eam regionẽ tuen dam ptinere uidebantur protinus conuerſus eſt.

Marginalia: Alex. ſacri ficat. — Pori impe rium. — Abiſarus

ARRIANI NICOMEDENSIS DE REBVS GESTIS ALEXANDRI MAGNI REGIS MACEDO NVM LIBER SEXTVS.

P ARATIS Iuxta Hidaſpis ripam nauibus: quæcunq́ ad uehendũ exercitũ idoneæ uidebant̃. ſtatuit alex. occeauum inuiſere. Prius aũt cũ in indo flumine Co codrilos uidiſſet quemadmodum/& in Nilo: nec ꝑ cul ab aceſinis ripis fabas enatas: q̃les ægyptia tellus ſua ſponte gignit. audiſſetq́ aceſinẽ indum influere. Nyli ſe caput repperiſſe arbitrabat̃. Suſpicatus eũ e proximis locis oriri/ ac per uaſtas Solitudines ſe ferentẽ nomẽ amittere. Deinde per cultas re giones rurſus reuolutum Nylum ab æthiopibus/& ægyptiis uocari: quẽ Homerus eodem nomine: quo prouinciã nominaſſet. & adultimum ĩ mediterraneum mare erumpere. Nãq́ ad olypiadem alex. de indoꝶ re

Marginalia: Alex. occea num inuiſit — Cocodrili ubi naſcũ tur. — Faba — Nylus ubi oritur.

gione ſcribens/& alia quædam· Et hoc quoqꝫ imprimis ſcribit / opinari
ſe Nyli fontē repiſſe: paruis illis/ac leuibus coniecturis: quas dixi motus
At uero cū poſtea ab indigenis edoctus eēt. Hydaſpē qdem in Aceſinē:
Aceſinē uero indū illabi/ac nominis honori cœdere. Indum aūt duplici
hoſtio in occeanū exire: Nec ad eū quicq̄ ægyptū pertinere: cum ex epi-
ſtola: quā matri ſcripſerat. Quod de Nylo dixerat auferri/corrigiqꝫ mā
dauit. Cumqꝫ aīaduerteret ꝓficiſci ī occeanū/remigio aptari naues phœ
nicibus: cypriis: caribus/atqꝫ ægyptiis ad eā idoneis: q exercitū ſequebāť
in eū uſum delectis. inter hæc Cinus quo alex. inter fideliſſimos amicos
utebāť: morbo confectus deceſſit. Quo magnifice ſepulto/conuocatis
amicis/atqꝫ oībus indorū legationibus ad ſe ꝓfectis: uniuerſæ indicæ re
gionis a ſe uictæ gentiū qdē oīno ſeptē. Vrbiū aūt ſupra bis decies mille
Porū regē conſtituit appellauitqꝫ. Poſt hæc exercitum ꝑ hūc modū diui-
dit. Argiraſpides oēs item ſagictarios/ & Agrianos ac partē eqtū ſecū na
uibus iponit. Crateꝛ a dextra fluminis ripa cū magna eqtū/ac peditū ma
nu. Epheſtionē a ſiniſtra cū maiore ac meliore exercitus parte/ cūqꝫ ele-
phantis circiter. cc. terreſtri itinere ire iubet: mandatis traditis: uti ad So-
phitis regiā contendant. Philippo p̄fecto regionis ultra indū amnē: qua
ad Bactrianos uergit: ut triduo poſt cū oībus copiis ſequatur/iperat. Eq
tes Hyſeos domū remittit. Vniuerſæ claſſi Nearchū p̄fecit. Oneſicrytū
nauis ſuæ gubernatorem inſtituit: q in hiſtoria: quā de alex. cōſcripſit:
hoc quoqꝫ mentitus eſt: qd ſe Nauarchum inſcripſit: cū gubernator fuiſ
ſet. Erat aūt nauiū numerus Ptholomeo autore: quē ego maxīe ſequor
ex oī nauium genere circiter duo milia. Paratis neceſſariis Alex. ſub lucē
claſſem inſcendi iubet. Sacrificio deinde Herculi progenitori & Amōi/
ac cœteris diis: qbus cōſueuerat ꝑpetrato: & item Hidaſpi fluuio: qbus
hoſtiis augures monebāt. & ipſe claſſem cōſcēdit: ſimul ī ꝓra ſtās Hidaſ
pe/atqꝫ Aceſine inuotatis: quē Aceſinē acceperat: haud ꝓcul inde cū hi-
daſpe miſceri: & item indo: quē Aceſines influit. aurea phiala libauit. His
peractis tuba diſceſſum ſignificari īperat. Quo audito cōfeſtim naues:
ut erat īperatū ex ordine moueri cœperūt. Erat autē conſtitutū/q̄to inter
uallo naues: qbus īpedimēta uehebanť. q̄toqꝫ onerariæ: quæ equos de-
portabant: q̄to itē q bello aptæ erāt: næ inuicē collidereť: ſeiunctas ire
oportere: nec ſi quæ ueločiores erāt: ut extra ordinē ꝓcederent ꝑmiſſum/
ſpectaculi magni inſtar: erat: audire remorū ſonitū remigantiū: & eorū:
q remigibus imperabāt uoces: quas repercuſſæ ripæ pleriſqꝫ locis æditio

[Marginalia:]
Indus flu[u].
Cin⁹ morbo d̄ceſſit
Bis decies mille urbes ab alexan. deuictæ.
Sophitis regia.
Oneſicrytus lege curtiū i.s.
Duo milia nauiū alexan.
Aurea phiala libat alex.

rẽs:& ſylux utrinq; circũiectæ uſq; adeo augebant:ut incolẽtibus circa amnẽ barbaris ſtuporẽ inferrẽt. Eq quoq; nunq̃ antea apud indos i nauibus uiſi. Nãq; de ulla Dionyſii claſſe/memoria nõ extat. Barbaros magis admirari cogebãt:cuius rei ſtudio abeũtẽ claſſẽ lõgo ſpatio ſecuti ſũt Remotiores quoq; iam ab Alex. uiſi:ad quos is ſonus puenit certatim ad ripas decurrẽtes:barbarico ritu canẽtes ſequebant᷑. Nãq; indi p̃ter cæteras gẽtes cantos/& ſaltationũ ſtudioſi ſũt. Ex quo Dĩoyſius in ea loca ꝓfectus eſt:atq; ita ſecũdo amne delatus eo die puenit. ubi Epheſtiõ/& Craterus in aduerſa ripa iuſſi caſtra fecerãt. Ibiq; biduo Philippum moratus:ꝓfectũ ad ſe ad Aceſſinẽ mittit:iuxta ripã iter facere iuſſum Craterum/& Epheſtionẽ pſeq iter p̃cœpit. ipſe p Hidaſpẽ amnẽ curſũ cõtinuabat:nuſq̃. xx. ſtadiorũ ſpatio anguſtiorẽ. Vbicũq; appropinq̃re ripis continebat indi fluminis accolæ/alii uolũtate/alii ui ditionẽ ueniebant. Cõtendebat ãt magna celeritate i Mallorũ & Oxidracũ fines:qd magnã manũ indoꝝ pugnaciſſimoꝝ:ibi coactã acceperat. Eo cõſilio: ut traductis i oppida mũita uxoribus/ac liberis atq; oĩ ætate ibelli ipſi p̃lio decernerẽt/atq; iõ magis/magiſq; feſtinabat. quo iparatos/& pturbatos offenderet. Sexto die eo puẽit. ubi hydaſpes i Aceſinẽ ſe igerit. Ibi qd hæc duo flumina i arcto coeũt. Q d q; ingentẽ aq̃rũ molẽ admirabili q̃dã celeritate cõuehũt. maxima collutatio erat:rapidiq; uortices/atq; undaꝝ cumuli longo ſpacio inter ſe colliſi:alteq; ſpumã attolentes cũ terrore/ac trepidatiõe aſpicientiũ ꝓcul apparebãt:q̃ niſi prius ex incolis cognita eẽnt. lõge plus terroris haud dubie allatura erãt. poſtq̃ uero claſſis cõfluẽtibus ꝓprior fieri cœpit:tantus ex ſtrepitu ſonitus remigũ aures cõpleuit:ut attonitis ſimiles brachia remitterent. Ipis quoq; gubernatoribus rei nouitate ſuſpẽſis. Recœptis deĩde pauliſp animis remiges iubent᷑/ſũma ui remos trahere. & diuerberato aquaꝝ ĩpetu:neu naues abſorberẽt:uortices frangere. Et rotundæ qdẽ naues:q̃s cõtigit a fluxu circũferri nihil aliud p̃ter eoꝝ:q iuehebant᷑ pturbatiõnẽ quandã paſſæ ſũt. Cœteꝝ naues longæ utpote hũiliores/ac ſup undas minus extantes:p̃ſertim q̃ duoꝝ ordĩnũ erãt/& remis utebat᷑ aq̃ ꝓprioribus/nõ parũ detrimẽti acceperũt. Nã cũ fluctibus pcuſſæ alterũ latus attollerẽt pẽdẽtes remos undarũ ipetus ꝓtinus infringebat. Multæ eaꝝ quaſſatæ:Duæ inter ſe colliſæ pierũt:iis: qiuehebant᷑:magna ex pte deſideratis. Poſtq̃ amnis latius pati cœpit/mitiore iã curſu/minuſq; uiolẽtis uorticibus. Alex. claſſem i dextrã ripã flecti iperat. Is. n. locus ſibi maxie cõmodus uiſus ẽ. Q d ibi erat ſinus qdã

Indi cãtus & ſalt᷒ ſtudioſi.

Malli Oxidraci

Naues ãlexan. uorticibus flu. quaſſatæ

quẽ rupes eminẽs flumini obiecta faciebat in eo ſinu/& q̃ſſatas uortici-
bus naues:& ſiq iis ihærẽtes ferebãt̃:ſeruauit.Poſt hũc refectis nauibus
claſſis pfectũ/cœptã nauigationẽ ĩ malloꝝ ꝓximoꝝ fines pſequi iubet.
Q ui poſtq̃ uẽtũ ẽ:interrã egreſſus excurſione facta/quoſdã eoꝝ q nõ
du ad pſcriptũ locũ cõuenerãt:cõtinuit.Q uo minus cœteris mallis ad
iungerent̃.Q uo facto ad naues reuerſus Epheſtionẽ Crateꝝ ac philip
pũ cũ copiis attributis ad claſſẽ ꝓfectos repperit.Ibi elephãtis/& Poliper
cõtis copiis:& ſagictariis eqtibus.ac philippo flumẽ trãſuectis:iiſqꝫ Cra
tero duce dato claſſis pfecto pcipit:uti triũ dieꝝ itinere terreſtres copias
anteuẽiat.Cœteris uero copiis ĩ tris ptes diuiſis.Epheſtionẽ qnqꝫ dierũ
iter ãteire iperat:eo uidelicet cõſilio:ut ſiq ſe ulterius ꝓgrediẽtẽ fugerẽt:
ab illo cõprehenſi ex fuga retraherent̃.Ptholomeũ aũt cũ pte copiarũ tri
duo pmanere:ac deide ſeq:q poſt ſe retro fugiẽtes adoriat̃:mãdatis ad-
ditis:ut cũ ad cõfluentes puenerint:ibi tantiſper maneãt:dõec ipſe cũ co-
piis eodẽ accedat.Idẽ Cratero mãdatũ.Ipſe cũ Argitaſpidibus/& ſagicta-
riis/& agriãis.ac eis:quos Aſteteros uocabãt pterea ac Pitõis copiis.atqꝫ
oi ſagictarioꝝ eqtatu ac parte eqtũ amicoꝝ i Malloꝝ fines ĩ regiõem in
aquoſã ducebat.Ac prio qdẽ die iuxta exiguũ amnẽ:q ab Aceſine non
plus centrũ ſtadiis diſtabat:caſtris poſitis:exercitu aliq̃tũ refecto: uaſa:q̃
quiſqꝫ hr̃et:aq̃ ipleri iubet.Q uo facto iter pſecutus:næ noctu qdẽ iti-
nere itermiſſo ad.cccc.ſtadia emẽſus:Poſtridie ſub lucẽ ad oppidũ:qd-
dam Malloꝝ:quo multi aius gẽtis cõfugerãt:puenit.Q uoꝝ plures ier
mes ac nihil tale ſuſpicãtes añ urbẽ nactus:neqꝫ.n.crediderãt pp aquaꝝ
pœnuriã Alex.ea iter facturũ:magna ex pte:cœteris in urbẽ fugatis iter
fecit.Deide oppidũ:nõdũ.n.peditatus acceſſerat:cũ eqtatu circũdedit q
ſimul atqꝫ ꝓfectus ẽ.Perdicã cũ ſuis.& clyticopiis/& agriãis:aliã Malloꝝ
urbẽ obſeſſum mittit.In quã indoꝝ nõ paruã manũ ſeſe recœpiſſe acœ-
perat:mãdatis traditis:ut pliũ incipiat: añq̃ ipſe cũ cœteris copiis aduene
rit.Sed tm̃ det operã.ne oppidũ exire:neue cœteros finitimos de ꝓfectio
ne ſua phama puenire poſſit.poſt hæc cũ urbẽ oppugnare cœpiſſet: cõti
nuo barbari ſpe deſtituti muros deſerũt:multiſqꝫ eoꝝ prio ipetu uulne
ratis.& cœſis:relicta urbe ꝓtinus ſe in arcẽ cõdunt.Ea uero qm̃ eminẽti
loco ſita erat:adituqꝫ difficili aliq̃diu ſeſe tutati ſunt.Demũ iminẽtibus
ũdiqꝫ macedõibus ipſos rege urgẽte ac milites accedẽte:& ipſa quoqꝫ arx
capta ẽ:barbaris oibus:q inerãt ad duo milia cœſis.pdicas ad eã urbẽ: q̃
obſidere iuſſus fuerat:ꝓfectus ad icolis deſtitutã nactus:cũ cognouiſſet

In mallos exercitum mouet.

Aſterii

Alex.magna celeritas in mallos.

Malli fugiunt.

Vrget potentia rumi.

Duo millia mallorũ cœſa.

ex indigēis oppidanos paulo añ effugiſſe: cū leuis armaturæ milite abeū
tiū ueſtigia pſecutus/ pleroſq; eoꝝ cœcidit cœteros ꝓpinq̄ paludes ſeruaue
re. Alex. militibus corpora curare iuſſis. Pria noctis uigilia ide moues/

Alex. adortus eſt indos.

erūpēte luce ad Hydraotū pueit. Cūq; multis malloꝝ iā trāſgreſſis alios
tranſire parantes nactus eēt/ repēte adortus pleroſq; eoꝝ iterfecit: amne
q; ptranſito fugientes aſſecutus alios cæcidit: alios cœpit. Pleriq; tñ in lo

Piton de quo curtius in.9.

cū quendā natura/ atq; opere munitū/ celeri fuga ꝑfecti/ captiuitatē effu
gerūt. profecto ad ſe peditatu: Pitonē aduerſus eos cū copiis/ ac duabus
eqtum cohortibus cōfeſtī mittit. Iſq; oppidū primo īpetu cœpit. Oibuſ
q;: q in eo cōprehenſi ſūt in ſeruitutē redactis. Quo facto Piton ī caſtra

Bragmanorum urbem alex. aggredif.

cōtinuo ad alex. reuerſus eſt. alex. deinde ad Bragmanoꝝ urbē exercitū
ducit. Quo & aliā Malloꝝ multitudinē cōfugiſſe acceperat. Quo ubi
puentū/ nulla qete militi data: ut territos oppidanos magis pturbaret co
pias undiq; mœnibus admouet: muroſq; ſuffodere aggreſſus: telis cōie
ctis barbaros a mœnie tuitione ſūmouet: q & ipi ꝓtinus deſerta urbe/ ī
arcē euaſerūt: dū fugientes illos pauci qdā macedonū temere inſequūť:
repente cōuerſi/ aliquot cœſis: cœteros reppulerūt. Inter hæc alex. ſcalas
arci admoueri īperat: muroſq; ſuffodi: qbus ſuffoſſis: cum turris q̄dā/ &
pars muri contigua concidiſſet: factaq; eēt ab ea parte arx expugnabilior

Alexā. primꝰ muros inſcēdit.

īpe primus oīum murū inſcendit. Quo uiſo macedones pudore ſuccē
ſi: alius alia certati murū ſuperare cōtendebant. Tū uero īdi deſerto mu
ro tecta cremari: ſeq; cū oibus fortunis ſuis incēdio ſupiniicere. pleriq; ēt
reſiſtentes cœdere. ad qna milia cœſi ſūt. Pauci uiui tāta eoꝝ uirtus fuit

Bragmanorū deſperatio.

i alex. ptātem uenere. Poſt hæc alex. uno mō die ad quietē militū ſūpto
in ꝓximoꝝ Malloꝝ fines exercitū ducit. Quos ubi agnouit deſertis op
pidis ī ſolitudines ſe abdidiſſe. Sequēti die Pitonē ac Demetriū cum co
piis. q̄s hēbāt: & pte leuis armaturæ reuerti īperat: ac iuxta flumīs ripam
iter facere:: ac Siquos indoꝝ in ſyluis circūiectis repeiāt/ īterficiāt: p̄ter
eos: q ſine ui deditionē faciāt. Quoꝝ pleroſq; nactus interemit. Iſe ad
uerſus urbē: q̄ erat in Mallis cœterarū oīum maxīa: ī quā magnū eius gē
tis numerū nuntiabať: mouet. Sed & hāc indi aduētus eius certiores fa

Alex. mallos pallantes agit.

cti deſtitu erāt. hydraoteq; amne ptrāſito ī ripis: q̄ altæ/ ac p̄ruptæ erāt: ī
ſtruxerāt acies ueluti trāſitu ꝓhibituri. Qđ ubi accœpit/ cōfeſtī cū oibus
copiis eo aduolat: peditibus ſeq iuſſis: Cūq; ex itinere cū eqtatu mō am
nē ingreſſus eēt: territi barbari a ripa ſenſim recedere cæperūt. Cūq; eos
non expectato peditatu traiecto flumine inſequerētur multitudine con

ſilii barbari (erant.n.circiter quinquaginta milia) in eũ repente uertũtur. Q uos ubi confertos aíaduertit: cõgreſſu abſtineri/ac procul obeqtãdo peti iubet. Inter hæc Agriani/& cœteri leuiter armatoꝝ ordines/ ac ſagittarii flumẽ tranſeunt: peditatuſq; h iã aud ꝓcul apparebat. Q uo uiſo defeſſi uiribus barbari: arrepta fuga urbẽ quandã uicinã: cuius ſitu cõfidebãt. petunt. Q uos Alex. cũ eqtatu/& leui armatura pſecutus pleroſq; eoꝝ cæcidit. ꝑfecto peditatu/caſtris poſitis urbẽ circũſidet. reliq̃ diei parte qeti data: peditibus ex itinere: eqtibus pp celerẽ/& cõtinuatã hoſtium fugã defatigatis: Poſtridie oĩ exercitu bifariã diuiſo a duabus partibus oppugnare urbẽ aggredit᷑. Q đ cũ indi ex muro intuerent᷑. nõ expectato ipetu deſerto oppido in arcẽ cõfugiũt. Q uos ubi Alex. nuſq̃ apparere aíaduertit: porta ꝓxima repente pfracta: ingreſſi macedones tota urbe potiti ſunt. Q ua tñ pdicas curabat aliquãto ſerius introitũ. Capta urbe e ueſtigio ad arcẽ oppugnandã itũ: ꝑ qua barbaroꝝ multi in acie ſtãtes cõſpiciebant᷑. uim repellere parati. Q uibus in arcẽ haud magno negocio repulſis: macedões muros ſuffodere aggreſſi ui irrũpere conabãt᷑. cũ aũt ſcalæ tardius ferrent᷑. cõtinuo Alex. raptas ab uno militũ mœnibus applicat: ſcutoq; capiti ſupiecto. Primus in murũ adnitit᷑: ſeqnte peuceſte cũ ſcuto Palladi troianæ ſacro: qđ in pliis. p̃ ſe ferrẽ cõſueuerat. Peuceſti leonatus ſuccedebat. Abreas quoq; unus ex decurionũ ordine ſcalis admotis: & ipſe ad muri faſtigiũ cõtendere. Iamq; rex ſupremã muri ptẽ tenebat: atq; obfirmato ſcuto barbaroꝝ aliis depulſis: aliis interfectis ab ea parte defenſore nudauerat. Cũ argiraſpides regis ſui piculo anxii: dũ & ipi ſcãdere contendũ fractis ſcalis p̃cipites in terrã corrũerũt. Alex. undiq; ex uicinis turribus petebatur: ꝓcul tñ neq;.n. indorũ quiſq̃ appropiquare audebat. Sed & ab iis quoq;: q intra murũ erant: iaculis ex ꝓpinquo inceſſabat᷑. Nãq; ab ea pte barbari aggerẽ intriſecus iuxta muꝝ moliti inde in eũ tela iaciebãt. Faciebat notũ/longeq; cõſpicuũ armorũ p̃ter cœteros iſignis habitus/& audacia ingẽs. Itaq; cũ aĩo uolueret ſeſe ibi diutius manendo piclitari: nec ædere poſſe qcq̃ exiſtimatione ſua dignũ. At ſi intra arcẽ ſe coniiceret: fortaſſis hoſtes territurũ aut certe hõeſte/& glorioſe caſurũ ſtrẽnuo ſaltu in arcẽ deſilit muroq; ĩmixus hoſtiũ quoſdã iſe ruentes: ipm ducẽ ſeſe temere offerentẽ gladio interficit. Q uoſdam ẽt ꝓprius accedẽtes lapidibus pcuſſos repulit. Q uo uiſo barbari haud amplius cõmunis auſi manus cõſerere in eũ undiq; eminus: q̃ aut habebãt: aut ſors offerebat: tela iactabãt. Tres oĩno ex toto exercitu Peuceſtes

Barbari dãt terga alexã.

Prim' inſire manum poſtremuſ redere pugna.

Magnus' Alexãder fuerat magno q nomine dignus.

Scutũ Palladi troianæ ſacruꝫ.

Attendite duces iclyti alexãdri animoſitatem q non ſuos milites ut uos in necẽ cõpellebat ipſe primus añ alios & pugnabat uos uero primi fugitis.

Abreas cæcidit.

Abreas: & Leonatus audaciam eius ſecuti: pro rege pugnabāt. Abreas os ſagicta ictus cæcidit. Ipſe ſagicta thorace diſcuſſo graue in aduerſo pectore uulnus accipit: cuius uulneris tanta uis fuit. Ptholemeo teſte. ut aiam una cū ſanguine efflare uideret̃: & tū ſe ſe ab initio eggregie tuebat̃. ſed mox cū multo cruore effuſo defectis uiribus pronus in ſcutū collapſus eēt. Peuceſtes Palladis ſcuto ſupiniecto oppoſitu quoq; ſui corporis ab irruentibus telis regē ꝓtegebat. Leonatus quoq; lateri affuſus uenietes ictus excipiebat. Sed mox utrūq; uulnera ad reſiſtendū inualidū fecere. Ac iā prope erat: ut Alex. ſanguis ſimul cū uita deficeret. Quo caſu macedones exanimati: quonā mō ſine ſcalis in murū euaderent: oi arte atq; ingenio quærebant: alii quidē clauis muro affixis (erat. n. ex luto & latere muri ſtructura) corpora ſubleuantes pendenteſq; alii alioꝝ humeris ſuſpenſi ad muri faſtigia nitebant̃: & ut qſq; orior murū cōſcēderat: ita ſe præceps cū clamore / & eiulatu circa regē ſalutis ꝓpriæ oblitus deiiciebat: ꝓtenſiſq; ſcutis ſimul & regē tuebant̃. & dimicabāt. Pluribus deinde ſuperato muro / arcem introgreſſis. portulaq;: q̃ inter duas turres ſita erat refractis uectibus patefacta: protinus irruptio i arcē facta eſt. Ab alia quoq; pte Macedonū ipulſu collapſus murus arcis ingreſſū appuit. Barbari omnes ad internitionē cœſi: nec ſexui: nec ætati parſum tanta ira uictorū fuit. Ad curā deinde Regis conuerſi / Macedones ſemianimē ſcuto efferunt / inter ſpē metūq; dubii: reſolutaq; plaga: alii Critodemum Coū ex Eſculapii ſtirpe ſagitam euelliſſe ferūt. Alii Perdicā cū medicus non adeſſet iubente Alex. uel enſe ulunus apperiri. Dumq; euelleret̃ multā uim cruoris effuſam. Cumq; ob eam rem rurſum defeciſſet: ſanguinem ſubſtitiſſe atq; ita ſincopim ſiſtendo ſanguini remedio fuiſſe. Alia atq; alia de hac ipa re tradunt: eaq; phama: quæ primum ab ab his recœpta ē qui rem ipſam ſcribentes mentiti ſunt. adhuc apud ſeculi noſtri homines ualet: nec deſinet ad poſteros tranſire: niſi eius fidem ſcripta eleuauerint. Hunc caſum in Oxidracis obligiſſe conſtans oium opinio eſt: q quidē apud Mallos gentē indorum liberam cōtingit. Vrbs. n. gētis eius erat. Conſtituerāt tamen Malli cum Oxidracis ſe coniungere. Verū ante q̃ coeundi facultas eſſet: Alex. eo puenerat. Sed & ultimā illā memorabilem pugnam cum Dario: qua poſt fugam a Beſſo comprehenſus eſt / ac necatus apud arbella fuiſſe pro uero recœptum eſt: Quemadmodum illam: quæ proxime ante hac fuit ad iſſon contigiſſe: & primū eqſtre prælium ad Granicū cōmiſſum cōmunis opinio eſt. Nāq; hoc ad Granicū.

Peuceſtes

Alexā. uix uita remāſit.

Atrox prælium.

Macedonū ira in barbaros o pulchrum ſpectaculū

Dari⁹ ubi fuſus & fugatus & ui ct⁹ fuit ab alex.

quidē fuit: & apud iſſon pugna cū Dario cōmiſſa eſt. Arbella uero ab eo loco: in quo ultimā pugnā Darius Alexāderq; pugnauerūt opiniōe eorū: q plurimū ſexcētis ſtadiis: eorū uero: q minimū qngentis diſtat. quā qdē pugnā ad Gauſamela uicū ignobilē iuxta flumē Bumelum Ptholemeus & Ariſtobolus cōmiſſam tradūt. At qm̄ Arbella urbs erat p id tps nō incelebris: pliū illud ingens maximeq; memorabile/apud illā accidiſſe: ut mihi qdē uidet' uulgatū ē: Si uero exiſtimari oportet pliū hoc apd' arbella cōtigiſſe: cū tm̄ ab arbellis abeſſet. Eodē mō & nauale plium: qd apud Salamina fuit: ad Iſthmon chorinthiū fuiſſe dicere licebit. Et eam q fuit in Artemiſiis Euboicæ inſulæ apud æginā/aut ſunium fuiſſe. Sed de eorū numero. qui alex. in hac pugna ex uulnere ppe exanimē ſcutis obiectis protexerūt. Peuceſtā unū fuiſſe: oēs cōſitent'. De Leonato non oēs conſentiunt: neq; de Abrea decurione. Sunt ēt: ſcribant. Alex. galeā ſtipite pcuſſum/caligine oculis oborta concidiſſe: ac mox recœpto ſpiritu ſurgentē thorace iaculo transfoſſo in aduerſo pectore uulnus accepiſſe. Ptoholemeus in pectore modo uulneretū/nō autē ſtipite percuſſum tradit. Ego uero errorē oīum longe maximū eo͞z: q res Alexa. ſcripſere: hunc exiſtimauerim. Sunt.n. q pro uero tradant Ptholemeū lagi una cū Alex. & Peuceſta in arcem deſcendiſſe: ac iacentē obiecto ſcuto defendiſſe: ob eamq; rem Seruatorem a militibus appellatum eſſe. Cū qdem ipē Ptholemeus ſe huic prelio non interfuiſſe: eoq; potiſſimū tempore aduerſus alios eiuſdem gentis barbaros ab Alexā. miſſum nobis autor ſit. Hæc iccirco ſcripſi: ut q poſt hac hiſtoriā ſcribent maiore diligentia rerū geſtarum ueritatem inquirant. Nec tam impudenter mentiantur. Interim dum Alexander uulnus curat: perlatus eſt in Caſtra rumor eum ex uulnere interemiſſe. Ac primū quidē eiulatus: fremitus totis caſtris fuit regis ſui fortunam deplorantium: Tantum impſratorem ac Ducem in in tanto ætatis flore: tantiſq; rebus geſtis in ipo rerum cardine: cum is totum orbem terrarum imperio ſuo ſubiecturus uideretur: ſibi immatura morte eruptum. Inuidiſſe deos fœlicitati eius: qui inuictū per tot gentes: regem atq; omnibus terris formidabilem: & deo/q̄ mortali ſimiliorem e uita ſubſtiliſſent. Deinde ad ſe conuerſi ſortē ſuam deplorari/ac lamentari: animi ſimul: & conſilii inopes. Q uiſnam tanti exercitus dux poſt hac futurus eſſet: inter ſe mœſti requirebant. Pleriq; rem alexan. ac ac macedonū in æquo ponebant. Q uonā.n. ſe modo ſeruari poſſe ītet tot færas gētes bellicoſaſq; circūiectas nōdū a ſe domitas: q̄ p tuēda liber

Gauſamela uicus.
Bumelus flu.
Arbella urbs.
Salamina
Arte miſie inſulæ.
Aegina
Sunium.
Peuceſtas.
Abreas
Totieſquoties uulneratus fuerit Alexā. docet plu. de fortūa & uirtute alex.
Eiulatus ad cœlum pro alexā. uulnerato

Vāna de morte alc. ſuſpitio

tate ſibi exiſtiment audaciſſime pugnandū eē:pſertim cū ii.quos iam ui ciſſēt ſublato alex.metu/mox deſcituri uiderent́.Q uo pacto tot altiſſima flumina ſe rurſum traiecturos eſſe:deductos in ultimas terras prædæ barbaris futuros.Oīa deniq; Alex.rege ſuo carentibu s deſperationē afferre.At ubi primū allatum eſt alex.uiuere.Non ē nūtio fides habita. allatis deinde lr̄is de uita eius:nec iis quoq; præ metu a multis creditum. id.n.confingi a regiis cuſtodibus/ducibuſq; putabat́.Q d cum eēt alexandro renunciatum:Nequi in caſtris motus fierēt:ut primū p ualitudinem potuit ad Hydraotis ripas lectica delatus. Indeq; ſecūdo flumine ad caſtra:quæ erant circa confluentes:qbus Epheſtionē præfecerat: ubi & Nearchus claſſe habebat/curſum dirigi imperat.Mox ubi appropinquare caſtris cœpit:e nauis ſuæ puppi tētoriū auferri:uti ab oibus pcul e ripis conſpici poſſet:præcipit.ac ſic quoq; multi fuere:q non alexā. ſed alex.corpus exanime eſſe crederēt.tam ptinaciter aīs inſederat/ Regē uita functum eſſe.Cœterū poſtq̄ naui ad ripā pprius appulſa ad eos manum tetēdit:Et cognitum ē uiuere. Exclamatum ē / præ gaudio:ab uniuerſis aliis in cœlum ad deos:aliis in ipm ſupplices manus tendentibus Multis etiam q de uita eius pœnitus deſperauerāt:Lachrymæ ſua ſponte ceciderunt. E naui eggreſſo cum argiraſpides quidā lecticā:qua commodius ueheret́ afferrent:ipſe equum adduci iuſſit: quē ut inſcendit: denuo ab omni exercitu clamor in cœlum cū ingēti plauſu atq; lætitia ſublatus eſt:ripis/ac ſyluis circūuicinis undiq; reſonātibus.Cumq; iam tabernaculo appropinquaret:ex equo deſiliit:ut pedibus īcedens uideretur.Q uo meliorē ſuis de ualitudine recœpta ſpem daret. Tū Duces/ ac milites certatim alius hinc:alius illinc proprius accedere : manus genua ueſtimēta contingere.Alii cōminus uidiſſe cōtenti: ſalutē illi ac fœlicitatē precari.Coronas alii:alii flores:quoſcūq; fert indorū regio inſpergere:donec in tabernaculū ſeſe contulit.Cum aūt ex amicis nōnulli:qui factum eius reprehenderent:Q uod ſe tanto diſcrimini temere obtuliſſet.neq;.n.id Ducis:ſed militis officium eſſe.Eiuſmodi uoces:ut ſcribit Nearchus grauis autor:grauiter ferebat.Q uātum qdem exiſtimo:grauabatur his ſermonibus.Q uod intelligebat illos uera dicere/ac ſe merito reprehendi poſſe.Cœterum ille ſiue ardor:ſiue animi furor:q mentes hominum in preliis ſtimulare/ac rapere conſueuit:tū gloriæ immoderata cupiditas ingētis ſpiritus regē ad capeſſenda pericula impellebāt/ narrat idem nearchus Seniorē quēdam boeotū(nomen obſcurū eſt:)

Quāta lētitia & gaudimoniis affecti ſūt macedōes pro alexā. ualitudine recœpta.

poſtq̃ accepit Alexãdrũ iniquo aio rephenſiones amicoꝝ accipere: & cõ-
turbari eiuſcemodi ſermonibus ad eũ profectũ: ſua lingua duxiſſe / O
Alexãder Viroꝝ eſt magna facinora aggredi Simul ſubdidiſſe uerſiculũ Virorũ ẽ
iambicũ: cuius hæc erat ſniai Q ui p̃clare quicq̃ faciat: æquũ eſſe / & pati magna fa
His uerbis Alexãdrũ placatũ ei Ac Senem illum poſtea chariorẽ factũ cinora ag-
Inter hæc legati a Mallis: q adhuc integri reſtabãt: ad Alexãdrũ uenere: q gredi.
• deditionẽ facerẽt. & itẽ ab Oxdracis urbiũ præfecti / principeſq;: & cũ his
.cL. exprimoribus eiuſdem gẽtis cũ ampliſſimis muneribus: q & ipi ſeſe
ac gentẽ ſuã in fidem eius darẽt: Errori ſuo ignoſci petebãt: peccaſſe.n.
fatebãť: Sed rñ pcm̃ uenia haud indignũ eẽ / qd nõ multo añ legationẽ Malli &
de deditione ad eũ miſſent. Libertatẽ qdem a ſe: queadmodũ a cœteris Oxadraci
indis: uel etiam magis expeti: q̃ quidẽ Libertatẽ ab aduentu Dioniſii in pacem pe
Indos p tot ſecula iuiolatã cõſeruaſſent. Q uod ſi ita Alexãdro placeret tuntur ab
Q m̃ & ipm ex deoꝝ genere ortũ phama eſſet: paratos ſe eſſe & præſidẽ alexan.
quem daret accipere. Et datis obſidibus: quæ imperaret tributa pendere
Q uibus benigne acceptis auditiſq; libertate conceſſa: id modo petiit:
uti mille uiros gentis ſuæ exprioribus ad ſe mitterẽt: quos uel pro obſi-
dibus haberet: ſi uellet: uel pro militibus quoad cœteris Indis potitus.
liq; domũ reuerſi fortiſſimis qbuſq; ac primis populariũ delectis mille
Viros qngentos preterea currus cũ ꝓpugnatoribus: quo illius i ſe gratiã
augerent ad eũ ex templo mittunt. ipſe remiſſis obſidibus currus mõ re
tinuit. Philippo. & iiſdem / ac cœteris Mallis; ad quos puenerãt: dato. his
ita geſtis: nauibuſq; cõpluribus dũ uulnus curat ædificatis: ex amicorũ
æqtatu ad mille ſeptingentos / ac leuis armature nõ multo pauciores: de
peditatu uero circiter decẽ milia nauibus iponit. Nõ multũ ſpaciũ emẽ-
ſus eo puenit: obi Hydraotes: & Aceſines coeũt. Ibi Aceſines recepto hy
draote illius nomẽ extinguit: Aceſinem ingreſſus curſũ tenuit: dõec ad
indũ puenit. Nãq; hæc quattuor flumina magna / atq; nauigabilia indũ
illabunť. Sed nõ oia nomẽ ſuũ retinent. Nã ubi Hidaſpes ſe in Aceſinẽ
ingerit amiſſo noie Aceſinas uocať. Rurſus Aceſines ubi in ſe Hydrao- Hidaſpes
tẽ excipit: priſtinũ nome retinet. Idẽ aceſines recepto Hiphaſi eodẽ no etiam
mine in indũ ferť: atq; ubi ſe immiſcuit: honore appellationis indo ce- Aceſinas
dit. In ea parte priuſq̃ in deltã lrãm diuidať. facile credideri indũ cẽtum dicitur.
ſtadia uel eo amplius ubi ſtagnat in latitudinẽ patere. Adhunc Aceſinis Delta lr̃a.
atq; indi concurſum manſit Alex. donec Perdicas cũ copiis aduenit. aba Indi flu.
ſtenis gente libera ſuiq; iuris ex ipſo itinere ſubactis. inter hæc aliæ naues latitudo.

Xathri ad eum ꝓfectæ ſūt: quas in Xathris: quæ & ipa indoꝝ gens libera ſe dedi
Oſſadii derat: cōparari iuſſerat. Præterea/& ab oſſadiis legati deditionē fecerūt.
Aceſinis/atqꝫ indi concurſū Philippi ꝓuinciæ terminū ſtatuit. Traditis
ei equitibus thracibus/ac cœteroꝝ ordinū quotcūqꝫ regionis illius cuſto
diæ ſatis eē duxit. Ad hæc apud ipoꝝ amniū confinia/urbē ædificare iuſ
ſit arbitratus opportunitate ſitus inter indos opulētā & clarā fore naua⁄
Oxiartes liaqꝫ ibi extrui. Per eoſdem dies ad eū uenit Oxiartes Bactrianus Roxan•
nes uxoris pr̄: quē humaniter(ut decuit)ſuſcœptū inter chariſſimos ha
buit. Poſt hæc cū ei nūtiatū eēt Thyrieſtē ſupbe/auaræqꝫ Parapamiſadis
Thyrieſteſ imperare. Thyrieſte inde amoto eam gentē Oxiartis īperio addidit. De⁄
inde pleraqꝫ exercitus parte/atqꝫ Elephantis cū Cratero in ſiniſtrā ptem
amnis traiecta. Q uoniā ab ea parte exercitui graui uia cōmodior futu⁄
ra uidebat̃. Q uodqꝫ gentes finitimæ nō uſquequaqꝫ amicæ erāt. Ipe ad
Sogdioꝝ regiā ſecūdo amne nauigauit: ibiqꝫ altera urbe condita: Naui⁄
gabilibuſqꝫ cōſtructis quaſſatas naues eodē inferri/ac reparari iuſſit. De⁄
inde q̃tum terræ inter aceſinis & indi concurſum/occeanūqꝫ cū ora ma
ritima interiacet: Oxiarti/ac Pithoni ſubdidit. Cratero deinde pfines ara
Mūſican⁹. chotoꝝ/& Drāgorū iterū miſſo: ipſe ſecūdo amne delatus in Muſicani
regionē deuenit: q̄ opulentiſſima oīum indoꝝ eē ferebat̃. Cōmotus q̄d
Muſicanus neqꝫ dum ſibi obuiā proceſſiſſet: neqꝫ legatos dededitione/
aut amicitia: nec munera(ut par erat)de ſe miſiſſet. Neqꝫ aliq̄d a ſe pete
Tolle mo re dignatus eſt: tantaqꝫ celeritate nauigauit: ut prius in Muſicāi finibus
ras nocuit conſpicatus ſit: q̄ eū mouiſſe Muſicanus accœperit. Cuius repētino aduē
ſemper dif tū conſternatus: q̄ primū cū ampliſſimis/pulcherrimiſqꝫ moneribus oī⁄
feret patis buſqꝫ: quos habebat elephantis occurrit: ſeq in eius fidem dedit. Cōfeſ⁄
ſus ſe peccaſſe: q̄d nō prius aut ad eū ꝓfectus eēt: aut legatos dededitio
ne miſiſſet. Q uæ erroris cōfeſſio apud Alex. plurimū ualebat. Nec q̄cq̄
ad impetrādā ueniā hoc uno apud eū erat efficacius. Alex. uenia data/re
gionē/urbemqꝫ admiratus: ut ī ſuis finibus priſtinū ius: atqꝫ imperiū re
tineret: pmiſſit. at næ ſe procul cū exercitu digreſſo quicpiā noui moliri
poſſet: arce in oppido ex ædificata Craterū cū ualido præſidio ibidem re
liq̄t. Is. n. locus ſibi maxime idoneus uiſus eſt ad finitimas gentes in fi⁄
de/atqꝫ officio cōtinendas. Ex inde digreſſus cum his copiis: quas claſſe
uehebat finitimæ ꝓuinciæ regulū: cui nomē oxicauo erat: Q uod neqꝫ
Oxicanus ipſe obuiā ueniſſet: neqꝫ legatos de deditione miſiſſet: inuadit. Duaſqꝫ
cōprehen eius urbes oīum maximas admotis copiis ui cœpit. ipo Oxicāo cōprehē
ſus.

ſo/prædaq; militi pmiſſa/elephantos ſecũ duxit. Q uo caſu conterritæ
cœteræ ciuitates circũiectæ continuo ſine ui in deditionẽ uenerũt. Nec i
doꝝ quicq̃ eius regionis iã amplius/aut arma ſũmere/aut ſe tutari aude-
bant: Adeo omnis fortuna iã alex. fœlicitati oĩa concedẽte/aĩs debilitati
fractiq; erãt. Poſt hæc aduerſus Sambũ Copias ducit: quẽ prius mõtãis
indis ſatrapẽ dederat. Is domo ꝓfugiſſe nũciabat̃. qđ audiſſet Muſicanũ — Sambus.
ab eo dimiſſũ/& i urbes/ atq; agros ſuos reſtitutũ. Nã cũ Muſicano gra- — Muſican⁹.
ues inimicitias gerebat. Poſtq̃ urbi eius q̃ Sindamana appellabãt: quæ — Sindamana orbs
erat Imperii caput appropiquare cœpit. Sambi domeſtici cũ pœcunia/
& elephãtis obuiã eggreſſi: fugiſſe Sãbũ nõ odio ſui: ſed Muſicãi mœtu
quẽ oderat: cauſati ſũt. qbus in fidẽ recœptis: aliã q̃dã urbẽ Indoꝝ: q̃ ab — Brachmãi
eo deſciuerat expugnauit. Brachmanis: q ſũt indoꝝ ſophiſtæ: quotcũq;
in eius ptãtẽ uenere. Q đ ii cã rebelliõis fuiſſe dicerẽt̃ iterfectis. De quo
rum ſapientia: ſi q̃ eſt indicaꝝ reꝝ deſcriptiõe ſeorſũ tractabimus. in hoc
reꝝ ſtatu renũtiat̃ alex. Muſicanũ defeciſſe. Q uapp pithone Satrape in
eius fines cõfeſtim cũ pte copiaꝝ imiſſo. Ipe e diuerſo eius oppida aggre
ſusralia diruit: in alia ibidẽ arcibus ædificatis pſidia induxit. His geſtis i
caſtra ad claſſem reuerſus eſt. Q uo Muſicanus ad ſe a Pithone uinctus — Muſican⁹.
pductus ẽ. Q uẽ intra fines ſuos ob pſidiã laqueo ſtrangulari iuſſit. &
cũ illo Brachmanas rebellionis auctores. Eodẽ tpe ad eũ uenit pataloꝝ
regulus: quã regionẽ indus amnis in Deltæ lr̃æ faciẽ ægypto ãpliorem — Patalã regio in faciẽ deltæ
ſupto curſu redigit. iſq; & urbes/& agros i fidẽ eius dedit: quẽ benigne
ſuſceptũ/& in fines ſuos remiſſum neceſſaria exercitui parare iuſſit. crate
rũ cũ attalli/Meleagri & antigenis copiis. Cũq; ſagitariorũ/& eqtatu ami
coꝝ pte: & cum his macedonibus qcunq; ætate imbecilliores facti erãt:
Q uos qdẽ iã añ aio deſtinauerat in macedoniã remittere. in Carmaniã — Carmania
p Arachotos: & ſarangos ꝓficiſci iperat: eiq; elephantos agendos dedit.
Epheſtione cœteris oibus copiis: pter eas: quas ipſe ſe cũ claſſe in mariti-
mam orã ducebat pꝓpoſito. Simul Pithoni imperat: uti cũ iaculoꝝ eqta-
tu. & agrianis in eã fluminis partem: contra quã Epheſtion ducebat: tra
iiciat. atq; urbes a ſe conditas: quæ iã erãt mœnibus cinctæ inhabitari cu-
ret: Indoſq; finitimos: ſiqd nouatũ ab iis eẽt: caſtiget: cohérceatq; poſtre
mo Patalam: quo profecturus eẽt: conueniat: Cũq; iã triduo ſecũdo flu — Patali fugiunt.
mine nauigaſſet: Nuntiatũ ẽ ei Pataloꝝ regulũ magno patalenſiũ nũe-
ro coacto urbe deſtituta i uaſtas ſolitudines profugiſſe. Q uo nũtio ac
cepto ꝓperantius claſſem agit. Cumq; & urbẽ. & agros deſertos reperiſ-

ſet mox in terrā eggreſſus:expeditiſſimos quoſq; e toto exercitu:q fugiē
tes pſequātur:mittit retractos quoſdā e fuga cōtinuo remittit:q hortēť
cœteros ne recedāt:licere illis:ut prius & urbe & agris pfrui.Multiq; eo℞
adempto metu reuerſi ſunt.Deinde Epheſtionē i ea urbe arcē ædificare
præcipit:miſſis in pximā regionē:quæ aqua℞ inopia laborare ferebať:

Patali pſi-di ſunt:

Q ui puteos defoderēt:Q uos barbari improuiſo adorti: cū nōnullos
peremiſſēt:mox in fugā coniecti:multis ſuo℞ deſideratis in ſiluas ſe ab-
diderūt.Q uapp q miſſi fuerāt.Cū imperatū opus facere nō poſſēt pp
frequētes & improuiſos barbaro℞ impetus:q opus faciētes diſturbabāt.
Eam rem ad Alexādrū pferunt:quo cognito Alexāder alios cōfeſtim ſū-

Indus flu.

mittit:qbus adiunctis barbari repelli poſſint.Circa Patalā Indus amnis i
duo īgētia flūina diuidiť:quæ utraq; quoad iOcceanū exeūt Indi nomē
ppetuo retinēt.Hoc loco Alexāder & portū & naualia extrui iuſſit. cūq;
oia ad eius uolūtatē fluerent:cōſtituit ad flūinis exitū Cum claſſe ab Dex
tera ferri atq; Occeanū petere.Itaq; Leonato cū mille eqtibus:peditibus
uero circiter octo millibus per Patalā iſulā miſſo: & ut pariter cū claſſe p
gredereť:ipe delectis nauib9:quæ uelociores erāt:p Dexteriorē amnem

Naues alexā.quaſſæ ab ido flu-

uehi cœpit.Cœterū cū nō haberet ducē claſſis flūinis peritū.(Namq; In-
di accolæ effugerāt) difficilior erat nauigatio.i ſequēti die uēto ab occe-
ano exorto itumeſceř amnis/ac ciere fluctus cœpit:Naueſq; ueluti iſalo
agitatæ inuicem collidi.Q uapp pleræq; earum quaſſatæ:aliquæ etiam
ſolutæ ſunt:quæ tū anteq̄ ſubſiderēt ad ripā ſaluis uectoribus appulſæ
ſunt.Aliis igř nauibus q̄primū fabricatis uelociſſimos quoſq; ex leuiter
armatis pcul a flumine i terrā mittit:iiq; idos quoſdā ceperūt fluminis

Indus ad cc.ſtadiā diffundiť

peritos:qbus poſtea nauigationis ducibus uſus eſt. Poſtq̄ uero eo puē-
tum ubi amnis ad.cc.ſtadia diffūdiť: cū uētus a mari uiolētior icubui-
ſſet:&iā claſſis remis agi poſſet:cōtinuo foſſā:quā duces oňderūt:naues

Occeanūs reciprocat

reduxit:ubi diutius morātes i aliū metū iciderūt.Nāq; reciprocāte Occe
ani æſtu/recedēte unda naues i ſicco deſtitutæ ſunt.cuius rei cum græci
ignare eſſēt:attoniti ſimiles cōſtiterūt.Sed multo magis quod mox rur-
ſus ſe īgerenti æſtu naues ſubleuari cœperūt:& quæ i luto hæſerāt abſq;
detrimēto attolli:quæ uero in ſolidiorē terrā inciderāt:nec carinis hære-
re potuerant:ea℞ aliæ ab impetu æſtus raptæ inuicem colliſæ : aliæ ſolo
impactæ ſunt.Q uibus ex præſenti rerum copia ſubito refectis cū dua-
bus nauibus præmittit ad occeanum: qui inſulam explorent : in quam
Inſulam duces aiebant ſibi deſcendēdum eſſe ad occeanum nauiganti:

eam Inſulam Cillutam uocabant. Q ui ubi renuntiauerunt/ ſtationes eſſe in ea Inſula Claſſi opportũas: eandemq̧ magnam: nec aquarum inopem eſſe. Confeſtim reliquam claſſem/ eodem agi præcipit. ipſe cũ lectioribus nauibus ulterius progreditur: ut amnis hoſtiũ inuiſat: ſimul ut exploret/ an inde ĩ Occeanum nauigatio tuta futura ſit Progreſſuſq̧ in.cc. ſtadia aliam inſulam proſpicit. Q ua uiſa mox ad inſulam: quã antedixi reuerſus eſt, atq̧ in extremo eius ubi ſtatio quædã inerat. Collecta claſſe diis rite ſacrificauit: quibus uti ſacrificaret: ab Amone ſe monitum aiebat. Poſtridie eius diei ad inſulam in occeano ſitam nauigat. ibiq̧ aliis hoſtiis: aliis diis atq̧ alio ritu rẽ diuinam fecit: & id quoq̧ ſibi ab Amone mandatum prædicabat, Poſt hæc nauigare aliquantum ẽxtra iſulã cœpit: uti exploraret: quemadmodum aiebat ipſe: an terræ ullæ ultra inſulam extarent. Ego aũt hanc nõ leuem nauigationis ſuæ cãm fuiſſe exiſtimauerim: ut ſcilicet extra indoꝝ terras in ipſũ Occeanũ penetraſſe diceretur. Tum claſſem ſiſtens imolato Neptuno: tauros/ phialãq̧/ & crateres aureos: poſtq̃ libauit: ĩ mare proiicit: gratiis Neptũo actis. Precatus incolumem claſſem: ut reduceret: quã cũ Nearco mittere in Perſicum ſinum: ut Tigris &, euphratis hoſtia agnoſceret: cogitabat. Poſt hæc aduerſo flumine Patalam reuerſus/ & arcem perfectam reperit: & Pithonem cũ copiis rediiſſe: iiſq̧: quoꝝ gratia miſſus fuerat perfectis. igr̃ Epheſtioni ædificandoꝝ naualium negocio dato. (Namq̧ ibi cogitabat: ubi indus in duas partes diuiditur: claſſis partẽ relinquere) ipſe ab altera flũinis parte cũ reliqua claſſe petere Occeanũ inſtituit. Exploraturus uero ipſius flũinis hoſtio exitus ĩ Occeanũ facilior/ atq̧ expeditior fore. diſtant aũt ab inuicem utraq̧ hoſtia ſtadiis. M. Dccc. tantum terraꝝ patala ab ora maritima occupat. iãq̧ haud ꝑcul a cõfinio flũinis aberat cum peruenit ad Lacum quendam: quẽ & flũinis inundatio/ & ex adiacentibus campis: undiq̧ confluentes aquæ efficiunt. Eſt aũt is lacus ampliſſimus & marino ſinu ſimilis. Nam & piſces Marini in eo conſpiciũt maiores iis: q in noſtro mari naſcuntur. Nauibus igr̃ eo appulſis ad eã terræ partẽ: quã Duces oſtenderãt/ ac pleriſq̧ militibus ibidẽ cũ leonato præſidio relictis/ cum parte nauium. ipſe cum reliqua claſſe ſuperato fluminis hoſtio: & ea quoq̧ in Occeanũ procedit faciliorem nactus inde in mare exitum. Deinde ĩ littus cum equitatu: quem uexerat eggreſſus: Triduo iuxta oram maris iter facit. Contemplato locorum ſitu: ſiqui eſſẽt ſinus/ aut ſtationes quo naues agi/ & a tempeſtate naues ſer-

Cilluta inſula

In occeanum pene trare cœpit alex.

Sacrificat Alexã. neptuno.

Patala.

Lacus qui piſces nrĩs maiores gignit

Puteiexcauantur.

uari poſſet. Ad hæc puteos pluribus locis effodi imperat. Vnde aquarũ copia claſſi ſuppeteret. Poſt hæc ad naues regreſſus Patalã aduerſo flũi ne repetit exercitus parte in maritimã orã miſſa: qui opus facientes adiu uarent: ac denuo repetito lacu / alias ſtationes: aliaq; aſſeruandis nauib9 apta ædificia extruit: pſidioq; ibidẽ relicto: frumentũ exercitui in quattuor menſes portari iuſſit. Nec minore cura cœtera ad nauigãdũ neceſſaria parabat. Erat. n. anni tẽps ad nauigationẽ inhabile. Nã maxime cõſueti ab occeano / & a meridie uẽti pflãt. Siquidẽ ab initio hiemis: hoc ẽ ab occaſu pliadũ ad hybernũ Solſtitiũ nauigabilẽ i his locis occeanũ ferunt. Nãq; ea tempeſtate auræ molles conſurgũt: ppterea q; terra ipa frequentibus pluuiis madefacta uẽtos exhalat. Hãc tempeſtatẽ Nearchus claſſis pfectus de induſtria expectabat. Interim Alex. ex Patala digreſſus ad Arabiũ flumẽ cũ exercitu proceſſit. Atq; inde aſſumpta argiraſpidũ ac ſagittariorũ parte: itẽ cohortis / & eqtatus amicoꝝ / & ex ſingulis præfecturis equitum cohorte una / & eqtibus ſagittariis uerſus occeanũ ad leuã cõuertit. Simul ut puteos in uſũ uẽturi exercitus pluribus locis pfodiat. Simul ut montanos indos gentes antiqtus liberas inuadat. qm̃ nihil amicũ erga ſe / aut erga exercitũ egiſſent. Reliquas copias Epheſtioni ducendas tradit. Cœterũ Arabitæ / gens & ipa libera inter eas: q̃ circa ipm flumen incolunt. Cum neq; ſibi ad reſiſtendũ ſatis uiriũ hr̃e uiderẽtur. Neq; Alex. ipſi ſe parere ſtatuiſſent: cõfeſti cognito eius aduentu ſe ſe in ſolitudines recæperũt. Q̃ uã re cognita Alex. amnem. (Erat. n. anguſtus / modicæq; altitudinis) celeriter trãſiit. Cumq; continuato itinere: ea nocte: quæ ſecuta eſt: magnã partem ſolitudinis peragraſſet: erumpente luce in loca culta peruenit. peditibuſq; ſequi iuſſis. Cœterũ eqtibus: quo latius panderetur agmẽ / in alas diuiſis / montanoꝝ fines inuadit. Ex qbus multi cœſi: pleriq; ẽt capti ſũt. Poſt hæc modico fluuio reperto / iuxta eũ caſtra fecit. Deinde ubi Epheſtion cũ reliqs copiis acceſſit ulterius pgredi cœpit. Profectuſq; in pagũ quendã: q erat eius gẽtis maximus / Rambacia illi nomen erat: cũ ſitus ſibi placuiſſet: ut pote magnæ & opulentæ urbis olim futuræ ſedes. Epheſtioni negocio dato: Ipſe aſſũpta iteꝝ parte copiaꝝ in loca Gedroſis / atq; oritis uicina profectus eſt: q̃ parte anguſtũ tranſitum eſſe nunciabat. Ad eas anguſtias Oritæ ſimul & Gedroſi caſtra feciſſe dicebant. Veluti tranſitu phibituri. Et erãt ii qdem acie inſtructa. Verũ ubi macedones iã apparere cœperũt: maior ps montiũ faucibus deſertis præ metu diſceſſerunt. At Duces Oritarum ex

Patalã repetit alex.

Occeanus quo tẽpore inauigabilis

Atabi⁹ flu.

Indos mõtanos iuadit alex.

Rambacia pagus

Oritæ Gedroſi

territi:mox ad eũ ꝓfecti/& ſe/& gentẽ ſuã in eius ptãtẽ dederũt:qb⁹ in
fidẽ recœptis:uti gentẽ ſuã:quæ in armis erat:domos remittant:iperat.
Nihil eos incõmodi:ſi id faciãt accœpturos:iiſq; Apollophanẽ ꝑponit.
& cũ illo Leõatũ unũ excuſtodib⁹corpis/cũ Agriãis &ſagittariorũ/atq;
eqtũ/peditũq; & græcoꝝ mercenariorũ pte mãere iubet.donec claſſis re
gionẽ illã trãſuecta ſit:q & urbẽ inhabitãdã curet.Et res Oritaꝝ ita cõſti Oritæ
tuat:ut ſatrapæ dicto audiẽtes ſint.Ipe cũ reliquo exercitu.(Nãq; Ephe
ſtiõ cũ cœteris copiis aduenerat)aduerſus gedroſos pgebat p ſolitudinẽ Gedroſi
iter faciẽs i hac regiõe Ariſtobol⁹ tradit:Myrrhæ arbores naſci ꝓceriores
q̃ alibi uſpiã terraꝝ.Phœnices negociatores:q ſeqbant̃ exercitũ:tãta ei⁹ Arbores myrrhæ
ubertas erat/multa iumẽta ea materia oneraſſe.Magnã ꝓterea Nardi co
piã in ea ſylua eẽ idẽ Ariſtobolus refert:atq; i ea quoq; ipſos phœnices Nardi copia
magnã ui legiſſe.Multũ ẽt equoꝝ ungulis lõgo tractu cõculcatũ ſuauiſ
ſimo odore aerẽ repleſſe.Alia itẽ gñá arboꝝ:in qbus ſpeciẽ quãdã foliis
Lauro p ſimilẽ:eas i locis:q̃ accedẽte æſtu a mari inundant̃ naſci:eaſdẽ
æſtu recedẽte in ſicco deſtitui:q̃ uero i hũilioribꝰ locis/& cõcauis gignãt̃
eas a mari obrui.Nec corrũpi tñ ſalſedie.Harũ aliqs.xxx.cubitos i altitu
dinẽ tẽdere.Eoq; tpe cõtigiſſe:ut eaꝝ aliq̃ florerent:Quaꝝ flos maxiæ
ſimilis uiolæ albæ eſſet.Odor uero amabiliſſimus.Oriri item ibidẽ cau
lẽ quẽdã:ſpinis inſitis:inter q̃s una tãtæ ſoliditatis/ac magnitudinis:ut Arborum altitudo
circũ eqtantiũ quorũdã cõphẽſa ueſte nõ prius abrũpi/auelliue potuerit
q̃ illos equo detraxerit.Ad hæc Lepores:ſi pilis eæ ſpinæ iplicẽt̃:nõ ſec⁹ Caulis cũ ſpinis
atq; aues uiſco /aut hamo piſces capi:ferro tñ haud difficulter icidi.qua
ſpina itercisa caulẽ magnã uim ſucci euomere/maiorẽ ẽt:q̃ fic⁹:ſi cœdã
tur:uerno tpe/ac magis auſterũ.Ex inde Alex.p Gedroſoꝝ fines ꝓfect⁹
ẽ.iter difficile/atq; icõmodũ cũ pp cœteraꝝ reꝝ:tũ maxie aquaꝝ pẽuriã
ex quo exercitũ ſæpe ſiti laborare cõtingebat ac neceſſe erat plurimũ iti
neris nocturno tpe ob eã rẽ facere.Ducebat ãt ſecus mare:quo lacus ma
ri ꝓpinquos inuiſeret.Simul ut in claſſem neceſſaria:alibi puteos:alibi
reꝝ uenaliũ fora:alibi alia pararet.Cœterũ ea Gedroſoꝝ ora penit⁹ de
ſerta/& inculta erat.Simul Thoanta ꝓpius mare cũ modico eqtatu ſpe Thoas
culatum miſit:an aliqua ꝑ nauibus ſtatio:aut aquaꝝ copia:aut aliud qc
q̃ claſſi neceſſariũ in his locis reperiret̃.Qui reuerſus renunciauit.inuẽ
tos a ſe piſcatores quoſdam modicis tuguriis habitãtes concas marinas
congeſtas:iis pro muro eẽ:tecta ex grãdiũ piſciũ ſpinis cõtexta:aquæ pa
rũ hr̃e/nec ullam oĩno hr̃e dulcẽ.Cũq; Alex.continuato itinere in locũ

quendã Gedroſoꝝ cultiorẽ puenisſet. Vbi erat aliquãto maior frumẽti
copia. Quicqd repperit iumẽtis ĩpoſitũ: ſignoq; eiꝰ obſignatũ ad littꝰ
deportari iuſſit. Quo frumẽto nihilominꝰ interi dũ aliũ locũ petit ma
ri ꝓximũ/milites neglecto ĩperio: cũ neceſſaria deeẽnt: uſi ſũt. Efficiebat
fames: ut ꝑſenti morti incertũ a rege periculũ/poſthẽc licere arbitrarent̃
Crithe9s calatianꝰ. Quibꝰ Alex. facile (ut par fuit) ueniã dedit. Deinde ea regiõe peragra
ta/qcqd cõmeatuũ nactus ẽ. Critheũ calatianũ in maritimã orã deferre
ĩperat: indigenis itẽ iuſſis: Quãtũ frumenti poſſent ex ſuperioribꝰ lo-
cis deportare/ac molere/& cũ palmaꝝ fructibꝰ pecudes ad mercatũ ma
Thelephꝰ. ri uicinũ agere. Telephũ quoq; unũ ex amicis cũ aliq̃ta ui frumenti triti
Pura urbs alio miſit. Ipſe ad regiã Gedroſoꝝ urbẽ: quã Purã appellabãt ꝑgreſſus ẽ
ad quã qdẽ. lx. die exquo ex Oritis diſceſſit: pueñit. Tradũt plures ex Ale.
reꝝ ſcriptoribꝰ labores oĩs: quos eius exercitus p Aſiã pagrãdo ppeſſus
ſit: iis: quos ĩ hac regiõe ptulit/haud quaq̃ cõparãdos eẽ: nec ignaꝝ/tñ ea
rũ difficultatũ cũ oĩa prius ab indigenis edoctꝰ eẽt. Hoc iter ingreſſũ/ac
Nearchus pſecutũ. Hoc aũt qd ſeq̃t unus Nearchus ſcribit: cũ audiſſet Alex. nullũ
adhuc ducẽ: q ĩ eas regiões cũ exercitu ꝓfectus eẽt: incolumes copias re-
Semiramis duxiſſe. Semiramim cũ maximis copiis eo ꝓfectã uix cũ uiginti ſuoꝝ ef
Cyrus cãbyſæ. fugiſſe. Cyrũ Cambiſæ filiũ: q & ipſe in indoꝝ fines penetraſſet. cũ ſeptẽ
mõ ex tãto exercitu euaſiſſe reꝝ oĩum ĩopia uexatũ: Vtriuſq; emulatiõe
Alex. magis/magiſq; ĩcẽſũ: ut loca illa adiret: ne iis gloria ceder̃ neue qd
ſuæ/& militũ ſuoꝝ uirtuti ĩacceſſũ uideret̃. Erat aũt ea regio ſolis ardori
bus exuſta/multũq; aquæ ĩdiga. Quapp multi de exercitu/iumẽta ꝑſer
tim piere. ĩcidebãt iterdũ ĩ tumulos ueluti colles quoſdã arenæ torridæ
fugiẽtis ueſtigiũ/atq; ĩtrorſus cedẽtis ĩ luti/aut niuis modũ. Simul eq iu
Loca ĩacceſſa propter harenas. mẽtaq; pp iniqtatẽ uiæ dfatigabãt̃. Diuturnior quoq; ĩ iiſdẽ locis mora
Defectꝰ. n. aq̃ cogebat ꝓ neceſſitate itinera facere/& alias ꝓcedere alias
morari nõ mediocriter exercitũ angebat. Si noctu ꝓficiſcẽtes mãe aquã
nacti eẽnt: aliq̃to minus grauabant̃. Sin uero totã diẽ ſine aqua agerent
Nihil erat iis miſerius. Multa iumẽta inopia reꝝ neceſſariaꝝ a militibus
cœſa: ex qbus fames aliquãtũ ſuſtẽtata: q̃ uel ſiti/uel æſtu defeciſſe mili-
tes ĩpi mẽtiebant̃: nullo redarguẽte teſte cũ pene oẽs ĩ eadẽ culpa eẽnt.
Nec ea tñ Alex. latebant. Sed cogitabat in eo reꝝ ſtatu diſſimulare ſatiꝰ
eſſe: q̃ conuictos maleficii impune præterire. In tãtis uero difficultatibꝰ
q uel morbo/uel laſſitudine languebãt: ulterius duci non poterãt: tũ iu
mentoꝝ: tum curruũ inopia: quos ĩpimet milites: cum p arenam agere

nõ poſſent:ſua ſponte ſoluebãt.Multi ẽt currus ſuos diffregerãt prius q̃
hoc iter inuaderẽt:ne cogerẽt᷑:omiſſis breuioribus itineribꝰ:p ea q̃ cur
ribus agendis aptiora uidebant᷑:cœteꝶ longiora proficiſci .Q ui uero ĩ
ualidos ducerẽt/aut expectarẽt:curarent ue:nulli erant:tanta celeritate
agmen agebat᷑.Nã præ cõis ſalutis ſtudio:de ſinguloꝶ ſalute nihil pen
ſi habebãt.Siquos ãt nocturno itinere fatigatos ĩterdiu ſomnus oppreſ
ſerat:poſtq̃ excitati erãt:ſi uires ſuppeterẽt:ꝑ ueſtigia agmẽ ſequebant᷑.
quoꝶ pleriqꝫ cũ in arenæ uaſtitatẽ nõ apparẽtibus uſq̃ ueſtigiis:tãq̃ in
ĩmenſũ pelagus incidiſſent:poſt lõgos errores pierunt. Acceſſit alia erũ-
na ꝓpe æque grauis.Nãqꝫ Etheſiis flantibus Gedroſoꝶ regio ĩbribꝰ ob
noxia ẽ.Q uẽadmodũ/& indorũ cœtera regio:Nõ hæc qdẽ plana: ſed
mõtana plurimũ.In ea nubes nõ excẽdũt mõtiũ cacumina.Cũ ãt caſtra
ſecus torrẽtẽ quẽdã poſita eẽnt:circiter ſcdam noctis uigiliã ĩprouiſis ĩ-
bribus auctus torrẽs tãto ſeſe ĩpetu ꝑ agros effudit:ut pueros pleroſqꝫ/
ac fœminas:q̃ ægre agmẽ ſequebant᷑:cũ regia ſupellectile/ac ſarcinis/iu
mẽtiſqꝫ:q̃ ſuperãt correptos abſtraxerit.iis quoqꝫ /q ĩ caſtris erãt magna
armoꝶ ꝑtẽ amiſſa:difficulter ſeruatis.Pleriqꝫ ẽt dũ ꝓficiſcerent᷑ aquaꝶ
copiã nacti:calore/ac ſiti ſtimulãte:ſimul ĩopiæ futuræ metu ĩmodico
potu diſtẽti/animã efflauerũt.Q uapp alex.caſtra ab aq̃s remotiora uĩ
ginti ĩterdũ ſtadia faciebat:Ne q primi fõtẽ adiiſſent:uiris iumẽtiſqꝫ ꝓ
miſcue potũ feſtinãtibꝰ aq̃s cœteris ſequẽtibꝰ turbarẽt.Q uã qdẽ alex.
ꝓuidentiã minime ꝑtereũdã duxi.Q d dignã laude exiſtimaui. Sũt ı q
ſcribãt hoc apud Parapamiſadas factũ:cũ exercitꝰ iã ꝑ arenas ꝑpetuis ca
loribꝰ exuſtas ageret᷑.Aquã.n.iuẽiri ꝓ reficiẽdo exercitu diuturno itine
re cõfecto neceſſe erat.Et Alex.q̃q̃ ſiti fatigatus:pedes tñ & ipſe ducebat
agmẽ:Q uo milites/ac duces exẽplo ſuo labores/atqꝫ erũnas leuius fer
rẽt.Cũqꝫ ex leuiter armatis:q paulũ ab agmine diuerterãt:ſi forte aquã
uſpiã reperirent:exiguũ quẽdã.& ĩpurũ fõtẽ iuẽiſſent:hauſtã inde aquã
galeæ ĩgeſtã:ueluti ſingulare donũ regi deferũt:Q uã ſuſcæptã:ne con
tẽpſiſſe munus uideret᷑:laudatis:q detulerant:ne ſuæ tm̃ ſalutis a ſe rõ
habita uideret᷑:ĩ cõſpectu oĩum ĩ terrã effudit.Ad hæc tot mala accede-
bat.qđ itĩeris duces deletis a uẽto ĩ arẽa ueſtigiis/uiæ ſe oblitoſ aiebãt ne
qꝫ.n.ullæ uſq̃ aut arbores aut colles extabãt:ex qbꝰ uia cõiecturari poſſet
nec uero ĩdigenæ/aut ſoliſ ĩterdiu/aut aſtroꝶ noctu curſũ/motũue obſer
uãt:quẽadmodũ nautæ gẽinas arctos.Phẽices qdẽ mĩorẽ: cœteri morta
les maiorẽ ĩ hoc diſcrĩe Ale.q̃tũ cõiectura cõſeq potuit oportẽ dclinãdo

Torrens plurimũ mali exercitui Alexãdri.

Parapamiſadæ.

Alex. exercitũ ſiti laborabat.

Phœnices minorem accton obſeruant

ad ſiniſtrā flectere/arbitratus. Paucis qbuſdā eqtibus delectis iter īuadit: Q uorū pleriſq3 cū eq præ æſtu defeciſſēt: relictis: cū q nq3 mō ex oībus iter pſecutus ad mare puenit. cūq3 Galea pfecta fōtē dulcē: puræq3 reppe riſſet: eo cōfeſtim exercitū traducit. Exinde cōtinuato itinere ſeptē die bus ſecus mare pfectus eſt. littore haud alte defoſſo/aquaræ copia ſup petēte/Poſtq̄ uero itineris duces/uiā ſe noſcitare dixerūt. ducere ī medi

Apollophanes. Thoas Siſyrtius

terrāea cœpit. Atq3 ubi ad Regiā Gædroſoræ puēit. militibus defeſſis qe te data. apollophanē: quē puiciæ pfecerat. qm̄ haud recte curaſſet: q̄ mā dauerat. eo honore priuauit: Thoāte ī eius locū ſuffecto. q cū ex morbo deceſiſſet. Siſyrtius ei ſucceſſor datus: q & ipſe carmaīæ nup ab alex. ſatra

Carmania

pes factus fuerat. Cœterū Carmaīa Neoptolemo Pitaphāi ab alex. tradi ta. Ipſe ī arachotos/& gædroſos īperiū accepit. Iāq3 Carmaniā uerſus pgre

Neopthólemus pitaphani Philippus iterempt⁹.

di rex cœpat: cū ſibi nūciatū ē philippū: quē īdis pfecerat/mercēnarioræ fraude iterēpū: percuſſores p macedōas corpis ſui cuſtodes ptim ī ipſa/cæ de: ptim poſt ppetratū facinus cōphēſos eē. q poſtq̄ cognouit/ad Eude mū/& Taxilē in Mediā ſtati lr̄as miſit: qbus iubebat uti regiōis eius ſ q̄

Eudemus. Taxiles.

ſub Philippo fuerat: curā ſuſciperēt. Dōec alius ī demortui locū a ſe mit teret. Carmaniā īgreſſo craterus aduēit cū reliqs copiis/& ordāe: q rebus nouis ſtudēs repellauerat: cūprehenſo Eodē ēt Stazanor/& Arioræ/& ſā goræ Satrape/& cū his Pharaſimenes Phratapherne parthorū/& Hyrca norū ſatrape filius. Duces quoq3 copiaræ: quos cū parmeniōe ī media re liquerat. Cleāder: Sitalces: & Eracon cū magno/& ipſi militū nūero. Ex q bus Cleādrū/ac Sitalcē/accuſatoſq3 nō ab iis mō q pfuerāt. Verū ēt a mi litibus: qd multa īprobe/& auare ppetraſſent. Q d tēpla ſpoliaſſent. qd uetera ornamēta detraxiſſent. Q d ī ſubditos multa iniuſte cōmiſiſent: necari iuſſit. Q uo cœteris exēplo eēnt: quos in his locis cū īperio relinq̄ ret. Idq3 factū uel maxime ī offō oēs gētes natiōeſq3 cōtinuit. Q uæ uel

Eracon.

ſua ſpōte/uel coactæ ī Alex. ditionē uenerāt. quis & multæ eēnt. & tāto ī teruallo abīuicē diſtarēt. Eracō tūc qdē iudiciū effugit. cœteræ paulopoſt a Suſiis cōuictus: qd eoræ tēplū diripuiſſet. dānatus pœnas dedit. *Staza nor* & phratapliernes magnā uim iumētoræ/& camelloræ ad alex. duce

Noluerat hec de alexan. Arrianus audire quia græcus erat.

bāt. cū eū p gadroſoræ fines iter facē accepiſſēt cōiectura ſuſpicati: magna illū iumtoræ īcōmoda paſſuræ: quos p opportūe ad ſe aductos res ī duces ac milites ſingulos diuiſit. ſc̄ q affirmēt. qb⁹ ego ñ aſſētior. ale. duob⁹ cur rib⁹ iūctis amicis īpoſitis iter dulciſſimos cāt⁹ iacētē p carmaīā uecto exer citu & iocos pfuſo pœne ſeq̄nte. oīb⁹: q ad uoluptatē ptinēt: a carmāis ī

uia diſpoſitis.idq; ab Alex.ad dionyſi imitationẽ factũ:quẽ phama erat
ſupatis indis reuertẽtẽ:magnã Aſiæ partẽ peragraſſe:Dionyſiũq; ipm ap Triũphus unde.
pellatũ triũphũ.Indeq; ſolẽnes pompas:q̃ ꝑ partis uictoriis agunt: triũ
phi nomẽ ſortita.Cœterũq; neq; Ptholomeus/neq; Ariſtobolus: neq;
alius qſq; grauis auctor iſta ſcripſere.illud uero traditũ ab ariſtobolo eſt
Alex.ob uictoriã de indis partã/& reductũ ex Gadroſis exercitũ/muſico
& gymnico certamine ꝓpoſito:diis gratias agẽtẽ ſacrificaſſe:ut Peuceſtã
inter corpis ſui cuſtodẽ rettuliſſe.quẽ iam añ cõſtituerat.Perſidi p̄fecerẽ
Q d ſe iacẽtẽ/ac ſemianimũ i mallis oppoſito ſcuto ꝓtexiſſet. Habebat
eo tpe Alex.ſeptẽ mõ ſui corpis cuſtodes:quos Somatophylacas uerbo Somatho phylacæ
græco appellabãt Leõatũ antei.Epheſtionẽ amyntoris. Lyſimachũ aga
thoclei.Ariſtonũ Piſei.Hos pelleos.pdicã orõtis ex oretide.Ptholomeũ
lagi:& Pithonẽ Crateri eordẽſes:qs peuceſtes octauus ẽ additus iter hæc
Nearchus Regiæ claſſis ꝓfectus montanoꝝ.& Gadroſoꝝ/& ictiopha
goꝝ oris colluſtratis ad Carmaniæ orã ꝓfectus:q̃ ſibi in ea nauigatione
contigerãt:queq; uiderat.Alex.ordine narrauit:quẽ mox ad Cleſſem in
oras Suſianorũ remiſſũ ad Tygris flũiuis hoſtiũ nauigare iuſſit.Q uo ãt
ab indo flũine ad mare pſicũ/& Tygris exitũ enauigauerit.Nearchum ſe Tygris
quens ſeorſũ:alio libro exponã.alex.Epheſtionẽ cũ magna exercitus &
iumentoꝝ ac Elephatoꝝ pte haud ꝓcul a mari hibernãdi cã ex Carman
ta in perſidẽ ire iubet.Q d ea regio p hiemis tps:Q m mari uicina ẽ/mi
tioris cœli.& reꝝ neceſſariaꝝ abũdãs eẽt:ipẽ cũ expeditiſſimis qbuſq; pe
ditũ & amicoꝝ eqtatu/ac ſagittarioꝝ pte aduerſus paſargadas pſidis ꝓfe
ctus ẽ.Stazanore domũ remiſſo:cũq; in pſidis fines puẽiſſet.Phraſaor Peſargade
tẽ Satrapã nõ repperit.Q ui eo adhuc in indis res gerente morbo deceſ
ſerat.Veꝝ orſines p̄ſidẽ gerebat/cũ nemo eẽt:q poſt Phraſaortes mortẽ
eã ꝓuiciã tueret.Acceſſit quoq; ad eũ i Paſargades Atrobates mediæ ſa
trapes.Iſq; Bariaxẽ medũ uinctũ adduxit affectati regni reũ:qd Cydari Cydaris qd ſit uide
rectã iduiſſet.ſeq; medoꝝ ac pſaꝝ regẽ appellari iuſſiſſet.& cũ eo defecti curtium i
onis pticipes:quos oẽs necari iperauit.Cõturbatus ẽ uehemẽtius ſepulc tertio.
hro Cyri uiolato:qd ſuffoſũ/ac ſpoliatũ ariſtobolus tradit: de quo hoc
ſcribit.Sepulchrum eſſe Paſargadas in ortis regiis:circa id/Lucum oĩ ar Sep.Cyri.
borũ gñe conſitum in eũ p Canales aquã deriuati alto gramine circũfu
ſo.Q uadrangulari lapide quatternoꝝ pedũ ab uno ædificiũ cõſtare.in
eiuſdẽ faſtigio ædiculam lapideo fornice contectã.portulã ineſſe angu
ſtam uix mediocris hominis capacẽ. In eadem ædicula auream urnam

impoſitam:in qua Cyri corpus conditum eſſet:lecticam pedibus aureis
Candis ueſtis regia.
mira arte laboratis:Candim:quæ ē ueſtis regia lectulo ſuperiectā aliosq;
corporis cultus babylonii operis.Stolas ꝑterea hiacintinocolore:itemq;
uarii atiis coloribus iūſignes:torques quoq;/& armillas/& gladios : au-
riūq; otnamenra ex auro gēmiſq; cōpoſita.Menſam ingētis precii arma
lecto ipoſita:qbus ipſeCyrus uti ſolitus:domunculā obiectā in eoꝝ uſū
q monumētū cuſtodirent:filiis:poſt parentū mortē in id munus ſucce
dentibus.Hiſpecudē unā frumentiq; triti/ac uini certū modū ſingulis
diebus equū unū ſingulis mēſibus in ſacrificiū a ſucceſſoribus Dari ſoli
tum Sepulchri titulū pſicis litteris annotatū in hanc fere ſniam.O mor
talis Cyrus ego ſum cābyſæ filius:q perſaꝝ regnum conſtitui/aſiæq; im
peraui.Itaq; næ mihi ob hoc monumentū inuidias rogo.Erat alex.iā tū
cū perſas uicit pcupidus inuiſere Cyri ſepulchrū.ingreſſo itaq; oīa furto
Cyri ſepulchrum cū epitaphio.
ſublata ꝑter urnam ac lectū repperit.Neq; ipſius quoq; Cyri corpori p-
ſum:repulſo nāq; urnæ operculo/& ipſius corpus eiectum Vrnæ aurū
deraſum fures pp eius craſſitudinē:nec furtiui:nec exigui tpis id opus
arbitratos:Vrnā ne in furto deprehenderet᷑ reliqſſe.Refert idē ariſtobo
lus exornandi denuo ſepulchri ſibi negociū ab alex.datū:ſeq; eas corpo
ris reliquias:q̄ adhuc ſupererāt in Vrnā ſtragula ueſte uelatā collectas re
cōdiſſe /Refectā urnā rurſus operculo rexiſſe:lectūq; corōis:aliiſq; orna
mentis inſtar priorū exornaſſe:totidēq; numero/& ꝑcio/paria priſtinis
repoſſuiſſe/Ad hæc portulā ediculæ ita næ quod eius ueſtigiū extaret:re
gio ſigno impreſſo lapide/& calce ſtruxiſſe.Poſt hæc alex.rei indignita-
Magi liberati ab ale.
te pmotus:magos ſepulchri cuſtodes cōprehenſos in queſtionē dari iu
bet:q ſepulchri uiolatores indicens.Sed neq; de ſe:nec de alio quoq̄ cō
feſſi ſūt:neq; dū ab ullo cōuicti a ſe id ſcelus admiſſū eē.Quapp ab ale
xan.liberati ſūt.Exinde pſarū regiā acceſſit:quā priore aduētu(ut dictū
Arriane ſi nō fuiſſes græcus nō cōprobaſſes factum alex.hoc ī thaidiſ gratiam factū eſt ut plu. memoriæ prodidit.
eſt)cremari iuſſerat.Quod factū eius nec ego laudaui:nec ipſe quoq;
reuerſus cōprobauit.ibi multa Orxinis crimina q Perſas poſt phraſaor-
tis obitū rex erat:obiecta ſūt/qđ templa ſpoliaſſet:qđ ſepulchra uiolaſſet
Qđ multos perſaꝝ iniuſte peremiſſet.ipſe conuinctus ī crucē ſublatus
eſt.Peuceſte in eius locū ſuffecto q Satrapes factus uir proni in adulatio
nē ingenii:quo ſibi barbaroꝝ animos illiceret.linguam perſicā ꝓtinus
didicit.Medorūq; ueſte aſſumpta cultu perſico p cœtera uſus ē.Quod
eius factum & alex.laudauit.& perſæ lætis accepere animis:quod penes
ſe cultus patriis moribus ꝑtuliſſet.

ARRIANI NICOMEDENSIS DE REBVS GESTIS ALEXANDRI MAGNI REGIS MACEDONVM LIBER SEPTIMVS.

OST Q VAM Alexan. in Paſargades/ ac Perſepolim profectus eſt. Rurſus eum cupido cæpit: p Euphratē/ ac tygrim: mare perſicum adire/ & ipſoꝝ fluminū exitū uiſere: quemadmodū indos antea uiderat: Sūt ēt: q ſcribant cogitaſſe Alex. Arabum/ atq; Aetiopum / itēq; Libyæ/ ac Numidiæ oras ultra Atlantē montem Gades/ & noſtrum mare cum claſſe obire. Aphricaq;/ & Carthagine ſubacta totius Aſiæ ſe regē appellare. Reges Medorū/ ac Perſarū: ne minime quidem parti Aſiæ imperantes: haud iure magnos uocatos ſibi uiſos eē. Alii addunt cogitaſſe eum in pontū Euxinum ꝓficiſci aduerſus Scythas ad Meotim Paludem. Nonnulli ēt in Siciliā/ & Iapygiū promōtorium. Iā tū enim romanoꝝ nomine late diffuſo ſtimulabat animus gloriæ auidus. Ego autem cuiuſmodi eſſent eius cogitata: neq; affirmare/ neq; aſſequi poſſum: neq; ſi poſſim id dicere auſim. Illud uero mihi uideor affirmare poſſe: eum nec humile quicq̄/ nec abiectum aio uoluiſſe: nec ptis acquietuꝝ fuiſſe. Nō ſi Europæ imperio aſiam/ atq; Aphricā/ Britānoſq; cōtinuata uictoria adieciſſet. Q uin ēt ultra orbem terrarū aliud fuiſſe quæſiturū. Q uapp indorū ſapiētes quoſdam aiūt Alex. atq; ei⁹ exercitu conſpecto. Sub diuo. n. magi in pratis agere ſolebant pedibus terrā pulſare cœpiſſe. Interrogatos ab Alex. p interpretes. Q uid ita facerēt reſpondiſſe. Tm̄ quenq; terræ tenere: q̄tum ambulans calcaret: & ipm q̄dem Alex. cæteroꝝ mortaliū ſimilem eſſe: pterq̄ quod plurimis reb⁹ occupatus/ inquietuſq; ſibi/ æq; atq; aliis moleſtus tam ꝓcul a patria ꝑgreſſus eēt. Pauloq; poſt morientē/ nō plus terræ poſſeſſurū: q̄ quantū corpori ſuo contegendo ſat foret. Laudauit qdē Alex. ſapientum ſniam: ut ueram/ atq; præclarā. Cæterū auaritia gloriæ/ atq; imperii illū in cōtraria tranſuerſum egit. Eodem modo/ & Diogenē Sinopeū admiratus dr̄ cū eū apud iſthmon iacentē i ſole/ ſtans ipe cū Argiraſpidū manu/ & militibus ſuis uidiſſet: Q uæſiſſetq; ex eo/ nū aliq̄ re egeret: Cui diogenes nulla ſe prorſus egere: id tm̄ petere ne ſibi ſolem eriperet: quē oppoſitus occuparet. Adeo nō uſq;quaq; a cogitatione optimaꝝ reꝝ auerſus erat: ſed amore gloriæ/ ut diximus ad deteriora trahebatur. Nāq; & uenientem

Iapygium promō.

Q.d Alex. fuerit auidus docēt iuuenalis & Valeri⁹.

Magi.

Ex his filiſ contexuit ſatyra; Iuuenalis:

Diogenes ſinopeus.

Hoc idem diogenes laertius.

Taxila cum indorũ quoſdã ſapientes nudos agere uidiſſet: Deſiderium cæpit unũ aliquẽ eorũ ſecum in eã expeditionẽ: cuius cõſuetudine frui poſſet: adducẽdi: tolerantiam laborũ incredibilẽ admiratum. Cæterum maximũ natu / eundemq́ magiſtrũ Sophiſtarũ / ac principẽ: quem Dandamim uocabant: reſpondiſſe. Neq́ ſe ad Alexan. uenturum: neq́ paſ ſurũ ex diſcipulis quẽq̃ adire: ſe item iouis filiũ eẽ: qd Alex. uulgo iactaret: Nec rem ullã ab eo expetere pñtibus cõtẽtum. Videre ſe Alex: & q cũ eo militarent / tm̃ terrarũ / & pelagi nulli bono peterrare: nec eorũ erroribus ullum finẽ fore. Nihil itaq́ ſe expetere: qd Alexã. pſtare poſſet: Sed & nec timere quidem / ne iis: quæ teneret: prohiberetur. Sibi i oẽm uitã indorũ regionem pro tpe fructum ferentẽ ſat eſſe. Cumq́ ex hac uita iubentibus diis excedere contingeret diſceſſurum ſe a ſocio non ſatis clementer ideſt a corpore. Quæ cum audiſſet Alex: noluiſſe iuitum cogere. quod cum liberum eẽ / ac libere loqui ſciret. Perſuaſiſſe tñ Calano: q erat e Sophiſtarum numero: uti ſe ſequeret: quẽ ut maxime incõſtantẽ Megaſthenes ſcribit: cæteros ſophiſtas accuſare ſolitos: q relicta fœlicitate: quam apud ſe eẽ exiſtimabant: alium dñm: quã deum coleret. Hæc ego hoc loco enarranda duxi, Q m̃ opotrebat in hiſtoria: quæ de Alex. ſcripta ẽ de Calano mentionẽ fieri. Is nanq́ in perſide cum in morbum incidiſſet: q nunq̃ antea æger fuerat / nõ patiebat ſe ad ægrotantiũ regulam curari. Alex. inquiens bene ſecũ agi: ſi e uita excederet: anteq̃ aliqd pateret: quo de prioris uitæ ordine ſibi quicq̃ neceſſario immutandum eſſet. Quem poſtq̃ Alex. fixum / atq́ imutabilem aĩaduertit: nec retineri in uita poſſe. Pyrã extrui: ut Calanus iuſſerat: pmiſit. Eius rei negocio Ptholemæo dato. Sunt / qui aſſerant. Pompam Ab alex. pmiſſã: equos ſcilicet / ac milites armatos quoſdã ẽt: qui thura / atq́ oĩs gñis odoramenta / poculaq́ aurea / atq́ argentea / & regales inſup ueſtes Pyræ ingererẽt: & qm̃ pp ægritudinẽ ambulare non poſſet: equũ ei paratũ: cui⁹ iactationem cũ uix ferret: lectica ĩpoſitum / atq́ indico more coronatũ: & patria lingua hymnos canentem: equum: quem fuerat inſcẽſurus. (Erat autẽ regius ex gñe Nyſeorũ) a ſe Lyſimacho donatũ: uni ex iis: qui eũ pp ſapientiã colebant. Pocula uero / & ſtragulã ueſtem: quæ Alexã. pyræ ſupiici iuſſerat iis: q circa ſe officii cã erant diſtributa. Eundem conſcenſa pyra / reſpicientẽ exercitum cum decore membra poſuiſſe Alex. neq́. n. decere exiſtimabat eiuſmodi ſpectaculo de homine amico ītereſſe: a cõſpectu eius digreſſo. Oibus uero: q aderãt: nõ mediocri admirationi fuit.

Dãdamis

Calanus

De hoc calano plu. in Alex.

Q d cũ crematet͛:quaſi ignis nihil noceret:toto corpore ĩmobilis ſtetit.
Incẽſa pyra ait Nearchus:tubas inſonuiſſe:ita.n.ab Alex.mãdatũ: totũ
q; exercitũ clamores in cœlum ſubſtuliſſe.prout in ꝓliis fieri ſolet. Ele-
phãtos quoq; horrẽdũ infremuiſſe.Hæc atq; huiuſmodi de Calão gra-
ues auctores ſcripſere.Nõ inutilia oino mortalibus:qbus curæ ẽ: agno-
ſcere hois aĩum: oĩa dura perferre poſſe:ac ſi uelit:inuictũ eẽ. Poſt hæc
Alex.Suſas ꝓgreſſus/Atropatem domũ remiſit.Abulitẽ ſuſiorũ ſatrapẽ
& Oxatrẽ eius filium:quia in ſuſios multa auariter/ac ſupbe ppetraue-
rãt:damnatos occidi iuſſit.Multa nãq; p eos:qbus ꝓuincias/ac natiões
a ſe ſubactas Alex.cõmiſerat.Q m̃ diuturnior fuerat eius in indis expe
ditio.Nec eum reuerſurũ credebãt pp ingentia picula:q̃ ſubiturus uide
batur:tũ efferarũ gentiũ:tũ ampliſſimorũ fluminũ:tũ inopiæ rerũ neceſ
ſariarũ:Tam in deoꝝ templa:q̃ in populo ſuæ fidei cõmiſſos/crudeliſſi
me acta fuerant.Sed & ipſe Alex.tũ pronior in delatores fuiſſe dr̃:& cõ
uictos quoſq;/uel pro leui noxia puniſſe: utpote q ſibi pſuaſiſſet: illos
ẽt iis peiora eadẽ mente ppetraturos fuiſſe.Poſt hæc ingenti apparatu/
& ſibi/& amicis nuptias celebrare inſtituit.Et ſibi qdẽ Barſinẽ Darii fi-
liã ut inqt Ariſtobolus/iuſto matrimõio copulauit:ac Paryſati filiã Oc
chi iuniorẽ.iam.n.ante Roxãnẽ duxerat(ut diximus)Oxiartis Bactria
ni filiã.Drypeti Altera Darii filia uxore Epheſtiõi data.Volebat:quo ſi-
bi magis Epheſtiõem deuinciret illius filio liberis ſuis cõſanguinitate iũ
ctos eẽ.Cratero amaſtrinẽ Oxiartis frĩs darii filiã.pdice atropati medoꝝ
ſatrape.ptholemæo/ac eumẽi ſcribæ regio duas artabazi filias:huic arta
chamã:illi Artoni:Nearcho Spitamẽis bactriãi filiã uxorẽ dedit.aliis itẽ
amicis pſarũ/ac medoꝝ:q dignitate ꝑſtabãt:filias circiter octuagita col-
locauit.Nuptiæ pſaꝝ more celebratæ ſũt:Sedes ex ordie iis poſite q uxo
res ducturi erãt:cõuiuiũ regali magnificẽtia apparatũ.Tũ ſpõſæ acerſitæ
eæq; dexteris/atq; oſculo a'uiris acceptæ ſũt.Vna quæq; apud uiꝝ ſuũ ſe
dere iuſſa.Harũ rerũ initiũ.(Nã cunctoꝝ nuptiæ ſimul agebãt͛) a rege
factũ hoc alexandri facinus ſiquod unq̃ alias maxime populare in ſuos
uiſũ ẽ.Dotes oibꝰ cõtulit.alioꝝ ẽt noĩa:ꝑter hoſce:quos mõ noĩauimꝰ
q aſiaticas uxores cæpere:ſcribi iuſſit.Hos ſupra dẽa millia fuiſſe tradũt
quos oĩs honoris cã Alex.ꝓ dignitate mũeribꝰ affecit.Deiñ.quo nihil ñ
populare efficeret: æs alienũ:quo milites deuicti erãt ſua ipſiꝰ pecũia diſ
ſoluit.Cũq; q̃tũ cuiq; qſq; deberet ad ſe referri iuſſiſſet.Initio qdẽ pauci
noia dedere:ueriti ne ſub eo ꝑtextu exploraret: qbuſnã ob ĩmoderatio-

Clamor. i præliis.

Hoc negat aptiſſi me plu.

Barſine darii filia.

Paryſatis occhi filia

Aes alienũ ſoluit creditoribus alex. ut inquit plu. cuius ſũma noñ milliũ octingentorũ ac ſeptuaginta talentum fuit.

res ſũptus militare ſtipendiũ nõ ſufficeret. Poſtq̃ uero itellexit: pleroſq;
noia nõ dare: diffidentia eoꝝ increpita. ait Non decere regem emẽtiri in
populares ſuos: Nec rurſus populares exiſtimare regẽ ſuũ mendacẽ eſſe
Deiñ mẽſas cũ mẽſariis ſuis, totis caſtris diſpoſuit: q creditoribus noib⁹
debitorũ ſuppreſſis ſoluerent. Tum creditũ ẽ, poſita ſuſpitione Alexã. re
uera obæratos oẽs ære alieno liberare uelle. Exquo regis bñficiũ multo
iis cumulati⁹/ampliuſq; uiſũ ẽ. Ea diſſolutio æris alieni ſupra. xx. millia
talẽtũ fuiſſe dr̃. Ad hæc multa aliis ꝓ dignitate: aliis ꝓ uirtute/& meritis
elargitus ẽ. Eos uero: q fortitudie cæteris añ ſtetiſſent: aurea corona do
Diſcãthoc nauit. Imprimis Peuceſtã: q ab hoſtibus circũfuſũ in mallis obiecto ſcu-
ab alexan. to ſeruaſſet. ſcđo loco Leõatũ: q & ipe e uitae piculo eũ eripuerat: & apđ
nři imp. indos multa diſcrimina adierat: & copiis: qui rebellauerãt: uicerat. Ter
tio loco Nearchũ: q oceanũ ingreſſus indorũ oras cũ claſſe obierat. Nã
& hic iã ſuſas (ut dictũ ẽ) puenerat. Poſt hũc Oneſichritũ: nauis ſuæ gu
bernatorẽ. Deinde Epheſtionẽ/atq; alios corporis ſui cuſtodes ꝓ digni-
tate ſingulos. Poſt hæc ad eũ ꝓfecti ſũt aliquot Satrape: tũ ex urbibus a
ſe cõditis: tum ex nationibus ſubactis: & cũ his adoloſcentes circiter. xxx.
Epigoni millia/pari ætate oẽs/macedonicis armis inſtructi. quos Epigonos ideſt
ſucceſſores appellabat. Hoꝝ aduentu macedones nõ nihil cõtriſtari uiſi
ſũt. Tãq̃ Alex cogitaret: ne uſq; adeo ãplius macedõibus egeret. Cõtur-
batos quoq; Macedonas ferũt pp mutatũ a rege habitũ/nuptiaſq; more
pſico celebratas. Nec ſolũ cæteris: ſed ẽt qbuſdã eorũ: qbus uxores dede
rat: q̃uis ex parib⁹/ac cõibus nuptiis, nõ mediocriter ſibi honeſtati uide
rent: hæc grauia erãt. Peuceſte quoq; in ipo pegrino cultu ſermo pſicus
moleſtus erat. Q m̃ Alex. ſermõe illius ſemibarbaro delectari cernebãt.
Mouebat ẽt eos: qd bactriãorũ/ſogdiãorũ/Arachotoꝝ/Zarãgoꝝ quoq;
& Ariorũ/parthorũ/ac pſarũ eqtes i amicorũ eqtatũ recæptos uidebant.
Q uotquot dignitate/aut corporis pulchritudie/aut alia quapiã excel-
lentia/uiſi ſũt cæteris ãcellere. Q dq; in qntã eqtũ p̃fecturã aucto eqta
Cophis tu barbaroꝝ plurios recæpiſſet. Ad hæc cophẽ artabazi filiũ & Idarnẽ/at
q; artibolẽ mazei filios/& phradaſmenẽ/atq; alios p̃ter hoſce phrataphe
rnis pthoꝝ/atq; hyrcaniæ ſatrape filios/ac ItanẽOxiarti Roxãnes uxoris
frẽm: itẽq; egobarẽ, ac mitrobeũ frẽs icohortẽ regiã admiſſos: hiſq; oib⁹
hidaſpẽ bactrianũ p̃poſitũ/& macedõica iacula his data aiaduertebãt. q̃
oia macedões ꝓ iniquo aio ferre: ueluti Alex. i barbaroꝝ mores trãſeũte
ipſoſq; macedõas/ac macedõicos mores iã faſtidiẽte. poſt hæc Ale. Ephe
ſtionẽ cũ magna peditat⁹ pte, mare pſicũ adire iperat. Ipe cũ nauib⁹ ſub

ductis/& Suſas terreſtri itinere cõuectis:iiſq; rurſus inſcẽſis cum Argira-
ſpidis/& cohorte regia:ac parte eqtum amicoꝝ Eulæo flũine eodẽ con- Eulæ⁹ flu.
tendit. Cumq; haud procul ab hoſtio flũinis pueniſſet infirmioribus na
uibus ibidẽ relictis:cũ his:q remis habiliores erãt. Occeanũ ingreſſus ad
hoſtiũ Tyrgis enauigauit. Cœteræ naues ipſo amni ſubuectæ ſũt ĩ foſſã
quæ a Tygri ĩ Eulæũ perducta erat/& per eam foſſã in Tygrim deuectæ
Euphrates/ac Tygris duo ingẽtes amnes Aſſyriã interiectã:unde: & ab
indigenis Meſſopotãi uocãt᷑. terminãt. Sed Tygris Euphrate depreſſior Tygris &
humiliorq; multas ab eodẽ Euphrate foſſas:pluresq; p̃terea fluuios ĩ ſe Euphrates
admittit:qbus auctus mare perſicũ ĩfluit grandis iam ac nuſq̃ uado trãſ-
meabilis:neq;.n.p campos effunditur:neq; in foſſas deducit᷑. Q ṁ ter
ra altiorẽ:neq; aliud flumẽ illabitur. Euphrates uero p altiora excurrit:
ubiq; ripis æqualis multæ foſſæ ab eo deriuant᷑: aliæ qdẽ perennes: ex
qbus accolæ utrinq; campos irrigãt:aliæ tẽporariæ. Rari in his locis im-
bres cadũt. Q uapp & uadoſus ẽ/& haud magnã uim aq̃ꝝ uehit. Alex.
enauigato Occeano q̃tũ ſinus pſicus continet p littus mediũ iter Eulæũ
ac Tygrim: Tygri inuectus: Epheſtiõis caſtra petiit:& ab inde Opim ur Opis urbs
bem ſup ipo Tygri ſitam profectus ẽ. Catharactis oĩbus e flumine ſubla
tis:quas iccirco indigenæ interiecerant:nequa inimicoꝝ claſſis ĩ eoꝝ fi-
nes penetraret:quaꝝ multitudĩe difficilior erat nauigatio. Eas uero mo
litões Alex. & irriſit/& facile deleuit. Opim pfectus pnũtiauit:oẽs ſe mi-
lites:q uel ætate/uel inualitudĩe/uel alia iuſta cã militares labores pferre
non poſſent miſſos factuꝝ:domumq; remiſſurũ:q uellent. Q ui uero
uolũtarie remaneret/& ea loca icolere deſtinarẽt/eos ſe tantis affecturũ
muneribus:ut his:q domi fuerĩt inuidioſi futuri ſint. Et hæc qdẽ atq;
huiuſmodi Alex. uulgo:iactabat:ueluti macedonibus gratificaturus: q̃
illi tanq̃ deſpecti:atq; inutiles a rege exiſtimati/nõ iniuria piniquo aĩo
patiebant᷑. Accedebãt aliæ ægritudinis/atq; indignatiõis cauſæ: Perſica
ueſtis:ornatus macedonicus barbaris aduleſcentibus conceſſus. peregri
noꝝ eqtum/& amicoꝝ cõfuſi ordines. Q uapp ſilentio tandem abru-
pto oẽs ſeſe militiæ ſacramẽto abſolui petierũt. Nec defuere:q uerbis in
ſultantes exprobarẽt. ipe cũ pr̃e ſuo Ammõe aduerſus hoſtes bellũ gerat
Q uæ cũ audiſſet Alex. (erat.n. effectus ĩ irã pnior/& barbaroꝝ lateri aſ Alex. pro-
ſiſtẽtiũ fauor eũ in macedões aliq̃to ferociorẽ reddiderat) repente con- nus in irã.
ſurgens cũ his duob⁹:q circa ſe erãt:ſeditionis auctores cõprehendi iu-
bet:manu deſignãs quos capi uellet. Tredecim hi fuere:quos oẽs inter-

Oro alex. ad milites pulcherrima.

fici iuſſit. Deiñ cum exterritis cœteris ſilétio facto rurſus cōſediſſet: hūc ĩ modū uerba fecit. Nō ob eā rē macedōes: uti uos ab iſto finiēdæ militiæ intempeſtiuo deſiderio deterreā: apud uos nūc uerba faciā. licet. n. uobis p me quidē quoq; libeat abire: ſed uti cognoſcatis: qualis in ſuos philippus pr̃ prius: Deinde ego in uos fuerimus: quaſue ipi cōtra nobis gratias ĩmaturo diſceſſu ur̃o referatis. Ac primū: (ut par ē) de Philippo pr̃e loquar. is. n. uos errātes/ac uagos oīum rerū inopes: pleroſq; ēt pellibus amictos paſtores: ꝓ qb⁹ cū illiricis/ac Triuallis/Traciburq; finitimis cōtinue pugnabatis in tutelā/ac fidē ſuā recepit. Ex mōtibus aſperis ĩ plana. & culta deduxit. Pro pellib⁹ clamides ornatas ferre dedit: armis iſtruxit. rē militarē docuit: ut nō magis locoꝝ munimētis/ac ſitu cōtra finitimos: q̄ armis/& uirtute ur̃a tuti eſſetis. Ad hæc ĩ oppida uos induxit. Legibuſq; & iſtitutis optimis ornauit. Ipſoſq; barbaros: a qbus prius uehemēter uexabamini: eoꝝ agros/ſeruos/populares ſeruir̃ uobis coegit magnā thraciæ ptē macedōiæ adiecit. Multū quoq; oræ maritimæ occupauit: quo uobis apud exteras gētes negociādi facultas eēt: pfecitq;/ut adēpto finitimoꝝ metu/metalla defodere poſſetis: uñ ad uos magnæ opes puenere. Theſſalis: q uobis formidini prius erāt/uos ꝓpoſuit: domitiſq; phocēſib⁹/trāſitū ĩ græciā latū/ac facilē ex anguſto: & difficili uobis reddidit. Athenieñſes quoq; & thebāos: q macedōiæ ĩſidiabant̃: nobis iā una ſecū militātib⁹: ut ꝓ tributo iis pēdi ſolito: ipi nūc e cōtra a uobis ſibi pacē/& qetē poſtulēt. In Pelopōeſſū deiñ trāſgreſſus: eā ꝓuĩciā ordinauit: Duxq; totius reliq̄ græciæ cū āpliſſima ptāte deſignatus belli aduerſus pſas ſuſcipiēdi/nō magis ſuā gloriā/q̄ macedonū eē uoluit. Et hæc qdē a Philippo pr̃e ĩ uos ꝓfecta bñficia. Si p ſe pẽſent̃ haud dubie magna ſūt. Sin uero cū nr̃is cōferant̃: parua ꝓfecto uidebūt̃. q ipe pr̃i ſuccedēs aurea qdem & argētea uaſa in eius ſuppellectile pauca repperi ĩ theſauris talentū uix ſexageſies reliqt. Præterea æris alieni talenta circiter qngenta ſup quæ cōtracto a me nouo ære alieno talentū octingentoꝝ e macedonia moui: quæ qdē alēdo exercitui uix ſatis eē uidebant̃. ac ꝓtinus Helleſpontū uobis patefeci. Perſis mari potientib⁹: uictis deinde eqſtri prælio. Darii ducibus & copiis totā ioniā macedoniæ regno adieci. Nec Ioniā mō: ſed & æoles/ac utroſq; phrygas: Lydos quoq; & Mileſios obſidēdo cepi: aliaſq; inſup gentes natiōeſq; uobis ſubieci. Aegyptiorū/ac cyrenenſiū opes/qb⁹ ſine ui potiti ſumus: ad uos acceſſere. Celeſyra quoq; & paleſtina/ea: quæ inter flūia ſita ē: poſſeſſiones ur̃æ ſūt. Babylonē/

Clamides ex pellib⁹

Prouĩciæ & Regiones uictæ ab Alex.

Bactra/ Suſas tenetis. Vrę ſunt Lydorū diuitiæ:perſaꝝ theſauri: indoꝝ
fortunæ: Veſter deniqꝫ occeanus:uos ſatrapæ:uos copiaꝝ duces:uos or
dinū prĩcipes eſtis:ut iā nihil mihi ex tot rebus partis p̄ter hoc diadema
& purpurā ſuperſit. Nihil priuatū aut a uobis ſeiūctū teneo. Nec pōt qs
demōſtrare theſauros meos: quippe q nulli ſūt. Nec porro exqſitioribꝰ
cibis/aut epulis: q̄ ueſtrū quiſq̄ utor. Fortaſſe ēt uilioribus q̄ pleriqꝫ e uo
bis: plus uigilare/ q̄ uos me certo ſcio: ut ipi quietos ſomnos capere poſſi
tis. Sed hæc forte oīa laborātibus/& diſcrimina ſubeuntibus uobis ego
unus Dux ueſter laborū/& periculorū imunis adeptus ſum. Ecquis ue/
ſtrum eſt p deos imortales: q queat uere dicere ſe plus gloriæ meæ cā: q̄
me p ſua utilitate & honore laboraſſe? Age igit᷑ qui ex uobis uulnera pu
gnando acceperunt: denudent cicatrices ſuas: quibus ego uiciſſim meas
oſtēdā: uti agnoſcant/ nullam mihi partē in aduerſo pectore intactā eē:
nec ullum ſane genus eſt teli: quo ictus nō fuerim: cuiuſue ueſtigiū in
meo corpore nō appareat. Sed & gladio quoqꝫ ab hoſte pcuſſus ſū: lapi/
dibus/ac ſudibus contuſus. Atqꝫ hæc quidē: quo uos honore/& gloria
augerē: pericula ſuſcæpi. Ego uos p oīs terras/montes/flumia/maria ubi
qꝫ uictores duxi. uxoris nuptias cū nuptiis uřis celebraui: multiſqꝫ filio/
rū uřoꝝ filiis meis cognatiōe/& cōſanguinitate deuinxi. Aes alienum:
quo tenebamini (qd fuit ingens p̄ter militare ſtipendiū) ipſe pſolui: q̄/
uis ex tot uictoriis nřis igens ad uos præda/& res acceſſerit. Coronæ au/
reæ: qbus pleroſqꝫ ueſtrum dōaui: tam nřæ erga uos ſingularis beneuo
lentiæ: q̄ uirtutis uřæ immortalia monimēta ſunt. Q uiſquis militum
in prælio cecidit glorioſa illi mors funus illuſtre fuit. Aeneæ etiam ſta/
tuæ pluribus eorum domi poſitæ parentibus honor hic redditus: ut pu
blicoꝝ munerum/ac tributorū expertes ſint. Nemo adhuc uřm/me du
cente/& rem gerente/fugere coactus uitam amiſit. Et nūc ſane uel æta/
te uel caſu imbecilliores factos ita domū remittere conſtituerā: ut uel iis
q domi ocioſi uitā agunt: inuidioſi fierent. At poſtq̄ idē abeūdi animus
oibus eſt: abite omnes/ac domū renūciate: rediiſſe uos rege uřo deſerto
Q ui Perſas: medos bactriāos: ac Saccas uicit: Vxios: arathotos: & Drā/
chos expugnauit: Parthos: coracoſmos: & hyrcanos/uſqꝫ ad Caſpiū ma
re domuit: q Caucaſū mōtē trāſgreſſus: portaſqꝫ Caſpias: itemqꝫ Oxum
Tanaim: indū a nemine ante/p̄terq̄ ab uno Dionyſio traiectū: Hidaſpē
quoqꝫ & Aceſinē: Hydraotē atqꝫ Hiphaſim trāſgreſſurus fuerat: ſi ſeq
uoluiſſetis. Q ui deniqꝫ Occeanū p utraqꝫ indi hoſtia pfectus: atqꝫ i/

Oia uulnera Alex. pl. de fortuna & uirtute Alex. enumerat

Alex. uſqꝫ ad caſpiuʒ mare penetrauit.

de in terrã egreſſus p Gedroſoꝝ fines/atq̃ iperuias ſolitudines.Carma/
nos/atq̃ Oritas cœpit:emenſoq̃ Occeano ab indoꝝ finibus/ad Perſicũ
mare/nauali claſſe uos icolumes/ac uictores Suſa reduxit.Hæc inq̃ do
mũ renunciate:neq̃ a uobis deuictaꝝ gẽtiũ fidei relictũ eſſe.Q uæ ubi
elocutus eſt:protinus ſurrexit regiamq̃ ingreſſus:neq̃ corpus curauit:
neq̃ amicoꝝ quenq̃ eo die ad ſe admiſit.Idem poſtridie fecit.Tertio die
uocatis ad ſe Perſarũ primoribus uiris:ducatus ordinum iter eos diuiſit.
& quos cõſanguineos appellauit:iis ſolis ſibi oſculum ferre licer̃ ſanxit.
At Macedones Regis orõne cõmoti attonitis ſimiles:apud tribunal nul
la uoce ædita/cõſtitere: nemine regẽ intro ſeq auſo p̃ter regiorũ amico/
rũ ordinẽ & corporis cuſtodũ.Ipa uero multitudo:neq̃ permanẽdo qd
ageret:ſciebat.neq̃ diſcedebat.Poſtq̃ uero cognitũ ẽ:qd intus acta eẽnt:
ducatus pſis datos:barbaros in uarios ordines diſtributos:macedonica
noĩa iis ipoſita:nõ iã amplius cõcœptũ animis dolorẽ pferre potuerũt.

Armã añ ianuã ꝓiecta pœnitẽtiæ ſignũ.

Sed cõcurſu in regiã facto:arma añ ianuã/pœnitentiæ ſignũ ꝓiecerũt:ac
p̃ foribus ſtantes intromitti ſe:ſibiq̃ ignoſci ſuppliciter orabãt:ſeditiõis
auctores dedituri:nec a ianua/niſi uenia ipetrata diſceſſuri.Q uæ poſtq̃
regi nunciata ſunt:patefacta ianua ad eos egreſſus:cum aĩaduertiſſet il/
loꝝ eiulatũ/ac triſtitiã:ipſe quoq̃ collachrymatus ẽ.Cũq̃ aliquantũ ue
lut aliqd dicturus cõſtitiſſet:illi tã diu mobiles/ac ſupplices mãſere . Tũ

Callinis orõ ad alexan.cõciliandũ.

Callines ſilente rege/ ætate ſimul:& dignitate in eqtatu amicoꝝ nõ ob-
ſcurus pro oibus ita locutus ẽ.Hæc ſũt o rex:q̃ Macedonũ aĩos cõturbãt
Q d pſaꝝ quoſdã tibi cognatos effeciſti:Q d conſanguineos appellas.
Q d eoſdẽ tibi oſculũ ferre pmittis:quã rẽ uſq̃ adhuc macedonũ nemi

Oſcula regibus dabant a charis.

ni conceſſiſti:q te p infinitos labores p imenſa picula/tãdiu procul a pa
tria ſecuti ſumꝰ.Nos uero te quoquo uelis ſeq decreuimꝰ nec rcuſamꝰ
quo minus eoſdẽ labores ac picula de integro ſubeamus.Nã qd huic pe
regrinatiõi finẽ imponi cupiebamus:non ſane odio tui/nõ militiæ ſatie
tate fiebat.Sed(qd tibi minime mirũ uideri dẽt)patriæ/parẽtũ/cõiugũ/
liberoꝝq̃ diuturno deſiderio. Itaq̃ ſiue regredi.ſiue progredi uelis: im
periũ tuũ nõ detrectabimus.Q uibus uerbis placatus Alex.uti macedo
nes cõſanguinei ſui appellarent̃:utq̃ oſculum ferrẽt.cõceſſit. Primuſq̃

Alex. macedonss oſculãt.

oĩum Callines eũ oſculatꝰ ẽ.Idẽ cœteri macedões fecere.Q uo facto rur
ſus aſſũptis armis:quæ añ regias fores ꝓiecerãt:læti in caſtra reuerſi ſunt
Deinde Alex.quo diis gratias ageret:ſacrificio facto:cõuiuiũ populare i
ſtituit.In quo primi circa ipm honoris gr̃a macedones accubuere. Dein/

ceps Perſæ: poſt eos ex aliis gentibus deuictis quicūq; aut dignitate/aut uirtute pſtabāt. Tū Cratere: quo rex biberat ad eos: q circa ipm diſcubuerant/circumlato: uota ſuſcæpta ſūt: incipientibus græcis uatibus & magis tū alia regi/exercituiq; pſpera tū maxie æternā macedonū/ac perſarū concordiā: & cōis iperii ſocietatem pcātibus. Nouem millia uirorū huic cōuiuio affuiſſe: fama eſt. Eoſq; oēs ex eodem Cratere libaſſe. Poſt hæc uolēs/libēſq; qd prius inſtituerat. Macedōas miſſos fecit: quos uel ætas uel morb9: uel uulnera iutiles bello reddidiſſent. Hi ad terdena millia fuiſſe phibentur: qbus non pterita mō ſtipendia cū fide pſoluit: ſed ēt pecuniā i uiaticū pbuit. Talēto ſingulis dato. Filios ex fœminis aſiaticis ſuſcæptos cū matribus apud ſe relinqui iuſſit: Ne cā ſeditiōis ī Macedonia eēnt: quos macedōibus moribus inſtitutos/ac rei militaris doctos: ipe poſtea i macedoniā rediēs: parētib9 eēt redditurus. Ad hæc Craterū: quo fideliſſimo/& amātiſſimo utebat: iis ducē exhibuit. Oibuſq; ſalutatis: p charitate lachrymātes: lachrymās & ipe a ſe dimiſit. Mādatis Cratero additis: uti eos i macedoniā reduceret. Ipſe Macedōiæ: Theſſaliæ/ac Thraciæ peēt: græcorūq; libertatē tueret Antipatrū: q & ipe pficiſcebat alios macedōas: q militare poſſent. p iis: q domū remittebāt ad ſe ducere iperat. Polipercōta quoq; cū his mittit: ut ſiqd aduerſi Cratero i itinere cōtingeret: q haud ſatis firma ualitudie erat. Ipe crateri mun9: ne dux itineris deſit ſubeat. Fama qdā licet obſcura/i uulgus ex iis: ab his q regū negocia: quo magis occultant: hoc magis afferre cōcupiſcūt: quæq; uериſimilia uidēt: ſemp i peiorē partē uertūt. Alex. cōpulſū maternis de antipatro calūniis/Antipatrū Macedōia amouere cogitaſſe. ſed fortaſſe hæc antipatri euocatio nihil ad ignominiā ei9 ptinebat. Sed poti9 ne ex illoꝝ cōtentiōe aliqd mali oriret: qd ipe poſtea ſanar ñ poſſet. Nāq; frequētes lřas ad Alex. dabāt. Antipater Olympiadē ut iportunā: ut mobilē accuſans: qdq; circa plurima occuparet: q haudqq decere uiderent/Alex. matrē: Quib9 de rebus cōmotū alex. aliqñ dixiſſe phibent: grauē pēſionē p menſibus decē: qbus in utero ei9 fuiſſet: matrē a ſe exigere. Olympias uero Antipatꝝ: ut iſolentiorē/tū ex diuturno iperio: tū ex fauore populariū factū arguebat. Nec iā āplius recordari a quo tātā ptātē accepiſſet: ſed ſemet tanti ſe faceret: ut ſibi dign9 ipſe uideat: q macedōibus cæteriſq; iperans regnet. Atq; hoc magis apud Alex: ualuiſſe uidebātur quæcūq; in ſuſpitionem iſidiarum/& affectati regni de antipatro ferebantur. Nihil tñ ab Alexandro uel dictum uel factum: ex quo quis ſuſpicari poſſet: ipſum ab antipatro ab alienatum eſſe.

Nouē millia uiroꝝ ad cōuiuium alexā. oēſq; ex cratere alexā. libaſſe ferunt.

Craterus I utiliuꝫ macedonum bello terdena millia domuꝫ reducit iuſſu alex.

Antipater inſolētior

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

 BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Hoc ſermone deterritum Epheſtionem cū Eumene licet inuitum uolē
te reconciliatū eē. In hoc ipſo itinere fertur Alex. campū uidiſſe: in quo
iumenta regia paſci ſolita/Nyſeum uocitatum: Equoſqꝫ Nyſeos appella Nyſeus cā
tos/Herodotus autor eſt. Fuiſſeqꝫ olim in his cāpis equarum circiter. cl. pus.
millia tunc uero nō repta plus. L. millia: quarū Alex. haud multo plureſ
q̃ quinqꝫ aſportauit. Nāqꝫ a latronibus direptæ/diſtractæqꝫ fuerāt. Huc
Hatropates medorū Satrapes fœminas. C. ad Alex. adduxit: q̃s ex Ama- Hatropa-
zonū gēte eſſe aiebat: eas cultu/& habitu uirili ornatas: p̄ter qd ſecures ꝓ tes
Lanceis/pro clypeis peltas ferebāt: Nōnulli ēt ferūt dexterā mammā iis
minorē fuiſſe: quā dū ī præliis uerſabant̃. exercebāt. Eas oēs Alex. neqd Amazonū
probri in caſtris paterentur: domū remiſit: iuſſas reginæ renunciare ſe- gens
ſe ad eam generandæ prolis cā profecturū. Verū hæc neqꝫ Ariſtobolus:
neqꝫ Ptholemæus: neqꝫ alius quiſpiā grauis autor tradidit. Sed neqꝫ exi
ſtimauerim Amazonū gentē ea tempeſtate ſuperfuiſſe: de quibus neqꝫ
etiā is: q fuit ante Alex. tempora Xenophon rerū ſcriptor/& dux inclytꝰ
mentionem fecit: cum quidem/& Colchorū/& Phaſiorū cæterarūqꝫ gē
tiū barbararū meminerit. Quaſcunqꝫ græci a Trapazunte oppido ꝓfe
cti/uel etiā prius: q̃ ad trapeſūta uenirent ꝑcurrerunt qbus in locis haud
dubie: his amazones occurriſſent. Siqua adhuc tp̄ibus illis earū ſoboles
extitiſſet. Mihi aūt nō uidet̃ incredibile fuiſſe aliqñ Amazonū genus: cū
ſit a tam multis/ & claris authoribus celebratum. Quādoquidē & Her Hercules cū Amazonibus pugnauit.
culē (fama eſt) aduerſus eas miſſum: Hippolites reginæ a ſe uictæ bal-
teū in græciā reportaſſe. Et Athenienſes Theſeo duce has eaſdem cū Eu
ropā inuaderent primo p̄lio ſuperatas reppuliſſe: quā pugnā a Cimōe
non minore cura: q̃ Athenienſium/ac perſarū ſcriptam cōſtat. Præterea
& Herodotus/& quicunqꝫ hiſtoriarū ſcriptores Athenienſiū res geſtas
l̄rarum monimentis mandauerunt. Bellum imprimis contra Amazo-
nas celebrauere. Siquas uero fœminas equeſtri bello adortus Atropates
ad Alex. duxit. Non Amazonas illas: Sed alteriꝰ cuiuſpiam ſtirpis barba
rarū gētiū eqtandi peritas/& in Amazonū morem armis inſtructas fuiſ
ſe crediderim. Cū aūt adhuc eſſet in Ecbatanis Alexā. ſacrificio peracto:
quo diis gratias ageret: Ludiſqꝫ Gymnicis/ac muſicis editis/amicis lau-
tiſſimum epulū præbuit. Inter hæc Epheſtion in morbū incidit. Eratqꝫ
is dies ab initio morbi ſeptimus. Quo die Ludi: qbus pueri decerta-
bant/agebant̃. Cūqꝫ ei renunciatū eſſet/morbum inualeſcere: relictis re- Epheſtion
pēte ludis ad Epheſtionē cōtēdit. Cæterū tāta uis morbi fuit: ut ille priꝰ moritur

expirauerit:q̃ rex eo peruenire potuerit. Hic alii alia de Alex.ſcripſerũt.
Oẽs tñ in hoc unũ conſentiunt/incredibili dolore affectũ.Q ualẽ autẽ
ſeſe in dolore pſtiterit:tradiderũt/prout quiſq; Epheſtiõi/uel ẽt ipi Ale
xan.affect9 erat.Eorũ uero:q indecẽtiora ſcripſere:alii uiſi ſũt exiſtimaſ
ſe ad regis laudem accedere:Q uæcunq; doloris ĩpatientia / aut dixerit/
aut fecerit in amiciſſimi hoĩs funere.Alii hæc eadẽ ei uitio uertunt:uelu
ti rem Maieſtatis regiæ faſtigio indecorã/& Alex. noie indignã . Vtcũq;

Alex. quã ro dolore affect᷑ amici morte

res fuerit.Scribunt/& hi quidẽ Alex.ad multã diẽ ſup amici corp9 exa
nime eiulantem ꝓcubuiſſe.Vixq; inde ab amicis abſtractũ.Sunt itẽ qui
ſcribãt:nõ eũ mõ diem:ſed & noctẽ cõſequẽtẽ/dolore/luctuq; cõtinuaſ
ſe.Nec deſunt/qui tradãt/iuſſiſſe regẽ Glauciã medicũ:qd in danda po
tione indiligentior fuiſſe uiſus eẽt:uel ut alii tradũt:cũ uideret Epheſtio

Capillos diſcidit Alex.morte amici Achilles

nẽm uino ĩpleri:non inhibuiſſet:necari.Sed qd ipſe ſibi capillũ diſcide
rit ſup amici corpore ꝓſtratus:& alia quædã huiuſcemodi fecerit : Non
utiq; inter indecora/& indigna poſuerim:pſertim cũ Achillem hoc idẽ
feciſſe in amici morte acceperimus:quẽ ille uſq; adeo a pueritia emulari
uidebatur.Ferũt etiã aliq(Q uod ego minime crediderim:currũ)quo
corpus Epheſtionis uehebat᷑.Alex.cõſcendiſſe/ac rexiſſe.Q uidã ẽt ſcri

Aeſculapii tẽplũ Xerſes diuinitatis cõtẽptor

pſere/pauimentũ tẽpli Aeſculapii:qd erat in Ecbatanis ab ipo Alex. de
fodi iuſſum:qd medicæ artes nihil Epheſtiõi ꝓfuiſſent.Sed hoc haud
quaq̃ credendũ.Eſt.n.barbaricũ/atq; impium:Alex.magis Xerſe diuini
tatis cõtẽptore dignũ.a quo ẽt Helleſpontũ cõpedibus uinctum ferũt.
Verum.n.uero hoc mihi nõ ꝓcul a ueriſimili uidetur eẽ:Q uod ẽ a q
buſdam traditum:Eunti uerſus Babylonem alex.multas græcoꝝ lega
tiones in itinere obuiam ueniſſe:in quis Epidaureorũ legati erãt . qbus
cum poſtulata conceſſiſſet:munus dedit.Q uod Epidauri in æſculapii

Alex.æſculapio templo mun9 iuſſit ſuffi.

templo ſuffigerent:his uerbis additis.Q uãuis æſculapius ſeſe aduerſus
me parum æquum præbuerit:qui amicum:quem alterum me exiſtima
bam:interire paſſus ſit.Id autem a pluribus pro uero memoriæ prodi
tum:Alex.epheſtioni tanq̃ Heroi ſacrificari iuſſiſſe . Alii addũt miſiſſe

Epheſtiõi tãq̃ heroi ſacrificari uult Alex.

illum nuncios ad ammonẽ pr̃em percontatum/an ipi epheſtioni/tanq̃
deo ſacrificari pmitteret.Idq; iouem negaſſe.Illud uero ĩter omnes auc
tores conſtat.alexan.totum triduum poſt epheſtionis obitum cibo / &
cætera curatione corporis abſtinuiſſe.Semp interim/ aut lamentantem
aut eiulantẽ/mandaſſeq; illi funus parari Babylone decies cẽties talẽtũ
impendio/uel eo pluris:ut quidam ſcripſere. Luctũq; publicũ barbaris

ediⅹiſſe.Ad hæc plures ex amicis ad leuandū dolorē/& ſe/& arma deuo
uiſſe Epheſtioni:ac primum oīum Eumenem:quē paulo ante diximus
inimicicias cū Epheſtione geſſiſſe:neq̄d ſuſpicaret' Alex.ſe ex illius mor
te lætitiam cœpiſſe. Præter hoc Alex.ne Epheſtionis nomē interiret.Ne
minē quenq̄ in illius locū ſuffecit/Ordinemq;:cui pfuerat.Epheſtionis
tribunatū Chiliarchiam:hoc ē millenariā appellari uoluit:eiq; ſignū p- Chiliar-
ferri in agmine:in plio:queādmodum ipe Epheſtion conſtituerat.Cer- chia
tamē quoq; Gymnicū:ac muſicū:ac multo qdem illuſtrius:magnificē-
tiuſq; priorū:tū pugilū multitudine: tum donatiui magnitudine edere
decreuerat.Tria nāq; pugnatorū millia ī id pparauerat:q(ut ferunt)nō
multo poſt in ipſius funere certauerūt.Et iam aliqtum tpis a luctu eius
proceſſerat: ſeq; ipe a mœrore reuocare cœperat:cum amici conſolando
poſito luctu ad belli curas retraxerūt.Itāq; in Coſſeos gentē bello ualidā Coſſeos ī-
Vxiis finitimā primum duxit.Sunt hi mōtani populi:locos natura mu uadit alex.
nitos incolunt:ac ſeorſum depaſcunt.Vbi ſe potentiore aliquo exercitu
peti uident:in montium cacumina:aut gregatim:aut ſingillatī prout
cuiq; promptum eſt ſeſe recipiūt:Quæ cum pp difficultatem ſubiri ab
hoſtib⁹ nō poſſint:illis recedentibus:ipi in pagos ſuos reuertentes ad la
trocinia:ex quo uitam agūt:cōuertūt'.Et qq̄ anni tempus (per Hyemē
n.iſta gerebant')ac locorū iniqtas aduerſaretur.Ipe nihilominus una cū
Ptholemæo eā gētē collibus depulit:exterminauitq; adeo:ut nihil eius
uirtuti inacceſſū/aut inuictū erat.Petenti Babylonē Aphricæ legati oc- Hac de cā
currerunt:eiq; gratulantes ob tantas res pſpere geſtas:Coronā de Aſiæ plu.de for
regno impoſuerūt.Ex Italia quoq; Brutii/Lucani/acTuſci legatos de cō tuna & uir
gratulatione Victoriæ ad eum miſere.Idem & Carthaginienſes feciſſe dī tute Alex.
cunt':Ab Aethiopibus quoq; ueīſſe legatos/& itē a ſcythis Europā inco ipm inuin
lentibus:Item a Celtis/& Hiſpanis amicitiā petentes . congratulanteſq; cibilē app.
quorū noīa/& cultus tum primū cognouere macedones.Ex his ēt quoſ- Ex Italia
dam ueniſſe ferunt:ut de controuerſiis ſuis iudicaret. Ac tum maxime ad alex.le-
ob eas res Alex.& ſibi ipi:& iis:q cū eo erāt/rerū dñm uiſum eē . Ariſtus gati.
uero/& Aſclepiades(q & ipſe rerū Alexā.ſcriptor eſt)tradunt ROMA-
NOS quoq; legatos miſiſſe:edoctumq; de eorū inſtitutis / ac moribus/
deq; omni rep.futuros illos præpotentes ueluti uaticinātē dixiſſe. Verū Romani
hoc neq; pro certo affirmauerim:neq; ut prorſus incredibile reiecerim: legatos ad
licet nullus Romanarū rerū ſcriptor de huiuſcemodi legatione mētionē alex. miſe-
fecerit:neq; ii:quos magis ſequor Ptholæmeus/& Ariſtobolus. Cæterū re ſi crede-
re dignū ē

haud conſentaneum rõni uidet̃:Romanos gentẽ tum maxime libertati
ſtudentẽ ad regem alienigenã tam procul p tanta maris ac terrarũ ſpatia
legatos ad eum miſiſſe:p̃ſertim quos neq; metus neq; ſpes ulla aut utili
tatis ratio moueret:quiq; Tyrãnos ac reges ueluti alienæ libertatis op-
Heracly- preſſores peroſi eſſent.Poſt hæc Alex.Heraclydem Argei cũ fabris naua
des. libus in Hyrcaniã mittit:q exciſa in montibus materia:alias partim ap-
tas:partim tectas inſtar græcaꝝ fabricent̃:Miro.n. deſiderio ardebat ag-
noſcẽdi cuinam mari Caſpium & Hyrcanũ iungant̃.Vtrũ Euxino põ
to/an occeano : q ab oriente circũfert̃ uerſus indos in ſinũ Hyrcanũ re
Rubrum mare fundatur:Q uemadmodum Perſicum ac Rubrum mare/occeani ſinꝰ
eſſe cõpererat.Nondum.n.cognita erãt marisCaſpii initia: q̃uis multæ
Oxus flu. gentes circa ip̃m incolerent:multiſq; amnibus celebre eẽt. Nãq; Oxus
ex Bactris aſiaticoꝝ fluminũ excæpto indo ampliſſimus ĩ ip̃mm are ex
Araxes fl. currit.& Araxes quoq;:q p Scythas.Oxiarthes ex armenis elabit̃ : i hoc
Oxiartheſ ip̃m mare exire a multis fert̃.Multi præterea alii amnes:partim q in ſu-
periores exeũt:partim q ſeorſum fluũt:in ip̃m mare ferũt̃.Sed ii quidẽ
cogniti ſũt.Cœteri aũt amnes ab ulteriori ſinus parte:quã Scythæ mon
tani accolunt:prorſus ignota nr̃is eſt.Tygri flumine traiecto cum exerci
Caldei ad Alexan. tu Babylonẽ proficiſcenti Alexã.proceſſere obuiã Caldei uates:ne Baby
lonẽ peteret orantes.Sed beli:q pro deo apud eos colebat̃:oraculo mo-
nitos profectionẽ eius p id tempꝰ in eam urbem uitæ eius periculũ por
tendere:quoꝝ monitis irridens Euripidis uerſus ꝓtulit.Is in latinũ con
uerſus hanc habet ſniam.Optimus is uates:q coniectat bene . Tum illi:
poſtq̃ o rex ſtatuiſti introire ad Occidẽtem:ne reſpexeris cũ exercitu ad
De mortẽ Alex. plu. iuſtinꝰ curtiꝰ uictruuius lib.8. Herodotꝰ. Paulꝰ oroſius & alii fere oẽs. ueniẽs:ſed circũacto agmine ad orientẽ cõuertere.Cum id facere ſtatuiſ
ſet:itineris iniqtas:quod & aquoſum/& paluſtre erat:ut conſilium im-
mutaret:compulit:ita iubente ſiue fortuna/ſiue fato:ut ea uaderet uia:
quæ ſibi uitæ finẽ allatura eſſet. Sed ei fortaſſe ſatius fuit: Q uo tpe in
ſupremo gloriæ fœlicitatiſq; faſtigio collocatus & adhuc ſuis carus erat
ex hac uita diſcedere.Nec poſtmodũ tantas uictorias calamitas aliqua
fœdaret. Q ua de re Solonem dixiſſe phibent.Crœſum monentẽ Vitæ
finem ſpectandũ:Nec prius beatum quenq̃ diffiniendũ eſſe.Nã uel ip-
ſe quidẽ Epheſtionis interitus non parui infortunii loco.Alex. uidet̃
accidiſſe:quẽ mea ſnia:p̃uenire ipſe q̃ uiuens experiri maluiſſet:Non ſe-
Achilles. cus atq; Achilles Patroclo præmori q̃ necis eius ultor reliqui optauit.
Erat autem iniecta ſuſpitio quædam Alexandro de Caldeis:quod non

tam ipſius cauſa/atq; ex oraculo: q̄ priuata aliqua utilitate aduentum ſuũ in urbem impedire conarentur. Nam Beli templum: qd Babyloni religioſiſſime colebant: media in urbe erat ex latere coctili magnitudine atq; opere præclarum. Quod templum Xerſes e græcia reuerſus: Quē admodum/& cœtera Babyloniorum loca ſacra euerterat. Id ĩnſtaurare. Alexan. animo habebat. Et ut quidam ſcripſerunt/ampliatis fundamentis augere. Cuius rei cauſa locum iā purgari ruderaq; exportari iuſſerat: Cumq; ii: qbus hoc negocii demandauerat: negligentiores fuiſſent: cogitabat ipſe cum uniuerſo exercitu opus aggredi. Magnus agri/atq; auri modus a ſuperioribus Aſſyriorũ regibus Belo relictus fuerat: ex qbus tēpli ornamenta comparabant: fiebantq; Belo ſacrificia. poſt euerſũ uero templum Caldei annuos fructus: cum ĩ nullos iam templi uſus cōferrent: inter ſe diuidebant. Quā ob rē in ſuſpitionē inciderat. Ne iis grauis eēt ſua in urbem profectio: ne inſtaurato templo tantis cōmodis priuarent. uoluiſſe tñ Alex. (Ariſtobol⁹ tradit) demōſtratā a Caldeis partē declinare: ſed pp paludes interiectas conſiliũ ſeq non potuiſſe. Itaq; ſiue uolentē ſiue inuitum Beli oraculo nō paruiſſe. Aliud quiddam huiuſmodi ſcripſit Ariſtobolus. Apollodorũ amphipolitem amicorũ Alexā. Ducem in eo exercitu quem apud Mazeum Babylonis Satrapem reliquerat. Cũ uideret alex. ex indis reuerſurũ ĩ ſatrapas ſeuerius animaduertentem: quos diuerſis regionibus poſuerat/Pythagoræ frī ſuo ſcripſiſſe. (Erat. n. extorũ inſpector) de ſalute ſua p lr̄as conſuluiſſe. Interrogatũ ab eo: cuius potiſſimum metu id exqreret: Reſcripſiſſe: quod regem/atq; Epheſtionē timeret. Tum Pythagoram ſacrificio facto ſup Epheſtionem/exta inſpexiſſe. Cũq; in epate imolatæ hoſtiæ caput nō apparuiſſet. Reſcripſiſſe apolodoro frī lr̄asq; obſignatas certo nũcio ad eum dediſſe ex Babylone in Ecbatana: qb⁹ docebat nihil a ſe de Epheſtiōe metuēdũ Q m̄ intra breue tempus e medio ſeceſſurus eēt. Quā epiſtolā: ait ariſtobolus: Apollodorũ: accepiſſe pridie q̄ Epheſtio exiret e uita. Poſt uero ſacrificio ſup Alex. facto inſpectoq; iecinore nihilo magis caput. hoſtiæ apparuiſſe: idemq; frī de alexan. qd de Epheſtione prius ſcripſerat p epiſtolā ſignificaſſe. appollodorũ uero hæc Alex. obnunciaſſe: magis ut eximiũ quendā amorē erga regē: p̄ ſe ferret. q̄ ut eũ periculi admoneret Quo uehementer laudato. Poſtq̄ rex Babylonē ingreſſus ē: pcontatus ē Pythagorā: qb⁹ de ſignis talia frī de ſe ſcripſiſſet. cui ille qd hoſtiæ ieci nora ſine capite ĩuenta eſſent. Eo rurſus interrogante. Quidnā ea res

Belo ſacrificia fiebant.

Apollodor⁹ Amphipolites

Mazeus

Pythagoras uates

Mira ſfert de calano philoſopho de quo ſupra & plu. in Alex.

De his pli nius in. 7. & Arrian⁹ alibi.

Cupreſſi multæ in aſſyria.

Michalus claziomenius.

ſignificaret/magnū malū rńdiſſe. Tantum uero abfuit: ut Pythagoræ ob eā rē Alex. ſuccēſuerit: ut eū magis dilexerit. Q̄m ſimpliciter qd ſentiret: ꝑdixiſſet. Hæc Ariſtobolus tradit. ſeſe ex Pythagora audiſſe: ac poſtea Perdicæ/atq; antigono eadē ꝑdixiſſe: Cū itidē exta nō rńdiſſent. Perdicæ: quo tempore aduerſus Ptholemæum exercitū duxit. Antigono autem ī prælio: qd cū Seleuco/ac Lyſimacho cōmiſit. At q de Calāo ſophiſta indo ita ſcriptum eſt: dū moriturus ad pyram incederet. cœteris quidē amicis ꝑter alex. Vale dixiſſe. Illū. n. ſe Babylōe reperturum: ibiq; uale iuſſuꝝ. Quæ uerba: cū q aderant: tunc negle&ui habuiſſent. Mortuo apud babylonē Alex. memoria repetita de Alex. morte di&a eſſe cōpererūt. Eunti Babylonē alex. legationes græcoꝝ obuiā uenere. Quibus āt de rebus ſingulæ legatiões eū adierūt incertū. At q̄tū ego exiſtimo: pleræq; eaꝝ congratulatū ꝑfe&æ ſūt pp tot/ac tam ingentes uictorias/& incolumē cū exercitu ex indis reditū: quos bēigne ſuſcæptos domū remiſit. Quaſcūq; uero/aut claroꝝ hominū ſtatuas: aut deoꝝ ſimulachra/ ſiue quid aliud eiuſmodi: quo exornari celebrariq; memoria uirorū ſolet. Quod Xerſes babylonē/uel Suſas/ac in paſargadas. aut q̄uis aliam Aſiæ partē ex græcia deportauerat: eoꝝ oīum reportandoꝝ ptītē legatis fecit. Et īprimis Aeneæ Harmodii/& Ariſtogitonis ſtatuæ Athenas relatæ phibent̄. Itemq; Dianæ cerceæ ſimulachrū. Peruenerat aūt/ & claſſis Babylonē: ut ē ab Ariſtobolo traditū. Pars qdē Euphrate flumine e pſico ſinu ſubue&a: cui Nearchus præerat: pars a phœnicia terreſtri itinere nauib⁹ ipſis: quo uehi poſſent ī plures partis deſe&as: Hæ fuere qnqueremes duæ: q̄driremes tres. Triremes duodecī: aliæq; naues circiter trigīta: q ita deſe&æ ad Euphratē ī Tapſacū urbē e phœnice deportatæ: ibiq; denuo cōpa&æ ſecundo flumine Babylonē ꝑfe&æ ſūt. Alias ꝑterea naues cœſis cupreſſis: quæ materia in Aſſyria paſſim abundat: parari iuſſerat remiges ex porphyreis/ac phœnicibus cœteriſq; maritimæ oræ accolis magno numero accerſierat: portūq; apud Babylonē: q eſſet mille nauium longaꝝ capax: naualiaq; ī eodē portu ædificari curauerat. Miſitq; Michalū clazomenium cū qngentis talentis in phœniciā/& Syriā: q uel mercede conduceret/uel coemeret quoſcūq; ad rem naualem idōeos reperiret. iam. n. aīo meditabat̄ in orā ſinus Perſici atq; inſulas ꝓpinquas colonias deducere. Ea nāq; regio ſibi haud minus opulēta: q̄ phœnicia eēt futura uidebat̄ Tantæ claſſis apparatum faciebat: ueluti contra arabes gentē numeroſam ꝓfe&urus. occaſionē hāc belli na&us: Q̄d ſoli ex

oībus barbaris eaꝝ partiū neq̧ legatos ullos ad ſe miſiſſent amicitiā pe/tētes: neq̧ ullo munere dignati eēnt. Verū.n. uero/ueluti ego exiſtimo magis eū cupiditas dominādi mouit: q̄ in ſūmis qbuſq̧ uiris inexplebilis & irreqeta ē. Phama aūt tenuit inſtitutæ pfectionis cām fuiſſe: qd ac cæperat Arabas duos tm̄ deos colere: Cœlum ſcilicet/ac Dionyſiū: Cœlū qd aſtra cōtineat/tū cœtera: tū ſolē cūctis rebus humanis māifeſto uti ſē/atq̧ ſalutarē. Dionyſiū uero: quoniā exercitū aduerſus īdos duxiſſet. Quapp neq̧ indignū/neq̧ iniquū exiſtimabat ſe apud illos tertiū hrī deū: cū ſe nō inferiora Diōyſio feciſſe ſciret: Diōyſii quoq̧ exēplo ipſos Arabas poſtq̄ uiciſſet: libertatē cōceſſurus fuerat. Iuitabat eū pterea regionis opulētia/atq̧ fœlicitas. Audiebat Caſſiā apud illos gigni: paluſtribus locis ex arboribus Myrrhā/ac Thura legi. Cinnamū ex arbuſculis reſcindi. Prata ſine ullo hūano cultu ſuapte natura nardū gignerˀ. Magnitudo āt oræ arabicæ haud mīor q̄ īdiæ eē ferebaˀ. Multæq̧ iſulæ ī cōſpectu ſitæ. Eſſe pterea aiebāt ī iiſdē locis frequētes portus/ac ſtatiōes / recæptui claſſis idōeas: ac loca cōdendis urbibus ſitu p opportūa: duas itē inſulas cōtra Euphratis hoſtia: q̄rū ppiorē ab ipſiꝰ amnis mariſq̧ cōfinio ad cē tū/& uiginti ſtadia diſtantē: Et hanc qdē minorē ſyluis denſā plurimū q̧ incultam. In ea templum Dianæ: circa quod indigenæ habitarēt Ceruos/& Capreas paſſim errare lucis templo circumieċtis: quos occidi præterq̄ ſacrificii cā nefas ſit. Hanc inſulam ſcribit Ariſtobolus iuſſiſſe Alexandrum icarum appellari a nomine icari inſulæ in Aegeo mari ſitæ. in qua phama ē icarum dædali filium liquata alaꝝ cæra cecidiſſe. Quo caſu/& inſulæ/& mari appellationem dedit. Altera uero inſula a fluminis hoſtio remota ferebaˀ. Vnius diei ac noċtis nauigatiōe: quā Tylū uocāt icaro maiorem/magnaq̧ ex parte cultā/atq̧ frugiferam. Hæc p Archiā Alex. renunciata ſunt. q ad explorandā nauigationē miſſus: ad eam inſulam nauigauit: non auſus ulteriora petere. Androſthenes quoq̧ alia naui miſſus multū oræ arabicæ pter legit. Longiſſime autē oīum nauigando proceſſit Hiereus ille ſoleus Gubernator: cui alexander mādauerat: uti Arabicū cheroneſſum/ea eſt peninſula: nauigando luſtraret. Donec ad Arabicū ſinum: q ad Eegyptum ſpeċtat: Vbi Heroum urbs ſita eſt: perueniret. Reuerſus: magnitudinem illius circūflexus: qui non minor ora indorum eēt: Alex. renunciauit. Promontoriū eē longe in occeanum porreċtū: Quod & ii: q cum Nearcho ex india nauigabāt. prius q̄ in ſinum perſicum fleċterent: ante ſe uiderant: parumq̧ abfuiſſe: quin

Arabes duos deos colunt.

Caſſia
Myrrha
Thura
Cinnamum
Nardus
Arabia haud minor india

Dianæ tēplum

Icarus inſula.
Dedalus

Tyle inſula.

Hiereus

Heroum urbs

eodẽ traiecerint. Nam ita faciundũ Oneſichrito gubernatori uidebatur Cœterũ Nearchus id a ſe uetitũ ſcribit: ut enauigato p circuitũ ſinu Perſico: poſſet Alexã. ea renunciare ꝑ ueris: quoꝝ explorandoꝝ gratia miſſus eẽt. Non. n. ut mare: ſed uti oras mari adiacẽtes agnoſceret: & ipſius oræ incolas: eoꝝꝙ mores: ſtationes: portus: aquas: terraſꝙ frugiferas: & item incultas/atꝙ aſperas ediſceret ſe miſſum eſſe: & eã rem ſaluti exercitui fuiſſe: q ſeruari non potuiſſet ſi ad Arabiæ deſerta nauigaſſet. Propter quæ Hieron retroceſſiſſe dicitur. Interim uero dũ triremes ædificãtur: portusꝙ apud Babylonẽ foditur: Alex. per Euphratẽ ad amnẽ Pollocopam deuectus eſt. Abeſt aũt is amnis a Babylõe. Dccc. ferme ſtadia ex Euphrate orit᷑: non ex fonte. Nãꝙ Euphrates ex armeniæ montibus oriens hyberno tempore imbribus in niues concretis tenuior ĩtra alueũ ſeſe cohibet. Vere aũt/ſed magis cum ſol æſtate retrogradus fieri cœpit ſolutis nauibus ingens exit. ripaſꝙ ſupergreſſus aſſyrioꝝ campos inundat, totamꝙ regionẽ circumiectã obrueret: niſi ſeſe Pollocopam in flumen: deinde in paludes ac ſtagna exoneraret: q̃ uſꝙ in arabum fines cõtinuatæ: deinde magno ſpatio per uada: poſtremo per multos ſubterraneos meatus in mare fundunt᷑. Reſolutis uero niuibus. præſertim circa uergiliarum occaſum/Euphrates minor elabitur: & nihilominus magna pars eius p Pollocopã in lacus deriuat᷑: niſi a Pollocopa ſeptus ĩtra alueum coherceretur. Vſꝙ adeo exhauriret᷑ oĩs aqua: ut Aſſyriorũ campos irrigare non poſſet. Quapp eius exitum in Pollocopam obſtruere babylonioꝝ ſatrapæ curæ eſt. Idꝙ ingenti opere perficit᷑: licet haud difficulter obſtruat᷑: qm̃ terra ip̃a limoſa/ac plurimũ lutoſa eſt: quæ ubi in ſe fluminis aquã admiſit: non facile reflectitur: idꝙ operis denis hominũ millibus trimeſtre erat. Quæ Alex. enarrata incitauerũt eũ: uti aliqd in utilitatẽ Aſſyriæ meditaret᷑. Itaꝙ qua ĩ Pollocopã deriuabat Euphrates eius exitum firmius obſtruere ĩſtituerat: ad. xxx. ſtadia ulterius progreſſus eſſet: Solum repperit lapidibus interiectis ſolidius: quod diſciſſum/& ad antiquam foſſam per quam Pollocopas labebatur. congeſtũ non ſineret: facile aquam diffundi: pp terræ ipſius firmitatẽ: atꝙ ita ſtatis anni temporibus aquarũ cõuerſio facilis futura uidebat᷑. Huius rei maxime gr̃a Alex. ulterius p Pollocopã nauibus uectus: nauigãdo in lacus ꝑuenit arabiæ propinquos: Vbi placita ſitus opportũitate urbẽ ædificauit: atꝙ eo coloniã deduxit. Ex græcis mercenariis quicunꝙ aut ſenectute: aut ægritudine: aut caſu aliquo inualidiores facti: ea loca

Pollocopa flu.
Euphrateſ

incolere: q̃ caſtra ſeq̃ maluerunt. Deinde ſpretis Caldeo℞ monitis: q̃m nihil ſibi ſiniſtri contigerat. Nam a Babylone diuerterat: ut denunciatū malum euitaret: quaſi oē periculū tempus ademiſſet fiducia plenus retro p paludes nauigabat. Babylonē a ſiniſtra hn̄s: cumq̧ pars nauiū ignaris gubernatoribus pp paludū multiplices flexus incerta erraret: miſſo duce: q uiā demonſtraret: totā claſſem continuo reduxit. Ferūt circa eas paludes/ac lacus eſſe cōplura regum aſſyrio℞ ſepulchra: cumq̧ nauigando pergeret: ipē.n.(ut fert̄). Triremem qua uehebat̄: forte tum regebat/obortum ualidiorem uentū ornatum capitis/ac diadema ei abſtuliſſe. Diadema uento raptum harundini: quæ forte monumento cuidā ueterum illorum regū innata erat: hæſiſſe: capitis ornamentū haud procul ab eo: (Erat.n.ponderoſius) in aquā concidiſſe: idq̧ futuri caſus triſte prodigium habitū. Ad hæc aliud triſtius acceſſit. Nam cū nauta quidam ſtrenuus ſeſe in paludē conieciſſet: recæptū diadema: ne manu geſtans aqua pfunderet. capiti ſuo impoſitum: ad Alex. reportauit. Pleriq̧ eo℞: qui res Alex. ſcripſerunt: Talento ob eā rē donatum ſcribunt. Deinde accepto præmio capite puniri iuſſum. Caldeis uatibus haud negligēdū monētibus: quod tā temere diadema regiū induiſſet. Ariſtobolus autem (cui magis crediderim) refert illum talentū: deinde plagas accepiſſe ob iniuriam: diademati feciſſet: eūq̧ phœnicē fuiſſe. Sunt & q aſſerant Seleuchum/hunc fuiſſe: idq̧ factum ſignificaſſet/& Alex. interitū: & ipi Seleuco magnum mox futurū imperium. Illum.n.inter eos: q Alex. ſucceſſerunt: ingentem tum imperio tū animo: tum opibus regem fuiſſe. Cæteroſq̧ ſuperaſſe. Reuerſus Babylonē alexan. Peuceſtam cū perſis circiter. xx. millibus e perſide regreſſum repperit: magnā quoq̧ Tapuro℞/& Coſſeorum manū adduxerat. Venerat item Piloxenus ex Caria cū ei⁹ gentis q̃ plurimis. Menander quoq̧ ex Lydia Lydos complures aduexerat. acceſſerat & Menites cum copiis ſibi attributis. Inter hæc aduenerūt græciæ legati: iiq̧ ipſi coronati/& congratulantes aureis coronis alexan. coronauere. ab eo tamen haud ꝓcul certe mors aberat. Tum pſis collaudatis: quod Peuceſtæ paruiſſent. & item Peuceſte quod eos moderate/ſapienterq̧ gubernaſſet. ipſos in Macedonicos ordines redegit oēs: ita tū ut decurio macedo eēt. iteq̧ ſemidecurio: ita a mercede quā capiebat appellatus: quæ quidem minor erat: q̃ decurionis: maior autem: q̃ cæterorum qui ſine honore militabant. Secūdū hos. xii. pſæ: ultimus uero decurio macedo eſſet: & huic. x. ſtatheræ ſtipēdiū eſſet. Quapp cōtigebat

Prodigia futuræ mortis alexan.

Seleucus

Stathēra nūmus.

in ſingulis qbuſq; decuriis macedones quattuor ineſſe e quib9 tres plus mercedis capiebant. Quartus decuriæ princeps erat. Perſæ uero. xii. erát Macedóes patriis armis iſtructi ibát. Perſæ uero/ alii ſagittis/ alii qdé amé tatis iaculis utebant. Interim Alexá. crebro claſſem ad remum exercebat: Triremes cum quadriremibus celeritate certabant: coronabanturq; uictores tam remiges/ q̃ ipi nauiú gubernatores: Per eoſdem dies uenerút. & ab Ammone/ quos ſciſcitatú miſerat: quos honores ſibi eét fas Ephe

Epheſtion in deum.

ſtioni mortuo tribuere: hiq; renúciauerút/ táq̃ Heroi ſacrificari fas eſſe: ita Ammói placere. Quo oraculo lætatus: poſt hac illum táq̃ heroa coli iuſſit. eiq; congrua ſacrificia inſtituit. Poſt hæc Cleomeni iprobo uiro q multis cótumeliis ægyptios affecerat: epiſtolá ſcripſit. Quam qdem: quo ad memoriá beneuolentiæ: qua defunctú Epheſtioné pſequebat: haud rephenderim. Sed multaꝝ aliaꝝ cá reprehenſione nó carere exiſtimauerim. Iubebat p epiſtolá/ & in Vrbe Alexandria & in Pharo inſula: in qua turris erat tú magnitudine/ tum opere: templa Epheſtioni ædificari. & ipam Pharú ab eiuſdé Epheſtióis nomine appellari. Ad hæc tabelliones tabulis: q̃s inter contrahentes conficerent. Epheſtionis nomé inſcribere. Quæ qdé hactenus rephendo: quod in rebus haud magnis plus nimio occupatus uidebat. illud aút ualde reprehendendú duxeri. Si. n. (inquit) ad eundé Cleomenem ſcribens in ægyptú ueniens ego: ſi templa Epheſtioni ueluti Heroi tua opera inſtructa inuenero: non ſolú ueterú delictoꝝ: ſed ét oía: q̃ poſtea cómiſeris tibi gratiá fecero. Hoc ab ampliſſimo rege ſcriptum eſſe homini multis populis imperanti preſertim malo: non iprobare nó poſſum. Sed iam Alex. exitus appropinquabat. quem ex huiuſmodi re. & maxime ſignificatú. & præmóſtratú Ariſtobolus ſcribit. Ná cú copias: quæ cú Peuceſte pſide Philoxeno/ ac Meãdro uenerát: in Macedonicos ordies (ut pauloante diximus) diuideret: ſiti affectus: cum e ſolio ſurgens/ paulú inde conceſſiſſet: interim obſcurus qdá hó (ſunt qui dicant captiuú fuiſſe) cú regiam ſellam regeuacuá

Præſagiú futuræ mortis alexan.

animaduerteret. p medios eunuchos ſellæ circumfuſos (Nam amici Regé ſecuti fuerant) in eá ſeſſum ſe contulit. Quod ubi circunſtantes conſpicati ſunt: cum non auderent eú ſella detrahere lege perſaꝝ inhibente: præ dolore ueluti in ingenti infortunio: cú id in ſiniſtrá parté acciperent ora pectoraq; unguibus fœdare cœperút. Quod ubi Alex. renúciatú é continuo inde abſtractum in queſtioné dari iuſſit. ut ſciret an cuiuſpiá cóſilio tm̃ facinus perpetraſſet. De nemine confeſſus leuitate quadá

cõpulſum/ſe id feciſſe reſpondit.Q uapp uates multo magis timendũ eſſe id interpretati ſunt.Pauciſq; diebus iteriectis cũ diis pro cõſuetudi/ne ſua ſacrificaſſet:pro tantis uictoriis grãs agens aliqua ẽt noua ſacrifi cia ex uatũ monitu inſtituiſſet:cum amicis epulatus eſt : conuiuiũq; ad multã noctẽ pduxit.Fertur ẽt p decurias/ac cẽturias in ſacris exercitui ui num exhibuiſſe.Sunt/q ſcribant uoluiſſe eum e conuiuio in cubiculũ abire:Sed Midium unũ ex amicis:tunc maxime ei acceptũ rogaſſe : uti apud ſe maneret:eſſe quod eũ maxime delectaret.Regis uero diurnorũ actoꝝ libri hoc hñt:cũ pſeueraſſet aliquãtũ in ſpectandis apud Midium ludis potaſſe:deinde lotum edormiſſe:ac rurſus apud eundẽ Midiũ ce/naſſe:atq; iterũ ad multã noctẽ bibiſſe:Mox a potu digreſſũ:rurſuſq; lo tum parum quid mandiſſe.ibiq;(iam.n.in febrim inciderat)cubuiſſe : deinde lectica delatũ:uti conſtituerat ſacrificaſſe.Inter hæc/ iter copiarũ ducibus pronũciaſſe:& eos quidẽ q terra profecturi eſſent: quarto poſt die:q uero ſecũ nauigaturi/quinto die paratos eſſe/iuſſiſſe.Poſt hæc le/ctica delatum/nauimq; ingreſſũ flumẽ traieciſſe.& in amœniſſimos hor tulos ſe contuliſſe.ibiq; denuo lotũ requieuiſſe.Poſtridie quoq; denuo lotũ conſueta diis ſacra feciſſe.ingreſſumq; cubiculum cũ Midio collo-quẽtem imperaſſe ducibus: uti mane adeſſent.deide cœnaſſe modice q dem/ac ſobrie.In cubiculũ regreſſum rurſus febri correptum:totãq; no ctem elanguiſſe.Sequenti die lotũ denuo ſacrificaſſe:nauigatione:quæ tertio die futura erat.Nearcho/ac cœteris ducibus iterũ denũciata.Alte-roq; die lotum pro ſalute ſua ſacrificaſſe:Nec tñ iccirco febri leuatum. Poſtero die cum ingraueſcere uis morbi cœpiſſet:itidem ſacra feciſſe : ſe q; transferri domũ:q̃ erat balneis uicina/iuſſiſſe.Nec poſtero/ac ſequen ti die ſacrificare deſtitiſſe.Deniq; cũ laboraret febri angereturq; uehemẽ tius:copiarũ Duces in Regiam accerſiſſe:Cœterorũ ordinũ principibus ante fores iuſſis cõſiſtere.Nouiſſe qdem ingredientes ad ſeſe:ſed eos no minatim cõpellarẽ nequiuiſſe.Coarctatis iam uocis meatibꝰ/eoq; biduo ægerrime ſe hũiſſe.Hæc ex regis diurnis comentariis.Cum uero milites partim mortuũ ſuſpicarentᷣ.mortemq; celari crederent.partim eius de/ſyderiũ ferre nõ poſſẽt:mœſti ſeſe in regiam ĩtulerunt:ut ſibi regis uidẽ di copia fieret:orãtes.hiq; a cuſtodibꝰ admiſſi ſũt.ſed iã uox regẽ defece rat.Itaq; qd unũ poterat/erecto paulũ capite adeũtes inſpectans:ſingulis dexterã pbuit.iiſdẽ diurnis actis cõtinetᷣ in ſerapionis phano puigilaſſe Pithonẽ.Attalũ. Demophonta.Peuceſtã.Cleomenẽ.Menidũ/ac Seleu-

Alexã.ægrotatio.

Idem tertio idus aꝑriles. M.DVIII. in Guidũ ub. Ducẽ morientẽ forosempronii a populo factum.

cum pcontatoſq; deum/an melius foret Alex.in templum ſuũ: ut a ſe
curaret̃ deferri: editãq; uocem non oportere. Nam ibi permanentẽ ha-
biturũ melius.idq; Alex.p amicos pro optimo renunciatũ. Cœterũ illũ
paulopoſt: tãq̃ id ſibi melius fuerit: deceſſiſſe. Hæc Ptholemæus/& Ari-
ſtobolus de Alex.morte ſcripſere. Quidã ad hæc adiiciunt. Cum amici
ex eo moriẽte/quærerent. Cuinã ex ducibus regnũ relinqueret. Rñdiſſe
Præſtãtiori. Idq; a ſe ita ambigue prolatum/quaſi ingens certamen de re
gni poſſeſſione mox inter illos oriturũ p̃ſagiret. Ex quo exiſtimabat ma
ius/ac diuturnũ deſiderium ſui apud milites fore. Neq; uero me p̃terit

Alexãdri mortis diuerſa opinio.

multa alia p̃ter hæc de Alex.ſcripta eẽ: & inter cœtera qđ ex ueneno miſ
ſo ab antipatro perierit: cuius ueneni inuentor Ariſtoteles fuiſſet: pp ca
liſthenis necem: Alex.metuens. Idq; a Caſſandro Antipatri filio (ut qui
dam putant) muli ungula. (Nam aliter ferri nõ poterat) allatũ per iol-
lam minorẽ frẽm regi traditũ. Nec deſunt/q ſcribãt. Midium/qđ Ama-
tor Iollæ eſſet. eiuſdem ſceleris conſciũ: ac pticipem fuiſſe. Ob eãq; cãm
Alex.ea nocte p ludum detinuiſſe. Nam poſt hauſtum poculum ĩtole
rabiles dolores regi ſubito exortos. Sunt etiam: quos ſcribere nequa-
quã puduerit. Alex.cum iam de ſalute deſperaret: uoluiſſe ſeſe clam ſuis
in Euphratem coniicere: uti ſublatus ex hominũ oculis certiorẽ apud
poſteros fidem faceret: ſe ex deorũ gñe ortũ/ad deos abiiſſe. Sed a Roxã
ne uxore: quæ conſiliũ eius intellexiſſet: cũ uellet exire inhibitum: quæ-
ſtumq; exclamaſſe. inuidere illam ſibi diuinæ originis ſuæ gloriã. Quæ
iccirco magis attigi: ne ea ignoraſſe uidear: q̃ q̧ uera/aut ueriſimilia eſſe
exiſtimẽ. Deceſſit aũt Alex.cxiiii.olympiade. Egeſia Athenis ſummũ ma

Egeſias archon athenis.

giſtratũ gerente. Vixit duobus.&.xxx.annis menſibusq; octo. Quem-
admodum Ariſtobolus tradidit. Statura corporis decora fuit: laborum

Alex. conditio.

patientiſſimus: in agendo ſtrenuus. aĩo ingẽti: gloriæ ſtudioſiſſimus: cir
ca uoluptates corporis moderatus rerũ diuinarũ/ac ceremoniarũ cultor
conſilio bonus: in coniecturando ſolers. Ad hæc ſapienter exercitus du-
cere: copias armare: acies inſtruere: milites & oratiõe excitare: & ubi op⁹
eſſet cõicato periculo labantes confirmare: impigre oĩa obire: præueni
re hoſtium conſilia: promiſſa ſeruare: pecuniam cõtemnere liberalitate
in ſuos uti. Siquid aũt fortaſſe uiſus eſt/aut inſolens/aut crudele ppetra
ſſe/id ſane haud multũ ĩ eo notandũ cenſuerim: ſi florentẽ adhuc ætatẽ:
ſi continuatos proſperarũ rerũ curſus: ſi adulatores: q reges a uero recto
diſtrahere conant̃: animaduertamus. Sed illud ſatis ſcio. Nullum unq̃

antiquorū regū in tantā poſt pctū pœnitentiā uenisse.Pleriq͂.n.q̃uis ſe deliquiſſe ſciātiid tñ tanq̃ recte factū pertinaciter defendunt.Culpā ſuā p hunc modū cælatum iri exiſtimantes.Qui mihi quidē magno erro re teneri uident̄.Summa eteni medicina peccati eſt (q̃tū ego exiſtimo) & pctm̄ confiteri ſuū: & eiuſdē pœnitentiā præſeferre.Nam q iniuriā acci pit:illam haud dubie aliquanto leuius perfert:ſi eū q intulit.& fateri ſe deliquiſſe: & iniuriæ pœnitere animaduertat.Ad hæc iq uiolāt alterū: ſi dolere ſe facto doceat:bonā ſpem cæteris pſtatiſe poſt hac nihil admiſſurum tale.Nam quod alex.originē ſuam in iouē referebat:non maxie reprehendēdū cenſuerim.Neq͂ ei is mihi minus clarus atq͂ inclytus aut uirtute/aut rebus geſtis aut gloria fuiſſe uidet̄:q̄ Minos:q̄ Eacus:q̄ Radamantus:q genus ſuū: & ipi in iouem referentes:Haud tñ ab ātiquis improbati ſunt.Nec uero aut Theſeus:aut Apollo carpit̄.Qd ille ſibi Neptunū pr̄em:hic iouē finxerit.Verū & Perſicus habitus arte quadam a Rege mihi ſumptus uidet̄:ne a barbarorū moribus oīno alienus uideret̄.Atq͂ ut contra Macedonū iracundiā fræni aliqd hēret.Quamobrē is mihi uidet̄ Macedonū ordinibus Perſas melophoros inſeruiſſe: eqtibus uero:qui pari cū iis honore eēnt.Longas aūt potationes nō iccirco ab eo conſtitui ſolitas ariſtobolus ſcribit.Quod eēt uini auidus (neq͂ n.multus erat ī potu) ſed magis/ut amicos delectaret.Quiſqs igit̄ Alexan.uituperare nitit̄.Ne ea ſolū cogitet:q̄ uituperatione digna cenſent Sed oīa eius bona malaq͂ unū in locū cōgerat.conſideret/qs fuerit.quali fortuna uſus:in q̃tā gloriā euectus ſit:q ſine cōtrouerſia Aſiæ/atq͂ Europæ pfuerit:cuius nomē in oēm terrarū orbē puaſerit.Cogitet præ iis: q̄ laudant̄:minima eſſe:q̄ in eo uituperent̄:tū facile iudicabit in tanta uirtute/atq͂ fortuna/ea uitia facile tolerari poſſe.Quæ & ipſe poſt factū:ueluti maieſtati ſuæ indecora deteſtatus ſit.Qd aūt ad deorū originē:quā ſibi ipſe aſſerebat:attinet.Is mihi qdē nō ſine ſūmo quodā diuino cōſilio & gēitus & natus uidet̄:quē mortaliū nemo adhuc aut fortuna aut factis æq͂re potuerit.Qd & diuina oracula in ei9 morte ſignificaſſe uident̄:& ſpēs uigilātibus atq͂ in ſomniis uiſæ:honoreſq͂ ppe diuini eidē decreti:tū alia poſt tantū tpis ſpaciū macedonū gēti illius honori hactenus exhibita.Quapp licet i hui9 hiſtoriæ cōtextu: nōnulla illius fcā rephenderim:eūdē tñ admirari/me haud quaq̄ piguerit.Ea.n.tū ut ſniam meā pferrē:tū cōis utilitatis cā reprehendi:cuius rei gratia: & ego abſq͂ diuino quodam inſtinctu:ad hanc hiſtoriā ſcribendū me contuli.

NOTA G.De ictu pœnitentia & cōfeſſio quid Conferat

ARRIANI NICOMEDENSIS DE REBVS GESTIS ALEXANDRI MAGNI REGIS MACEDONVM LIBER OCTAVVS.

Indus flu. Cophenuſ Aſtacēi populi. Aſaceni

R EGIONES:quæ cis Indum flumen ſitæ ſũt aduerſus occidentem.Cophenum amnem Aſtaceni/atq; Aſaceni indicæ gentes incolunt.Hi uero haud tá magna corporum ſtatura ſunt:q̃ qui trans indum habitant.neq; eo ꝑterea robore/ac nigredine corporũ cæteræ indoꝝ gentes:& hi quidem diu ſub Aſſyriorũ/ac medorũ regno fueré.Adempto Medis imperio perſis parebant:Tributa Cyro pendebãt Cambyſæ filio:q̃ta iis Cyrus ipſe taxauerat.Nyſei uero indici nõ

Nyſei Nyſa ci.

ſunt.Sed ex eo græcorũ gñe:quos Dionyſius in indorũ fines expeditione illa orientali ſecum duxit.Vrbe Nyſa a ſe condita eo deductis:q uel ætate/uel morbo/uel belli caſibus militare non poſſent:& item ex indigenis:qui ſe ſua uoluntate in eam cõtulerunt.Vrbem Nyſam:regionẽ

Fœmur mons

Nyſeam appellari uoluit.Montẽ ue ro:in quo ſita eſt Fœmur:ex eo:qd ſibi accidit protinus cum eſſet natus (ut traditum ẽ in fabulis)ut ſunt uates/tam græci:q̃ barbari docti iſta confingere.In Aſſacenis eſt Maſſaca/ac Peucella procul ab indo.Hanc regionẽ ab exteriori indi fluminis parte/occidentem uerſus/uſq; ad Cophenũ Aſſaceni tenent.Ab indo ad

Indiæ finiſ Taurꝰmós

orientem:qcqd terrarum interiacet.India occupat iiq; populi:q eas regiones incolũt:idi uocanť.Terminať india a Septentrione Tauro monte:regioq; adiacens Taurus appellatur.incipit Taurus a mari circa Pamphiliam:Lyciam/& Ciliciam:tenditq; perpetuo dorſo ad oriẽtalẽ oceanum:totamq; Aſiam interſecans.Alibi aliud nomen recipit.Nam quibuſdam in locis Parapamiſus:in aliis Emodus:alibi imaon appellatur:& aliis etiam alibi fortaſſe nominibus.Macedones/& græci:q cũ Alex.

Indus flu.

militauerunt:hunc Caucaſum nominauere.Cum quidem caucaſus ſcythiæ mons ſit:& alius a Tauro.Ex quo ꝑtinax fama tenuit Alexã. trans Caucaſum cum exercitu profectum.Indus amnis:qua ad occaſũ ſpectat (ut diximus)indiã alluit.Iſq; p duo hoſtia non ita inter ſe propinqua:

Delta in dic.i.patala.

ut qnq; illa Danubii:Sed inſtar Nili paulo remotiora ĩ Oceanum exit a qbus Delta græcum non minus ægyptio:quod Nilus ſuo flexu facit:efficiť:qd indoꝝ lingua patala appellať.At qua ad auſtrum/& meridiẽ uergit:oceano clauditʳ.Hæc indi hoſtia/patalãq;:& quæ in meridiem

ſpectant/Alex.&Macedones/& pleriqꝫ græcoꝝ uiderunt.Q uæ uero ad orientē ſita ultra Hiphaſim amnē:ea nec Alex.nec ſuoꝝ quiſq̄ adiit: & pauci quidē ſcripſerūt.Q uæ uſqꝫ ad gangē gentes/aut oppida ſint. ubi Gangis ipſius hoſtia:ubi Palimbothra urbs/apud Gangem indoꝝ maxima.Apud me uero Erathoſthenes cyreneus grauior auctor plus ualet qui de ſitu/& circuitu indiæ diligentius:q̄ cæteri:uidet̄ ſcripſiſſe.Is tradit indiā a Tauro monte:ex quo indus oritur:qua ad orientem uergit/ uſqꝫ ad Oceanum ſtadia.xiii. millia patere.Q ua uero ad orientem ſpectat:hoc eſt a cōtraria montis parte.ſtadiis.xvi.millia longius eſt aliquā to id latus pp promontoriū ad tria millia ſtadioꝝ ī mare excurrens:hāc eē indiæ latitudinē ait.Lōgitudinē uero ab occidente in orientem uſqꝫ ad Palimbothrā dicit ſe finibus ſuis dimēſam ſcribere.Eſſe uiā quandā: quæ regia appellat̄:hanc ad dena millia ſtadiorū comprehendere:ulteriora non ita certa eſſe.At q cōmunē indorū opinionē ſecuti ſunt.Latitudinē eius regionis cum Promontorio.quod in mare protēdi dixim⁹. x.ſtadiorū millia continere tradunt.Atqꝫ ita indiæ longitudinē Vicena maxime millia ſtadioꝝ eſſe.Cnidi⁹ aūt Cteſias affirmat indiā reliq̄ aſiæ æqualem eſſe.Non ut Onoſichritus:q eam tertiam partē eiuſdem Aſiæ perhibet.Nearchus quattuor mēſium iter p indorū plana eſſe aſſerit.At megaſthenes indiæ ſpatium:quod ab oriente in occidentem pertinet/ Q d alii longitudinē eſſe uolunt:Latitudinē eſſe dicit:Atqꝫ ubi anguſtiſſimum.xvi.millium ſtadiorū eſſe.A ſeptentrione uero ī meridiē:qua magis extenditur.Longitudinē eſſe.Eamqꝫ:ubi breuiſſima:trecenta ſtadia ſupra duo/&:xx.millia capere.Flumina tot ſunt in india quot in reliqua Aſia:quorum oīum maxima Ganges:atqꝫ indus:a quo oīs illa regio nomen accæpit:ambo utiqꝫ maiora:q̄ Nilus uel Danubius/etiam ſi utrunqꝫ coniunxeris.Q uin ēt maior mihi uidetur Acceſines Danubio ac Nilo:ubi Hidaſpe:Hidraote:atqꝫ Hiphaſi in ſe recæptis indum influit.Ibi eius latitudo.xxx.maxime ſtadia complectitur. Fortaſſis etiam alii ampliores amnes nobis ignoti/indorū terras ſecant. Sed hæc nobis haud ſatis explorata ſunt:ut affirmare poſſim:quicq̄ de his:q̄ ultra Hiphaſim ſita ſunt:Horum autem duorū fluminū Gangis/atqꝫ indi Gangem multo ampliorem Megaſthenes ſcribit:& alii qcunqꝫ de eo flumīe ſcribentes mentionem fecere.Nam & grandis ex fontibus oritur:& excipit Cainam:Erānoboam:& Coſſanū:Sonū:Sittocatim: Solomatim/ omnis nauigabiles.Ad hæc item Condocatim:Sambum:Magōa:Ago

Indiæ magnitudo.

Ganges. Indus. Aceſines flu.

ranim:atq; omalim amnes.influunt quoq; & Cõminaſes ingẽs fluui⁹ & Cachutis:ac Andomatis ex Madianorũ gente indica exiẽs:ac pter hos Amiſtis iuxta urbẽ Cathadupeũ: & oxymagis apud Pazalas: & Arẽneſes apud Mathes gẽtẽ & ipam indicã. Horũ nullũ Megaſthenes minorem Meãdro eſſe:qua maxie nauigabilis ẽ:aſſerit. Patet aũt Ganges:qua maxime anguſtus ad centũ ſtadia. In multis uero locis in modũ ſtagni uſq; adeo diffundit᷑:ut qua terra depreſſior:nec tumulus uſq; apparet/trans alterã ripam nihil oculis diſcerni queat. Indũ uero hi amnes incurrũt. hidraotes quidẽ in Cambiſtrolis. Poſtq̃ recæptis/ & Hiphaſi ex Aſtrobis: & Sarangi ex Ciceis:ac Eudro ex Aſſaceis Aceſinẽ ĩtrãt. Hidaſpes apud oxydracas una cũ ſinaro:quẽ apud in ſe admittit:& ipſe aceſinẽ influit. Aceſines apud Mallos in indum excurrit. Tutapus quoq; grãdis fluui⁹ in Aceſinẽ ſe ingerit. qbus amnib⁹ Aceſines grandior factus: eorũ appellatiõibus extinctis: indũ ingredit᷑. Cophenus apud peucelatides /Malamanto/Soaſto/ac Garia in ſe recæptis/& ipſe ſe indo miſcet. Itẽq; ſaparinus:ac Pratenus/nõ multũ inter ſe diſtantes. Soanus quoq; ex montanis Sabiſareorũ/nullo alio fluuio in ſe recæpto. Hiq; oẽs:ut traditũ eſt a Megaſthene:ut plurimũ nauigabiles ſunt. Nõ igit᷑ ꝓ uanis/aut incredibilibus hri oportet:quæ de indi/& Gãgis magnitudine a rerũ ſcriptorib⁹ tradita ſũt. Q d ab his Nilus/& Danubius longe ſuperent᷑. Nãq; in Nilũ nullũ flumẽ illabi ſcimus:ſed ex ipſo riuos/ ac foſſas p ægyptũ deduci. Danubi⁹ uero paruus q e fonte exit:cæteꝝ multa flũina i ſe admittit:ſed neq; nũero:neq; magnitudine indicis amnib⁹ æq̃lia: q in indũ Gãgẽq; ſe ingerũt:quoꝝ admodũ pauca nauigationẽ recipiũt Ex qb⁹ Enũ uidi/ ac Sabũ:Enus in cõfinio Noricoꝝ ac rethiorũ ipi Danubio ſe imiſcet. Sabus uero apud Peonas. Is uero locus ubi hæc duo flumina cõfundũt᷑. Taurunus uocat᷑. Siqs uero pter hos duos amnes: pter unũ aliquẽ fortaſſe nauigabilẽ:ſciat certe/nõ multos noiabit. Magnitudinis cãm hoꝝ indiæ fluminum ꝓferat/alius quiſq; uelit:aut ex alio quærat. Mihi uero ſatis ſit:quæ de his accepi attigiſſe. Namq; & alioꝝ cõpluriũ fluminũ noia Megaſthenes cõmemorat:q̃ ab indo / & Gangẽ ſeparata ĩ orientalẽ/ac Meridionalẽ oceanũ exeũt. Octo ſupra qnquaginta eſſe nauium patientia. Sed nec ipẽ Megaſthenes mihi uidet᷑ multũ indiæ peragraſſe plus tñ certe/q̃ illi:q cũ Alex. militauerũt. Fuiſſe ſe dicit cũ Sãdrocoto maxio indoꝝ rege:& cũ Poro:q uel Sãbrocoto maior ac potẽtior fuit. ſcribit neq; idos aduerſus ullã gentẽ:neq; alios aduerſus ſe exercitũ

Nilus
Danubius

duxiſſe. Nā ſeſoſtrim ægyptiū: q maiorē aſiæ ptē occupauit: cū uſq; i europā cū exercitu proceſſiſſet: ulteri⁹ ꝓgredi deſtitiſſe. Indathyrſū ſcythā cū magnis copiis e ſcythia egreſſum multis aſiæ gentib⁹ debellatis ægyptū uincendo pagraſſe. Semirami aſſyriā conatā qdē indos iuadere: ſed añq̃ finē cōſiliis iponeret deceſſiſſe. Alex. aūt unū ex oib⁹ i indos cū exercitu ꝑfectum eſſe. Cōſtans quoq; fama ē Dionyſiū añ Alex. indos cum exercitu petiiſſe/ac deuiciſſe. De Hercule āt phama ifirmior. Expeditionis Dionyſii Nyſa urbs nō obſcurū monimētū ē. Monſq;: quē Femur uocāt: ipa hedera: q̃ paſſim i eo mōte naſcit̃. Tympana ꝑterea/ac cimbala: qbus i ꝑliis Nyſei utūt̃. Iteq; ueſtis diſtincta maculis: ueluti Diōyſio ſacra faciētiū. Herculis uero nō ita multo monimēta i his locis uiſunt̃. ſed qd Petrā illā: de q̃ priorib⁹ libris ſcripſim⁹: quā aornū uocant expugnare nō potuiſſe dicat̃. Quæ ab Alex. capta: ē Macedōiæ cuiuſdā iactātiæ mihi uidet̃ eē: quēadmodū & mōtē: q Parapamiſus ē: nihil ad caucaſū ptinēs. Macedōes idē caucaſū noiauere. Antrū quoq; qd in parapamiſo eē acceperāt: illud eē dixerūt. in quo ꝓmetheus ob ſurreptū diis ignē/diuiſūq; mortalib⁹/relegatus pœnas daret. Et qa ſibeſios gētē idicā pellibus amictos cōſpexerūt: aiebāt ab Hercule relictos: Nā & clauā ferūt: & bobus illā inurūt: q̃ claua Hercules uti cōſueſſet. Sed ſicui hæc uериſimilia uident̃. Ali⁹ utiq; fuit hic Hercules: q̃ aut Theban⁹/aut Tyrius aut ægyptius. Iſq; haud ꝓcul ab indis regnās. Mihi uero ne plura de hac re dicā. Nō oīa ꝓ ueris recipiēda uidēt̃: qcūq; de his ultra hyphaſim ſūt: externi rerū ſcriptores tradiderūt. Nā de his: q ad Hyphaſim ptinēt: nō uſqueq̃q; icredibilia exiſtiaueri: q̃ ſcripſer̃ hi: q Alex. ſecuti ſūt. Nā & hoc: qd ſeqtur: ait Megaſthenes de flumine quodā indico Scyllā appellant: oriri ex fonte eiuſdē nois/ac p Scylleorū fines illabi: q a flumie nomen acceperūt: eius aquas eā uim hr̄e: ut nihil oīno ſubſtinere poſſint: nec naues: nec qcq̃ aliud pati: ſed oīa ꝓfundo mergi: maxie uero æſtiuis tēporibus apud indos gn̄ant̃ pluuiæ in mōtibus ꝑſertim parapamiſo: Emodo: & imeao: e qbus magna/ac turbulēta flūina exoriūt̃. Cadūt ēt ībres ī plana indoꝝ: ex quo pleriſq; i locis ſtagna fiūt. Coegitq; aceſines aliqñ media æſtate ſupato alueo: cāpiſq; inūdatis alex. exércitū ꝑpropere locū mutare. Ex qb⁹ licet Nyli naturā cōiectare: quodq; ueriſimile ē: ex pluuiis: q̃ p æſtatē in Aethiopū mōtibus gignūt̃: augeri: turbidūq; limo ripas excedere: & i ægyptum diffundi: qualis ea parte anni effluit. Non ueluti ex niue diſſoluta. Neq;. n. æſtiuis tēporib⁹ flantib⁹ maxie Aethe-

Seſoſtris

Indathyrſus.

Semiramis

Bacchus

Hercules

Parapamiſus mons.

Scylla flu.

ſiis refunderetur amnis. Cum quidem & alia æthiopiæ mōtana ob magnos regiōis/& ſolis ardores niuoſa nō ſint. Pati āt pluuias ea loca: quēadmodū/& indiæ montana/non eē præter ratiōnē dixerim. Nā & quo ad cætera india haud diſſimilis æthiopiæ eſt: & indici amnes: Sicuti Nilus: q eſt æthiopicus/atq̧ ægyptius crocodilos / ac piſces eoſdem: præter Equū fluuiatilem ferunt. Q uanq̄ oneſichritus/& id genus piſciū ibidē gigni aſſerit. Hominū quoq̧ indorū/ atq̧ æthiopū corpora nō multū differunt. Nanq̧ indi: q magis ad meridiem accedūt æthiopib⁹ ſimiliores uidenť. Sunt quidē Nigro ore/nigraq̧ coma: ſed nō æq̧ ſimi aut ca pillo criſpo. Q ui uero ad ſeptētrionē magis accedūt: maxie concolores ægiptiis ſunt. Oino aūt (ut ait Megaſthenes (indicæ gentes centum / ac duæ & uiginti ſūt. Ego uero multas eē indiæ gentes cū Megaſthene con ſenſerim. Vnde aūt didicerit hūc eē certū/ac definitū numerū/cōiectura conſeq nequeo. Cū nec magnā partē indiæ peragrauerit. Nec ſit indis cōmertiū inter ſe oibus. Antiqtus indi paſtores fuere: quemadmodū &

Scythæ. Scythæ. q neq̧ agriculturæ ſtudent: neq̧ urbes incolunt: neq̧ tēpla diis extruunt: Sed plauſtris errabundi in alia/atq̧ alia loca ꝑ tpe cōmeant. Pellibus feraꝝ: quas uenando occiderāt: amicti/arborū foliis paſcebanť Talas id genus arboris uocant: circa ſummitates pingue quiddā in palmarū modū gignūt. Carnes quoq̧ feraꝝ iis cib⁹ erāt. & eæ crudæ anquā Dionyſius indorū fines profectus ſit. Poſtq̄ uero Dionyſius indos uicit

Bachi inēta. urbes condidit: leges: quibus uterentur: tulit. Viniq̧ uſum quēadmodū & græcis iis dedit. Ad hæc terrā ſeri docuit: ſeminibus collatis: Siue qd Triptholem⁹ idiā attigerit cum a cerere miſſus eſt: ad diſtribuēda mortalibus frumenti ſemina: ſiue ante Triptholemū Dionyſius quiſpiā in indiā profectus indis frugū ſemina exhibuerit. Primus oium Dionyſi⁹ boues iuga ferre/& arare docuit: ſaltationē induxit: quæ apud græcos Cordaca appellať. Ad hæc Comam ꝑducere: mytram gerere: unguētis uti oſtēdit. utiq̧ uſq̧ ad Alex. in ea loca aduentū: indi cū cimbalis / timpaniſq̧ in pugnā ibant. Diſcedens ex india Diōyſius Regem indis cōſtituit ſpartēbā unū ex amicis ſacroꝝ & ceremōiaꝝ peritū. Q uo mortuo ad budiā ei⁹ filiū tranſiit. Et ſpartembas qdē duos/& qnquaginta ānos regnauit. Budias nō plus. xx. poſt cui⁹ mortē Cradenas fili⁹ regnū accæpit. Et exinde multo poſt tpe regnū filiis p māuſ traditū. Si uero nō erat regib⁹ liberi: q ſuccederent: tum unum aliquē inter ſe uirtute præſtantem: a quo regerenť: deligebant. Hercules aūt quē ad indos iiſſe uul

gatum eſt. Ab indis dicitur indigena fuiſſe. Et hic Hercules maxie apud
Suracenos gentem indicā colit᷑. Duas urbes magnas hñt. Methoram ui
delicet/& Cliſoboram ad Iobarem amnē nauigabilē. Ornatum autem
corporis: quo utebat᷑ hic Hercules: Megaſthenes ſcribit fuiſſe illi ſimi-
lem: quo thebanus Hercules uti ſolebat. Quod & indi affirmant: eiqꝫ
multos fuiſſe filios uirilis ſexus. Multas. n. uxores habuiſſe. Filiam uero Pādæa her
unicam nomine Pandæam. Terrā quoqꝫ: in qua nata eſt: quā Hercules culis fi.
ei tradidit/de nomine eius Pandæā appellatam: datos inſuper ei elephā
tos qngentos: equites ad. iiii. m. pedites circiter. c. xxx. milia. Hoc quoqꝫ
aliæ indorum gentes de ipſo Hercule affirmant. Qđ cum totā indiam
peragraſſet: purgaſſetqꝫ eam omni uitio. in mari repperit Margaritam: q̄
les: qui lucri cauſa: merces ide deferunt: multo precio comparare ſolēt.
Sed & ex græcis olim: ex romanis hoc tpe quicunqꝫ diuites & beati putā Margarita
tur: maiore ſtudio margaritam (Ita eni indoꝝ lingua appellat᷑) undiqꝫ
conqrunt: & immenſis pretiis comparant. Hercules eius pulchritudinē
admiratus: quas filiæ dono daret indagari iuſſit. Ait idem Megaſthenes
Conchas: in quibus Margaritæ/ & uniones gignūtur: retibus capi/grega
timqꝫ multas ueluti apes depaſci. Regemqꝫ ſuum hēre: ac ſi cōtingat regē
comprehendi a piſcatoribus: eas protinus circūfundi: nec uim effuger᷑:
fugiente rege/& ipſas effugere. Earum carnes indos corrūpi ſinere / oſſe
ad ornatum uti. Eſſe autē uniones apud indos ter tanto auri pondere
æſtimatos. in eadem india auri fodinas extare. Ad hæc in iis regionibus:
quas Herculis filia regno tenuit: Fœminas: ubi ad ſeptimum ætatis an
nū peruenerūt: uiro maturas cenſeri/ac nubere. Viros quadragita annos
ſummū uiuere. Vulgatamqꝫ fabulā huiuſmodi apud indos / Herculē:
cum ſenex hanc filiam ex uxore ſuſcæpiſſet: ac uitæ ſuæ finem iam adeſ
ſe ſuſpicaretur: Nec haberet uirum dignū ſe ſocero: cui illā collocaret:
cum filia ſeptem annorū coiiſſe: uti ex ſe ſoboles indoꝝ regibus procreā
dis reſtaret. Hunc honorem indis: quibus Pandæa imperauit: ab Hercu Pandæa iterum.
le habitum. Mihi autem uidentur hæc uel ex eo haud ueriſimilia eſſe: ſi
Hercules adhuc generare liberos poterat. iudicandum eſt: & ipſum fuiſ
ſe uitæ lōgioris. Sed ſi ea certa ſūt: quæ de puellaꝝ ætate memorant᷑: nō
diſſentire ab iis uident᷑: q̄ de uirorū ætate tradita ſūt. Qđ nō ultra q̄dra
geſimū annū uiuāt. Quoꝝ. n. ſenectꝰ maior ē: hoꝝ & mors: q̄ cū ſene-
ctute aduēit maturior: eorūqꝫ uirilitas ſcđm finē/citius effloreſcat: neceſ
ſe eſt: hac ratione. xxx. annos nati/apud illos in uiridi ſenectute eſſent.

q.xx.hi extra adoleſcentiã:qui uero.xv.hi adoleſcẽtes hẽrent.Fœminis
quoq; eadẽ ratione:ſeptimus annus fœturæ habilis uideret.in eadem
regione terræ fructus citius matureſcere/idẽ Megaſthenes ſcribit.A dio
nyſio ad andracotũ reges.c.&.liii.indi nũerant:annos uero duos &.xl.
ſupra ſexies mille:ex quibus omnibus ſæculis ab initio.ccc.annos: iterũ
c.&.xx.liberi ſuis legibus uixere.Fuiſſe uero Dionyſium prius:q̃ Hercu
lem:dicunt.xv.ſæculis/nullumq; aliũ belli inferendi cauſa fines ſuos in
greſſum.Nec Cyrum Cambyſæ filium:q̃uis aduerſus Scythas exercitũ
duxerit.& quod ad alia ſpectat.Præter cæteros Aſiæ reges multa/.& ma
gna geſſerit.Alex.uero intraſſe:omniſq; gentes armis ſubegiſſe:ad quas
puenerit/ac cœteros ſuperaturũ fuiſſe: niſi exercitus progredi ulterius
recuſaſſet.Cœterũ indorum neminem cum exercitu cupiditate imperã
di indiæ finibus (id ne iniuſti uiderent)egreſſũ.Hæc quoq; de indis:
nõ condere indos ſepulchra mortuis.Viro℞ uirtutes/ac Laudes:q̃ de iis
cantant.ſatis ualere exiſtimare ad hominum memoriã conſeruandam.
indicarũ numerus urbiũ (adeo multæ ſũt)nulli compertus eſt.Q uæ
cunq; aut apud amnes aut iuxta mare ſitæ ſũt ex materia ædificatæ:neq;
.n.poſſent longo tempore durare:ſi ex crudo latere fierẽt pp imbres:ſi
mul quia amnes ubi ripas excedũt:indiæ campos complẽt.Q uæ uero
ſunt æditis locis ſitæ:hæ ex laterculis ac luto ſtructæ ſunt.Ampliſſima in
dicarũ urbium ẽ:quam Palimboteã uocãt in gradio℞ finibꝰ iuxta Erã
noboe/& Gangis fluminum concurſum.Q ui qdem Erannoboas in
ter indiæ flumina tertium magnitudine locum obtinet.Sed gangi cedit
oíum longe maxio.Ait Megaſthenes huius urbis longitudinẽ ad.lxxx.
ſtadia.Latitudinem ad.xv.protendere.Foſſamq; urbi circunductam La
titudine ſex terræ iugera occupare.altitudine cubitos.xxx.habere turres
lxx.ſupra.cc.Portas.iiii:ac.lxx.Eſt autem/ & hoc mirabile:quod ait ipſe
Megaſthenes in india omnes homines liberos eſſe.ſeruire neminem.in
quo Lacedemonii cum indis conueniunt:apud quos externi modo ca
ptiui ſeruitutem ſeruiunt.Diuiduntur indi.in.vii.genera hominũ:quo
rum alii ſophiſtæ appellantur:numero quidem inferiores cœteris: ſed
honore/& gloria cœterorum oíum præſtantiſſimi.Hi haud neceſſe hñt
ullis corporis muneribus fungi uiuendi gratia:neq; in publicũ aliquid
cõferũt.neq; alii cuiq̃ negocio/aut operi/p̃terq̃ deorũ ſacris pro rebꝰ pu
blicis intendũt.Et ſiqs alius priuati ſacra faciat.adhibet ei e Sophiſtarũ
nũero qſpiã:q doceat quo pacto ſacrificãdũ ſit:q̃ſi ñ aliter ſacrificia diis

accæpta ſint.Sunt autem Sophiſtæ ſoli inter indos diuinandi periti.nec Sophiſtæ
cuiq̃ extra illos diuinatio pmittit̃.Ea mō prædicūt:q̄ ad tpa āni ptinēt:
aut ſiqua publica calamitas impendeat.At circa ſingulorum caſus:ac pri
uatoꝝ fortunā:nō ē iis diuinandi cura:ſiue qđ diuinandi rationem ad
hæc minora/& priuata pertinere non putent:ſiue quod ſe indignū exi/
ſtiment circa hæc minuta/& parua laborare.Siquis eorū ter in diuinan/
do errauerit.Silentii modo pœna mulctat̃.Nec eſt quiſq̃:qui indictum
ſilentium cogere poſſit:ut loquatur.Hi Sophiſtæ nudi agunt: per hye/
mē quidem ſub diuo apricant̃.Aeſtate autem in pratis/aut paluſtribꝰ
& opacis locis ſub arboribꝰ:quarum umbrā Nearchus ſcribit ad quinq; Arborum umbræ
iugera in circuitu extendi:tantaq; amplitudine:ut dena hominum mil
lia ſub una aliqua earum ſeſe poſſint ab æſtu ſolis defendere. Veſcūtur
foliis/& fructibus quarundam arborum:quæ prædulcia ſunt: ac mul/
tum nutrimenti non ſecus/ac palmarum Caricæ afferunt.Aliud genus
hominum poſt Sophiſtas culturæ agrorum ſtudet.& hi quoq; ad mul
titudinem quidem ſatis multi.Hi neq; arma habent: quibus in prælio
utantur:neq; rem bellicam curant.ſed agros colunt ac regibus/& ciuita
tibus liberis tributa pendūt.Q d ſi contingat/Indos īter ſe bellū gerere:
nefas eſt agrorū cultores uerſari/aut uaſtari agros.Sed illi quidē:q bel/
lū gerunt in conſpectu agricolarū pugnāt.ſeq; interimunt illis qeſcenti
bus:uel aliquod opus ruſticū facientibus.Tertium genus indorū ex pa
ſtoribus conſtat:& hi quidem neq; in urbibus/neq; in pagis habitant:
ſed huc illuc uagi errant.Viuūtq; in ſolitudine ac montibꝰ:& hi quoq;
ex pecore tributa ſoluūt: feraſq; agitantes uenatu/uitam agūt.Aliud ge
nus opificum/& negociatorū eſt:& hi quoq; de artiū ſuaꝝ quæſtu tri-
butarii ſūt: his excœptis:q arma fabricant̃.His.n.uel ex publico mer/
ces eſt.In hoc gñe comprehendunt̃/& fabri nauales:& qui flumina na
uigant.Q uintum genus eſt apud eos militantiū:& hi quidem ſecūdū
agricolas:cæteris ordinibus numeroſiores ſunt.Cœterum multa licen/
tia uti ſinuntur. Nihil præter arma curant/ aut exercent:arma ab aliis
accipiunt:ab aliis equos elephantos/currus:aurigas/curruumq; recto/
res.Per belli tempus bello intenti ſunt.Pacatis domi rebus quieſcunt:
tm̄q; e publico capiūt:q̄tum ad ſe ſuoſq; alendos ſatis ſit.Sextum genꝰ
eſt eoꝝ:quos rerū agendaꝝ curatores uocant.Horū officiū eſt: quæ in
urbibꝰ:quæ in agris fiant:cum cura iuiſere: eaq; regibus (ſi per regem
gubernarentur)aut magiſtratibus (ſi liberæ ciuitates ſint:renunciare

his nefas ē falſi quicq̄ pro uero afferre. Nec indorū quiſq̄ unq̄ in iudiciū
q̄ mentitus eſſet/uocatus ē. Tantū apud eos uerum/ac fides ualet. Reli
quū eoꝝ genus ē: qui de rebus publicis regibus/ac magiſtratib⁹ cõſultāt
Hi quidē nūero pauci ſunt. Cœterū pp ſapiētiā/ac iuſtitiā cœteris oīb⁹
anteponunt̃. Ex hoc gñe principes legū latores: Q ueſtores/ac copiarū/
& claſſium Duces: ædiles: quiq; ruſtico operi præſint: legunt̃. Coniugia
hiſce ordinibus promiſcua fieri nefas eſt. Neq;. n. licet agroꝝ cultori ex
artificū gñe uxorē capere: nec cõtra. Neq; eūdē hominē duas artes exer
cere pmiſſum eſt. Neq; ex uno aliquo gñe opificii ad aliud tranſire. hoc
modo unū oībus conceſſum: Poſſe ex quocūq; gñe ſophiſtā fieri. Q m̄
ſophiſtæ circa/aſpera/& dura/ac laborioſa uerſent̃: plusq̄ cœtera gñā: q̄
ſupra memorauimus. Venant̃ indi quæcunq; feraꝝ gñā: queādmodū
& græci: ſed elephantorū agitatio oīum iocundiſſima eſt. Ea p hunc mo
dū fieri cõſueuit. Deligunt uenatoreſ loca plana/& aprica exercitus ma-
gni capacia. In eius circuitum foſſam perducunt. qnos cubitus latā: altā
quatuor: terrāq; cõgeſtam labris foſſæ cõgerunt: eaq; pro muro utunt̃
Deinde in exterioris labri aggere/cauernulas extruūt: parua quædā fora
mina relinquūt: p quæ lucem admittant. inde appropinquantis feras: ſe
ptaq; ingredientes proſpectant: & quo magis elephantos eodem illiciāt
quatuor fœminei ſexus ex māſuetioribus intra cõcludūt: Vnumq; mō
aditum relinquūt. labro foſſæ ponte iuncto: eoq; multo ceſpite conſtra
to: ne a feris intelligi dolus poſſit. Venatores intra cauernas latent. Ele-
phanti loca culta interdiu nõ adeūt. Cœterū noctu errantes gregatim pa
ſcuntur. Eumq; maxime Ducem hñt/ac ſequuntur: q magnitudine/ac
generoſitate quadā animi cœteris præſtet: Non aliter ac tauros boues ſe
qui uidemus. Poſtq̄ ſeptis propiores facti incluſaꝝ uocē audierūt: eaſq;
p odoratum cognouere: eo protinus aduolant: ſeptorū labra circūeunt:
donec pontē reperiāt: quo reperto in ſepta protinus ſe coniiciūt. Cuſto
des ubi ingreſſos uident: continuo pontem ſubtrahunt. Alii proximos
pagos ſubito petentes: elephantos incluſos nunciant. Q uo cognito po
pulares confeſtim elephantos manſuefactos inſcendūt: & eos quidem:
q cœteris animoſiores uidet̃: atq; eo cõtendūt. Nec tñ primo ſtatim ad
uentu cū agreſtibus elephantis pugnā incipiūt: ſed illos aliquandiu fa-
me ſitiq; macerari pmittūt: quos: ubi infirmiores/ac remiſſiores factos
uident: rurſus dimiſſo ponte ſepta ingrediunt̃. Et primo qdē ingēs cer
tamen: utpote inter manſuetos/& feros cõmittitur: ſed procedente cer-

tamine ſilueſtres ſuperant̃. Tũ ſeſſores elephantorũ in terrã delapſi uin culo pedes innectunt: & a Domeſticis elephantis uerberari ſinunt: donec uerberibus fatigati concidant: poſt hæc laqueos collo intendũt: humiq; ꝓſtratos inſcendũt: & ut rectores pati diſcant: ſintq; uſu faciliores/ colla circũcidũt: uulneriq; laqueos circunligãt: uti uulneris dolore ſe regi patiant̃. Nam ſi non obtemperent: ſeſſoribus: tracto uiolentius fune imperia admittunt. Si qui uero eorũ: aut ĩmaturæ adhuc ætatis: aut inepti uideantur: abire permittunt. Cæteros ducunt in pagos: iiſq; gramina primum ac uirides calamos pro cibo apponunt: qui cũ primũ præ dolore cibos ſumere recuſent: uario cãtu ac cimbalorũ tympanorũq; tinnitu eos demulcere conantur. Habet nãq; elephas: ſiqua alia fera/partẽ aliquã humanæ intelligentiæ. Iamq; eorũ aliq reperti ſũt: qui rectores ſuos in prælio cæſos/atq; ex humo indorſum ereptos ex mediis hoſtibus ad ſepulturam abſtulerunt. Alii iacẽtes ſeſſores cõtra uim hoſtiũ tutati ſũt: Nonnulli rectoribus ab hoſte excuſſis ſeſe ꝓ illis neci obiecerũt. Inuentum & unũ ferunt: qui cum per irã rectorem occidiſſet: pœnitentia facti ductus præ mœſtitia ex inedia deceſſit. Vidi ego aliquando elephãtum duo ſimul cimbala anterioribus crurib9 appenſa pulſantẽ alio cimbalo ad proboſcidẽ illi ligato: & ad ſonum cæteros elephantos ſaltantes apte atq; cõpoſite/in girum nunc ſe attolentes/nunc incuruantes/prout numerus/& ratio ſoni poſtulabat. Eratq; mirus quidam cimbaloꝝ oĩum concentus. Fœmina ueneris appetens uerno tempore quemadmodum bos/& equa: quo tpe uenæ q̃dam: quas hñt circa tempora erumpentes expirant: Fertq; in utero fœtũ: quæ plurimũ duo de.xx.menſes: quæ minimum.xvi. Parit autem unicum/ſicut equa: atq; hunc lacte ſuo ad octauum annum enutrit. Viuũt elephanti qui plurimũ annis ducentis: pleriq; morbo correpti minus. Oculorũ ægritudini ſalutare remedium eſt lac bubulum. Cæteris morbis uinũ nigrũ epotũ prodeſt: Vlceribus uero porcinæ carnes toſtæ/ac tritæ. Elephanto multo ualentiorem Tygrim Indi exiſtimant: cuius pellem ſe uidiſſe Nearchus ſcribit: aĩal non uidiſſe. Indos dicere magnitudine ingentis equi tanta uelocitate/atq; animi uigore. ut nullũ aliud huic animal æqperari poſſe uideatur. Quæ ubi cũ elephanto cõgredit̃: ſtrenuo ſaltu caput inſiliens, complexũ ſtrangulat. Hæ uero: q̃ a nobis uident̃: quas Tygridis uocabulo appellam9: Thoes ſunt. alterius gñis feræ uariæ: maiores tñ: q̃ aliæ thoes. De formicis autẽ inqt Nearchus: Formicam qdem ſe nõ uidiſſe: cuiuſmodi alii quidam

ſcribunt in india enaſci. Pelles autẽ a ſe uiſas: & earũ multas in caſtra macedonũ allatas. Megaſthenes autẽ affirmat: certa eſſe: quæ de illis uulgata ſunt eas eẽ: quæ aurũ ex terra effodiũt: Non quidẽ auri ſtudio: ſed ut ſibi ſpecus longe ſub terrã parent. Has. n. uulpib⁹ maiores/terrãq; fodere auro miſtam/& ex ea purgata indos aurũ cõflare. Sed ex auditu non ex uiſu hæc narrat. Ego uero: q nihil certi afferre de hac re poſſum: eorũ mentionẽ miſſam facio. Pſitacos Nearchus narrat tanq̃ rem miram naſci apud indos/ac uocem humanam exprimere. Ego aũt qm̃ multas ei⁹ gñis aues manſuefactas uidi: aliquas ẽt agreſtes libero cœlo uolitantes/ nõ ꝓſequar de huiuſmodi aue: tanq̃ de re admiranda plura dicere. Neq; ẽt de ſimiaꝝ magnitudine: quæue cæteris præſtare apud indos putẽtur. neq; qua arte capiant̃. Hæc. n. nota ſunt oibus pp earũ fortaſſe mirã pulchritudinem. Serpentẽs ſcribit Nearchus ibidem capi uaria pelle/ac miræ uelocitatis: & eũ quem peremit Python antigoni cubitoꝝ. xvi. fuiſſe. quo ẽt maiores afferunt indi apud ſe naſci. Remediũ nullum græcorum phyſici cõtra eoꝝ morſum inuenere: quod ab indis inuentũ eſt. Ob hãc rẽ ait Nearchus Alex. oẽs indos medicæ artis peritos apud ſe habuiſſe: q ſerpentũ morſu curarent affectos. Eoſdem medicos: aliis quoq; morbis remediũ attuliſſe. Nõ multas aũt eſſe indoꝝ ægritudines. Propterea qd quattuor anni ſtatus apud illos temperatiores eunt. Si qua uero uis maior ingruat: Sophiſtas conſulere ſolere: Eoſq; nõ ſine diuina quadã uirtute ſanare. quæ ſananda credũt. Linteis ueſtibus utunt̃ indi: quẽadmodũ ipſe Nearchus ait. Linũq; ex quo texũtur in arborib⁹ naſci: quẽadmodũ prioribus libris diximus. Et hoc qdẽ Linũ/aut re uera oĩ lino candidius ẽ aut corporũ nigredo illud aliquanto candidius efficit. Vtunt̃ lintea tunica crure medio tenus ebore expolito: aures excolũt. Neq;. n. uulgo id genus ornamẽti ferunt: barbam ait illos alio atq; alio colore fucare: ut in aliis alba: in aliis phœnicea: in nonnullis ruffa: in quibuſdã uiridis: in aliquibus nigra uideat̃. Vmbellas quoq; præſe ferre ꝑ æſtatẽ: qui lautiores cæteris ſũt. Calceis uti corio elaboratis albo altiorib⁹/ac ſoleis uariis: quo proceriores appareant. Armatura uti diuerſa. Pedites arcum hẽre ſibi æqualem longitudine/eundẽ intendere/ſiniſtro pede: quo fortius incuruent introrſus oppoſito ſagittas triũ fere cubitorũ eſſe: tantoq; impetu exire: ut neq; ſcutũ neq; Thorax/neq; aliud quoduis armaturæ genus poſſit reſiſtere. In ſiniſtra indos clypeos ferre ex corio crudo bubulo longitudine ferentibus prope pares: Cæterum aliquanto anguſtiores

Alios pro arcubus ferre iacula:gladio omnes uti lato ferro:trium cubito
rum longitudine.Hunc utraqꝫ manu cominus prælĩates ſtringere: quo
maiorem plagam inferant.Eqtes iaculo uti/dauniis nõ abſimili. cæteꝝ
ſcuto minore:q̃ pedites:Equos neqꝫ ſellis ĩſterni:neqꝫ frænis græcis/aut
germanicis:ſed bubulis loris cohiberi:iis clauiculos affixos uulgus gere
re nõ multum acutos ad interiorem partem conuerſos iiſdem eburneis
eqs aſiniſqꝫ uulgus uti lautiores elephantis.Elephantis uehi regiũ habe
ri proximus huic honor quaternis equis: poſt equos Camelis uectari.
Vno autem equo uehi haud honori eſſe.Ad hæc eorum uxores:quæ ca
ſtæ ſunt nullo alio munere q̃ elephanto corrumpi poſſe.neqꝫ turpe exi-
ſtimari:ſi mulier pro elephãto cuiuſpiã uoluptati obſequat᷑. Quin ẽt
ipſas ſibi laudi ducere:Qđ earũ pulchritudo elephanti munere digna
cenſeatur.Nubere uirgines nulla dote data/uel accepta:Cumqꝫ ad æta-
tem nubilẽ uentũ eſt:patres illas producere ac ꝑmittere uti eum ſibi de-
ligant uirum:qui uel curſu/uel lucta/uel pugilatu /uel alia quapiã uir-
tute alios anteire iudicetur.Aratores indos: qui ĩ plão degunt:pane triti
ceo uti:Montanos ferinis carnibus.Hactenus mihi expoſuiſſe ſatis ſit:
quæ de indis/& eorũ moribus nota Nearchus/ac Megaſthenes uiri pro-
bi/ac graues conſcripſerunt.Nam ne hoc mihi ꝓpoſitum fuerat:uti eo-
rum mores/aut leges ſcriberem.Sed illud quonãmodo claſſis ex indis ĩ
perſas aduecta ſit.Itaqꝫ eiuſmodi rebus enarrandis modus ſtatuat᷑.Vt ãt
ad rem redeam:poſtq̃ Alex.in Hidaſpis flũinis ripas paratas naues:quas
imperauerat:reperit phœnices/cyprios/ægyptios:qcunqꝫ in caſtris erãt:
in eas impoſuit:ut pote maritimarũ ac naualiũ rerũ peritiores.Legit itẽ
oriundos ex inſulis:Ionas quoqꝫ & Helleſponticos :triremium ducto-
res conſtituit.Ex macedonibus Epheſtionẽ:Leonatum:Lyſimachũ:aſ/
clepiodorũ.Archonta.Demonicũ:Archiam:Ophelam:ac Timantẽ.Hi
pellei erant.Ex Amphipoli Nearchũ Cretenſem.q hanc nauigationem
ſcripſit:ac lampedona :& Androſtenẽ.Ex Horeſtide :Craterum/ac Per
dicam:Eordeos Ptholemæũ:ac Ariſtomũ. Ex pydna Mythronẽ:ac Ni-
charchidẽ:Attalũ Stympheum:Peuceſtam: Pithonem:Alchomenem:
Leonatum irgeum:Pathaucum.Alaritẽ:Mylleam:omnes macedonas:
Ex græcis uero Mydũ:Eumenem ſcribã:Cardeũ : Chritobolũ : Ocum:
Thoantẽ:ac Meandrũ magneſium:& Andronẽ:Ex cyprisNicoleum ſo
leũ:Nythaphõtẽ ſalaminũ.Ex ꝑſis unũ Magoã nauis ſuæ Gubernatorẽ
cõſtituit.Oneſichritũ aſtiphaleũ:Scribã Euagorã coryntiũ . Præfectũ

claſſis Nearchum genere quidem cretenſem :cæterum Amphipolitanū ciuē:q̄ urbs ad ſtrymoneū amnē ſita ē.Poſtq̄ hæc ita iſtituit:diis patriis & quibus ꝑterea uates ſignificari monuerunt:tum Neptuno: Oceano: Nereidibus:Hidaſpi flumini:unde moueri incipiebat:& item Aceſini: quem Hidaſpes influit:atq; indo:in quē ambo exeunt:ſacrum fecit:certamina quoq; muſica/& gymnica propoſuit.Sacrificiorū reliqis in exercitū diſtributis: Oībus itaq; neceſſariis ad nauigandū comparatis. Craterū iubet ab altera parte fluminis cum magno equeſtriū / ac pedeſtrium copiarū numero iter facere:Ab altera Epheſtionē cum exercitꝰ parte maiore:q̄ Cratero aſſignata erat:ac elephantis ferme ducentis .ipſe argiraſpides ſecum agit omnes ſagittarios:& ex amicoꝝ equitatu ꝑpe.ccc. Hi octies mille numero explebant.Cratero/& Epheſtioni in mandatis dat uti præeant/claſſemq; præſtolentur.Ad hæc Philippū:quē in ea regione ſatrapē conſtituerat:ad Aceſinem cum parte copiarum mittit.Ita.n.c.ac xx.millia militum eum ſequebanť.cū iis:quos ipſe e maritimis oris duxerat.Præterea q miſſi ab eo fuerant ad congregandū exercitus gētes barbaras ex oī gñe/& ad omnē ſpetiē armatas adducebant.Ipe.n. mouens cū nauibus infra nauigare pergit p Hidaſpem ad ipſius amnis/& Aceſinis concurſum:hēbat ad octingentas naues/partim longas/partim onerarias:qbus & cōmeatus & eq uehebanť.Q uo aūt mō hæc flūina nauigauerit:quotq;/quoſue gentes in ea nauigatiōe deuicerit:qd periculū in Mallis incurrerit:qūo uulneratus fiti& cadens ex uulnere a Pauceſte/ & Leonāto obiectis ſcutis protectus fuerit.Iā a nobis ſatis narratū eſt. Nūc reſtat:ut de Nearchi nauigatione ab oſtiis indi fluminis p Oceanū uſq; in ſinū perſicū:quem alii Mare Rubrū appellant:edixeram:Scribit Nearchus fuiſſe Alex.deſideriū enauigandi oceani q̄tū ab i idia pſidem patet ſed deterritū nauigatiōis longinquitate.tum ne in terrā deſertā/atq; incultā/aut in oras importuoſas incidens exercitum/aut claſſem amitteret nequa forte temerario auſu accepta calamitas omnem gloriam/ac fœlicitatem ſuam fœdaret. Verum cū eſſet incertus:quēnā potiſſimū ex oībus legeret:q cogitata ſua implere poſſet.Scribit Nearchus eum a ſe q̄ſiſſe:quemnā ſibi tātæ rei ducem proponeret.alios quaſi periculi metuētes quoſdam ueluti molli & effracto animo:nonnullos uero tāq̄ patriæ deſiderio cōmotos accuſantē:ſeq; in id operā ſuā pollicitū.Alex. primo negaſſe:ſed cognito eius ſtudio/ſibi claſſem demandaſſe.Itaq; tum maiore diligentia apparari cœpta quæ ad nauigationē pertinere putabātur.

Nautæ quoq; quietiore aīo erant: qđ ſibi perſuaſum habebāt. Alexā. ſe non temere in diſcrimē miſſurū. Ad hæc ſplendor multus apparatuū/& nauium ornatus: ſtudiaq; eoꝝ: q triremibus præpoſiti erāt: oīum aīos ſi q erant timidiores in ſpē erigebāt. Multū ꝓterea metus ſubſtulerat. Alexā. ultra fluminis oſtia nauigatio: Q d q; Neptūo/ac cæteris diis hoſtias mactaſſet: uti ꝓſpere/ac fœliciter nauigatio eueniret. ꝑpetua quoq; Alexan. & cōtinuata fœlicitas: fiduciā augebat. Q d nihil eius auſpicio /ductuq; fruſtra tentari poſſe uidebatur. Præterea Aetheſiaꝝ tēpeſtate ceſſāte q uenti p æſtatē in iis oceani oris maria cōcitare ſoliti/ nauigationē iꝑpediunt. Nearchus inde cū claſſe diſceſſit: Cephiſodero Athenis ſummā reip. adminiſtrante. xx. die menſis quē Boedromionē Athenienſes uocant: ut macedōes & aſiatici tempora computant regni Alex. anno undecimo ſacrificauit aūt & Nearchus/anteq̄ diſcederet ioui ſeruatori: Ludoſq; edidit & ipſe gymnicos quo die primū nauigare cœpit ad ampliſſimū quēdam riuū delatus: cui ſturæ nomen ab eo loco: unde diſceſſerat/ſtadia circiter centū: ibiq; cū claſſe biduū ꝑmanſit. Tertio die cū inde mouiſſet ad aliū riuū Caumanā uocāt. deuectus eſt. triginta ſtadia priore remotum: in qua iam marinā ſalſedinē guſtata aqua referebat. Mare. n. introrſus accedit: cū ſeſe æſtus īgerit. Inde ad. xx. ſtadia ꝓgreſſus apud Coreatim: ſic locū appellant intra amnem conſtitit. Inde mouens: cum paululū ꝓceſſiſſet: uiſi ſūt ad exitū amnis/& albeſcentes fluctus repercuſſis littoribus/& eliſæ ſpumæ: ꝑducta q; foſſa ſtadiorū qnq;: qua terra foſſione facilior uidebatur: naues eo induxit: cū primū maris æſtus reuehi in amnē cœpit: Hinc. C. & L. ſtadia ꝓfectus in inſula Crocala ſubſtitit: ibiq; ſequentē diē exegit: huic inſulæ uicini ſunt populi: quos Arrabes uocant: & ipī gens indica: de qbus ſuperioribus libris mentionē fecim⁹ iiq; a flumine Arrabio ita denominati: q amnis horū fines ab Oritorū finibus diuidit. Ex crocalis digreſſus ire pergit ab dextra mons irus erat: a læua inſula: quā Aliteneā nuncupāt: hæc ad littus extenta anguſtum ſinum efficit: quo tranſmiſſo in portum quendā tutū/ac tranquillum uētum eſt: quē Nearchus Alex. portū nominari uoluit. Cōtra portus fauces inſula quædā ſita eſt/nō plus duo ſtadia a portu remota: cui nomen Bibacta eſt. Adiacens regio ſangada appellat̄. Hæc inſula mari oppoſita ſuapte natura portum efficit: Sed ea loca uentus ex oceano uehemēs ſubinde exagitabat. Itaq; ueritus Nearchus: ne qua barbarorū manus collecta claſſem aggrederetur: Caſtris in continenti poſitis/ac circūmunitis

quattuor/ac.xx.dies moratus eſt interim marinos mures/atq; oſtrea le-
gere ſolitos refert mirandæ magnitudinis præ iis:quæ ĩ nr̄o mari naſcū-
tur:aquam uero ſalſedine corruptā epotaſſe.Poſtq̄ uenti cōquieuere/cū
claſſe digreſſus:ac.LX.ferme ſtadia profectus in ſabuloſum littus appu
lit.Erat littori prætenta inſula quædam deſerta Domæ appellāt:quæ ob
iectu ſuo portum faciebat.Ad hanc receepta claſſe biduo ſtetit:aqua nul
la potabilis in littore erat . Profecti itaq; in cōtinentem ad.xx.ſtadia dul
cem reppererunt.Poſtridie.ccc.ſtadia emenſi.Saranga ea regio appella-
batur:claſſem littori applicuit. Sed aqua a littore ad octo ferme ſtadia
aberat.Digrediens inde Nearchus ad Sacalaſim locum incultum perue
nit.Deinde præteritis duobus ſcopulis/uſq; adeo inter ſe coniunctis : ut
nauium corpora utrinq; cautes ſtringerent.ccc.ferme ſtadia emenſus in
Morontobaris conſtitit.Ibi portus eſt ingens in orbem ſitus/ac profun-
dus a maris tempeſtate tutus:cæterum anguſtis faucibus: hunc indige-
næ fœminarum portum appellant a muliere:quæ primum in his locis
regnauit/denominatum .in magnam uero iactationem claſſis incidit.
Præteritis ſcopulis anteq̄ in portum peruenerit:ſed ſcopulos circūlegere
nimis durum uidebatur. Poſtero die inde abiens ĩſulam quandā a ſini-
ſtra pelago obiectam/nactus eſt. Verum ita propinquam littori:ut inte
riectum mare:non maris/ſed foſſæ potius ſpeciem præſeferret . Eo die
ad.LX.ſtadia nauigatum.Erat in eo littore ſilua arboribus denſa ac fre-
quens.inſula quoq; & ipſa opaca.ſub lucem abiens per anguſtias quaſ-
dā nauigabat.Nanq; maris æſtus magnā ptem in ſicco reliquerat :Inde
Arabiȝ nō Arabium alii app. emenſis.c.&.xx.ſtadiis ad Arabii fluminis oſtia cōſtitit.Portus circa hūc
magnus/ac tutus erat.Cæterum aqua ob hoc amarior:quod per oſtia ſe
ſe ingerens mare illam contaminat.itaq; ad.Lx.ſtadia aduerſo amne p
fecti Lacum dulcis hauſtus inuenere:Indeq; aſſumpta aqua ad inſulam
reuerſi ſunt.Inſula qua ad portum uergit:eminens eſt/ac uaſta:ſed circa
eam oſtrearum/atq; omnis gn̄is piſcium ingens copia:quibus ſeſe piſcā
tes refouerunt.Hoc flumine india terminatur:has oras extremi indo-
rum habitant.Vlteriora proximi oritæ tenēt.Ab oſtio Arabii digreſſus
Indiæ terminus Pagalis. Nearchus oritarū oras prætemauigās Pagalis ſubſtitit:cum quidem ad
cc.ſtadia ſub aſperā rupē nō ſine nauiū iactatione nauigaſſet . Sequenti
die ubi Illuxit:inde digrediens cum ad.ccc.ſtadia nauigaſſet: in Bacana
peruenit.Et qa littus eminentius/ac ſcopuloſius erat.hoc lōgius a terra
iaci anchoras iuſſit.Dumq; eo nauigat/magna ui uentoȝ ſubito cohor-

ta:cum uexaretur in alto claſſis/naues tres deſideratæ ſunt.Nemo tñ eo-
rum:qui inuehebant̃(qm̃ haud ꝓcul a littore nauigabant)interiit.Di
greſſus inde circiter ſecundã noctis uigiliam.cc.fere ſtadiis enauigatis co Comala
malam delatus eſt.Cumq; naues ibidem conflictarentur concitato ma-
ri:expoſitis in terram militibus caſtrametatus eſt:Qui longæ nauigatio
nis tedio fatigati requieſcere aliquantum cupiebant: Neue barbari in ſe
impetum facere ex improuiſo poſſent:caſtra uallo circũdedit.In hoc leo
natus:cui Alex.Oritarũ res mandauerat:magno prælio Oritas uicit:cæ Oritarũ ſexmilia cæſa
ſis ſex milibus/cum eorum ducibus:de exercitu eius non plus.xv.equi-
tibus/peditib9 quoq; nõ multis:& in his Apollophane Gedroſoꝝ p̃ſide
Sed hæc a nobis ſupioribus libris enarrata ſũt:& præter hæc Leonatũ au
rea corona ab Alex.donatum.Interea frumentũ uti Alex.mandauerat a
Leonato in claſſem diuiſum ẽ.Refectis hoc loco nauibus:q̃s maris tẽpe
ſtas quaſſauerat:Decẽq; dierũ cibariis ĩpoſitis/& ex nautis:ſi quos maris
tedebat:apud Leonatũ relictis.Ex iis:q cũ leonato erãt:nautarũ nume-
rũ ſuppleuit.Mota inde claſſe/quingenta fere ſtadia ꝓgreſſus:& ad flu-
uiũ:quẽ Thomeron uocant delatus ibidẽ claſſem ſtatuit.Erat iuxta exi- Thomerõ flu.
tũ amnis Stagnũ circa littus: habitabãt ĩcolæ in exiguis qbuſdam tugu-
riis:q uiſa claſſe:utpote re inſolita/& noua obſtupuere:ſeq; ad littus gre
gatim cõtulerũt:ueluti pugnaturi:dũ milites e nauib9 ẽgrederent̃.Lan
ceas manu gerebãt ſex fere cubitorũ/nulla cuſpide præfixa:ſed tñ ꝑacu Haſtæ igne duratæ ſex cubitorum.
tas igneq; duratas.Erant.ii circiter ſexcenti.Quos Nearchus ut uidit/in
aciem cõſtare.claſſem littori intra teli iactũ appelli ĩperat/atq; ĩ barbaros
ſagittas mitti.Nãq; barbarorũ lanceæ pp craſſitudinẽ ex lõginquo haud
habiles erãt.Tum ex militib9 nandi peritos/ac leuiter armatos ad littus
nãdo iubet cõtendere.Quiq; prius in ſolũ enatet adhuc in aqua ſtans
ſociũ expectet:q cũ ſe iũgat.Nec pri9 in barbaros ĩpetũ faciat:q̃ tota pha
lanx triplici acie inſtructa ſit.Quo fcõ cũ ingenti clamore/atq; impetu
barbaros petãt.At barbari ſimulac uiderũt:& q e nauibus deſcenderãt:
in ſe ire/& e claſſe ꝓcul ſagittis configi:armorũ ſplendore exterriti:cum
qdẽ ipſi inermes eẽnt:cõfeſtim in fugam uerterũt.Aliquot in ipſa fuga
cæſi: nõnulli capti:cæteri in mõtes ꝓximos diffugerũt.Erãt captiuis un-
gues ꝑacuti/ac duri:qb9 ꝓferro utebant̃.his piſces occidebãt: mollia li-
gna ſecabãt:duriora uero lapidib9 cedebãt.Neq;.n.apd eos ullus ẽ ferri Vngues duri
uſus.Feraꝝ pelles iis ꝓ ueſtib9 ſũt.Aliis grãdiũ piſciũ denſiores pelles p̃
cætera hirſuti/atq; horridi ſũt.Fugatis barbaris/Nearchus claſſẽ ſubduci

quaſſataſq; naues reparari iuſſit:diebus qnq; quieti datis ſexto die inde
mouit.Cumq; ad.ccc.ſtadia proceſſiſſet: in extremos Oritarum fines p-

Malana
Oritæ.

uenit Malanã eũ locũ indigenæ uocant.Oritæ ꝓcul a mari mediterrãea
loca incolunt:ueſtitu/armiſq; indicis utunť.Cæterum linguã aliã/atq;
alios mores hñt.Emenſus eſt Nearchus hac nauigatiõe primum ab in-
di fluminis oſtio:per Arrabiorũ oras ſtadia mille:p Oritarũ.MDC. Vl-
tra Oritas ſcribit Nearchus non eſſe indos:nec umbras eodem mõ ferri
ſed ubi introrſus in mare proceſſerant:ipſas eaſdem umbras in meridiẽ
conuerſas uideri.Cumq; diei mediũ ſol obtinet umbras in his locis nul
las iacere.De ſtellis quoq; quotquot pri⁹ altiores uidebãť:alias qdẽ pe
nitus euaneſcere:alias terræ propiores occidere:ſtatimq; exoriri uiſas il-
las ſcilicet:quæ antea ſemp apparebant:& hæc quidẽ non temere Near-

Syene puteus ſine umbra in profunda ualle cẽtũ ſtad.eſt.
Meroe ſine umbra

chus mihi uidetur ſcripſiſſe.Nam & Syene urbe ægyptia cum ſol æſtate
tropicus eſt:puteus in meridiem ſine umbra oſtenditur.In Meroe quo-
q; eodem tempore umbræ perpendiculares ſunt.Conſentaneum quoq;
rationi eſt & indis ad meridiem uerſis/eadem illa accidere præſertim in
mari indico : quo magis id mare in meridiem inclinat.Sed hæc hacte
nus.Poſt Oritas uerſus mediterranea Gedroſi habitant:quorũ fines dif
ficulter cum exercitu Alex.pertranſiit:pluraq; incõmoda paſſus eſt:q̃ in
tota reliqua expeditione indica.infra Gedroſos loca maritima accolunt

Hicthiophagi.
Bagiſara
Paſira.

ii:quos Hicthiophagos uocant.Hi piſcib⁹ uiuũt:eorum oras cum claſ
ſe legens Nearchus cum ſtadia.DC.proceſſiſſet:Bagiſaram peruẽit.Por
tus in iis locis erat ad recœptum claſſis commodus.Paguſq; Paſira.LX.
ſtadiis a mari remotus.Poſtridie eius diei rupem quandam altam : atq;
præruptam/Longeq; in mare prominentem cum claſſe præteruectus eſt
Defoſſiſq; puteis.multam quidẽ aquam/cæterum ſalſam nactus eſt.Et
ẽo quidem die in anchoris claſſis ſtetit:qm̃ ad littus accedi nõ poterat:
Altero die in Coltas acceſſit.ſtadia ducenta emenſus.inde ſequenti die
mouens:Cum.DC.ſtadia profectus eſſet.in Calimis conſtitit : qui pa-

Calime
Carnina iſula.
pecudes piſcib⁹ alunť

gus littori uicinus erat:& in eo palmæ aliquot cũ caricis inuẽtæ. Aberat
a littore ad.C.fere ſtadia ĩſula quædã nomine Carnina:eius pagi incolæ
Nearcho muneri piſces ac oues attulerũt:quarũ carnes ait Nearchus ſa-
pore ab auibus marinis nõ differre.Nã & ipſæ pecudes piſcibus aluntur

Cyſa
Carbis.

cũ gramina nulla ea regio ferat.Eo qui ſecutus eſt die:cum ad.cc. ſtadia
nauigaſſet : claſſem ad littus egit . pagus a mari ad triginta fere ſtadia
aberat Cyſam uocant:littus adiectum Carbim.hoc loco paruæ quædã

nãuiculæ piſcatoriæ repertæ ſunt: ſed piſcatores nulli. Nam ſimulac conſpexerunt ad littus adigi: deſtitutis nauibus fugam arripuerunt. Frumẽti nulla copia erat. Idq; iam claſſi deeſſe incœperat. Itaq; direpto pecore/ atq; in naues impoſito: inde abiit: ac circũuectus promontorium altum ac confragoſum ad. C. &. L. ſtadia in mare porrectum in portum quendam tutũ. (Moſornam appellabãt) deuẽit. Hinc ſcribit Nearchus ſumptum a ſe nauigationis in carmaniam ducem Hydracem Gedroſũ operam ſuam pollicentẽ. Quæ inter hunc locum ac ſinum Perſicum interiacent non ſunt curſu tam difficilia: q̃ priora/ ac certe celebriora iis oris: quas ab indis uecti prætererant. Inde diſcedens Nearchus cum claſſe. DCC. &. L. ſtadiis emẽſis: Balomum littus tenuit. Exinde in pagũ (Barnam uocant) ſtadia abinde. cccc. progreſſus eſt: in quo frequẽtes palmæ & hortuli: in quis Myrtus enatæ erant: uariiq; flores: ex quibus ruſtici ſibi ſerta facere ſolebant. Hoc primum in loco/ & cultæ arbores/ & homines a feritate aliq̃to remotiores cõſpecti ſunt. Deinde. cc. ſtadia ulterius profectus in Dendroboſam peruenit. Cum aũt mare eſſet undoſius in anchoris iactabantur: atq; hinc ſecunda noctis uigilia mouens ad portũ quem Cophantẽ nominant. peruenit. cccc. ſtadia a dendroboſa: hic & piſcatores inhabitant paruis utentes nauibus. Non agunt naues græcorũ more: rhemo ad ſcalmum applicato: ſed foſſoribus ſimiles aquas hinc/ atq; inde diuerberant: ibiq; uis multa aquæ puræ/ ac dulcis inuenta eſt. Inde poſt primam noctis uigiliam digrediens Cyza adiit: cum ad. Dccc. ſtadia nauigaſſet. (Erat id littus ĩcultum/ ac deſertum: & ante ipm ſcopulus in mari eminens). Itaq; iactis anchoris ibidem ĩ claſſe cœnauerũt inde enauigatis ſtadiis. D. peruentum eſt ad paruum quoddam oppidũ in colle ſitum haud procul a littore. Quo uiſo. Nearchus circumiectos agros (quod ueriſimile erat) coli ratus Archiæ pelſeo locũ improuiſo occupandum inquit: quod putabat oppidanos non niſi coactos frumentum/ & cæteros commeatus præbituros eſſe. Repentino autem prælio non uideri capi poſſe/ obſidione ac mora opus eſſe. At iam frumenta deficere. exiſtimare ſe ex ſtipulis procul uiſis/ regionem illam fru giferam eſſe. Cuius conſilium cum archias comprobaret: Cæteras quidem naues expediri imperat: ueluti inſtitutum curſum perſecuturas. negocioq; Archiæ dato: ipſe cum una modo naui a reliqua claſſe digreſſus ad oppidum accedit. Appropinquanti ĩcolæ præter ſpem ueluti amici cum muneribus tynnis uidelicet aſſis occurrunt. Hi uero Hicthio-

Moſoma portus.

Hydraces

Dendroboſa

Cophantportus.

phagoꝝ ultimi iis:quos primū inuenere moribus/& uictu ſimiles uiſi caricas quoq; & alios maturos fructus exhibuerūt.Q uibus benigne ac

Carica fici genus

cæptis/cum nearchus ſe uelle diceret urbem inuiſere/eius rei ptāte facta oppidū ingreſſus.Ac primo ingreſſu portulam duobus fidis ſagittariis cuſtodiendam dat:ipſe cū duob⁹ ſociis modo/atq; uno interprete aſcenſis mœnibus archiam ſigno edito aduocat.Q uo uiſo cōfeſtim archias claſſem urbi admouet.Macedones haud mora in mare proſiliunt.Q d cū barbari animaduerterent/exanimati arma ſumere conantur.At cum interpres:quem cū Nearcho introiiſſe diximus: clamitans diceret frumentum claſſi dari oportere:ſi ſaluū oppidū uellēt.Negare illi primo ſibi frumenti copiā eſſe.Deinde murū inuadere: uti Nearchū cū ſociis expellant.Cæterū ſagittis ſuperne petiti/retroceſſerūt.poſtq̄ uero agnouerūt:urbem ſeruari nō poſſe/ſubeunte iam muros nauali exercitu / ad preces conuerſi nearchum orare incipiunt:uti oī frumento:qd in urbe eſſet accœpto:ſibi urbiq; parceret.Q uibus uerbis motus Nearchus .Archia portas/ac muros urbis occupare iuſſo p urbē dimittit:q frumēta cōquirant:uideantq;/ne ea oppidani celent.Farinæ multū ex piſcib⁹ aſſis contritis oſtenderūt.Tritici aūt atq; hordei parum . Farina ex piſcibus pro pane utebant̃.Triticeo pane pro obſonio.Ex quibus parte accæpta/Nearchus cum claſſe ulterius ire perrexit.Ac nauigans peruenit ad rupē quam Bagiam uocant: quam incolæ uulgauerāt ſoli ſacram . Atq; inde circiter ſecundā noctis uigiliam ſoluens Talmenam adiit portum a uentis tutū/ad.M.ſtadia a Bagia longinquū.Inde in Canaſim urbem deſertam ſtadia ab hinc ferme.cccc. prouectus eſt:ubi puteum quendā manū factū repererunt:quem Palmæ agreſtes deſuper natæ cōtexerāt:quarum cacuminib⁹ utpote teneriorib⁹ excisis e qbus famem ſubſtentarēt Iam.n.claſſi frumentū defuerat:abierūt:ac iā fame laborantes cum eo:q ſecutus ē die/ac nocte nauigaſſent:Nearchus ante littus deſertum: naues in anchoris ſtatui iuſſit.Veritus ne ſi in terrā deſcenderent:multi tedio nauigationis claſſem deſtituerent.Inde ſoluens cum ad ſepties centena/& quinquageſies ſtadia nauigaſſet:iuxta mōtem:quē Canaten nūcupant:noctem egit.Stadiis deide.DCCC. emenſis in Taios delatus ē:ibi pagi quidam exigui/ac deſerti erant:aliquātum caricarū & camelos vii. repererūt:quoꝝ interfectorū carnibus famē pepulerunt ſub lucem Nearchus cum claſſe digreſſus . ccc. inde ſtadia in Dagaſira peruenit:quem locum pauci quidam paſtores inhabitant.Deinde ſtadiis.c.ſupra

Talmena portus

Canaſis ci.

Palmæ

Canates mons

Taii.

mille enauigatis in fines Hicthyophagoꝝ delatus ẽ i magna reꝝ neceſ
ſariaꝝ penuria. Erat in his locis ꝓmontoriũ Longe in mare extẽtũ claſ-
ſem terræ admoueri uetuit/atq; i anchoris ſtent. Magnitudo oræ Hicthi
ophagorũ paulo plus dena millia ſtadiorũ cõplectit̃. Alunt̃ piſcibus: un
de & nomen ſortiti ſũt: ſed pauci eorũ piſcant̃. Rari.n. ſunt: q aut naues
habeãt: aut piſcari ſciant: piſciũ copiã maris receſſus præbet: Aliq eoꝝ ræ
tia hñt tãta magnitudine/ut ad ſtadia duo ptendãt: ea ex palmaꝝ foliis
texunt qbus cõtortis ꝓ lino utunt̃: piſcium eos: q ſũt molliores: crudos
ita ut capiunt/mandunt. Maiores aũt/& duriores in ſole torrẽt: deinde
toſtos conterunt: ex qbus ueluti panẽ conficiunt. Sunt q ipm puluerẽ
triticea farina inſpergant. Ea quoq; animalia: quæ cum his ſimul uiuũt
eodẽ cibo nutriunt̃. Illa nãq; regio arida eſt: nec gramen ullũ producit.
Magnã etiam in his locis cancroꝝ/oſtreaꝝ/conchilioꝝ uim capiũt. Gi-
gnit & ea regio ſuapte natura ſalem: ex quo oleum conficiunt: Alii ſoli
tudines incolunt: nec arborem nec fructum ullum ferentis: & hi ex pi-
ſcibus tantũ uiuunt. Aliis aliquantum agri ſationalis eſt. Hiq; frumen-
to ueluti condimẽto quodã utunt̃: Piſces pro pane ſunt. Domos i hũc
modum ædificant: q paulo ditiores ſũt: Balenaꝝ oſſibus grandioribus Domꝰ ex
ꝓ materia utunt̃: ex Craſſioribus portas faciũt: cætera multitudo e ſpi- oſſibus &
nis eorũdẽ piſciũ ſibi domos cõſtruũt cœte prægtãdia/atq; imenſa ma- ſpinis bal-
gnitudine: & alterius gñis piſces multo maiores in oceano: q̃ in nr̃o ma enarum.
ri naſcunt̃. Scribit. Nearchus cũ aliqñ huiuſcemodi monſtrũ ꝑternaui- Pugna cũ
garet tanta aquaꝝ uim efflando in cælum eructaſſe: ut q in naubiꝰ erãt: balenis
attonitis ſimiles cõſtiterint ignari quænã tantæ molis cã eẽt. Cũq; edocti
fuiſſent a nauigatiõis ducibus hos piſces eſſe: remos e manibus præ me
tu excidiſſe: poſtmodũ orõne cõfirmatos iuſſiſſe naues aduerſis ꝓris ue
luti in nauali certamine cõtra belluarũ corpora inferre/atq; ingenti ſtre
pitu remos ipellere paruoq; interuallo diſiunctos nauigare: cũq; belluis
appropinquarent: uociferatꝰ q̃ maxios i cœlũ edere: tubaq; cãere: qd cũ
ſtrenue feciſſent: Cœte: q̃ iã appropinquare nauibus uidebant̃: ingenti
ſono ſtrepituq; cõterrita ſeſe in ꝓfundũ merſiſſe: eaq; paulo poſt ex aqs
emergẽtia atq; undarũ cumulos uomitãtia a puppibꝰ cõſpecta: ide mul
tiplicẽ plauſũ a nauticis copiis datũ uehemẽterq; laudatã Nearchi prudẽ
tiã. aliqua ad littus appellunt̃: cũ recedente æſtu in uadis hæſere. Alia flu
ctu iactata: quaſi naues tẽpeſtate uictæ in terrã deferunt̃: ex qbꝰ putrefa
ctis oſſa ad domos ædificandas legũt. Oſſa laterũ grãdiora ꝓ tabulis ſũt

Minora pro aſſeribus:maxillarũ oſſibus ꝓ portis utunt̃. Cũ quidẽ mul ta eorũ qnq; &.xx.cubitos magnitudine excedant. Dum Hicthiophagorũ Nearchus oras præteruehitur:cognouit inſulam quandã in eo mari eſſe.c.ferme ſtadiis a littore diſtantẽ:hanc incultã ſacramq; ſoli indigenæ aiebant. Noſalam noĩe nec a quoq̃ adiri:quam ſiqs imprudẽs adeat non amplius apparere. Sed & Nearchus auctor eſt: Nauim quandam e ſuis:qua ægyptii uehebant̃ haud ꝓcul ab hac inſula oculis oĩum ereptã eſſe affirmaſſeq; nauigationis duces ægyptios ingreſſos:haud dubie eua nuiſſe.ſeq; tum nauim unam cũ mandantis mittere uoluiſſe:quæ inſulam obiens amicos ſocios uocaret:deſcenſu ĩ iſulam abſtineret. Cũq; nemo proficiſci auderet:eo contendiſſe/ac nautas compuliſſe:uel inuitos nauem appellere:ſeq; in eam deſcendiſſe:ut uana eſſe oſtẽderet:quæ de ea inſula indigenæ uulgauerant. Alia quoq; huiuſcemodi fabula de hac inſula ferebat̃:incoluiſſe eam Nereidum unam nomen ignotum commiſceri oĩbus uiris ſolitam:q nauem caſu aliquo ad iſulam appuliſſent quos poſtea in piſces conuerſos in mare mittebat:ſolem ei ob hanc rem iratum ex inſula demigrare iuſſiſſe non aduerſatam ſoli:ſed rogaſſe uti ſibi inſitus uoluptatis appetitus adimeret̃. Solem poſtulatis eius annuiſſe/ac deinde quos illa ueneficio in piſces uerterat:rurſum ex piſcibus in homines uertiſſe: a quibus Hicthiophagorũ genus ortum ad Alex. tpa ꝑueniſſe. Cæterum ex his refellendis:quæ refellere facile erat:non multum laudis Nearcho tribuendũ puto. Supra Hicthiophagos Gadroſii ĩ mediterraneis agunt. regionem utiq; aſperã/& ſabuloſam. Quibus in locis:uti ſuperioribus libris expoſitum eſt. Alex. exercitus:ipẽq; Alexan. multa incõmoda intulit. Poſtq̃ uero ex Hicthiophagis in Carmaniam ꝑuentum ante promontoriũ quoddam anchoras iaci Nearchus iuſſit. Nam & promontorium præruptũ:& mare aliquantum cõmotum erat. Exinde ſublatis anchoris ſoluens nõ amplius ita directe ad occaſum:ſed inter occidentem/& ſeptentrionẽ nauigare cœpit:proris nauiũ aliquanto magis ad ſeptentrionẽ ſpectantibus/& ob id Carmania arboribus fæcundior magiſq; frugifera eſt:q̃ Hicthiophagorũ/& oritarum regio:ꝑterea/& aqs abundatior. Cũq; in eam partem:quã uadicorũ uocant: ꝑueniſſet:ibi claſſem ſtatuit. Erant in eo loco uites cæteræq; pomiferæ arbores/ꝑter oleas:inde ad.DCCC.ſtadia ꝓgreſſus in littus deſertum claſſem appulit: Inde erat cernere rupem ingentem in mare protentã uniꝰ fere diei (ut uidebat̃) nauigatiõe: quã locorũ gnari macẽtam appellari

Noſala inſula.

Hicthiophagi.

aiebant.Inde cinnamum/& alia huiuſmodi odoramēta in aſſyrios ad/
uehi Ab eo littore:in quo claſſem iactari diximus:atq; ab ea rupe:quā e
regione uidebant in mare protendi:quemadmodum Nearchus ſen-
tit.Et ego exiſtimo:ſinus perſicus itrorſus recedit:quem mare Rubrum Mare ru/
appellamus.Ad hoc promontoriū Oneſichritus claſſis gubernator naui brum.
gari iubebat:Sed Nearchus uetuit.nō eſſe miſſam in ea maria ab Alexā.
iccirco claſſem/quod nō poſſet totū exercitū incolumem traducere:ſed
quod cōſiderari uolebat/oras/ſtationes/portus / atq; inſulas:quæ in his
locis extarēt:ſinuſq;/& oppida maritima explorari:quæ ſit regio fertilis
quæ ſterilis:nō debere eos mandata regis p̄terire:appropinquante maxi
me laborū fine/ac neceſſariaꝝ copia ſuppetente.Timendū eſſe quod ꝓ-
montoriū illud in meridiē tēderet:Ne quā in terrā deſertā:& aquarū in
digam / aut ſole exuſtam incideret.Nearcho oēs aſſenſi ſunt:quo con-
ſilio mihi uidetur:claſſem ſeruaſſe.Nāq; eā rupē:ut loca circūiecta aqua
rum penuria laborare:uaſtaſq; ſolitudines circūiectas fama eſt.Inde igi
tur ſoluta claſſe.non procul a terra nauigans:cū ad ſtadia.DCC.progreſ
ſus eſſet:Neoptanam peruenit:atq; inde.C.ſtadia emenſus ad Anenum Neopta-na.
fluuiū:regio Armozia uocabat̄:culta & oium fructuū:p̄terq̄ oleæ ferax Anenꝰ. fl
peruenit.Hic in terram egreſſi cupide requieſcebant a laboribus:quos
multos in mari ad ea loca nauigādo adierāt.Cūq; eoꝝ aliquot aliquāto
ꝓcul a littore ſeceſſiſſent:uti ea loca:quo uenerant explorarent repertus
eſt ab his homo græco habitu/lingua græca:ad cuius conſpectū illachry
matos ferunt:quod tot periculis & laboribus defuncti hominem in his
locis græcū/uocemq; græcam tū primū audirent.Q ui interrogatus qſ/
ná eēt:unde accederet:ſe græcū hominē ab Alex.caſtris:quæ haud ꝓcul
abeſſent:aberraſſe/reſpondit.Q uo audito confeſtim incredibili lætitia
& clamore ad Nearchum perductus eſt.Ex eo cognitū nō plus dierū qn
q; iter a mari regia caſtra remota eē.Ab eodē præſidem ab Alex.ei regiōi
p̄poſitum ad Nearchū adductū:quem ubi Nearchus allocutus eſt:adeū
di regis cōſilium cæpit.Poſt hæc ad claſſem reuerſus:poſtridie mane na
ues ſubduci imperat:uti longa nauigatione quaſſatæ reficiantur:& Na
ualiū copiarū partem in tuto relinquat.Foſſam p̄terea.& duplicem ag-
gerē a fluminis ripa ad littus perducit:& luteo muro circūmunit. Dum
a Nearcho hæc aguntur.Regionis p̄ſes gratū ſe facturū Alex.ſciē ſi ei de
claſſis aduentu ſuſpenſo incolumem aduenιſſe nūciaret.Et Nearchum
ad ſe compoſitis rebus profecturū:cōfeſtim qua breuius iter erat:id regi

nunciatum miſit. Et q̃uis Alex. non ſatis fidei nuncio haberet/ſummã tñ lætitiã ex eo cæpit. Poſtq̃ alius atq; alius die trãſiit: cõſiderãti ſibi diẽ: quo nũcius ad ſe ꝓfectus erat: nõ iã amplius id credibile uidebat̃. Nãq; alii poſt alios nũcii a ſe ad Nearchum miſſi: nihil de Nearcho renũciatũ redierãt. Itaq; hoĩem tanq̃ mendacẽ comprehenſum ĩ cuſtodiã tradi ipe rat: haud diſſimulata triſtitia: q̃ ex falſo (ut exiſtimabat) nũcio cõcepiſſe uidebatur. Interim q ad Nearchũ a Rege miſſi fuerãt cũ equis/& uehicu lis Nearcho & Archiæ cæteriſq; comitibus aduentãtibus obuiã facti ſũt. Nec tñ prĩo cõſpectu illos agnouerunt: adeo ĩmutata facie uidebant̃: ca pillo/ac barba ꝓmiſſa macilenti ſqualidi/ac pallore cõfecti. Interroganti Nearcho/& cæteris: ubinã eẽt Alex. rñderunt/locum demonſtrantes: & nihilominus iter ſuum ad mare pſequebant̃: Cumq; pgerent: cõuerſus ad Nearchũ Archias hos hoĩes inq̃t exiſtimare ad ſe inq̃rẽdos ab Alexã. mitti: ea maxime cõiectura: qd hi eadem uia: qua ipĩ uenerant: ꝓficiſce-bantur. Nec mirandũ eẽ: ſi ab eis agniti nõ ſint pp ſqualorẽ atq; illuuiẽ: reuocandos/atq; interrogandos eſſe/quo uadãt. Qui reuocati cũ ſe ad Nearchum proficiſci ab Alex. rñdiſſent. Ait Nearchus habere illos quos quærerent: ſe Nearchum eſſe. Itaq; ſibi itineris Duces in caſtra ad Regẽ eſſent: Qui miro quodam gaudio affecti: iis in uehicula excæptis/ad re gẽ protinus reuertuntur. Quidam in caſtra ad regẽ præcurrũt: q cũ Ne archum/& Archiã cũ qnq; mõ comitibus adeſſe/nũciaſſent. (Cæterũ de claſſe ſe nihil ſcire dicerẽt). Ne claſſis his paucis ſeruatis periiſſet: in ſuſpi tionem incidit. Quapp nõ tm̃ lætitiæ ex incolumi Nearchi/& Archiæ reditu: q̃tum doloris ex opinato claſſis interitu cæpit. Nec dũ hic ſermo deſierat. cũ Nearchus/& cæteri apparere cœperunt. Quos cũ Alex. uide ret ad ſe ire tã miſerabili oris/ac totius corporis habitu: hoc magis uera eſſe exiſtimauit: quæ de claſſe amiſſa ſibi ipſe perſuaſerat. Propiores de inde factos humaniſſime complexus/Nearchum ſeorſum abducit: cũq; abortis ꝓ deſiderio ſuorũ lachrymis: aliquãdiu ſilere perrexiſſet. tãdẽ reſ pirans ait. Poſtq̃ & ipſe/& Archias ſani reuertiſſent minus mali eſſe: ſed ſcire ſe cupere quonã mõ claſſis/ac naualis exercitus piiſſet: Tũ Nearchꝰ cognita doloris cauſa. Rex inquit & claſſis/& naualis exercitus tibi ſalui ſũt. Quo audito magis pp ĩſperatã rẽ effuſis lachrymis: ubi naues eẽnt pcontatus eſt: cui cum Nearchus ad Anatim flumen ibi reparari rñdiſſet p iouẽ græcorũ dixit: & Ammonẽ lybicũ ſe magis ſeruatæ claſſis nuncio q̃ totiꝰ Aſiæ ĩperio gaudere. Eã nãq; calamitatẽ oẽm ſibi fœlicitatis ſuæ

fructū oblaturā fuiſſe. Tū ꝓuinciæ pſes: q falſa nūtiaſſe de Nearcho cre ditus/incuſtodiā tradit⁹ fuerat a Rege/dimiſſus ē. Poſt hæc Alex. ioui ſeruatori: tū Herculi: Apollini maloꝝ depulſori. Neptūoq;/cœteris diis q mari pſunt: Ludoſq; gymnicos/ac muſicos ædidit: pōpāq; iduxit. Im primis āt Nearchus oibus ſpectabilis icedebat: ſertis ac florib⁹ ab oi exer citu i eū cōiectis: pfectis ludis Alex. Nearchū alloqtur/ait ſtatuiſſe ſe/aliū ſūmittere: q claſſem Suſas pducat: Velle illius labori/ac piculo parcere. Ad quē Nearch⁹ paratū ſe eſſe: q eius iperio obſequat/atq; ita fieri opor tere. Cæterū ſi uolūtatis ſuæ morem gerere uoluerit/hanc ſibi ꝓuinciam eripi nō paſſurū: neq; alii gloriā ſuā: quā iā prope partā hēret traditurū Adhuc loquentē tacere/ac bono aio eē rex iubet: Non ignorare ſe ꝓfeſ ſus quantū ei deberet. itaq; eū ad naues remittit: dato modico tanq̄ per pacatam/& amicam gentem pſidio. Cœterū/& hoc iter ad naues nō abſ q; labore/& diſcrimine ab eo confectum eſt. Barbari.n. quos uel ſpes pꝛ dæ/uel metus conuocauerat: munitiora loca carmanæ regionis tenebāt Nam Satrapes eoꝝ Alex. mandato interfectus fuerat. Tlepolemus aūt. qui in demortui locum ſucceſſerat: non dum ſatis obtemperantes impe rio ſuo Carmanos habebat. liq; ſæpius eodē die græcos inuaſerāt. Aliis ac mox aliis barbaris ſeſe inferentibus. Atq; ita cum labore/ac periculo ad claſſem tandem peruentum. Ibi Nearchus ioui ſeruatori ſacrificio fa cto certamen gymnicum exhibuit. Poſt hæc deducta claſſe inde ſoluit. Tranſmiſſaq; inſula quadam breui/& inculta nomine Organa: i aliam inſulam miniorem/cultaq; (Caractam uocat) puenit. ccc. ſtadia ab eo lo co unde mouerat emenſus. Vites in ea plurimæ/ac palmæ erant/& uarii fructus. Longitudo ſtadia. Dccc. caput: eiuſq; inſulæ Regulus Mazenes Suſas uſq; cum Nearcho nauigauit: ſeq; ducem eius nauigationis exhi buit. In hac inſula aiebāt ſepulchrū eius extare: q primus imperiū inſu læ tenuiſſet: Rubro nomē fuit: a cui⁹ nomine mare illud Rubrū appel latum. Ex eo loco ad. cc. ſtadia Nearchus cum claſſe progreſſus in aliam eiuſdem inſulæ ſtationē deuenit. Vnde alia quedam inſula proſpectaba tur quadragena ſummū ſtadia ab hac remota: quæ neptuno ſacra: & in acceſſibilis eſſe ferabatur. Sub auroram inde abiit. Sed cū ſe æſtus uehe mens in oceanum refudiſſet: tres naues: quæ terræ ꝓpinquiores erant: i uado hæſere: cæteris difficulter inde extractis. Itaq; poſtea altiore mari nauigare/claſſemq; ſiſtere prexerunt. Cæterū paulo poſt ingrētę ſe rur ſus æſtu: Tres illæ: quæ uadis hæſerant: & ipſæ deductæ ad cæteram ſeſe

Sacrificauit. Apollo alexicacoſ

Organa ins.

Caracta inſtru.

Ruber regis ꝓprioꝝ qui græce erythrus.

claſſem contulerũt: quæ .xl. ſtadiis emẽſis in alia iſula .ccc. ſtadia a cõtinẽte remota ſubſtitit. Inde relicta ab læua inſula quadam deſerta ad pyloram iſulam delatus eſt. In ea exiguum oppidum Dodonem appellabãt: in quo nullius rei pter q̃ aquæ/& piſcium copia erat. Nã & hi quoq; oppidani ob inopiam cæterarum frugum piſcibus aluntur. Nanq; ſoli natura ſterilis erat: ac nullius frugis fœrax. Ex inde .ccc. ſtadiis enauigatis puentũ eſt ad pmõtorium longe in mare porrectũ. Soluta ĩde claſſe Nearchus littori ppinquam inſulam incultam Cetæum: quã Mercurio/ac Veneri dedicatam ferebant: adiit .ccc. ſtadiis cõfectis. In hanc iſulam autem annis ſingulis a uicinis populis oues/& capras Mercurio/ac Veneri conſecrataſ: tranſmitti eaſdem poſtea diuturnitate tẽporis/ac ſolitudine efferatas hoĩu cõſpectum effugere. Ad hunc uſq; locum Carmani tenant: quæ deincepſ ſunt: perſæ habent. Longitudo Carmanæ oræ ſtadia D cc. ſupra tria milia cõtinet. Viuunt Carmani perſarũ more. Nam perſidi finitimi ſunt. Iiſdẽq; armis in bello utunť. Soluta inde claſſe Nearchus oram perſidis pteruectus ad Caicãdrũ inſulam .xl. ſtadia nauigauit ubi inſula breuis oppoſita portũ efficit. Inde ĩ iſulã cultam deuentũ: in qua Margaritas reperiri quẽadmodũ in mari indico Nearchus ſcribit: eius inſulæ promontorio emenſo ad .L. abinde ſtadia ſtatio claſſi reperta eſt. Inde ad montem ex celſum: Ocus nomen erat. acceſſit: & in eo portus immobilis: quem Piſcatores habitant. Ex inde in Apoſthanis uectꝰ eſt .cccc. & .L. ſtadiis confectis. Nauiculæ complures ibidam erãt. Supra littus ad .Lx. ſtadia Pagus: hinc & in ſinum multis uicis celebrem itum eſt. Stadiis .cccc. decurſis: claſſis ad latus montis: qua parte ad planitiem declinabat: conſtituta eſt. In eo & palmæ multæ creuerant: & alia quæcunq; pomorum genera naſcuntur. Inde in regionem excultam ſtadia maxime. D C. profecta claſſe ad exitum exigui fluminis: Oreon nomen erat: acceſſu difficilis in amnem ingreſſus fuit. Nam maris æſtus os eius coartauerat. Inde mouens Nearchus cum ſtadia circiter .D ccc. nauigaſſet/ad Sitacum amnem delatus in ipſo flumine claſſem continuit. Sed neq; huius amnis ingreſſus facilis fuit. Omnis hæc nauigatio per Perſidem loca plurimum uadoſa/ac paluſtria ſunt. Hoc loco Nearchus repperit magnũ frumenti numerũ Alexãdri iuſſu cõuectũ: ibi dies unꝰ ſupra .xx. ad qetẽ nauigantium cõſumptus. Subductis iterim/ac refectis oibꝰ: quæ ſalo quaſſata fuerãt. inde deducta ſolutaq; claſſe. D cc. & L. ſtadia emẽſus ad Hieratim oppidũ puenit: claſſẽq; ad Riuũ a flumine:

Dodone opp. — Cataea — carmaniæ lõgitudo. — Ocꝰ mõs. — Oreon fl.

ſtadia emenſus ad Hieratim oppidũ puenit:claſſemq; ad Riuũ a flũine cui nomẽ erat cratemis pduxit. Poſtridie ſub lucẽ diſcedens ad amnem: quẽ Padagrũ nominant: peruenit: Circa hunc locum Hortuli irrigui/atq; ois gñis poma erãt: locũ Meſſambriam appellabant: peninſulæ formã obtinẽtem. E Meſſambria digreſſus cũ.cc.ſtadia cõfeciſſet: in Taomum ad Granidẽ flumen claſſem auertit: ſupra fluminis Oſtium ad.cc. ſtadia in mediterraneis ſita ſũt per ſarũ regum palatia. Refert Nearchus ſe i hac nauigatione Balenam uidiſſe maris tempeſtate in littus eiectam: quam q emenſi ſunt. L. cubitorum eſſe rettulerunt. Pellem ſquãmoſam unius cubiti craſſitudine: & in ea oſtrea/atq; alia huiuſmodi tanq̃ in ſcopulo inata. Delphines pleroſq; circa eam uiſos longe maiores iis: q in nr̃o mari uerſant. Ab hoc flumine ad.cc. fere ſtadia ulterius pgreſſus ad Rogonum amnẽ curſum tenuit. Inde ad. L. ſtadia nauigando ad Bizanã flumen: ubi difficulter claſſem pp uada/& ſcopulos/mariſq; fluctuationẽ hũit. Flumen inuectam cum recedẽte æſtu in uado hæſiſſet: mox reciprocante æſtu/euaſit. indeq; ad Aroſim puenit fluuiũ omniũ maximũ ut Nearchus ait: quos in tota hac nauigatione oceanũ illabi uiderit. Ad hunc uſq; amnem Perſæ tenent. Vlterius Suſii incolũt: hi ppriis & ſuis legibus uiuunt. Qui ſupra eos in mediterraneis habitant: Vxii uocant quos ſuperioribus libris latrones eſſe diximus. Vniuerſa perſarũ ora q̃tuor millia & .cccc. ſtadia conficit. Perſidis regionẽ tripliciter diuidi fama ẽ. Nam quæ pars eius ad mare rubrũ reſpicit arenoſa eſt/& ſterilis pp immodicos calores: quæ in ſeptẽtrionẽ uergit: temperata/& frugifera ẽ. Prata in ea multa irrigua: Vites/& cæterarũ cultarum arborũ genera pter oleas: itemq; Hortuli amœniſſimi omni pomiferaꝝ arboꝝ gñe conſiti. Flumina præterea: Lacuſq; puriſſimi: Aues quoq; quæcũq; circa amnes lacuſq; uerſant. Equorũ quoq;/& cæterorũ iumẽtorũ paſcuis/& uenatibus aptiſſima hæc regio eſt. Ea uero pars: quæ ad ſeptentrionem expoſita eſt: niualis/ac frigida eſt. Ait Nearchus legatos quoſdam ab Euxino ponto uenientes breuiore quadam uia profectos ſibi obuiam in pſide factos eſſe. Idq; permirũ Alex. uiſum breuitate itineris cognita. Suſiis Vxios finitimos eſſe: quemadmodum Mardos Perſis: & Caſſeos Medis iam diximus: quas omnes gentes Alex. p hyemẽ domuit: quæ oi tpe ſe adiri nõ poſſe exiſtimabant: urbibuſq; ibidẽ cõditis ex paſtoribus aratores fecit: ut haberẽt unde/& ipſi timerent: neq; amplius ſibi inuicẽ latrocinãdo obeſſent. Nearchus poſt hæc ſolita claſſe ſuſiorũ oras ſulcaſ-

Taomus flu.
Granis fl.
Balenæ Magnitudo
Aroſis fl.
Suſii
Vxii
Stadia hæc ſunt. Dli. millia ua.

ſe cœpit.Cæterũ q̃ ſequunt᷑/nõ ita affirmat:ut affirmanda uidebantur.
Narrat mõ ſtationes/ac portus inuentos:tũ nauigatiõis magnitudinem
orã eẽ ex magna parte uadoſam cũ pleriſq; ꝓmontoriis:eandẽ eẽ naui-
gãtibus piculoſam/atq; incõmodã.Aſſumpta i naues ex eo flumine qn-
q; dierũ aqua.Aiebant.n.nauigationis duces nõ repperiri aquã ad ma/
Cataderb⁹ lacus gnũ terraꝝ ſpatiũ.Cũ ad.D.ſtadia proceſſiſſent/ad Cataderbũ lacũ piſco
ſum proras auerti iuſſit:a quo lacu non parua quædam inſula : quam
Margaſtana. Margaſtanã uocãt:ſita erat.Exide ſub lucẽ mouẽs p uada ferri cœpit iter
q̃ uix ſingulæ naues trãſire poterãt.Vada ex palis hinc/ atq; hinc affixis
Leucadis uada. agnoſcebantur:non ſecus/atq; apud Hiſthmon/& Leucadẽ/ atq; Acar
naniã ſigna quædam expoſita ſunt:ne naues inuada incidãt . Sed apud
Leucadẽ uada fabuloſa ſunt:Naueſq; inde facile euelli pñt.Verũ hic li-
mus eſt tenax/ac profũdus. Q uapp impactas naues extrahere difficile
erat.Neq;.n.in alto/ac tenaci limo conti:qbus niterent᷑/qcq̃ proderãt/
& exilire e naui fruſtra erat:qm̃ ſubſidẽs limus hoĩem pectore ten⁹ ſup-
primebat. Per hũc modũ ſtadiis. DC.difficulter enauigatis:nuſq̃ e naui
bus deſcenſum ẽ.Noctu deinde nauigans Nearch⁹ & ſequẽti die uſq;
ad ueſperã/ſtadiis.DCCCC.cõfectis:ad Euphratis flũinis oſtiũ deuect⁹
Diridotis. ẽ iuxta pagũ quendã babyloniorũ:cui nomẽ Diridotis:quẽ quidẽ in lo
cũ negociatores thura/& alia huiuſcemodi odoramẽta:q̃ Arabia gignit
Euphrates deferunt.Ab oſtio Euphratis ait Nearch⁹ uſq; Babylonẽ tria millia/ &
ccc.ſtadia contineri:hoc loco Nearcho nunciatũ eſt Alex.cũ exercitu ſu-
ſas petere.Itaq; aliquãtum retro nauigauit Paſitygrim uerſus:uti aduer-
ſo flumine nauigans Alex.coniungeret᷑.Orã relegens a leua ſuſios habe
bat.Lacũq;:in quẽ Tygris amnis decurrit:q ex armenia fluens iuxta Ni
nũ magnã olim/atq; opulẽtã urbẽ interiectã regionẽ ſuã/& Euphratis
facit:quæ ob hanc cãm Meſopotania noĩat᷑.Is lacus ab ipõ flũine . DC.
Aginis pagus. ſtadiis abeſt.Ibi eſt Suſioꝝ pagus:quẽ Aginin uocãt.Ipſa aũt urbs inde
diſtat/ſtadia ꝓpe.D.Suſiorũ ora uſq; ad Paſitygris oſtia ad duorũ ſtadi
orũ millia porrigit᷑.Ex Paſitygri Nearchus cũ claſſe aduerſo flũine fere-
bat᷑/p regionẽ celebrẽ fertileq;.Cũq; ad.c.& .l.ſtadia pueniſſet : cõſtitit:
donec ad ſe redirent:quos regẽ q̃ſitũ miſerat.interea diis gr̃as agens pro
reducta claſſe certamia cõſtituit:Naualibus copiis i lætitiã effuſis. poſtq̃
nũciatũ ẽ Alex.appropinquare:& ipẽ quoq; aduerſo flũine claſſẽ ſubiigi
uti Regi occurreret/iuſſit:ibiq; ſubſtitit:ubi paratas naues Alex.repperit
qbus ſuſas exercitũ traducere cõſtituerat.Q uo ubi rex ꝓfectus ẽ incre-

dibili gaudio/& gratulatione utriqꝫ exercitus cõiuncti ſũt. Deide Alex.
ꝓ ſaluis nauibꝰ ſacrificio facto uarii gñis ludos exhibuit. & magna qdẽ
erga Nearchũ oĩum charitas apparuit. Q uoquo p caſtra ibat uariis flo- Aurea corona
ribus inſpergebat̃. Poſt hæc Alex. Nearchũ ac Leonatũ corona aurea do
nauit: quã de Oritis/& aliis barbatis Oritaꝝ ſociis adeptꝰ fuerat. per hũc
modũ exercitus reductus ẽ: quẽ cũ claſſe ab oſtio indi flũinis mouiſſe di
ximus. Q uæ uero ab dextra maris rubri ultra Babilonioꝝ termĩos ſita
ſũt: ea utplurimũ Arabes tenent: ptinentqꝫ ad mare phœniciæ/ac Syriæ
paleſtinæ. Cæterũ uerſus occaſũ: quo ad mediterraneũ mare ægyptii/ara
biæ cõtermini ſũt. Ad ægyptũ uero ſinus ingrediẽs ex oceano mãifeſto
indicat rõne cõcurſus: cũ oceano nauigari poſſe ex babylone in eũ ſinũ:
q ad ægyptũ ptendit. Sed tñ nemo p ea loca nauigauit pp caloris ĩtẽperã
tiã/& ſolitudĩes iteriectas. Nã hi: q de exercitu Cambyſæ ſeruati ſunt ex Cambyſæ exercitus.
ægypto ſuſas ꝓfecti: & itẽ: q a Ptholemæo lagi ad ſeleucũ Nicanorẽ ba-
bylonẽ miſſi ſũt p Arabiæ fines ꝓmontorio quodã trãſmiſſo: octo dies Ptholomæus lagi fi.
terrã deſertã/& aquaꝝ inopẽ peragrauerũt. Camelis quoqꝫ ĩſeſſis aquas
ĩportantes noctu ſolũ ꝓficiſcebãt̃. Neqꝫ. n. interdiu ſolis ardores pferre Seleucus
potuiſſent. Tm̃ itaqꝫ abeſt: ut ulteriora huius regiõis e ſinu arabico ĩ ru- Nicanor
brũ mare uergẽtia cultoribus frequẽtata ſũt. Cæteꝝ qdẽ arabico ſinu: q
ad ægyptũ ſpectat: aliqñ ꝓfecti: ut arabiã illã plurimã circũueherentur:
Mareqꝫ: qđ ad Suſas & pſas ptinet: ĩuiſerent. Cũ multũ Arabicæ oræ emẽ
ſi eẽnt. Poſtq̃ aq̃ nauibꝰ ĩpoſita deeſſe cœpit: retro cõuerſi ſũt. Ex babylo
ne aũt: quos miſit Alex: ut a rubri maris dextra nauigantes ea loca explo
rarent. Inſulas quidẽ aliquot. hũiles ſe uidiſſe: & aliqbus in locis Arabiæ
oras attigiſſe retrulerũt. Id uero Promõtoriũ ingẽs: qđ Carmaniæ oppo
ſitũ ſe uidiſſe Nearchus ſcribit. Non ẽ: q potuerit ex alterutra parte naui
gãdo ſuperare. Ego uero nõ dubitaueri: ſi eẽt nauigabile Alex. utiqꝫ id
p ſuos experturũ fuiſſe. Tãta illi cupiditas agnocẽdaꝝ reꝝ occultaꝝ fuit
Et Hãno qdẽ Carthaginiẽſis ultra Herculis colũnas ĩ oceanũ nauibꝰ ꝓ Hãno carthaginiẽ.
uectꝰ ẽ. Aphricã ab leua relinquẽs/nauigãſqꝫ ꝓceſſit: q̃diu ſibi uerſus ori Herculis
entẽ ſolẽ curſus. fuit: quẽ curſũ qnqꝫ &. xxx. diebꝰ oĩno confecit. Poſtq̃ columnæ
uero ad meridiẽ cõuerſus ẽ in multas difficultates ĩcidit: aquaꝝ inopiã/
calores ĩmenſos & ueluti riuos quoſdã igniũ ĩ mare ruẽtiũ. Sed tñ Cyre
næ q̃q̃ ĩ Libyæ ſolitudinibꝰ ædificatæ & fertiles ſitũ & aquoſæ ſũt: ſyluas
& prata hñt/oĩs gñis fructuũ/atqꝫ aĩaliũ domeſticoꝝ ferax ea regio ẽ: ſil
phiũqꝫ gignit. Vlteriora ĩculta atqꝫ arenoſa ſũt. Et hæc qdẽ de rebus in
dicis ſeorſũ a me cõſcripta in ipm̃ Alex. Philippi referantur.

¶ IACOBVS Curulus Genuẽſis Arnaldo Fenoledæ Equiti hiſpano V.Cl.atq; ornatiſſimo.S.P.D.Bartholomæus facius cõterraneus me9/ & familiaris tuus/ut noſti his temporib9 nr̃is claruit apud diuũ Alphõ ſum regem nr̃m.Cuius hiſtoriam & complura inſuper opera elegantiſ ſime ſcripſit nõ ſine magna/& Regis/& authoris ipſius laude/grã/& dignitate.Delectabat̃.n.rex inclytus/& quidem uehementer litteris/uiris lr̃atis/ac libris:quos & magno i honore habuit: & ampliſſimis præmiis ac mũeribus undiq; ad ſe accerſebat.Inter quos uidimus Aneã ſenenſem præſulem:q poſtea Pius ſummus Pontifex effectus ẽ.Is cum apud Regem legationis munere fungeret̃:Videretq; regẽ tantopere libris affectũ in germaniã rediens miſit ad eum traductionẽ quãdã Arriani græci rerũ geſtarũ Alex.ſcriptoris ueriſſimi:quã Paulus Vergerius uir doctiſ ſimus/& alioqui eloquentiſſimus in latinũ uerterat:ſed barbare:quo ſigiſmundus germanorũ imperator:apud quẽ illa tẽpeſtate diuerſabat̃: poſſet hiſtoriã intelligere:q a dicendi ſuauitate/& elegantia penitus abhorreret.Is liber cum ad Regẽ nr̃m fuiſſet perlatus:oẽs: q lr̃as profitebamur/magno cũ deſiderio illum legere ĩcœpimus. Verum oratiõis cõcinnitas plures a legendo deterrebat.At rex ſapientiſſimus cognito libri uitio continuo Facium uoluit p̃ro eius dicendi facilitate/& ornatu negocium ſumere/ex barbaro latinum faciendi:quod iuſſu regio/& ſuaſu modo præſtare haudquaq̃ recuſauit.Mihi &enĩ indignum uidebatur adeo ſingularem/adeo præſtantem/& uerã hiſtoriã adeo negligenter de perire.Ille aũt tanto ſtudio ſuſcæptũ negociũ amplexus ẽ:ut in eo annis circiter tribus/dies/& noctes incubuerit/ſũmaq; diligentia elaborarit.af fui ego una ſæpius cũ Nicolaũ Sagondinũ/&Theodorũ teſſalonicẽſem uiros ſũmos & græcarum / & latinaꝝ lr̃arum eruditiſſimos cõueniret & ab illis multarũ reꝝ:quæ latinis obſcuriora uidebant̃ explanationẽ exq reret:Quæ Vergerius abſurde tranſtuliſſet.Hi Arrianũ multis laudib9 eferrẽt.Itaq; hiſtoriam ip̃am latinã/& ſuauiſſimã reddidit Facius nr̃.Cuius tñ cũ quartam uix partem preſſiſſet:reliq; tribus non dum ſatis elimatis morte præuentus opus multis lituris abolitum/ & uulneribus pene confoſſum reliquit.Quod uiuẽs Alphonſus rex haud multo anteq̃ & ipſe mortẽ obiret/recuperauit:ut aliqñ aliqualiter reſtitueretur.Nunc aũt rege uita functo:cum eſſem (ut ſcis) Facio p̃familiaris:ſcriptaq; ſua: ut profecto magnifacienda ſunt: magnifacerer/& admirarer . Non ſum paſſus hanc tantam hiſtoriã ſimulq; hominis amiciſſimi ingentes labo-

bores/& uigilias deperire. Itaq; cum tibi hanc a regē relictā hæreditatem uiderē: ut libros uehementer & lr̄as adamares: librū pene extinctū in tui grām reſtituere: curaui: & ut potui emendatū exſcripſi: ut hiſtoriā notione digniſſimā cognoſcere poſſis. Cæterū id mihi fuerit præmiū mei laboris/uel maximū: quod uiri optimi/& amiciſſimi mei labores ñ ſinā debito in hac re ſuæ gloriæ fructu fraudari: & tuæ in me beniuolentiæ/ac liberalitati: cui oia me debere ꝓfiteor: aliqua ex parte ſatiſfecero. Vale.

ALEXANDER Gabuardus Turcellanus Thomæ plouatatio patricio Conſtantinopolitano iuriſconſulto. S.P.D.

m VLTVM Debebūt bonarū lr̄arū indagatores Sigiſmūdo Golpho Pergolano Viro doctrina multiplici/Totiuſq; antiquitatis curioſo: Thoma iuriſcōſultorū cōſultiſſime: Qui extinctā pene de Alexādri magni rebus geſtis Arrhiāi hiſtoriā reſurgere & in lucem ꝓdire enixiſſime curauerit: Arrhianū inquā imprimis philoſophū & hiſtoricū: Qui licet genus ſuū profiteri nō oportere i prio hui⁹ opis uolumine exiſtimauerit: Ipm tñ Euſebius in annalibus & Suidas: quos ego maxios auctores habeo: Nicomedēſem fuiſſe ſcribūt. Hic Alexādri magni macedonū regis hiſtoriā hāc libris ſeptē græce cōplex⁹ ē: Et ita artificioſe res eius geſtas pſcripſit: ut merito īter p̄ſtantiſſimos & receptiſſimos auctores annumerari poſſit. Octauū his adiecit i quo res indicas ptractat. Fatetur ipſe in quinto & in ſexto huius uoluminis res īdicas narratuꝶ. Quos induſtria & labore Bartholomei facii latinos/ut uides habemus. Thadæus ille Vgoletus parmenſis uir in utraq; pagina doctiſſimus me ſuis lr̄is admonuit ſe legiſſe interp̄tationē Arrhiani a Nicolao Sagundino factitatā fuiſſe. Scripſit ēt idē Arrhianus de rebus bithynicis teſte Stephano in tertiodecio elemento: De Epitecto philoſopho deq; eius diſertatiōibus tribus uoluminibus opus cōdidit/ita ut Xenophon cognominatus fuerit: Floruit i patria ſua: in qua ut ipe i prio hui⁹ opis atteſtat᷑ honores magiſtratus adept⁹ ē. Per eadē tpa ēt in urbe emicuit Quibus Hadrianus & M. Antonin⁹ Cæſ. ipararūt: Vt idē euſebius memoriæ ꝓdidit. A qbus ut auctor ē Eliconius ob lr̄as honoribus uſq; cōſularibus uectus ē: Legi ēt Arrhianū iuriſconſ. inſignē fuiſſe. Quē Paulus patauin⁹ citat i lege Arrhianus digeſtis de actio. & obliga. Et ulpian⁹ Tyrius in. l. i. paragrapho q aūt/digeſtis quoꝶ legatoꝶ: ubi affirmat ipm belliſſime ſcripſiſſe/Nā plures li. ſcripſit i iu. Ci. Et p̄cipue de re militari

Ipſiꝰ ēt extāt leges in pādectis Iuſtiniāi imp. Lex uidelicet q libertatē de
liberali cā & lex q cū uno: & lex nō oēs: & lex oē delictū de re militari: q̄-
re hūc eūdē Arrhianū fuiſſe q eiſdē tpibꝰ floruit. (Nā i dicta lege oē de
lictū paragrapho qs uulnerauerit aduocat Impatorē Hadrianū): Qui
philoſophꝰ & hiſtoricis & iurecō. fuerit quis ſapiēs mediocriter affirma
bit Iudicēt tū doctiores & Tu uir Iu.C. doctiſ. Qui uitā Arrhiāi & aliorꝫ
iurecōſ: legaliter & hiſtorice cōplexꝰ es. in ope tuo de pſtātia doctorū: q
a Phorōco iachi Argiuorū rege ad hæc uſqꝫ nr̄a tpa defluxeīt i nono ui
delicet li. ubi de claris iuriſcō. Qd merito Ioāni SFortiæ Illu. Clemētiſ.
Piſauri dn̄o dedicaſti: Nō. n. qd mihi uī cœteris oibꝰ pbādum erit: Me
haud pēitebit coꝝ eē ſniæ q eūdē fuiſſe arbitrāt: Fuit & alter Arrhianꝰ
poeta Tyberii Imp. tpibꝰ: cuiꝰ carmibꝰ ipm Tyb. Delectatū fuiſſe Trā-
qllus ſcribit: eiꝰ āt opa ſuidas Cōmemorat: Metaphraſim Geor. Virgilii
Alexādrida poema uidelicet de eiuſdē Alex. magni geſtis lib. xxiiii. Alia
quoqꝫ i attalū pgamēſem poemata: Fuit & tertiꝰ Arrhianꝰ q maximini
& gordiāorū uitā memoriæ tradidit/ut inuit Iuliꝰ capitolinꝰ his uerbis
Gordiāi iqt nō ut qdā iperiti loquūt duo ſed tres fuerūt: idqꝫ Arrhiano
ſcriptor græcæ hiſtoriæ docēte: Tporū ergo rō ſine cōtrouerſia exigit ut
oīo hūc aliū Credā poſteriorē duobꝰ noiatis quū primꝰ q de Alex. ſcrip
ſit Nicomedeū. fuerit. Tpibꝰ qꝫ Hadriāi & M. Antōini. Teſte ēt. R. Vo-
laterāo: Qui multiſciꝰ ē. Li. xiii. Cōmē: Vrbā. floruerit: Leges igr̄ Arrhi
anū nr̄m legū iterps acutiſ. Sepōitis paulū ſacratiſſ. legibꝰ cuiꝰ uitā tibi
dedicaui Tū qa Arrhianū. iu. c. & hiſtoricꝰ. Tū quoqꝫ iuriſcō. & hiſtori-
cus tū qa fortaſſe i aliqbꝰ poterit tibi manū pbere in hiſtoria quā iā Pi-
ſauri. Cōdidiſti inq̄ poteris limatiſſimo tuo iudicio. (Qd uiris qi p la-
pide lydio debet eē) iudicare/Arrhianū phm̄ hiſtoricū & I.C. eundē eē.
Tu igr̄ q̄ primū ad metas tui opis pcure. Illudqꝫ q̄ primū chalcographis
iprimēdū tradas. Nā adlaturus es ſtudioſis emolumētū. Tibi uero ppe
tuā gloriā. Vale Cæſareii pōtificiiqꝫ iuris lumē ſplēdidiſſimū: Alexādrū
ſemp tuū ama q te ob tuas ampliſſimas uirtutes amat Colit & obſeruat
ſubſignatū Piſauri. M. DVIII. eid. Iun.

Opera & ipenſa Hieronymi de Sōcino Arrhianus Impſſus eſt Piſauri
IOANNE SFORTIA. Regnāte. Anno. M. Dviii. Die. ix. Iunii.

A B C D E F G H I K L M N O P Q R Oēs ſūt ter
ni preter O qui eſt duernus.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google

Digitized [illegible]